

IBAD-2020

5th International Scientific Research E-Congress

An aerial photograph of Istanbul, Turkey, showing the city's dense urban landscape, the Bosphorus Strait, and the Golden Horn. The city is built on hillsides overlooking the water. The word 'ABSTRACTS' is overlaid in large, white, serif capital letters across the center of the image.

ABSTRACTS

September 1-2
2020

ISTANBUL / TURKEY

A stylized orange silhouette of the Istanbul skyline, featuring various architectural elements such as domes, minarets, and a suspension bridge, set against a white background.

www.ibadcongresses.org

ORGANIZED BY

ibadcongresses.org

&

5th International Scientific Research Congress (IBAD-2020) Abstracts

September 1-2, 2020 – Istanbul, TURKEY

ISBN: 978-605-66529-4-3

Publishing Date: September 15, 2020

Publisher & Editor

Assoc. Prof. Dr. Hayrullah KAHYA

CITATION: 5th International Scientific Research Congress (IBAD-2020) Abstracts, September 1-2, 2020 – Istanbul, TURKEY

i

© 2020 All Rights Reserved

This work is subject to copyright. All rights are reserved, whether the whole or part of the material is concerned. Nothing from this publication may be translated, reproduced, stored in a computerized system or published in any form or in any manner, including, but not limited to electronic, mechanical, reprographic or photographic, without prior written permission from the publisher www.ibadcongresses.org contact at ibadconferences@gmail.com. The individual contributions in this publication and any liabilities arising from them remain the responsibility of the authors. The publisher is not responsible for possible damages, which could be a result of content derived from this publication.

Yazıların hukuki ve etik sorumluluğu yazarlarına aittir.

Yazıların içeriğinden yazarları sorumludur.

ORGANIZATION & ADVISORY COMMITTEE

Chairman

Assoc. Prof. Dr. Hayrullah Kahya, TURKEY

Secretariat

Bashar ALALI, MALAYSIA

Mustafa KILIC, TURKEY

Meraj AHMAD, INDIA

Ravshan KHUDAYBERGANOV, UZBEKISTAN

Aleksandra BUJALSKA, POLAND

Firangiz GULIZADA, AZERBAIJAN

Regad HALIMA, ALGERIA

Scientific&Advisory Committee

Prof. Dr. Basaran GENCDOGAN, Education, KYRGYZSTAN

Prof. Dr. Meltem ONAY, Management and Organization, TURKEY

Prof. Dr. Mohammed DAWABSHEH, Arabic Language and Media, PALASTINE

Prof. Dr. Neset TOKU, Department of Humanity and Social Sciences, TURKEY

Prof. Dr. Serhan Alkan ISPIRLI, Education, TURKEY

Prof. Dr. Sevil SARGIN, Geography, TURKEY

Assoc. Prof. Dr. Adriatik DERJAJ, Turkish language and linguistics, ALBANIA

Assoc. Prof. Dr. Fariz AHMADOV, Doctoral Studies, AZERBAIJAN

Assoc. Prof. Dr. Mohamed AKHIRUDDIN IBRAHIM, Quranic Studies, MALAYSIA

Assoc. Prof. Dr. Ozcan BAYRAK, Education, TURKEY

Assoc. Prof. Dr. Ozgur SARI, Sociology, TURKEY

Assoc. Prof. Dr. Safak KAYPAK, Urban and Environment, TURKEY

Assoc. Prof. Dr. Yahia M. ALSMADI, Educational Psychology, JORDAN

Assoc. Prof. Dr. Yakup YILMAZ, Turkish language and literature, TURKEY

Assist. Prof. Dr. Elena TILOVSKA-KECHEDJI, International Relations, MACEDONIA

Assist. Prof. Dr. H. Coskun CELIK, Education, TURKEY

Assist. Prof. Dr. Hatice KADIOGLU ATEŞ, Education, TURKEY

Assist. Prof. Dr. Nurhodja AKBULAEV, Economics and Business Administration, AZERBAIJAN

Assist. Prof. Dr. Riyad SIHAB, Dazkiri Vocational High School, TURKEY

Assist. Prof. Dr. Sakeena ABD ELGANI ISMAIL, Education Technology, SUDAN

Dr. Habeebullah ZAKARIYAH, Fiqh & issues in Islamic contemporary studies, MALAYSIA

Dr. Oqtay QULIYEV, Economics and Business Administration, AZERBAIJAN

Dr. Sevilay ARSLAN, Radio and TV, NORTHERN CYPRUS (TRNC)

Dr. Siti HAMIDAH RUSTIANA, Economic and Business, INDONESIA

* In alphabetical order.

CONTENTS

Audiovisual Futures in Online Learning during coronavirus pandemic: Connecting content, tech & policy in Malaysia	1
The Role of Turkish in Regional Studies	2
HALKLA İLİŞKİLER UYGULAMALARINDA GELENEKSEL VE YENİ MEDYA KULLANIM PRATİKLERİ	3
OSMANLI ARŞİV BELGELERİNDE VEHHABİLER	4
DİVAN EDEBİYATI ŞİİRLERİNDE PEYGAMBER SEVGİSİ	5
TEKSTİL TASARIMDA YENİ BİR YAKLAŞIM: KELEBEĞE ZARAR VERMEDEN İPEK GİYMEK	6
ÇOCUKLARA YABANCI DİL ÖĞRETİMİ	7
TELEVİZYONUN TÜRK AİLE YAPISINA ETKİLERİ BAĞLAMINDA ÇOCUK İZLEYİCİLER	8
Yıkım Edebiyatı Örneği Olarak Wolfgang Borchert'in Kısa Öyküsü: Mutfak Saati	9
THE EPIDEMIOLOGY OF RADIUS DISTAL FRACTURE IN A CENTRAL TRAINING AND RESEARCH HOSPITAL BY SELECTED CHARACTERISTICS	10
Critical Analysis of "Truth Unveiled"	11
Improving Vocabulary through Short Stories at Elementary Level	12
ZÜLFÜ LİVANLİ'NİN SERENAD ROMANINDA DENİZ İMGESİ	13
1999'DAN 2002 GENEL SEÇİMLERİNE GİDEN SÜREÇTE TÜRKİYE'DE KRİTİK YENİDEN SAFLAŞMA VE KRİTİK SEÇİM TEORİSİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	14
DALDIRMA TİP PEDAL BOYAMA UYGULAMALARINDA KURUTMA SICAKLIĞININ KÜRLEME VE BOYA FİLM KALINLIĞI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ	15
ABDOMİNOPLASTİDE HASTA GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI: HEMŞİRELER NE YAPMALI?	16
İsveç'te Yerel Yönetimler ve SALAR'ın Rolü	17
Muhasebe kariyeri tercihi: Ön lisans öğrencileri üzerine bir araştırma	18
Dil Emperyalizmi'ne Karşı "Anadolu'dan İngilizce'ye Masallar" Projesi	19
Speak English- MOOC- English Language MOOC to Improve Speaking Skills An Erasmus+ Strategic Partnership Project for Adult Education	20
Cumhuriyet'te Bir Kafa Karışıklığı: Naşide Saffet Hanım	21
Can Paternalistic Leadership be an Antidote for Xenophobia: Syrian refugees Case	22
İbn Araf'e'nin el-Muhtasarü'l-ke'lâmî İsimli Eserinin Kelâm İlmindeki Yeri ve Önemi	23
İBN HİBBAN'IN (ö.354/965) TEKÂSİM'İNİ ANLAMAK YA DA ANLATMAK	24
An Analysis of Additive Manufacturing Aerospace Market Trend of Current Decade for the Aerospace Industry	25
THE POLITICAL ECONOMY OF DE FACTO STATES IN THE POST-SOVIET SPACE	26
KKTC Eğitim Sisteminde Yaşanan Aksaklıkları Belirleme ve Çözüm Önerileri Getirme üzerine Nitel Bir Çalışma	27
Determinants of risk factors disclosure in Turkish IPO prospectuses	28
YEREL DEĞERLERİN İZİNDEN 3: AYDINLI ŞAİR ŞÜKRÜ ÖKSÜZ'ÜN ŞİİRLERİNDE KADINLAR	29
ŞANLIURFA'DAKİ PAMUK ÜRETİCİLERİNİN TARIMSAL BİLGİ KAYNAKLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	30
MÜZİKTE BELİRLENMEMİŞLİK PRATİĞİNİN GİZLİ ÖNCÜSÜ: MARCEL DUCHAMP	31
DİNLEME EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN OLUMSUZ DAVRANIŞLARIN NEDENLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	32

İÇSEL MOTİVASYONUN ÖRGÜTE DUYGUSAL BAĞLANMA ETKİSİ: TURİZM ÇALIŞANLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	33
Bel Ağrısı Olan Adölesan Olgularda Lomber MRG Değerlendirme Sonuçlarımız	34
Filistin'de Öğrenim Gören Öğrencilerin Türkçe Öğrenme Nedenlerine İlişkin Bir Durum Çalışması	35
INTELLIGENCE AND REGIONAL POLITICS IN THE MIDDLE EAST: DRAWING THE BOUNDARIES OF INTELLIGENCE COLLECTION	36
Somut Olmayan Kültürel Miras Unsurlarının Gastronomi Turizmine Bir Değer Olarak Kazandırılması: Karıkoca Aşısı (Garıgoca Aşısı) Örneği ve Reçete Uygulaması	37
Stacker Machine Selection in a Production Firm By Using The TOPSIS Method	38
AZERBAIJAN HALK BİLİMİ SANATI ÇALIŞMASINDA MODERN PERSPEKTİFLER	39
BESTE VE GÜFTESİ ZEKİ ÂRİF ATAERİN'E AİT KÜRDİLİHİCAZKÂR MAKAMINDAKİ ESERLERİN PROZODİ VE GÜFTE AÇISINDAN İNCELENMESİ	40
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLERARASI DUYARLILIK İLE OYUN BAĞIMLILIĞI DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	41
Azerbaycan aşık sanatı çalışmasında yeni yönler	42
TİMOL'ÜN "BİR ÇEŞİT MONOTERPEN" MUTAJENİK ETKİLERİNİN DROSOPHILA MELANOGASTER'İN SOMATİK HÜCRELERİNDE İN VİVO KANAT BENEK TESTİ İLE BELİRLENMESİ	43
Analyzing Storytelling Elements Through Online Database Platforms IMDb Case	44
Şehir Sağlığının Şehirli Algısı ve Beklentilerine Göre İncelenmesi: UNESCO Dünya Mirası ve Sanayi Şehri Bursa	45
ÖZ-KONTROL VE DİNDARLIK İLİŞKİSİ	46
Kur'an'ın Literal Yorumunun Doğurduğu Kelâmî Problemler: Mîsâk Ayetleri Örneği	47
"Genel Teori" ve Uluslararası İstihdam	48
OULİPO AKIMININ EN ÖNEMLİ ÖRNEĞİ OLARAK DEĞERLENDİRİLEN İTALİO CALVINONUN "BİR KIŞ GECE Sİ EĞER BİR YOLCU" ROMANI	49
UMBERTO ECO'S POSTMODERNISM AND POSTMODERN REVERBERATION OF INDEPENDENCE PERIOD OF AZERBAIJAN LITERARY PROSE	50
YERLEŞKELERİN ARCSCE NE YAZILIMINDA 3 BOYUTLU MODELLERİN ANALİZİ	51
COMPARATIVE INVESTIGATION OF NAKHCHIVAN DIALECT AND ACCENTS WITH COMMON TURKIC LEXICON	52
TÜRKİYE'DE KATEGORİLERİNE GÖRE PERAKENDE E-TİCARET ŞİRKETLERİNİN PAZAR GELİŞİMİNİ ZİYARETÇİ SAYISI ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ	53
OLİMPOSLU TANRILAR SOFRADA	54
TÜRKİYE'DE KOBİ'LERİN FİNANSAL SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNDE KREDİ GARANTİ FONU DESTEĞİ İLE KATILIM BANKACILIĞI VE BİR MODEL ÖNERİSİ	55
Systematic Review of the Studies in Turkey During Covid-19 Curfew	56
An Automation Model for Construction Dispute Documents in Turkish Public Projects	57
Sağlık Politikalarında Farkındalık Açısından Sosyal Medya Platformlarının Analizi	58
Kültürlerarası Farkındalık, Etnikmerkezcilik ve Sosyal Medya Kullanımı Etkileşimi	59
Faydacılık (Utilitarianism) ve Ahlak Eğitimi	60
Bir Karakter Formasyonu Modeli Olarak Etoloji	61
İŞ İLE İLGİLİ HASTALIK	62
Regression modelling for intercultural sensitivity, religious faith and innovative behavior	63
EBEVEYNLİK TUTUMLARININ 4-6 YAŞ GRUBUNDAKİ ÇOCUKLARIN BESLENME DAVRANIŞLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ	64
5. SINIF FEN BİLİMLERİ DERSİ CANLILAR DÜNYASI ÜNİTESİNDE EŞGÜDÜMLÜ UYGULANAN ALTI ŞAPKA VE AYRILIP BİRLEŞME (JIGSAW) TEKNİKLERİNİ KULLANMANIN ÖĞRENME ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İNCELENMESİ	65

Lessons to be Learned by the Learning Organizations from the Covid-19 Outbreak: The Case of a Public University	66
Psikolojik Danışmanların Korona Virüse (Covid-19), Yüz Yüze ve Çevrimiçi Eğitim Almaya, Yüz Yüze ve Çevrimiçi Psikolojik Danışma Yapmaya İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi	67
Türkiye’de Mobil Bankacılık ve İnternet Bankacılığının Önemi ve İşleyişi	68
Tam Tahıl Yeme İsteği Ve Probiyotik Kullanımının BKİ Ve Mental İyi Oluş Hali İle İlişkisi: Kontrollü Bir Çalışma	69
Geleneksel Finans Teorileri ile Davranışsal Finans Teorisinin Karşılaştırılması	70
KKTC Ortaöğretim Kurumlarında 2020-2025 Yılları Arasında Olası Pandemi Sürecinde Öngörülen Stratejik Plan Çalışması	71
Ways of teaching peculiarities of Turkish to Russian speaking students	72
Place Preference Analysis Through Location-based Social Networks in Terms of Accessibility	73
Aflatoxin Contamination on Stored Corn Kernels in Cukurova Province	74
Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının STEM Farkındalıkları	75
HEDEFE YÖNELİK İLETİŞİM STRATEJİLERİNİN İKNA AÇISINDAN İNCELENMESİ: PROPAGANDA, ALGI YÖNETİMİ VE DİĞERLERİ	76
COVID 19 PANDEMİ DÖNEMİNDE OTEL İŞLETMELERİ SERVİS DEPARTMANLARINDA ALINAN ÖNLEMLER: KUŞADASI’NDAKİ 5 YILDIZLI OTEL İŞLETMELERİ ÖRNEĞİ	77
Türkiye’de Döviz Piyasasının İyi ve Kötü Haberlere Asimetrik Tepkisi	78
TÜRKİYE’DE UYGULANAN ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA PANDEMİ	79
Hoarding Behavior from a Psychoanalytic Perspective: A Review of the Literature	80
Kırsal Alanda Yaşayan Halkın Turizme Yönelik Tutumlarındaki Değişimde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Muğla İçin Model Örneği	81
Estimating COVID-19 Mortality Rate Using Machine Learning Methods	82
Okul Öncesi Dönemde Çocukların Bilgisayar İletişim Teknolojileri Kullanımına Yönelik Ebeveyn Görüşleri	83
COVID-19 SÜRECİNDE 5-6 YAŞ ÇOCUKLARININ ONLİNE EĞİTİM İMKÂNLARINA YÖNELİK ANNE-BABA GÖRÜŞLERİ	84
OKUL ÖNCESİNDE MONTESSORİ UYGULAMALARI: OHİO ÖRNEĞİ	85
YAPAY ZEKA BİLİNÇDİŞİ OLMADAN DÜŞÜNEBİLİR Mİ?	86
Muhasebe Mesleği Açısından Melek Yatırımcı Kavramının İncelenmesi	87
The Development of United Nations Mechanisms for the Protection and Promotion of Human Rights	88
ULUSLARARASI HALKLA İLİŞKİLER AJANSLARI BAĞLAMINDA, BURSON COHN&WOLF ŞİRKETİNİN FAALİYETLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	89
Kalpler ve Akıllar Kazanılabılır mı? Lübnan ve Türkiye’de Yabancı Kamuoyu Algısı	90
Primer İnfertil Kadınların İnfertiliteye Bağlı Algıladıkları Damgalanma Düzeyleri ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi	91
LİSE ÖĞRENCİLERİNİN COĞRAFİ BİR TERİM OLARAK ŞEHİR ALGILARININ TESPİTİ	92
DİL, KİMLİK VE KÜLTÜR ETKİLEŞİMİ	93
Covid-19 salgın hastalığının kemoterapi sürecinde meme kanseri tedavisine etkileri ve yaşam kalitesi	94
GÜVENLİ TURİZM SERTİFİKASINA SAHİP OTEL İŞLETMELERİNİN WEB SİTELERİNE YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ: İSTANBUL İLİ ÖRNEĞİ	95
COVID - 19 salgın hastalığının meme kanseri hastaları üzerindeki psikososyal etkileri ve başa çıkma mekanizmaları	96
Denizyolu Yük Taşımacılığında Hedef Maliyet Uygulaması	97

Kentsel Katı Atıkların Yönetilmesi Bağlamında Döngüsel Ekonomi ve Sıfır Atık Yaklaşımı	98
TÜRKİYE'DE YAŞLILARA YÖNELİK SOSYAL HİZMET VE SOSYAL YARDIM UYGULAMALARI	99
BELGESELDEN DRAMA-BELGESELE GERÇEĞİN YOLCULUĞU: "RISE of EMPIRES: OTTOMAN"	100
Plague As an Epidemic and Freudian Instincts: A Journal of the Plague Year	101
Courtesy on the net	102
Yeni Medya Platformu Netflix'te Kültürün Sunumu: "Aşk 101" Dizisi Örneği	103
AN IMPLEMENTATION OF GIS-BASED ROCK ENGINEERING SYSTEM METHODOLOGY FOR LANDSLIDE SUSCEPTIBILITY MAPPING IN UZUNDERE DISTRICT (ERZURUM, NORTH-EASTERN OF TURKEY)	104
Görsel Sanatlarda Kişisel Söylem Merkezli Görsel Araştırma Yöntemleri Kullanımı	105
Bir Alman Kültür Ögesi Olarak "Stammtisch"	106
14.YÜZYIL ANADOLUSUNDA SOSYAL TABAKALAŞMA	107
14.YÜZYIL ANADOLUSUNDA EKONOMİK HAYAT (ÂŞIK PAŞA'NIN GARİP-NÂMESİNE GÖRE)	108
UZAKTAN EĞİTİMDE KULLANILAN SUNUM TEKNOLOJİLERİNE GENEL BİR BAKIŞ	109
Öğrenme Güçlüğü Tanılı Çocuğa Sahip Annelerin Yaşadıkları Güçlüklerin Belirlenmesi	110
DEĞİŞKENLERİN KATEGORİ SAYISI VE ÇARPIKLIĞININ KORELASYON KATSAYILARINA ETKİSİ	111
SÂMİHA AYVERDİ'NİN ESERLERİNDE TÜRK DİLİ, KÜLTÜRÜ VE TOPLUMUNA İLİŞKİN BAZI TESPİTLER VE DEĞERLENDİRMELER	112
İşletme Yönetimi ile İlgili Eğitimlerde Dijital Simülasyon Kullanımı ve Öğrenci Motivasyonuna Etkisi	113
ANTİKÇAĞDA ESTETİK KAVRAMININ ÖNEMİ	114
MÖ 230-MÖ 127 Yılları Arasında Bithynia Krallığı'nın Dış Politikası Üzerine Bir Değerlendirme	115
The Impact of Covid-19 on International Politics	116
COVID-19 AS A POSTMODERN PANDEMIC AND SETBACKS OF ADVANCED CAPITALISM	117
Barselona Sözleşmesi Kapsamında Akdeniz ve Kıyıların Korunmasında Çevresel İşbirliğinin Önemi	118
Bağımlılığa Neden Olan Faktörlerin Sosyolojik Bağlamda İncelenmesi	119
Farklıyım ama Eksik Değilim!: Temple Grandin Filmi Üzerinden Otizmin İncelenmesi	120
TÜRK KAMU YÖNETİMİNİNDE ETKİN BİR BAŞKANLIK: AFAD	121
2002- 2018 ARASI MECLİSE GİREN SİYASİ PARTİLERİN BEYANNAMELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: Z KUŞAĞI, GENÇLİK VE KATILIM	122
Pre-Service Science Teachers' Perceptual Biases Regarding Sustainable Food Consumption: Negative Footprint Illusion	123
Yabancı Ülkelerde Taranan Google Fotoğraflarının Göstergibilim Analizi: Kuşadası Örneği	124
Genetik Algoritma Kullanılarak Hemşire Çizelgeleme Problemi Çözümü	125
Öğretmenlerin Yenilikçi Öğretmen Kavramına İlişkin Metaforik Algılarının Belirlenmesi	126
ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ AHLAK ANLAYIŞININ FİKRİ TEMELLERİ VE DÖNEMİN ÇOCUKLARA YÖNELİK YAYINLARINDA AHLAK ANLAYIŞI	127
TÜRK VE BATI KÜLTÜRÜNDE DÖRT YÖN KUTSALLIĞININ SANATA YANSIMASI	128
Liberal Uluslararası Düzenin Gerileyişi ve Türkiye	129
LİSE ÖĞRENCİLERİNİN KÖY KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFOR ANALİZİ YOLUYLA İNCELENMESİ	130
Stoacı Eğitim Felsefesi	131

Discourse Patterns and Communication Approaches Used in STEM Education	132
Kısa Dönüşümcü Liderlik Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması ve Psikometrik İncelemesinin Yapılması	133
KIRAATLERİN ANLAM MERKEZLİ TASNİFİ (EBÛ AMR ED-DÂNÎ ÖRNEĞİ)	134
Covid-19 ve Aktivite: Ülkemizde Bu Konuda Yayınlanmış Araştırmalar Neleri İnceledi, Neler İncelenmeli?	135
TERSİNE LOJİSTİK VE GIDA ÜRETİM FİRMASINDA GERİ DÖNÜŞÜM UYGULAMASI	136
SAHNEDE ŞEHİRLER! TÜRKİYE'NİN UNESCO YARATICI ŞEHİRLER AĞI - FİLM ALANI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	137
Şiiliğin Yayılma Araçlarından Biri Olarak Ziyaret Kültürü ve Fonksiyonları	138
Green Practices in Restaurants: Case of Foça	139
ORTAÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ GENÇLERDE FİNANSAL OKURYAZARLIK VE FİNANSAL EĞİTİMİN ETKİLERİ	140
A LITERATURE REVIEW OF THE PROSPECT THEORY	141
TÜRKİYE'DE DEVLETİN SOSYAL GÜVENLİK ROLÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ	142
BLOGGER ANNELERİN KADINLAR ÜZERİNDE OLUŞTURDUĞU ALGILARIN FARKLI DEĞİŞKENLERLE İNCELENMESİ	143
İbn Hazm Mantığında Kıyas Olarak Analojinin Geçersizliği	144
Covid-19 Salgını Sürecindeki Uzaktan Eğitimin İncelenmesi	145
ACCESS TO ENERGY AS A SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOAL	146
GENDER EQUALITY VIS-A-VIS SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS	147
FLEKSÖR TENDON YARALANMALARINDA AKTİF EKSTANSİYON VE PASİF FLEKSİYON EGZERSİZİ, DİRENÇLİ EĞİTİM EGZERSİZİ VE İMMOBİLİZASYON İÇİN KLEİNERT ORTEZİ TASARIMI	148
TÜRKİYE'DE KADIN İSTİHDAMININ SEKTÖRLERLE İLİŞKİLERİ	149
Türkiye'de İhracatın İthalata Bağımlılığının Ana Nedenleri	150
Tasarım Eğitiminde Biyomimikri ve Form İlişkisi	151
Covid-19 Günlerinde Bireylerin Ruhsal Sağlık ve Psikolojik Sağlık Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi	152
Paris Barış Konferansı Sırasında İngiltere Kralı'nın Parlamento'da Konferans Hakkında Yaptığı Konuşma	153
İstanbul'da Kentsel Mekânın Değişimi	154
SS-SCHUTZSTAFFEL ÖRGÜTÜ'NÜN HARP PROPAGANDASI HEDEFİNDE TÜRKİSTAN	155
Mediator Effect of Environmental Attitudes Between Lifestyle and Sustainable Consumption	156
AMASYA İLİ TARİHİ ŞEHZADELER GEZİ YOLUNDA HALKIN FİZİKSEL AKTİVİTE VE REKREATİF ETKİNLİKLERE KATILIMINI ENGELLEYEN VE GÜDÜLEYEN SEBEPLER	157
POLİTİK OKURYAZARLIK EĞİTİMİ ALAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ POLİTİK OKURYAZARLIK İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ	158
Risk Management At Extraordinary Condition: A Practice Example From Turkish High Education	159
AKRAN ZORBALIĞI VE AKRAN ZORBALIĞINI ÖNLEME EĞİTİM PROGRAMI HAKKINDA ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	160
Juli Zeh'in "Temize Havale" Adlı Romanında Günümüzden Geleceğe Sağlık	161
Malatya Geleneksel Konutları ve Dokusu Üzerine Bir Yaklaşım: Yakınca Evleri	162
Akran Zorbaliğının Sıklığının Belirlenmesi ve Önleyici Eğitim Programının Uygulanması: Çankırı Örneği	163
ONDALIK GÖSTERİM KONUSUNA YÖNELİK GERÇEKLEŞTİRİLEN BİLİMSEL ÇALIŞMALARLA İLİŞKİN İNCELEME	164

YEŞİL LOJİSTİK ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	165
OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ANAOKULLARININ VİZYON VE MİSYON İFADELERİNİN İNCELENMESİ	166
DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN SEÇİLİ MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER ÜZERİNE ETKİSİ LİTERATÜR TARAMASI	167
ENERGY EFFICIENT METRO SYSTEM	168
TÜRK İŞÇİ ROMANLARINDA ÖĞRETİCİ/ROL MODELLER VE BİLİNÇLENME SÜRECİNE KATKILARI	169
Şirvan aşık ortamına ait muhammes havalarının tür özellikleri	170
Photogrammetry As a Cultural Heritage Survey Method: Lymra Excavation Site	171
SPORDA GÜDÜLENME, ÖZ YETERLİK VE SPORA YÖNELİK TUTUM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN YAPISAL EŞİTLİK MODELLEMESİ İLE İNCELENMESİ	172
COVID-19 SALGINI HAKKINDAKİ HABERLERİN GALTUNG VE RUGE'UN "HABERİN YAPILANDIRILMASI VE SEÇİMİ" ÖLÇÜTLERİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ	173
SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM FİLMİNİN ALIMLAMA ANALİZİ: KADIN VE ERKEK KARAKTERLERİ ÜZERİNE FARKLI OKUMALAR	174
"KIZAMIK" ESERİNİN SANATLARARASILIK KAVRAMI DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ	175
PANKREAS NAKLİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI	176
THE REFLECTIONS OF POLITICAL ENCOUNTERS ON ARCHITECTURE IN RENAISSANCE: MİMAR SINAN AND ANDREA PALLADIO	177
COVID-19 DÖNEMİNDE YOĞUN BAKIM HEMŞİRELİĞİ	178
ÇEVRE ETİĞİNDE BÜTÜNCÜL YAKLAŞIM	179
INVESTIGATION OF THE DIFFERENTIATION IN CIRCULATION AREAS OF COURTHOUSES: KONYA COURTHOUSE	180
DESTEK EĞİTİM ODASI UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	181
PANDEMİ SONRASI MİMARİ TASARIM SORUNSALINA BİR BAKIŞ	182
HEMŞİRELERDE ALGILANAN STRES VE STRES SEMPTOMLARININ İŞTEN AYRILMA EĞİLİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	183
FPGA Tabanlı Görüntü Negatifleyen IP Çekirdeği Tasarımı	184
COVID-19 DÖNEMİ TÜKETİCİ HARCAMALARINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER VE SANAYİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ	185
Effects of Covid-19: Reframing Crisis Management in Turkish Hotel Industry	186
Unutulmuş İki Deyim: Sakal Başı Dağıtmak ve Saçlı Sultan(ın) Abdalı	187
YENİ TİP KORONAVİRÜS (COVID 19)'ÜN SAĞLIK TURİZMİNE ETKİSİ: TURİZM ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA	188
Failure of Marxism and Revolution in Magic Seeds	189
MALİ YERELLEŞMENİN ÖLÇÜLMESİNE İLİŞKİN METODOLOJİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	190
Uzun süreli magnezyum takviyesinin apoptoz ilişkili bazı genlerin ekspresyonlarına etkisi	191
MAHMUT YESARİ'NİN PERVİN ABLA ROMANINA ÇANAKKALE SAVAŞI'NIN ZAMAN VE MEKÂN BAĞLAMINDA YANSIMALARI	193
KAYSERİ'DE MİMARLAR ODASINA KAYITLI İLK KADIN MİMAR: AZİZE FUL SAĞIROĞLU ve İNCİ APARTMANI, 1988	194
ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI VE SADABAT PAKTI	195
Bağımsız İdari Otoritelerin Ekonomik Kolluk Faaliyetleri	196
ALİŞVERİŞ MERKEZİ TASARIMLARINDA KAPALI TİPOLOJİNİN DEĞİŞİMİ: WATERGARDEN ALİŞVERİŞ MERKEZİ, İSTANBUL	197
PRİMER DİSMENOREDE AĞRI YÖNETİMİNDE ISI UYGULAMASI	198

TALAT ÜLKER'İN ŞİİRLERİNDE KENDİNİ ARAYAN İNSAN	199
Türkiye'de Kuş Adlarından İlham Alınarak Oluşturulan Yer Adları	200
Fani Badayuni'nin Gazellerindeki Psikanalitik Öğelerin Sigmund Freud'un Yas ve Melankoli Teorisi Kapsamında Çözümlemesi	201
GÖSTERGEBİLİM AÇISINDAN BİR İNCELEME: UZUN HİKÂYE	202
ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN KOPYA ÇEKME DAVRANIŞLARININ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ	203
Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kullanmayı Tercih Ettikleri Öğrenme Yöntem ve Tekniklerine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi	204
Dijital Dönüşüm Sürecinde Gelişim Gösteren İnternet Gazeteciliğinin Üniversitede Eğitim Gören Gençlerin Haber Alma Davranışları Tercihlerine Etkisi	205
Mustafa Kemal Paşa'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni Açış Nutuklarında Dış Politika (1920-1923)	206
DİJİTAL ÇAĞ VE LİDERLİĞİN DEĞİŞEN ANLAMI	207
Siyasi ve Politik İstikrarsızlıkların Uluslararası Ticarete Etkisi: 1984-2015 Dönemi Türkiye Uygulaması	208
KURUMSAL YÖNETİM VE FİRMA PERFORMANSI İLİŞKİSİ	209
Basketbolda Yüksek Top Sürme Dereceleme Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması	210
THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEARNING LEVELS AND ENTREPRENEURS OF CANDIDATE MIDWIFES	211
NİĞDE VE ÇEVRESİNİN DOĞAL PEYZAJ ÖZELLİKLERİNİN KIRSAL TURİZM GELİŞİMİNE ETKİSİ	212
Koronavirüs (Covid 19) Döneminde Peyzajın Önemi	213
E-spor tüketicilerinin etkileşimde oldukları dijital ve fiziksel ortamların pazarlama iletişimi kanalı olarak işleyişi	214
İlkokul İngilizce Öğretmenlerinin Kendi Yabancı Dil Yeterlikleri Hakkındaki Görüşleri	215
Meslek Lisesi Öğrencilerinin İngilizce Konuşma Kaygıları Üzerine Bir İnceleme	216
Yaşlılık Dönemine Özgü Etik Sorunlar ve Hemşirelik Uygulamaları	217
ACİL DURUM VE AFET YÖNETİMİNDE ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER İLE İLETİŞİM KURABİLME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ	218
REKABETÇİ KAYGI VE İMGELEME KULLANIMI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	219
Temel Dil Becerilerinin Kazanılmasında Dijital Hikayelerin Etkisine Yönelik Araştırma Bulgularının İncelenmesi: Bir Meta-Sentez Çalışması	220
TOPLUMSAL BİR SORUN OLAN SALGIN HASTALIKLARIN SANATTA YANSIMASI VE COVID-19 SALGINININ SANAT VE TASARIMA İLK YANSIMALARI	221
Üç boyutlu bağlanma ve internet bağımlılığı: D tipi kişiliğin aracı rolü	222
Sosyal Sermayenin İç Girişimciliğe Etkileri	223
Değerler Eğitimi Dersi Almış Üniversite Öğrencilerinin Değerlerimiz Konusundaki Hassasiyetlerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi	224
	225
Bilgisayar Destekli Okuma Programı Akıcı Okuma Becerisini Geliştirmede Etkili midir?	226
Okuma Güçlüğü olan Çocukların Okuduğunu Anlama Performanslarının Geliştirilmesi	227
Mütekkaddimûn Dönemi Hadis Usûlü Eserlerinde Haberlerin İlim İfade Etmesi	228
TAM İLETİ VE BİLİŞSEL YAKLAŞIM ARASINDAKİ BAĞLANTININ EĞİTİME YANSIMALARI: İLETİŞİMDE YENİ BİR BOYUT	229
Combination of Contrasts in the Poems of Mazhar ul Islam: Symbols, Themes, Characters	230
CONGRESS PROGRAM	231

Audiovisual Futures in Online Learning during coronavirus pandemic: Connecting content, tech & policy in Malaysia

Prof. Dr. WAN AHMAD JAAFAR WAN YAHAYA

**Centre for Instructional Technology and Multimedia,
Universiti Sains Malaysia**

KEYNOTE SPEAKER

ÖZ/ABSTRACT

The coronavirus pandemic gave schools and universities no choice but to rethink teaching activity radically. Many formal teaching and learning activities were cancelled and replaced by an innovative variety of online teaching and learning. Drawing together the results of content, technology and policy in Malaysia on futures of Audiovisual enables students with the opportunity to master knowledge in line with the National Education Philosophy aimed to broaden and expand the potential of each individual. The Malaysian government recognizes the burgeoning 'creative-audiovisual-tech' sector, built around innovations such as virtual and augmented reality, 5G, and 3D printing as a means to keep innovation strong and to ensure industry competitive in a crowded global marketplace. It's the commitment to education, and the 'wisdom' and 'judgement' that develops from it, will determine the eventual successes and failures of the twenty-first-century learners and generation during the coronavirus pandemic situation.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Audiovisual, creative, technology, content, coronavirus pandemic

The Role of Turkish in Regional Studies

Assoc.Prof.Dr. Adriatik Derjaj

KEYNOTE SPEAKER

ÖZ/ABSTRACT

As it well known, the “linguistic relationship” is a natural phenomenon of human relations; like the relations between the living speakers and bearers of this or that language and culture. The relations between Southeast European Region languages, especially Balkan Countries, and Turkish language & culture are as wide and deep as their long history of their contact and historical relations since of the beginning of Last decades of Seljuk Empire. Being during such a long period of time in the posterior of dominant language and culture, we see that Turkish influences in region is very extensive. P.S: It is not our duty to decide that this influence is “equal or not” with Russian’s one on 50’ or the Chinese’s on 70’ in our contemporary times on some regions of the words. However as a result of ideological movements of last millennium some scholars inspired by puritan and purist ideology have tried to dim such a presence and influence of Turkish into Albanian language and culture reducing it to a mere lexicological level, without hesitating by other side to ignore it into contemporary Balkan Languages and Cultures. The huge presence of Turkish companies, the spread of Turkish language thru the media/tourism etc., and especially the renaissance of Turkish-Islam synthesis in the region after the fall of communism on Balkan countries have raised in an optimistic point of view the role of Turkish on Regional Studies. In our presentation we will try first to show the very presence of Turkish in contemporary Southeast European Countries languages, cultures and the way of living etc., and on the other hand to typologies it according to contemporary linguistic and cultural paradigms.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Regional Studies, terminology, grammar, influence, cultural typology, dominance

HALKLA İLİŞKİLER UYGULAMALARINDA GELENEKSEL VE YENİ MEDYA KULLANIM PRATİKLERİ

Dr. Müge Bekman (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8400-0993>)

ÖZ/ABSTRACT

İlişki ve iletişim kavramları, insanlık tarihinin başlangıcından günümüze kadar mevcut olan kavramlardır. Bu kavramların karşılıklı ve etkileşimli olarak sağlanabilmesi, insanlar arasındaki diyalogun ve anlaşmanın gelişmesine ön ayak olmuştur. İlişkilerin sağlanabilmesi açısından önemli derecede ihtiyaç duyulan iletişim, birden fazla kişi ile gerçekleştirilen bir eylemdir ve aynı zamanda da kalabalığa yönelik gerçekleştirilebilmektedir. Bu aşamalarla birlikte Halkla İlişkiler kavramı ortaya çıkmıştır. Halkla İlişkiler kavramının tanımlanmasına net anlamda 20. Yüzyılda başlanmış olunmasına rağmen, aslında halkla ilişkiler tarihi, insanlık tarihi ile paralel zamanlarda varlıklarını göstermişlerdir. Farklı tanımlamalara sahip olan halkla ilişkiler kavramı, genel itibari ile bir iletişim yöntemi olarak açıklanabilmektedir. Halkla İlişkiler adından da anlaşılacağı üzere kitleler arası iletişim olarak da algılanabilmektedir. Kitleler arası iletişimde etken olan araçlardan bir tanesi ve en önemlisi medyadır. Bu çalışmada, medyanın geçmişten günümüze kadar geçirdiği evreler ve gelişme aşamaları ile halkla ilişkiler kavramına etkisini ve devamında da halkla ilişkilerin geleneksel ve yeni medya alanlarındaki kullanımı araştırılmış ve incelenmiştir. Çalışma içeriğinde öncelikli olarak iletişim ve iletişim kavramlarının tanımları, ardından halkla ilişkiler kavramının oluşumu ve gelişimi, medyanın zaman içerisindeki değişimi ve son olarak güncel kitle iletişim araçlarının halkla ilişkiler üzerindeki etkileri açıklanmış; ardından halkla ilişkiler kavramı geleneksel ve yeni medya alanlarıyla karşılaştırılmıştır. Edinilen sonuçlarla birlikte, halkla ilişkiler uygulamalarında, geleneksel ve yeni medya kullanım pratiklerine açıklama getirilmiş ve örnekler verilmiştir. Çalışmanın amacı, tarihsel süreçte Halkla İlişkiler kavramının gelişimini ve bu gelişimde etkisi olan geleneksel ve yeni medya kullanımlarının sonuçlarına ulaşmaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Halkla İlişkiler, Sosyal Medya, Geleneksel Medya, Yeni Medya

OSMANLI ARŞİV BELGELERİNDE VEHHABİLER

Assist. Prof. Dr. Kamuran ŞİMŞEK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3741-471X>)

ÖZ/ABSTRACT

Vehhabilerin kurucusu olan Muhammed bin Abdulvehhab, Necid bölgesinde yer alan Uyeyne'de dünyaya gelmiştir. İlk tahsilini babasının yanında tamamlamasının ardından Mekke, Medine, Bağdat ve Hemedan gibi şehirlerde eğitim almış ve bu geziler esnasında düşünceleri şekillenmiştir. Kitabı't-Tevhîd adındaki eserinde temel fikirlerini ortaya koymuş ve bazı dini uygulamaların yanlış olduğunu ileri sürmüştür. Halk arasında dolaşarak fikirlerini yaymaya çalışmasının yanı sıra bölgede bulunan kabile ve bedevilere mektuplar yazmak suretiyle onları kendisine bağlamak için uğraşmıştır. Önceleri görüşlerine pek fazla taraftar bulamayan Vehhabi lideri, Deriyye'ye gidince burada kendisine güçlü bir destek verecek olan Muhammed bin Suûd ile tanışmış ve ondan aldığı güç ile Vehhabilik siyasi bir boyut kazanmıştır. İkisinin birbirine destek olacakları konusunda 1744 yılında yaptıkları anlaşma, hem Suûd Devleti'nin kuruluşu hem de Vehhabiliğin siyasallaştığı tarih olarak kabul edilmiştir. Hem fikirlerini yaymak hem de çevre kabileler üzerinde hakimiyet tesis etmek amacıyla askeri bir yapı oluşturulmuş ve Necid bölgesinde bulunan kabileler üzerine saldırıya geçilmiştir. Muhammed bin Abdulvehhab'ın ölümü üzerine Suûdi emirler yönetimi ele geçirmiş ve Vehhabilik hızlı bir biçimde etrafa yayılmıştır. Abdülaziz bin Suûd önderliğindeki Vehhabiler, 18 Şubat 1803'te Taif ardından da Mekke kentini hakimiyetleri altına almışlardır. Birkaç gün burada vakit geçirdikten sonra Cidde'ye giden Abdülaziz'in yokluğundan istifade eden Mekke Şerifi Galip yirmi beş gün süren kuşatmanın ardından Mekke'yi geri almayı başarmıştır. Abdülaziz'in yerine geçen Suûd, Haziran 1805'te tekrar Hicaz bölgesine gelerek Medine'yi ele geçirmiş, 1806 yılında ise Vehhabiler yeniden Mekke üzerine saldırıya geçmişlerdir. Kutsal kentlerin yanı sıra zamanla Vehhabiler, Devlet-i Aliyye'nin hakimiyeti altındaki Hicaz, Ahsa, Suriye ve Irak içlerine doğru yayılmışlardır. Bu çalışmada başlarda dini bir hareket iken zamanla siyasi bir boyut kazanmış olan Vehhabiliğin, Osmanlı arşiv belgelerinde nasıl değerlendirildiği ve devletin Vehhabileri ne şekilde tanımladığı hususunda bilgi verilmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Vehhabiler, Muhammed bin Abdulvehhab, Osmanlı Arşiv Belgeleri

DİVAN EDEBİYATI ŞİİRLERİNDE PEYGAMBER SEVGİSİ

Songül Özel

ÖZ/ABSTRACT

Peygamberimiz insanlığa rahmet olarak gönderilmiştir. O, sadece Arap toplumuna değil tüm insanlığa peygamber olarak gönderilmiştir. Kur'an-ı Kerim'de 'Habibullah' olarak vasıflandırılan tek peygamber Hz. Muhammed'dir. Hz. Muhammed tarih boyunca Müslümanların sevgilisi olmuş bu sevgiye binaen edebiyatımızda peygamber sevgisi teması vazgeçilmez bir imge olmuştur. Peygamber sevgisi Türk kültüründe çok büyük önem arz etmektedir. Onlarca şair, peygambere olan sevgisini eserlerinde işlemişlerdir. Peygamber sevgisinin dile getirildiği en güzel eserler naatlardır. Tahirü'l Mevlevi na'atı; Edebiyat lügatinde "Hz. Muhammed'i övmek için yazılan şiirlere verilen addır" şeklinde geçer. Na'at Divan edebiyatında kaside çeşidi olarak sadece Hz. Muhammed'i anlatan şiirlerdir. Hasan Bin Sabit'ten 19.yüzyıl şairi Şeyh Galib'e kadar hemen her şairin divanında yer verdiği na'atlar, yıllardır büyük bir şevkle okunmaktadır. Divan şairlerinin yanı sıra padişah şairlerimiz de şiirlerinde peygamber sevgisini anlatmışlardır. Peygamberin vasıflarından bahseden bir diğer eser ise hilyelerdir. Hilye; süs, ziynet anlamlarına gelir. Türk edebiyatında ilk hilye Hakânî Bey tarafından yazılmıştır. Bunların haricinde peygamber sevgisini anlatan mevlidler, kısas-ı enbiyâât, mi'râciyeler de bulunmaktadır. Biz bu çalışmamızda Hz. Muhammed sevgisinin Divan edebiyatına nasıl yansıdığını örnek şiirlerle anlatmaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Peygamber, naat, divan şiirleri.

TEKSTİL TASARIMDA YENİ BİR YAKLAŞIM: KELEBEĞE ZARAR VERMEDEN İPEK GİYMEK

Assist. Prof. Dr. Berna İLERİ
Prof. Dr. Elvan ÖZKAVRUK ADANIR
Prof. Dr. Feza CAN
Res. Assist. Başak TOK ULAŞLI

ÖZ/ABSTRACT

Tekstil kraliçesi olarak tanımlanan ipek, kırsalda önemli bir ekonomik gelir kaynağıdır. İpek, "Bombyx mori" adlı ipek böceğinin salgısından elde edilir. İpek böceği yetiştiriciliği ülkemizde bahar aylarında gerçekleştirilmektedir. Dut yaprağı ile yaklaşık 40 günlük bir besleme süresi olan ipek böceği daha sonra kendi salgısıyla kozasını örür. Kozayı tırtıl başkalaşımına uğrayarak, kelebek olur; kelebek kozadan çıkarak, yumurtalarını bırakır ve ölür. Ancak ipekböceğinin kozasından iplik elde etmek için kelebeğin kozayı delerek çıkmasını önlemek için kozayı 60 °C ve 110 °C fırınlarda 20 dakika kadar bekletilerek "böcek boğma" işlemi yapılmaktadır. Doğal sirkülasyonu gereği kelebeğin deldiği kozaya, ipek üreticileri tarafından tercih edilmeyerek, "delik kozaya /bozuk kozaya /atık kozaya" olarak tanımlanır. Bu tarz kozalarla iplik ve dokuma üretimi yapmaktan özellikle kaçınılmaktadırlar. Yapılan araştırmalara göre Türkiye'de ve dünyada farklı derecelerde fırınlama yöntemiyle kozalardan ipek iplik elde edilmektedir. Ancak kozanın içinde kelebek ile birlikte fırına atılması, "canına" zarar verilmesi son yıllarda ekoloji ve sürdürülebilirlik politikalarını savunanlar tarafından tepkilere neden olmuştur. Kozanın fırınlanmasına tepki göstererek, kelebeklerin kozayı delerek doğal döngüsünü tamamlayınca, kozanın ipliğe dönüştürülmesini savunmaktadır. Yurt dışında pek çok ipek kullanıcısı, "hiçbir ipekböceğinin öldürülmemesini" isteyerek peace silk (barış ipeği) / non violent silk (şiddet içermeyen ipek) tercih etmektedir. Türkiye'de ve çalışma bölgesi olarak planlanan Hatay'da peace silk/non violent silk üretim biçimindeki "ipeğin" bilinmediği, yurt içi ipek pazarında da kullanılmadığı saptanmıştır. Bu bildiride; Hatay yöresinde gerçekleştirilen HMKÜ Bilimsel Araştırma Projesi "18.M.055" kapsamında yapılan Türkiye'nin ilk şiddet içermeyen barış ipeği üretimi anlatılacaktır. Hatay'da ipekböceği yetiştirip, kelebeğin kozayı delmesi ile normal hayat döngüsünü tamamlamasının gözlemlenmesi ve "delik kozanın" iplik özelliği, iplik mukavemeti, iplik uzunluğu, dokuma özellikleri ve tekstil tasarımına kadar incelenmesi ile elde edilen sonuçlar değerlendirilecektir. Hatay'da ve Türkiye'de ilk kez bilimsel bir yaklaşımla yapılan bu üretim biçimiyle, Türkiye ipek üretim/pazarlama sektörüne alternatif bir üretim oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler/Keywords: İpek kozası, kelebek, sürdürülebilirlik, non violent silk, peace silk, ipek dokuma

ÇOCUKLARA YABANCI DİL ÖĞRETİMİ

Dr. Gülfidan AYTAŞ

ÖZ/ABSTRACT

Bu makalede çocukluk çağında yabancı dil öğrenmenin öneminden bahsedilecektir. Bilim insanları arasında davranış bilimciler dilin sosyal bir varlık olduğuna ve diğer sosyal davranışlar gibi kazanıldığına işaret etmektedirler. Bir çocuğun yabancı dili nasıl öğrendiği belki de dil bilimciler, psikologlar ve filozoflar arasında ortaya çıkan en karmaşık ve tartışmalı sorudur. Davranış bilimcilere göre, dil öğrenimi doğaldır. Bebekler öğrenme yeteneği ile doğarlar çünkü öğrenme onlara göre doğumda başlar. Pek çok uzman, dili on yaşından önce öğrenmenin çocukların anadil konuşucusu bir kişi olarak doğru ve akıcı konuşmasına olanak verdiği ineniyor. Bu nedenle, ne olursa olsun çocukların erken yaşta yabancı dile aşina olmaları konuşma becerilerinin gelişmesinde ve yeterli iletişim becerilerinin edinilmesinde önemli görülmektedir. Araştırmalar, çocukların doğumdan 10 yaşına kadar yeni bir dil ile karşılaşmalarının en iyi zaman olduğunu göstermektedir. Böylece çocuğun dili daha hızlı öğrenebileceği, daha iyi koruyabileceği ve en yakın yerel telaffuzla konuşabileceği iddia edilmektedir. Son olarak, bu yazıda çocukluk çağında yabancı dil öğreniminin avantaj ve dezavantajları vurgulanırken yabancı dil derslerinin çocuklar üzerindeki etkilerinden de ayrıca bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: child, early language learning, foreign language teaching

TELEVİZYONUN TÜRK AİLE YAPISINA ETKİLERİ BAĞLAMINDA ÇOCUK İZLEYİCİLER

Lec. Hacer Filiz (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5591-7092>)
Assoc. Prof. Dr. Şeyda Akyol

ÖZ/ABSTRACT

Televizyonun Türk ailesinin yapı taşı olan ve ilk sosyalleşme süreçlerini aile ortamında gerçekleştiren çocuklar üzerinde çeşitli etkileri mevcuttur. Bir bebek dünyaya geldiği ilk andan itibaren çevresini anlamaya ve anlamlandırmaya çalışmaktadır. Bu anlama ve anlamlandırma çabası içinde ebeveynleri çocuğa yardımcı olurlar. Yani çocuğun sosyalleşmesine katkıda bulunurlar. Çocuk bu sayede önce aile içi kuralları öğrenir ve içselleştirir daha sonra ise içinde yaşadığı ve var olduğu toplum içindeki kültürel kuralları öğrenmeye ve onları içselleştirmeye çalışır. Çocuk için aile ortamında başlayan toplumsallaşma süreci toplumsal hayat içerisinde büyüyerek devam eder. Günümüzde bireyin toplumsallaşma süreci her ne kadar aile ortamında gerçekleşiyor gibi görünse de televizyonda çocuğun sosyalleşme sürecinde neredeyse aile kurumu kadar etkili olabilmektedir. Televizyon, ailedeki bireylerin özellikle çocuk izleyicilerin evde oldukları zaman içerisinde en çok vakit geçirmeyi istedikleri araç haline gelmiştir. Çünkü gerçek hayat hakkında az bir bilgiye sahip oldukları için televizyonun eğlenceli ve ışıltılı dünyası onları içine çekmekte ve eğlendirmektedir. Bu bağlamda çocukların faydalı ya da zararlı televizyon içeriklerinin henüz farkında olamamaları kitle iletişim araçlarından özellikle televizyonun çocuklar için tesir gücünü bir kez daha gün yüzüne çıkarmaktadır. Daha çok küçük yaşlardan hatta çok küçük aylardan itibaren televizyonun olumsuz etkilerine maruz kalan çocuklar sosyalleşme süreçlerinde ve toplumsal kurallarla uyumlu hale gelme aşamalarında hem sosyolojik hem de psikolojik bir mücadele içine girmektedirler. Televizyon kanallarındaki çocuklar için uygun olmayan şiddet, ölüm, kavga gibi program içeriklerine maruz kalan çocuklar bu davranışları içselleştirebilmekte ve bu durum çocuğun ileri ki dönemlerinde çeşitli sorunlara yol açabilmektedir. Bununla birlikte televizyonun olumsuz etkilerine maruz kalan birey ileri de aile kurduğunda da sorunlar yaşamakta ve aile yapısı gittikçe artan bir şekilde televizyonun olumsuz etkilerinden zarar görebilmektedir. Bu çalışmada amaçlanan, televizyon kullanımının çocuklar üzerindeki etkisini ve dolayısıyla Türk aile yapısı üzerindeki olumsuz etkilerini literatür taraması yöntemi kullanılarak ortaya koymak ve bu duruma dikkat çekmeye çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Televizyon, Türk Aile Yapısı, Çocuk İzleyiciler

Yıkım Edebiyatı Örneği Olarak Wolfgang Borchert'in Kısa Öyküsü: Mutfak Saati

Assist. Prof. Dr. Süreyya İlkılıç (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1856-5272>)

ÖZ/ABSTRACT

Wolfgang Borchert (1921 – Hamburg; 1947 – Basel), İkinci Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkan 'Yıkım Edebiyatı'nın en önemli temsilcilerindedir. Ailenin tek çocuğu olarak dünyaya gelen Borchert'in 26 yıllık kısa hayatında özellikle savaş ve hastalıklar belirleyici olmuştur. Edebi çalışmaları genç yaşlarda başlayan Borchert, kısa hikâye, şiir ve tiyatro tarzında eserler vermiştir. Yazarın çok genç yaşta yaşama veda etmesi nedeniyle sınırlı sayıda kaleme aldığı eserler, Yıkım Edebiyatı adıyla anılan Almanca 'Trümmerliteratur'un en önemli eserleri olarak sayılmaktadırlar. İkinci Dünya Savaşı sonrasında başlayarak 1950'li yıllara kadar süren Yıkım Edebiyatı, adından da anlaşılacağı gibi savaşın neden olduğu tahribat ve yıkımı konu almaktadır. Ancak yıkım sözcüğü ile kastedilen sadece bina, yol ve çevrenin yıkımı değil, savaşın beraberinde getirdiği tahribat neticesinde insanların hem bedenen hem de ruhsal bakımdan yaşadığı sıkıntı ve sorunlardır. Borchert'in en önemli eserlerinden olan An diesem Dienstag – Bu Salı, Dışarıda Kapının Önünde – Draussen vor der Tür, Ekmek - Das Brot, Die Küchenuhr – Mutfak saati eserlerinde savaşın acımasız yönü ve insanlar üzerindeki etkileri konu edilmektedir. Yıkım Edebiyatı'nın en tanınmış eserlerinden olan Mutfak saati, savaşta atılan bomba sonrasında ailesini ve evini kaybeden genç adamı anlatmaktadır. Eserin başlığında yer alan ve eserin ana motifi olan mutfak saati, bombardıman sonrası ana kahramanın elinde kalan tek eşyadır. Bombanın atıldığı anda durmuş olan mutfak saati, sembolik olarak bombanın atıldığı an itibarıyla her şeyin durduğunu ve artık hiçbir şeyin eskisi gibi işlemeyeceğini sembolize etmesinin yanında, başkahramanın hatıraları için önemli yer teşkil etmektedir. Bu bağlamda günlük yaşantıda sıradan ve önemsiz görünen olayların, artık yaşanamayacak duruma gelindiğinde ne kadar önemli ve değerli olduklarına vurgu yapılmaktadır. Eserde yerin ve karakterlerin belirsiz olması, savaşın her yerde ve herkes için yıkıcı olduğuna dikkat çekilmektedir. Bu sunumda Wolfgang Borchert'in 'Die Küchenuhr' 'Mutfak Saati' adlı eseri, Yıkım Edebiyatı çerçevesinde insanların üzerinde bıraktığı etkiler göz önüne alınarak incelenecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Alman Edebiyatı, Yıkım Edebiyatı, Die Küchenuhr – Mutfak Saati, Wolfgang Borchert

THE EPIDEMIOLOGY OF RADIUS DISTAL FRACTURE IN A CENTRAL TRAINING AND RESEARCH HOSPITAL BY SELECTED CHARACTERISTICS

Assoc. Prof. Dr. Deniz CANKAYA

ÖZ/ABSTRACT

Background: Distal radial fractures (DRF) are among the most common orthopaedic injuries of emergency application, accounting for one-sixth of all fractures. Despite their high frequency, there was no study assessing their epidemiological characteristics in developing countries. The aim of this study was to evaluate the frequency and demography of DRF from the recent data of central training and research hospital. Methods: In this descriptive study, we identified DRF cases between 2013 and 2017. The age, sex, seasonal incidence, injury pattern, fracture type and calendar year for all patients were evaluated. Results: Among the 1563 patients (601 women, 962 men) with mean age of 34.1 (range; 0-91) described in our own clinic records. 313, 298, 309, 326 and 317 patients applied with DRF from the years 2013 to 2017, respectively. 1087 patients had extra-articular (69.5%) and 476 had intra-articular (30.5%) DRF. DRF is mostly seen in winter (32.2%), whereas it is higher in autumn for children (30.7%). Conclusion: Our data of DRF differ from recent epidemiologic studies from different countries in some aspects. Geography and development level seems to influence the fracture characteristics; so, national data collecting for all the countries from different categories of hospital will be more effective than data of international literature while creating prevention strategies.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Distal radius fracture, epidemiology, trauma, demographic, incidence

Critical Analysis of “Truth Unveiled”

Lec. Aisha Arshad

Lec. Muhammad Safdar Bhatti

Rafia Mukhtar

ÖZ/ABSTRACT

When a message travels from one language to another with its complete contextual meaning, called the act of translation. Whenever any nation takes a step forward on the track of success its first step in literature will be of translation. The act of translation always remains a difficult task in every era, if it encounters in the field of poetry it will be a herculean attempt. The crux of this paper is the evaluation of English translation of “Mussaddas e Hali” of Mulana Altaf Hussain Hali translated as “Truth Unveiled” by Abdur Rauf Luther. In 1879 Mussaddas Madu Jazar Islam was written to awake the Muslims from the deep slumber of negligence. It is almost 150 years has been passed but the importance of Mussadas e Hali did not get subsided. The acclaim could be deemed that the masterpiece of Hali has been translated many times in English and four times in book form. Truth Unveiled by Abdur Rauf Luther was second attempt translation in book form and a fetish zing effort by him. The study finds that at many stairs he seemed to deviate from the technical strategies of translation but his love and devotion towards translation of Mussadas e Hali is laudable. But it could not be contemplated as an absolute translated work. To translate poetry into poetry is a strenuous creativity. But “Truth Unveiled” unveils the truth that the translator was not fully acquainted with the liabilities of a translator. His endeavor could be granted as a good piece of tribute to Halibut not as an ideal piece of poetic translation.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Translation, Deviate, Strenuous Creativity, Endeavor, Literature

Improving Vocabulary through Short Stories at Elementary Level

Lec. Muhammad Safdar Bhatti
Aisha Arshad
Rafia Mukhtar

ÖZ/ABSTRACT

Vocabulary is the soul and essence of a language. Language acquisition is not possible without it. The role of vocabulary in students' lives and their future planning is very important. Words are tools and instruments of their thoughts. English language is comparatively difficult due to its pronunciation, sentence structure and vocabulary level from the local languages in Pakistan. The current study was designed to enhance the vocabulary of the learners through short stories at elementary level. It has also created an awareness among the elementary level teachers how they can develop English vocabulary of their students. The main objective of the study was to make effective use of short stories to improve vocabulary skills. The study was developed under the framework of quantitative research approach. It adopted pretest-posttest control group quasi experimental design. A sample of two hundred students and fifty teachers was taken from Bahawalpur region. The data was collected through test and questionnaire. Data collected was analyzed statistically. Based on the findings, the researcher recommended that English language teachers should use short stories for teaching English in general and improving vocabulary in particular. The researchers' conclusion with suggestions and recommendations was also summed up at the end of the study.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Vocabulary, Short Stories, Enhance, Improving, Teaching

ZÜLFÜ LİVANELİ’NİN SERENAD ROMANINDA DENİZ İMGESİ

Dr. Dinçer ÖZTÜRK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0028-7841>)

ÖZ/ABSTRACT

Türk edebiyatı romanlarında imgeler sıklıkla kullanılan bir unsurdur. Zülfü Livaneli’nin romanlarında en çok kullandığı ve üzerinde sıklıkla durduğu unsurlardan biri denizdir. Serenad romanında deniz ve denizle ilgili terimler ele alınmıştır. Denizin simgelediği pek çok şey vardır. Bunlara; özlem, ölüm, sevgi, üzüntü, umutsuzluk, umut, sakinlik, hırçınlık vb. örnekler verebiliriz. Su insanın yaşamının başlangıcından itibaren hep var olmuştur. Mitolojik olaylardan günümüze kadar deniz ve su kavramı farklı biçimlerde değişik eserlerde kullanılmıştır. İmge kelimenin zihinde oluşturduğu hayaldir. Deniz imgesi etrafında yazar, düşüncelerini, hislerini ve yaşanan olayları okuyucuya sunar ve okuyucunun bu üstü kapalı anlatımı anlamasını ister. Güçlü bir kaleme sahip olan Zülfü Livaneli romanlarında imgeleri sıklıkla kullanır. Serenad romanında da deniz imgesi kullanılmıştır. İmge, romanı zenginleştiren ve güzelleştiren bir unsurdur. Yazar deniz imgesi sayesinde düşünecek ve düşündürecektir. Burada amacımız Livaneli’nin Serenad romanındaki deniz imgesini romandan örneklerle belirtip, ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Zülfü Livaneli, Serenad, deniz, su, ölüm, roman

1999'DAN 2002 GENEL SEÇİMLERİNE GİDEN SÜREÇTE TÜRKİYE'DE KRİTİK YENİDEN SAFLAŞMA VE KRİTİK SEÇİM TEORİSİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Res. Assist. Kinem TOKDEMİR (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4149-1726>)
Res. Assist. Aykut KARAKUŞ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4053-2074>)

ÖZ/ABSTRACT

Seçimler, demokratik toplumlarda vatandaşların yönetime katılımının sağlanması ve hükümetin kurulması için önemli ve vazgeçilmez bir araçtır. Seçimler sonunda seçmenlerin oylarıyla bürokratik ya da siyasi görevleri üstlenecek ve iş başına gelecek kişiler belirlenir. Ancak seçimler, yalnızca bir seçme eylemi değildir zira bir sürecin parçasını da oluşturmaktadır. Dolayısı ile seçmenin oy verme davranışları çeşitli faktörlere göre değişirken; bu faktörlerin hangi çerçevede değiştiğinin anlaşılması seçmenlerin kritik yeniden saflaşmaları ve kritik seçimlerin ortaya çıkmasının anlaşılması için önemlidir. Kritik seçim teorisi, seçim dönemlerinde seçmenlerin süregiden bir durumu ani ve radikal bir biçimde değiştirecek yeniden saflaşmasını ifade eder. Kritik yeniden saflaşmalar ve kritik seçimler sonucunda seçime giren partilerin önceki seçimlere göre oyları artar veya oylarda radikal bir azalma yaşanır. Bu teoriye göre seçmenlerin oy verme davranışı oy verilen partiye duyulan memnuniyetsizlik, sosyo-ekonomik durum, dış politika, seçmen psikolojisi, lider etkisi veya seçim zamanlarında partilerin kullandıkları söylemler gibi birçok etmene göre değişebilmektedir. Türkiye'de 1999'dan 2002'ye giden süreçte ekonomik, siyasi ve toplumsal alanda gerçekleşen iç ve dış dinamikler, seçmenlerin oy kullanma tercihi üzerinde etkili olmuştur. Bu bağlamda bu makalede kritik yeniden saflaşma ve kritik seçim teorisi ışığında Türkiye'de 18 Nisan 1999 ve 3 Kasım 2002 genel seçimleri iç ve dış dinamikler çerçevesinde incelenmiştir. Çalışmada öncelikle kritik yeniden saflaşma ve kritik seçim teorisi üzerinde durulmuştur. Ardından Türkiye'de belirtilen süreçte iç ve dış dinamikler ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu çalışmada, seçimlerden başarılı bir sonuç alan Genç Parti ve Ak Parti üzerinden bir değerlendirme sunulmuştur. Genç Parti'nin yükselişi ve Ak Parti'nin koalisyon hükümetlerinin ardından tek parti hükümeti kurması konu bağlamında analiz edilmiştir. Çalışmada Türkiye'de 1999 ve 2002 genel seçimlerinin siyasi, ekonomik, sosyal yapısını iç ve dış dinamikler bağlamında çözümlenmek, "kritik yeniden saflaşma" ve "kritik seçim" ile ilgili kavramsal ve metodolojik tartışmanın ana hatlarını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Kritik Yeniden Saflaşma, Kritik Seçim, İç ve Dış Dinamikler, Seçmen Davranışı, Ak Parti, Genç Parti.

DALDIRMA TİP PEDAL BOYAMA UYGULAMALARINDA KURUTMA SICAKLIĞININ KÜRLEME VE BOYA FİLM KALINLIĞI ÜZERİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Yük.Mak.Müh. SAMET DEMİR

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışmanın amacı, otomotiv de kullanılan fren ve debriyaj pedallarının üretim yöntemlerinden biri olan daldırma tip boya uygulama yöntemindeki vizkosite ve sıcaklık üzerine denemeler yapılarak film kalınlığı üzerindeki etkisinin incelenmesidir. Referans aldığımız fren pedalındaki parça soğuk şekillendirilmiş 7 mm kalınlığında ve üzerinde MAG kaynağı uygulanmış SPH440 Mpa çeliktir. Son kullanıcı tarafından görülebilen kozmetik hedefli bir parça olması nedeniyle boyaya tabi tutulmaktadır. Müşteri tarafındaki kalitesel beklenti 15mm boya kalınlığıdır. Ayrıca parçaların 24h tuz testine tabi tutulması ve yapışma testlerinden %50 başarılı sonuç almasıdır. Parça üzerinde görsel akma, köpürme, delik oluşumları olmamalıdır. Proses olarak incelendiğinde boya işlemi sonrasında fırın prosesi olmak zorundadır ve uygun yapışma sağlanabilmesi için parçanın belirli bir süre fırında kalması gerekmektedir. Fırın sıcaklığının doğrudan küremeye etkisinin olması, uzun süren fırında bekleme sürelerinin uçuculuğu artırarak film kalınlığını azaltması, bunun yanında parçaya etkileyen sıcaklık ve sıcak hava akımı da kaliteyi etkileyen önemli bir parametredir. Daldırma yönteminin gereği olarak, havuza düşmeyen boya damlları fırınlama sırasında kurumakta ve birikme problemleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Yok edilemeyen bu nokta için belirlenen 1 mm sınır numunelere göre kıyas yapılarak parçaların uygun olup olmadığı kararı verilecektir. Çalışmaya bağlı olarak sıcaklık, boya tesisatı, ortam şartları, yağ alma ve soğuk ve sıcak su kontrollerinin ph değerleri gibi faktörlerde boya kalitesini etkileyen parametreler olduğu için şu ana kadar bulunan en uygun parametreler ile sabit değişken olarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Boyama sistemi, daldırma tip üretim, pedal boyama

ABDOMİNOPLASTİDE HASTA GÜVENLİĞİNİN SAĞLANMASI: HEMŞİRELER NE YAPMALI?

Assist. Prof. Dr. Özge İŞERİ
Res. Assist. Belgin ŞEN ATASAYAR

ÖZ/ABSTRACT

Abdominoplasti, karın ön duvarındaki fazla deri ve yağın çıkarılarak, zayıflamış ve birbirinden ayrılmış olan kasların onarılarak düzeltilmesidir. Bu şekilde daha düz, sağlam ve sağlıklı bir karın görünümü elde edilmektedir. Dolayısıyla aşırı kilo verme, obezite ve çoklu gebeliklere bağlı oluşan gevşeme ve sarkma problemleri düzeltilmektedir. Bu durumda hastaların beden imgesi ve yaşam kalitelerini arttırmaktadır. Major cerrahi girişimlerden birisi olan abdominoplasti öncesi, sırası ve sonrası hastanın güvenliğinin sağlanması çok önemlidir. Bunun için multidisipliner şekilde çalışılmalıdır. Ameliyat öncesinde fiziksel, ruhsal ve sosyal özgeçmişin detaylı ele alınması gerekmektedir. Ardından fiziksel muayene yapılmalı ve olası riskler (herni, narsistik kişilik, pulmoner sorunlar, tromboembolizm vb) saptanmalıdır. Her aşamada doğru hasta, doğru işlem, doğru vücut bölümü kesinleştirilmeli ve cerrahi girişim için gerekli tüm evrak ve ekipmanların doğruluğunu belirlemeye yönelik bilgiler içeren kontrol listesi kullanılmalıdır. Ameliyat sırasında entübasyon zorluğu olabilmektedir. Sık pozisyon değişimi gerekiyorsa fiberoptik malzemeler kullanılmalı, hasta pozisyonuna göre silikon desteklerle basıya maruz kalabilecek alanlar korunmaya alınmalı ve kanama kontrolü yapılmalıdır. Kanama miktarını azaltmak için özel koter uçları kullanılmaktadır. Gereksiz transfüzyonlardan kaçınılmalıdır. Reflü ve aspirasyon riskini ortadan kaldırmak için nazogastrik sonda takılmalıdır. Ağrı kontrolü için ağrı pompası, aspiratif dren ve basınçlı giysi önerilmektedir. Elastik kompresyon çoraplarının kullanılması önemlidir. Operasyon sonrasında da hasta en kısa sürede mobilize edilmelidir. Tüm süreçte hemşirelik bilgileri geliştirilmeli, kanıta dayalı uygulamalar ve öneriler doğrultusunda cerrahi alan enfeksiyonlarına yönelik önlemler alınmalıdır. Düşmeye neden olabilecek durumlar izlenmeli ve riski yüksek olan hastalar önceden belirlenerek rapor edilmelidir. Koter cihazlarının kullanımı sırasında gerçekleşen yanıklara dikkat edilmelidir. Ekip içi ve ekiplerarası iletişimin hasta güvenliğini olumlu ya da olumsuz yönde etkilediği unutulmamalıdır. İlaç uygulamalarından doğan hatalara dikkat edilmelidir. Tromboemboli, yara ayrılması, kanama, vücut dismorfizmi gibi komplikasyonlar yakından takip edilmelidir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Abdominoplasti; hasta güvenliği; hemşirelik

İsveç'te Yerel Yönetimler ve SALAR'ın Rolü

Assist. Prof. Dr. PINAR AKARÇAY (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5231-0567>)

ÖZ/ABSTRACT

SALAR (Swedish Association of Local Authorities and Regions- İsveç Yerel Otoriteler ve Bölgeler Birliği) İsveç'teki tüm yerel ve bölgesel yönetimlerin üyesi olduğu, uzmanlardan oluşan, yarı-kamusal (semi-governmental) bir kuruluştur. Temel görevi yerel ve bölgesel yönetimlerin demokrasi, etkinlik ve kamu hizmetleri yönünden desteklenmesi ve geliştirilmesi olan SALAR, hem Avrupa Birliği (AB) hem de İsveç hükümetiyle çalışmalar yürütmektedir. Bu bağlamda hem ulusal hem de uluslararası düzeyde alınan kararların, İsveç'teki yerel yönetimlere adaptasyonunun sağlanması için gerekli önlemleri almak gibi yarı-resmi görevleri de bulunmaktadır. Bugün bir milyona yakın üyesi ve çalışanıyla İsveç'in en büyük organizasyonu haline gelen SALAR, edindiği misyon ve ortaya koyduğu sonuçlarla, politik gücünü pekiştirmiştir. Nitekim bu çalışma, İsveç'te yerel yönetimler ve SALAR ilişkisini incelemeyi amaçlamıştır. Bu bağlamda SALAR'ın yerel yönetimler üzerindeki rolü ve uygulamalarına odaklanılmış, SALAR'ın merkezi yönetim ve AB ilişkilerinin yerel yönetimlere yansımaları da ortaya konmak istenmiştir. Çalışmada SALAR, AB ve İsveç merkezi-yerel yönetim verilerinden yararlanılmıştır. Bu bağlamda çalışma, söz konusu verilerin kullanılması açısından nicel, verilerin yorumlanması açısından nitel araştırma yöntemine dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Yerel Yönetimler, İsveç, SALAR, Yerel Politika

Muhasebe kariyeri tercihi: Ön lisans öğrencileri üzerine bir araştırma

Assist. Prof. Dr. İbrahim Apak (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5404-0361>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin muhasebe kariyeri tercihinde etkili olan motivasyonların belirlenmesidir. Bu kapsamda, Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü öğrencilerine bir anket uygulanmıştır. Analiz sonuçlarına göre, öğrencilerin %72,6'sı muhasebe kariyeri yapmak istemektedir. Muhasebe kariyeri yapmak isteyen öğrencilerin öncelikli motivasyonları "kendi işini yapma, iyi ve düzenli gelir, her zaman geçerli bir meslek, saygın ve prestijli bir meslek olması"dır. Muhasebe kariyeri yapmayan öğrencilerin öncelikli motivasyonları "yaşam tarzına uymama, sayısal olma, ilgi çekici olmama, sosyalleşmeyi engelleme"dir. Ayrıca, öğrencilerin bulunduğu sınıf düzeyi arttıkça, muhasebe kariyeri tercihi motivasyonlarına katılım düzeyi azalmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Muhasebe, Kariyer, Muhasebe mesleği

Dil Emperyalizmi'ne Karşı "Anadolu'dan İngilizce'ye Masallar" Projesi

Dr. Hümeyra Türedi (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7332-1353>)

ÖZ/ABSTRACT

Emperyalizm, bir ülkenin başka bir ülkeyi her alanda etkisi altına alması, kendisine benzetmesi olarak tarif edilebilir. Bu etkinin sonucunda, sömürme ve yayılcılığın kaçınılmazlığı da söz konusudur. Dil emperyalizmi de emperyalizmin bir alt dalı olarak, bir ülkenin dilinin diğer ülke ya da ülkeler üzerinde etkin olması hususundan bahsetmektedir. Yerel diller önemini kaybederek, kültürel olarak yayılcı dilin etkisi altına girmektedir. Ulusal bağlar zayıflamakta, bireyler asimile olabilmektedir. Bu bağlamda, İngilizce'nin Türkiye'de yaygınlaşmasında, Türkçe'nin bozulması ve önemsizleşmesi, kültürel öğelerin yozlaşması, kendi kültürüne yabancı bireylerin oluşması gibi tehlikelerden bahsedilebilir. İngilizce'nin beraberinde getirdiği kültürel değişime de bu noktada özellikle dikkat etmek gerekir. Nitekim, Amerikanlaşma, McDonaldlaşma, Holywood etkisi gibi kavramlar konunun önemine dikkat çekmektedir. İngilizce'nin öğrenilmesi sırasında dil emperyalizmi tehlikesini en aza indirmek adına 2019 yılında başlatılan Anadolu'dan İngilizce'ye Masallar projesi, Anadolu'ya ait üç masalın/efsane'nin İngilizce'ye çevrilerek, resimlenmesini ve 5.sınıf öğrencilerine okutulmasını kapsamaktadır (98215063-20-E.15400260 sayılı 27.08.2019 tarihli Kaymakamlık onaylı). Projenin etkisini ölçmek amacıyla ön-test ve son-testler kullanılmıştır. Proje için seçilen masallar Şahmeran, Lokman Hekim ve Mahmudiye Zırlısı efsaneleridir. Efsaneler 2019-2020 yılının birinci döneminde 5.sınıf öğrencisinin dil seviyesine uygun olarak İngilizce'ye çevrilmiş ve resimlenmiştir. Covid-19 salgını nedeniyle sadece Lokman Hekim kitabı öğrencilere ön-test ve son-testler uygulanarak okutulabilmektedir. Testlerin sonuçları aritmetik ortalama ile alınmıştır. Çoktan seçmeli 20 soru, İngilizce kelime bilgisini ölçerken aynı zamanda Lokman Hekim efsanesi hakkında içerik bilgisini de ölçmüştür. 30'ar kişiden oluşan test ve kontrol grupları oluşturulmuştur. Test grubuna öğretmen kontrolünde kitap okutturulmuş, ön-test ve son-test uygulaması yapılmıştır. Test grubunun ön-test sonucu 10 iken, son-test sonucu 90 olmuştur. Kontrol grubuna serbest okuma etkinliği yaptırılmıştır. Bunun sonucunda, kontrol grubunda 15 olan ön-test sonucu, son-testte 20'dir. Bu bağlamda, yerel kültürel öğelerin ağırlıkta olduğu metinlerin okutulmasıyla, öğrencilerin kendi kültürlerini öğrenmesinin kolaylaşacağı, öğrenilen yabancı dilin kültürel etkisinin azalacağı sonucuna ulaşılmıştır. Yabancı dil öğreniminde içerik seçimine dikkat edilmesi ve yerel özelliklerin ön plana çıkarılması, ileride doğabilecek kültür emperyalizmi problemlerinin hafifletilmesine yardımcı olabilecek niteliktedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Dil Emperyalizmi, İngilizce, Türk Masalları

Speak English- MOOC- English Language MOOC to Improve Speaking Skills An Erasmus+ Strategic Partnership Project for Adult Education

Res. Assist. Betül Çimenli (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5449-0525>)

Lec. İlknur Civan

Lec. Neslihan Köse

Lec. Edmundo Tovar

ÖZ/ABSTRACT

Although English is the most studied foreign language in Europe and globally and all four language skills are considered equally important, the level of attainment is low and students cannot hold a simple conversation. Having said that as well as the fact that MOOCs (Massive Open Online Courses) are seen as a turning point for language learning. "Speak English-MOOC" project has been developed jointly by Bartın University and Anadolu University from Turkey, BEST Institut für berufsbezogene Weiterbildung und Personaltraining GmbH from Austria and Universidad Politecnica De Madrid from Spain and is funded by the Erasmus+ Program of the EU during 2019-2021. The purpose of the project is to design a 6-week English language MOOC for A2 level adult learners focusing on speaking skill. To do that, two main intellectual outputs are defined. These outputs are Speak English-MOOC content and the Speak English HUB, the platform to host the developed content. Speak English HUB will be free for everyone interested in improving their English speaking skill. The HUB will be a multilingual one including the languages of the partner countries which are Turkish, German, Spanish and English. The project will be innovative thanks to its focus and content as there is a limited number of MOOCs focusing on developing language skills. Moreover, the project is intended to foster learner autonomy and interaction between language learners through synchronous/asynchronous tools. The expected impacts of the project include removing the language barriers of foreign language speakers to communicate effectively and enhancing their self-efficacy beliefs.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Language MOOC, Speaking Skills, Open Educational Resources, Adult Learners

Cumhuriyet'te Bir Kafa Karışıklığı: Naşide Saffet Hanım

Dr. Hümeyra Türedi (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7332-1353>)

ÖZ/ABSTRACT

Cumhuriyet'in yeni kurulduğu dönemde düzenlenen güzellik yarışmaları ülkenin kadın imajının oluşmasında etkili olmuştur. Kadın, modernleşmenin görünür yüzü olmuş, ülkenin imajının yenilenmesinde önemli bir araç haline gelmiştir. İlk güzellik yarışması 1929 yılında düzenlenmiş, üçüncüsü 1931 yılında Cumhuriyet gazetesi tarafından tertip edilmiştir. 1931 yılında gerçekleşen yarışmanın birincisi Naşide Saffet Hanım olmuştur. Ancak yarışmanın tamamlanmasından bir gün sonra Naşide Saffet Hanım'ın bir öğretmen olduğu anlaşılmıştır. Ortaya çıkan bu gerçeğe birlikte ülkede bir tartışma da başlamıştır. Tartışmalar, güzellik yarışmalarına katılan bir öğretmenin öğrencilere doğru örnek olamayacağı temelinde sürdürülmüştür. Öğretmenlik gibi ciddi ve kutsal bir mesleğin böyle hafif, "hoppa" hareketlerle lekelenemeyeceği dile getirilmiştir. Tacını bırakarak, öğrencilerine geri dönmesi gerektiğinden bahsedilmiştir. Bazı kesimler, öğretmenlikten istifa etmesini tavsiye etmiştir. Hatta Maarif Vekalet'ince Naşide Hanım'ın görevden alınacağına dair açıklamalar yapılmıştır. Cumhuriyet rejiminde modern görüntünün bir simgesi olarak sunulan güzellik yarışmasının, yine aynı rejimin ciddi ve kutsal bir görev olarak sunduğu öğretmenlik değerleriyle ters düşmesi söz konusu olmuştur. Bu çalışmada, bahsi geçen bu çelişki Cumhuriyet gazetesi haberlerinden takip edilmiştir. İçerik analizi yöntemiyle incelenen gazete haberleri 15 Ocak 1931-15 Nisan 1931 arasını kapsamaktadır. Kamuoyunu meşgul eden bu tartışmalar neticesinde Maarif Vekili Esat Bey bir açıklama yapmak zorunda kalmıştır. İktidarın da görüşü hakkında fikir veren bu açıklamada güzellik yarışmasının temiz bir müsabaka olduğu, müsabakaya "uzun tuvaletler"le "baloya gider gibi" katılım sağlandığı vurgulanmıştır. Güzel fakat bilgisiz ve tahsilsiz bir kız yerine, mektep görmüş münevver bir hanımın Türk güzelliğini temsil etmesinin bin defa tercih edileceğini söylemiştir. Hocalık şerefine zarar gelmediğini anlatmaya çalışmış ancak son söz olarak Naşide Saffet Hanım'a bir ihtar cezası verilebileceğini de eklemiştir. İktidar tarafından gelen bu ikircikli cevaplar, bir kafa karışıklığının varlığını göstermektedir. Esat Bey'in açıklamalarında "uzun tuvalet" giyildiği, "baloya gider gibi" bir kıyafetle yarışıldığından bahsetmesi iktidarın öğretmenlik konusunda muhafazakâr kodlara sahip olduğuna işaret etmektedir. Dolayısıyla Cumhuriyet'in muallimliğe yönelik öne çıkardığı değerler ile güzellik yarışmaları konusundaki algı birbirlerine uyumlu görünmemektedir. Türk kadınının modernleşmesinde Naşide Saffet Hanım hadisesi, iktidar tarafından hesaba katılmamış bir olay görünümündedir. Ayrıca tüm bu tartışmalar ve tutarsız yaklaşımlar, bir sonraki güzellik yarışmasına yeterli katılım sağlanamamasının nedenlerinden biri şeklinde de değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Güzellik Yarışması, Cumhuriyet, Naşide Saffet Hanım

Can Paternalistic Leadership be an Antidote for Xenophobia: Syrian refugees Case

Dr. Cem Şen
Dr. Olcay OKUN

ÖZ/ABSTRACT

Migration movements are not just spatial and geographic changes, but they also have the potential to transform the business life because of xenophobia is related to social aspects than numbers. We draw on the social identity theory of social categorization; this paper reviews empirical research better to understand the effect of leadership in the process of xenophobia in the work environment. Even if Tajfel's theory is very influential in explaining xenophobia, leadership as a social contextual factor is critical for understanding in determining individuals' internalization of particular social identities. From that point of view, paternalistic leadership can be an ideological motive to affect the social order by internalization of inferiority among members by family-like relations and involving personal lives and expecting interpersonal favors. The sample of the study was chosen from Gaziantep/Turkey, with a total number of 634 (N) employees and 78 firms, where the immigrant population is dense. The analysis of survey (n=143) results showed that paternalistic leadership and xenophobia dimensions are relatively different in that specific sector. As a result of the study, it was determined that in the workplace, there is no individual or political xenophobia, xenophobia stem from culture and cultural origin. In a nutshell, paternalistic leadership does not significantly affect the personal and political hostility factor of xenophobia as social group theory predicted, i.e. there is no xenophobia caused by personal and political reasons in our country. However, it affects the cultural and identity dimensions of xenophobia self-idealization, i.e. paternalistic leadership increases cultural xenophobia.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Paternalistic Leadership, Xenophobia, Social Identity Theory

İbn Arafe'nin el-Muhtasarü'l-keâmî İsimli Eserinin Kelâm İlimindeki Yeri ve Önemi

Assoc. Prof. Dr. Murat AKIN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1276-9215>)

ÖZ/ABSTRACT

Asıl adı Ebû Abdillâh Muhammed bin Muhammed bin Muhammed bin Arafe el-Vergammî et-Tûnusî (ö. 803/1401) olan İbn Arafe, XIV. yüzyılda yaşamış olup, devrinin Mağrib'teki en meşhur ilim adamlarından birisi olarak kaynaklarda yer almaktadır. İbn Arafe'nin etkisi ve şöhreti sadece kendi dönemi ile sınırlı olmayıp sonraki dönemlerde de devam etmiştir. Şüphesiz, onun İslam düşüncesi içerisindeki bu önemli mevkiinin sebebi, birçok alanda eserlerinin olması ve bunlardan çoğunun günümüze ulaşmış olmasıdır. Kitapları fıkıh, tefsir, kelâm ve mantık alanında temel başvuru kaynakları arasında olagelmıştır. Esasında o, bu sahalardaki kitapları ile Râzî ve Beyzâvî'nin en önemli yorumcularından ve düşüncelerinin devam ettiricisi olarak gösterilebilir. Türkiye'de İbn Arafe daha çok fıkıh ve tefsir ilimleri itibarıyla tanınmaktadır. Ancak o, kelâm ilmiyle de meşgul olmuş ve bu alanda da günümüze ulaşan önemli bir eser bırakmıştır. Onun günümüze ulaşan el-Muhtasarü'l-keâmî isimli eseri Mağrib bölgesinde özellikle Tunus'ta başvuru kaynakları arasında yerini almıştır. Bir diğer açıdan bakıldığında bu eser, Şafîî-Eş'arî geleneği hakkında da bize geniş bir perspektif sunmaktadır. İbn Arafe, eserini Beyzâvî'nin Tavâliu'l-Envâr isimli kitabının tertîbi ile yazdığını ifade etmektedir. Kelâm meselelerinin hemen hemen her konusuna değinen bu eser 27 Ramazan 789/1387 tarihinde tamamlanmıştır. Nizâr Hammâdî tarafından tahkiki yapıp Darü'd-diyâi li'n-neşri ve't-tevzi' yayın evi tarafından 2014 yılında Kuveyt'te basılmıştır. Muhakkik bu kitabın toplam altı nüshasının olduğunu ve bunlardan Tunus Milli Kütüphane'sinde bulunan üç nüshasını seçerek tahkik çalışmasını yaptığını söylemektedir. Tebliğimizde kelâm ilminin özellikle felsefî kelâm dönemi eserlerin muhtevasını yansıtmaya bakımdan son derece önemli bir yere haiz olan el-Muhtasarü'l-keâmî eseri tanıtılmış ve muhtevası hakkında bazı değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Kelâm, İbn Arafe, el-Muhtasarü'l-keâmî

İBN HİBBAN'IN (ö.354/965) TEKÂSİM'İNİ ANLAMAK YA DA ANLATMAK

Assoc. Prof. Dr. Mustafa IŞIK

ÖZ/ABSTRACT

H. III. Yüzyılda hadislerin tamamen yazıldığı kabul edilir. İslam âlimlerinin hadis/ sünnet malzemesini toplama konusunda, sahabeden gelen haberleri sahabe adına ve konularına göre toplamak üzere, iki yöntem bulunmaktadır. IV. Yüzyılda yeni bir yöntemle karşılaşırız. Suyutî'nin (ö.911/1505) dediği gibi, nevi şahsına münhasır bir metodla yazılmış et-Tekâsım ve'l-Envâ adlı eseridir. İbn Hibbân bu eserinde, hadis/ sünneti yaptırım derecesine göre kategorize eder. Bu anlamda, bütün/ hadis sünneti 5 ana kategoride ele alır. 1- Emirler (110 çeşit) 2- Yasaklar (110 çeşit) 3- Bilinmesi Gerekli Haberler (80 çeşit) 4- Serbest Kılınan Şeyler (50 çeşit) 5- Sadece Nebi'nin yapmış olduğu eylemler (50 çeşit) ki toplamda 400 çeşiti bulmaktadır. Müellif bu yöntemi Kuran-ı Kerim'den çıkardığını söylemektedir. Onun zamanında Mushaf'ın 30 cüz değil de 7 cüz olduğunu düşünmezsek, anakronizme düşeriz. Kısım'lar cüz karşılığı, nevi'ler sure karşılığı, zikir'ler ayetlere tekabül etmektedir. 5 ana bölüm / tekâsım ve bölüm içinde yer alan nevi / çeşitler ve her bir nevi / çeşitin 'zikr' adıyla anılırken yapılan iş 'matruşka bebekler'i andırmaktadır. En dıştaki 1. bebek kısımlar, 2. bebek nevilere, 3. bebek 'Zikru keza' denilen başlıklar, 4. bebek ise ardından gelen haberlerdir. Bu taksimâtın dili, hadis/ sünnetin bütününe bağlayıcılık açısından bakıştır. Bu durumda alim, din dilini kullanırken emirler ve yasaklar adı altında taksim ettiği dereceyi aynı tutmamakta; geriye kalan alanlar ise kimi zaman bilgi, kimi zaman ilgi, kimi zaman nostalji, kimi zaman da kulun sorumluluk alanı dışında kalmaktadır. Müellifin M. 10. yüzyılda dile getirdiği bu ortama 21. yüzyılda büyük ihtiyaç bulunmaktadır. Din dilinde hadis/ sünnetin nereye oturduğunun 400 çeşit kademedede sunulmuş olması 2. örneği olmayan bir çalışmadır. Bu taksimâtı, akademisyenlerin din dilini rahat kullanmaları, yerelden evrensele ve küreselleşmeye geçiş noktalarında, kişinin Yüce Allah'ın hoşgörüsü sahasını önce kendi hayatına, sonra topluma yansıtmasını yeniden gündeme getirmek için önemlidir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: İbn Hibban, el-Tekâsım ve'l-Envâ, hadis, fıkıh

An Analysis of Additive Manufacturing Aerospace Market Trend of Current Decade for the Aerospace Industry

Sadettin Cem Altıparmak (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8125-4146>)

ÖZ/ABSTRACT

Additive manufacturing (AM) process, commonly called 3D printing application, is an ideal manufacturing technology for several sectors in which three-dimensional components are fabricated on the basis of layer-by-layer fabrication. AM process is in significantly high demand particularly in the aerospace industry where high-volume and lightweight aerospace components are demanded to achieve cost and fuel efficiency. These high-volume and lightweight aerospace components are not possible to achieve with the conventional manufacturing processes. AM process also offers the production of complex-shaped aircraft components with unique geometry, resulting in wide use of this technology in the aerospace industry. AM process enables more customised cost-effective aircraft components to release to the aerospace market, which makes AM process to be one of the major players in the AM market. AM process has a significant growth since 2013 and several characteristic properties, such as customised production with relatively less material waste, which can be associated with potential aircraft weight saving and the growth of AM market trend in the current decade. Due to the benefits of AM process in the aerospace industry, this rapidly changing and competitive rapid prototyping technology is one of the major players in the aerospace industry in the current decade. In this study, the AM aerospace market trend between 2013 and 2023 is analysed by using several charts and graphs which represents the past and current AM aerospace market trend data, and future forecasts regarding the AM market trend for the aerospace industry.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Additive manufacturing market trend; Additive manufacturing process; Aerospace industry; 3D printing; Aerospace market

THE POLITICAL ECONOMY OF DE FACTO STATES IN THE POST-SOVIET SPACE

Dr. Mehmet Şahin (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0142-6666>)

ÖZ/ABSTRACT

This article aims to grasp the de facto states in the post-Soviet space from a political economic perspective. De facto states in the post-Soviet are the expressions of frozen conflicts in the region. Although they are unrecognized by the international community, they have a patron state that guarantees their existence. Despite the main reason for their maintenances are motived by security concerns of the patron states, the political economic pillar of their existences are also crucial for them. De facto states are highly dependent on the economic and financial assistance of their patron states, That is to say, de facto states do not provide economic opportunities for their patron state, whereas they are economic liabilities for them. Nevertheless, the patron states insistently sustain their sovereignty. In this regard, this article seeks to puzzle this issue. It seeks to answer the question of why do the patron states invest in unrecognized states in the post-Soviet space. The answer to the question will be sought to answer from a realist political economic perspective. It is asserted that the patron states are primarily motivated by their security concerns. That is to say, they, in fact, seek to reduce the security costs by investing to create a functioning state. In other words, economic and financial assistance to a de facto state is an attempt for cost reduction of security rather than expecting an economic turnover.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Post-Soviet States, De facto States, Political Economy

KKTC Eğitim Sisteminde Yaşanan Aksaklıkları Belirleme ve Çözüm Önerileri Getirme üzerine Nitel Bir Çalışma

GAYE TÜRKER (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6799-2193>)

Prof. Dr. FATOŞ SİLMAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0815-5632>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışmanın amacı KKTC eğitim sisteminde yaşanan aksaklıkları ayrıntılı olarak belirlemek ve betimlemek, paydaşların (Öğretmen, Müdür, Müdür Muavini) görüşleri bağlamında değerlendirmek, bu sorunların nedenleri ve olası çözüm yollarını belirlemektir. Bu çalışmada Nitel Araştırma Yöntemi kullanılmıştır. Örneklem seçiminde de amaçlı örneklemde Maksimum Çeşitlilik Örneklemi Yöntemi'nden yararlanılmıştır. Amacı görel olarak küçük bir örneklem oluşturmak ve bu örneklemde çalışılan probleme taraf olabilecek katılımcıların çeşitliliğini maksimum derecede yansıtmak olan maksimum çeşitlilik örneklemesi temelinde farklı cinsiyet, yaş, kıdem yılı, branş, eğitim düzeyi vb. gibi özelliklere dikkat edilerek araştırmanın katılımcıları belirlenmiştir. Çalışma grubu 37 kişiden oluşmaktadır. Bu katılımcılar KKTC'deki Lefkoşa Bölgesi Ortaokullarında görev yapan 20 öğretmen, 5 müdür ve 12 müdür muavininden oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme forumları kullanılmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiş, belirlenen temalar çerçevesinde sunulmuştur. Bulgular KKTC eğitim sisteminde öğrenci kaynaklı, eğitim ve öğretim kaynaklı ve öğretmen kaynaklı sorunları ortaya çıkarmıştır. Öğrenci kaynaklı sorunlarda son yıllarda artan yabancı öğrencilerin Türkçe bilmemesi ve sınıfların kalabalık olması, eğitim ve öğretim kaynaklı sorunlarda ise müfredattaki ders saati ile okutulması istenilen kitabın yıl içerisinde bitirilmesinin mümkün olmaması, ders kitaplarındaki örneklerin yetersiz olması ve öğretmen kaynaklı sorunlarda ise öğretmenlerin eksik olduğu alanlarda hizmet içi eğitimlerin açılmaması, rehber öğretmen ve özel eğitim öğretmenlerinin sayıca yetersiz olmaları sayılabilir. Katılımcılar sorunların ortaya çıkması için planlama, örgütlenme, emir verme ve denetlemenin önemini vurgulamışlardır. Katılımcılar ayrıca KKTC Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda okulun açık sistem özelliği de düşünülerek değişimin takip edilmesini, yöneticilerin yöneticilik bilgilerinin, öğretmenlerin de kendilerini geliştirmek için hizmet içi eğitim eksikliğinden kaynaklı sorunların çözümü üzerinde durulması gerektiğini önermişlerdir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Eğitim Sistemi, Eğitim Sorunları, Öğrenci, Öğretmen, Yöneticiler

Determinants of risk factors disclosure in Turkish IPO prospectuses

Assist. Prof. Dr. LOKMAN TUTUNCU(ORCID ID:<https://orcid.org/0000-0002-8653-9546>)

ÖZ/ABSTRACT

This study investigates the risk factors section, determinants of risk factors disclosure and effect on initial returns in a sample of 128 firms that went public at Borsa Istanbul in the last decade. Based on the prior disclosure literature, reported risk factors are grouped into Business and Other risk factors, where the former is hypothesized to be associated with managerial discretion over voluntary disclosure and therefore informative, while the latter is posited to be irrelevant to ex-ante decisions, uncertainty and post-IPO returns due to its standardised structure. Unlike previous studies that attempt to measure relevance of disclosure to investor behaviour and returns, this research provides an investigation from insider perspective as we identify and utilise key decisions made by them preceding the IPO that determine risk factors disclosure. Results show that aggregate risk factors disclosure and in particular, business-related risk factors are positively associated with issuer size, ambiguity, use-of-proceeds specificity, institutional allocation and lockup length, and negatively associated with initial returns after dealing with the endogeneity bias arising from simultaneity. The findings demonstrate the relevance of informative risk factors disclosure for the mitigation of ex-ante uncertainty. The study contributes to the debate over relevance and usefulness of the prospectus disclosure as prior studies show weak or insignificant effect of risk factors on initial returns.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Risk factors, disclosure, prospectus, specificity, ambiguity, lockup, initial public offerings.

YEREL DEĞERLERİN İZİNDEN 3: AYDINLI ŞAIR ŞÜKRÜ ÖKSÜZ'ÜN ŞİİRLERİNDE KADINLAR

Dr. Yıldız YENEN AVCI

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışmada Aydın'ın yerel değerlerinden olan ve yazdığı şiirlerle Türk edebiyatına katkıda bulunan Şair Şükrü Öksüz'ün şiirlerinde kadın temi üzerinde durulmuştur. Çalışma betimsel analiz modelindedir. Veriler, şairin yayımlanmış bütün şiir kitaplarından – Gözümdesin, Sevgi Pınarı, Evrensel Sevgi, Sevgi Işığı, Sonsuz Sevgi, Sevgi Yolunda, Bendeki Sevgi, Sevgi Dünyası, Vatan Sevgisi, Sevgiyle Yaşamak- elde edilmiştir. İncelenen şiirlerde şairin kadınların sahip olabileceği kimlikleri geniş bir perspektifle ele aldığı görülür. Kadın kimi zaman hakkı ödenemeyen bir anne, kimi zaman iyi bir eş, kimi zaman da şaire babalık duygularını yaşatan bir evlattır. Torunu için kaleme aldığı şiirlerde ise kız çocuğuna duyduğu sevgiden dolayı ömrüne ömür katılan bir dede imajı görülmektedir. Bütün kadınların hem aile hem de toplum için önemine vurgu yapan şair kadını sosyal statüsü bakımından da şiirlerine taşır. Zor koşullarda yaşamını sürdürmeye çalışan ve kimi zaman eğitim hakkından yoksun olan kadınlar, yalnızca ev işlerinin ve çocuk bakımının sorumluluğunu üstlenmemekte, bunun yanı sıra kendisine sunulan imkânlar çerçevesinde birçok alanda başarı göstererek bilgi, beceri ve yeteneklerini de sergileyebilmektedirler. Yeri geldiğinde hem bir arkadaş, hem bir dost olan kadınlar, vatan savunması söz konusu olduğunda Ayşe Efe gibi Kurtuluş Savaşı'nda da rol oynamaktadırlar. Şair kadınlara duyduğu sevgi ve saygıyı “Anneler Günü, Dünya Kadınlar Günü” konulu şiirlerle de destekler. Öksüz'ün kaleme aldığı şiirlerin önemli bir kısmı aşk üzerinedir, kadınların aşkın öznesi olarak yer aldığı bu tür şiirlerde şair sevilen güzelin fiziksel ve ruhsal özelliklerinden bahseder. Sonuç olarak incelenen şiirlerde şairin; kadının varlığını, emeğini ve değerini sevgi ve şükran duygularıyla yansıttığı, onun sahip olduğu kimlikleri çok yönlü ve şair inceliğiyle ele aldığı görülür.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Aydınlı Şair Şükrü Öksüz, şiirler, kadınlar.

ŞANLIURFA'DAKİ PAMUK ÜRETİCİLERİNİN TARIMSAL BİLGİ KAYNAKLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Assist. Prof. Dr. Nihat KÜÇÜK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1483-0422>)
Seher ISSI (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6447-1800>)

ÖZ/ABSTRACT

Pamuk, belirli iklim şartlarında yetişebilen, elyafıyla tekstil ve tohumuyla gıda endüstrisinde oluşturduğu değer zinciriyle, önemli ölçüde istihdam ve katma değer sağlayan stratejik bir üründür. Türkiye, pamuk üretiminde dünyada altıncı sırada yer almasına karşılık, tekstil endüstrisinde başlıca girdi olarak kullanılan pamuğun yurt içi talebi karşılayamaması nedeniyle net ithalatçı konumundadır. 1995 Yılında GAP kapsamında arazi sulamalarının başlamasıyla birlikte Şanlıurfa'da pamuk ekim alanları genişlemiştir. Türkiye'de üretilen kütlü pamuğun %40'ı Şanlıurfa'da elde edilmektedir. Bu araştırmanın amacı, Şanlıurfa'daki pamuk üreticilerinin tarımsal bilgi kaynaklarının belirlenmesidir. Araştırma birincil verilere dayalı olup, Şanlıurfa'da pamuk üretimi yapan ve basit tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilen çiftçiler ile yüz yüze yapılan anketlerden elde edilen verilerden oluşmaktadır. Örneklem hacmi %95 güven sınırında, %5 hata payı ile belirlenmiş olup, anketler 2019 yılında yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, çiftçilerin %56'sı, bilgi kaynağı olarak zirai ilaç bayilerini tercih etmektedir. Katılımcıların %26'sı kimseden yardım almadığını ve yeterli tecrübeye sahip olduğunu belirtirken, %11.3'ü ise bu konuda çevrelerindeki üreticilerin tecrübelerinden yararlandıklarını belirtmiştir. En dikkat çekici sonuçlar son iki sırada yer alan kurum ve kuruluşlardır ki bunların kuruluş amacı, zirai üreticilere destek sağlamaktır. Üreticiler, tarımsal bilgi temini için %5.5 nispetinde Tarım İl Müdürlüklerinden ve %1.3 nispetinde Sulama Birliklerinden bilgi desteği aldıklarını belirtmişlerdir. Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar oldukça anlamlıdır. En fazla tarımsal bilgi kaynağı olarak görülen zirai ilaç bayileri, esasen kâr amacına yönelik kurulan ticari işletmelerdir. Bir başka deyişle, bu tür işletmelerin başlıca hedefi en yüksek satış miktarına ve dolayısıyla en fazla kâra ulaşmaktır. Bu durumda çiftçinin ihtiyacı olmayan ilaçların tavsiye edilmesi de söz konusu olabilmektedir. Diğer taraftan bu amaçla kurulan kurum ve kuruluşlar, üreticilere ya yeteri kadar zaman ayıramamaları ya da yeterli bilgiyi sağlayamamaları nedeniyle tercih edilmemektedirler. Her iki durum da arzu edilmeyen neticeyi ifade etmektedir. Söz konusu mercilerin, kuruluş amaçlarına uygun olarak üreticilerin ihtiyaç duyduğu bilgi desteğinin sağlanması hususunda daha aktif olmaları gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Pamuk Üreticileri, Pamuk, Tarımsal Bilgi Kaynakları, Şanlıurfa-Türkiye.

MÜZİKTE BELİRLENMEMİŞLİK PRATIĞİNİN GİZLİ ÖNCÜSÜ: MARCEL DUCHAMP

Dr. Deniz C. Koşar (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8180-1464>)

ÖZ/ABSTRACT

1950 sonrası John Milton Cage tarafından ortaya konulan müzikte belirlenmemişlik pratiği, müziğin bir tını problemi olarak ele alınması ve sesin doğrudan bir nesne olarak kabul edilmesi üzerine kuruludur. Cage'e göre müziğin varlığını gerektiren sesin önsel varlığıdır ve bu bağlamda müzik, özünde sestir ve/ya sesler toplamıdır. Cage'in bu görüşü müziğin anlam alanını genişletmekle beraber her şeyin müzik olabileceği düşüncesine temel olmaktadır. Bu yaklaşımla Cage, geleneksel müzik anlayışını reddetmiş, Arnold Schönberg'in notaların arasındaki hiyerarşiyi yıktığı atonal anlayışın da ötesine geçerek, sesleri özgür bırakmış, bunun yanı sıra bestecinin denetimini kaldırarak belirsizlik ve şans etkenlerini de müziğe dahil etme düşüncesiyle belirlenmemişlik pratiğini ortaya koymuştur. Buradaki belirlenmemişlik, doğaçlamadaki belirli bir çalgı üzerine ve sesler arasındaki ilişkilere bağlı kalarak gerçekleştirilen serbest bir çalım tekniğini değil başlı başına her türlü tercihin yorumcuya bırakıldığı bir üretim biçimini işaret etmektedir. Bu bağlamda belirlenmemiş müzik, besteci ve yorumcunun birlikteliğini gerektiren kolektif bir üretime dönüşmektedir. Yani ortaya çıkan yapıt, geleneksel anlamda tek bir iktidar sahibi olarak besteci/sanatçıya ait değil, yorumcu/sanatçıyla birlikte her iki tarafa da ait olmakta ve karakterize edilmektedir. Burada öne çıkan şans, belirsizlik, belirlenmemişlik gibi temel kavramlar öz itibarıyla Dadacıların ve Fütüristlerin yaklaşımının gen kodlarını bünyesinde barındırmakta, Russolo'nun gürültü müziği, Marinetti'nin özgür sözcükler adını verdiği sözcüksüz ya da ses şiirleri, Tzara'nın simültane şiir gibi pratiklerinin devamı niteliğini taşımaktadır. Ancak, her ne kadar Cage'in belirlenmemişlik pratiği, bu düşünceleri ve sanatsal yaklaşımların bir devamı niteliğinde olsa da Dadacıların içerisinde anılan ve hazır-yapıt düşüncesiyle kendine yer bulan Marcel Duchamp'ın 1912'den 1915'e kadar müzikal fikirler üzerine ortaya koyduğu bir dizi yapıt Cage'in bu düşüncesinin öncüsü olarak önemli bir yerde durmaktadır. Antidisipliner bir pratik olarak Duchamp'ın müzik yapıtları gri bir alanda kalmakta ne plastik sanatlar ne de işitsel sanatlar alanındaki çalışmalarda karşılık bulmadığı için göz ardı edilmektedir. Bu bağlamda, Cage ile Duchamp ve yapıtları arasındaki bu ilişki ayrıca önem kazanmaktadır. Bu sunumda, Cage'in ortaya koyduğu müzikte belirlenmemişlik pratiğinin altyapısı tarihsel bağlamda ve söz konusu bu bağlantılar ışığında incelenecek, genelde Dada özelde Duchamp'ın şans, belirsizlik gibi yaklaşımları ve üretimleri üzerinden konu tartışmaya açılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Çağdaş sanat, John Cage, Marcel Duchamp, Belirlenmemişlik.

DİNLEME EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN OLUMSUZ DAVRANIŞLARIN NEDENLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Dr. Yıldız YENEN AVCI

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışma, dinleme eğitiminde karşılaşılan olumsuz davranışların nedenlerini öğrencilerin görüşlerinden hareketle ortaya koymayı amaçlamaktadır. Araştırma durum çalışması desenindedir. Veriler, 2018-2019 Eğitim-Öğretim Yılı Aydın ili Efeler ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir ortaokulda okuyan ve olumsuz davranış özelliği sergileyen öğrencilerin görüşlerinden hareketle elde edilmiştir. Araştırmaya gönüllü olarak katılan öğrencilere; cinsiyetleri, başarı düzeyleri, ebeveynlerinin eğitim ve hayatta olma durumu, mesleği, ailenin bütünlüğü, öğrencinin bir amaca sahip olup olmadığı, evde konuyu tekrar etme durumu, derse hazırlıklı gelip gelmediği, arkadaşlarıyla olan ilişkileri konularında sorular sorulmuştur. Araştırmaya katılanların %83,7'si erkek, %16,3'ü ise kız öğrencidir. Öğrencilerin önemli bir kısmının Türkçe dersi başarı ortalaması geçer not (45) ve daha üzeri bir puana sahiptir. Olumsuz davranış özellikleri sergileyen öğrencilerin neredeyse tamamının (%98) annesi ve babası hayatta; büyük bir kısmı ise (%89,8) ebeveynleri birlikte yaşamaktadır. Öğrencilerin %38,8'inin annesi ilkokul, %12,2'sinin ise üniversite mezunu; %36,7'sinin babası lise, %26,5'inin ortaokul, %22,4'ünün ise üniversite mezunudur. Ebeveynlerinin mesleği yönünden ise annelerinin yarısından fazlası (%67,3) ev hanımı; babaları ise çeşitli meslek grubuna dâhildir: %32,7'si esnaf ve işçi, %22,4'ü memur, %12,2'i ise serbest meslek. Katılımcılarının %65,30'unun geleceğe dair bir amacı bulunmaktadır. Öğrencilerin %53'ü evde konu tekrarı yapmamakta, yalnızca %24,48'i düzenli olarak konu tekrarı yapmaktadır; ayrıca %26,53'ü derse her gün hazırlıklı gelmekte buna karşın, %55,10'u ise herhangi bir hazırlık yapmamaktadır. Araştırma bulgularına ilişkin bir diğer tespit ise katılımcıların önemli bir kısmının (%48,97) sınıf ortamında arkadaşlarıyla sorun yaşadığını dile getirmesidir. Sonuç olarak olumsuz davranış sergileyen öğrencilerin önemli bir kısmını erkek çocuklarının oluşturduğu, olumsuz durumun not ortalamasıyla, anne ve babanın sağ olmasıyla, babanın işi ve eğitim durumuyla, aile bütünlüğüyle ilişkili olmadığı; buna karşın annenin eğitim seviyesi ve mesleği ile ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca olumsuz davranış sergileyen öğrencilerin bir amaca sahip olmalarına rağmen evde konu tekrarı yapmadıkları, derse hazırlıklı gelmedikleri ve sınıf içinde genel olarak arkadaşlık ilişkilerinde de sorun yaşadıkları ulaşılan sonuçlardan bir diğeridir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Dinleme eğitimi, ortaokul öğrencileri, olumsuz davranışların nedenleri

İÇSEL MOTİVASYONUN ÖRGÜTE DUYGUSAL BAĞLANMA ETKİSİ: TURİZM ÇALIŞANLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Nihan Garipağaoğlu Uğur (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2390-6940>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu araştırmada turizm sektöründe çalışan kişilerin içsel motivasyonlarının, örgütsel bağlılığın alt boyutlarından olan duygusal bağlılığa olan etkisi incelenmiştir. Bu amaçla içsel motivasyon araçları bağımsız değişken, duygusal bağlılık, ise bağımlı değişken olarak model oluşturulmuştur. Araştırma 5'li likert tipi anket yoluyla yapılmıştır. Turizm sektöründe çalışan 116 kişiye uygulanan ankette, daha önceden geliştirilmiş olan motivasyon ölçeği ile örgütsel bağlılık ölçeği kullanılmıştır. Hipotezlerin test edilmesi için çoklu regresyon analizi yapılmıştır. Bağımsız değişken olarak alınan içsel motivasyonun, bağımlı değişken olan duygusal bağlılığa pozitif yönlü etkisini anlamaya yönelik hipotezlerin test edilmesi sonucu, içsel motivasyonun duygusal bağlılığa pozitif yönlü katkı sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: İçsel Motivasyon, Duygusal Bağlılık, Turizm İşletmeciliği

Bel Ağrısı Olan Adölesan Olgularda Lomber MRG Değerlendirme Sonuçlarımız

Dr. Ezgi Akar

ÖZ/ABSTRACT

Giriş ve Amaç: Bel ağrısı günlük pratikte sıkça karşılaştığımız ve hayatı olumsuz etkileyen bir rahatsızlıktır. Pediatrik yaş grubunda da oldukça fazla bel ağrısı şikayeti ile başvuru görülmektedir. Adölesan ve pediatrik grubun bel ağrıları sıklıkla altta yatan bir patoloji ile birliktedir. Bu sebeple bu yaş grubunda tanısız tetkikler önerilmekte olup, radyasyona bağlı yan etkilerin önüne geçebilmek için manyetik rezonans görüntüleme (MRG) tercih edilmektedir. Bu çalışmada amacımız bel ağrısı sebebiyle polikliniğimize başvurmuş olan adölesan olguların MRG sonuçları ile birlikte değerlendirilmesidir. Gereç-Yöntem: 2015-2018 yılları arasında polikliniğimize bel ağrısı sebebiyle başvuran 171 adölesan olgunun lomber MRG'leri retrospektif olarak incelendi. Bulgular: Çalışmamıza dahil edilen olguların yaş ortalaması $14,96 \pm 2,44$ (9-18 yaş) olup, 93'ü kadın (%54,4), 78'i (%45,6) erkekti. Hastaların 40'ında (%23,4) MRG'de patoloji saptanmadı. 80 olguda (%46,8) değişen derecelerde disk patolojisi mevcut idi. Diğer olguların MRG'lerine bakıldığında; 20'inde (%11,7) skolyotik deformite, 9'unda (%5,3) konjenital deformite, 8'inde (%4,6) malignite, 7'inde travma (%4,1), 5'inde (%2,9) Scheuermann hastalığı, 2'inde (%1,2) inflamatuvar hadiseler tespit edildi. Disk patolojisi tespit edilen olgular cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı farklılık olmadığı görüldü ($p > 0,05$). Hastalar disk patolojisi tipine göre karşılaştırıldığında yaş ile arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görüldü ($p > 0,05$). Ancak diskal patolojisi olan hastaların yaş ortalaması, olmayanlardan anlamlı derecede yüksek idi. Sonuç: Adölesan yaş grubundaki bel ağrısı şikayeti ciddiye alınmalı ve altta yatan bir sebep olabileceği unutulmamalıdır. MRG; tanı koymadaki üstünlüğü ve radyasyon yükü olmaması sebebiyle, adölesan bel ağrısı olgularında tedavi planlanması için seçilebilecek efektif bir araçtır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Adölesan, Bel ağrısı, Disk patolojisi, Manyetik rezonans görüntüleme

Filistin'de Öğrenim Gören Öğrencilerin Türkçe Öğrenme Nedenlerine İlişkin Bir Durum Çalışması

Younis ALJARADAT (ORCID ID: 4681472289)
Assist. Prof. Dr. Erhan Yeşilyurt

ÖZ/ABSTRACT

Hızla küreselleşmekte olan dünyada ülkeler arasındaki yakın etkileşim yabancı dil öğretimine daha fazla önem kazandırmıştır. Medeniyetler arasında kurulan yoğun etkileşim, diğer kültürleri de öğrenmeyi zorunlu hâle getirmiştir. Dünya üzerinde bu kadar dilin kullanılmasına karşın artmakta olan uluslararası ilişkiler boyutu, ulusların kendi ana dilleriyle olan iletişimi yetersiz kılmakta, böylelikle diğer medeniyetlerin dillerini öğrenme gereksinimini ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra göçler, eğitim, kültürel etkileşim ve ticari ilişkiler farklı dilleri öğrenme nedenlerindedir. Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, son yıllarda gittikçe önemini arttırmaktadır. Bir yandan Türkiye'de bulunan üniversitelerin yabancı öğrenciler tarafından tercih edilmesi diğer yandan ise göç sayısındaki artışın yaşanması Türkçe öğrenme talebini üst seviyeye çıkarmıştır. Bu bağlamda çok dillilik ve çok kültürlülüğün yaygın hâle gelmesi Türkçenin ikinci bir dil olarak öğretilmesinde işlevsel bir boyut kazandırmaktadır. Bu çalışmanın amacı, yabancı dil olarak Türkçe öğrenmenin Filistinli öğrenciler açısından nedenlerinin ortaya konulmasıdır. Araştırmada Filistin'de yaşayıp yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenmekte olan A1,A2 ve B1 seviyelerindeki 60 yabancı yetişkin öğrenci amaçlı örneklem olarak seçilmiştir. Nitel araştırma deseni olarak ele alınan durum çalışması yöntemi çerçevesinde veriler yarı yapılandırılmış görüşme, gözlem formundan elde edilen görsel ve dokümanlar aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen bulgular betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre çalışmada öğrencilerin Türkçeyi öğrenmede eğitim, turizm, kültür ve dil olmak üzere dört farklı araçsal motivasyona sahip oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Filistinlilere Türkçe öğretimi, ihtiyaç.

INTELLIGENCE AND REGIONAL POLITICS IN THE MIDDLE EAST: DRAWING THE BOUNDARIES OF INTELLIGENCE COLLECTION

Assist. Prof. Dr. Murat Tinas (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5844-0808>)

ÖZ/ABSTRACT

The classical literature in Intelligence Studies generally does not only assume the process of intelligence cycle as a linear flow from determining and the planning of requirements to the collection, and from collection to the processing and analysis of gathered information, then to the dissemination, but also ignores the relationship between this process and policy making. Due to this false assumption, previous works in intelligence studies have already identified major shortages of the classical model of intelligence cycle in explaining the intelligence failures. By assuming the intelligence process as a linear stream from planning to dissemination, prioritizing the role of policy maker only in defining the requirements indeed leave out many of the most interesting parts of the actual process. Contrary to popular belief, the role of the policy maker is not limited to determining intelligence requirements only. In addition, political decision makers have shaping and sometimes decisive role in phases of collection, analysis and dissemination. Therefore, this paper argues that policy making is at the heart of the whole process with a specific emphasis on the role of policy makers at the collection phase. Traditionally, collection activity has been mainly reserved by many scholars and experts for intelligence officers as tradecraft activity. However, this study aspires to address the role of policy maker during the collection of information in order to elaborate the implications of this role in both domestic and foreign policy. Although the intelligence gathering itself might necessitate some form of training and expertise, policy makers or decision makers play a decisive role at this stage by drawing the legal boundaries and framework of the collection activity. This study evaluates the determination of the legal framework of the collection, which has an impact on both domestic politics and foreign politics, through analysis of specific cases during the 1960s in the Middle East, specifically Syria and Israel. In terms of domestic politics, drawing the legal framework of the collection activity opens the debate for the boundaries of intelligence enterprise from the perspective of civil liberties. In relation to foreign policy, this authority is important in terms of determining the essence, scope, content and boundaries of information collection about another state or non-state actor outside the country's sovereign territory. In other words, since the boundaries of collection activity in another country open up discussion about the sovereign rights of that country, it automatically becomes a determining factor in international and regional politics. By its nature, the problem of accessing to primary sources is a common problem in the intelligence literature; yet it is more challenging considering the selection of cases in Syria and Israel. For this reason, in its analysis, this paper relies mainly on the secondary sources and some primary sources like governmental documents, official statements and autobiographies while elaborating cases especially. As a result, this study questions the classical model, which is assumed as independent of external factors such as policy making and decision making processes, by claiming that the linear, one-way and smoothly functioning intelligence cycle assumption is insufficient in explaining the practice. Within this line, by analyzing the relationship between politics and intelligence community at the collection phase through a comparison between cases from Israel and Syria in the specified period, this study argues that policy makers shape the boundaries of intelligence gathering activity through drawing the related legal framework or deliberately leaving it blurred; and so they directly determine the outcomes of the intelligence activity regarding foreign policy affairs.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Intelligence Cycle, Collection, Intelligence – Politics Relation, Decision Maker, Foreign Policy.

Somut Olmayan Kültürel Miras Unsurlarının Gastronomi Turizmine Bir Değer Olarak Kazandırılması: Karıkoca Aşı (Garıgoca Aşı) Örneği ve Reçete Uygulaması

Dr. Tuba ŞAHİN ÖREN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0899-9421>)

Assist. Prof. Dr. Veli Erdiñç ÖREN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7614-644X>)

ÖZ/ABSTRACT

Sürdürülebilir turizm kavramının gelişerek önem kazanması sonucunda Dünya’da somut olmayan kültürel miras unsurlarının açığa çıkarılması, tescillenmesi önem kazanmaktadır. Somut olmayan kültürel miras unsurlarının pazarlama etkisi düşünüldüğünde destinasyonlar söz konusu bu unsurlardan pazar payını arttırılabilmek amacıyla faydalanmaktadır. Halk oyunları, müzik, yemek kültürü gibi olgularda somut olmayan kültürel miras unsurları arasında yer almaktadır ve bu unsurlar turistik ürün olarak kullanılmaktadır. Bu bağlamda, destinasyonlar, hem ekonomik hem de çevresel açıdan kazanç elde etmek amacıyla gizilde kalmış sosyo-kültürel değerleri açığa çıkararak turizm paydasında yer almaya çalışmaktadır. Özellikle somut olmayan kültürel miras kapsamındaki yemeklerin ortaya çıkarılması, turistik değer kazandırılması diğer ifadeyle gastronomi turizmi kapsamında değerlendirilmesi kültürlerin yaşatılması açısından oldukça önemlidir. Bu önem doğrultusunda çalışmada, bilinirliği az olan Ege bölgesine ait “Garıgoca Aşı” yemeğine ait geçmişinin, tüketim amacının ortaya çıkarılması, hazırlanma şeklinin öğrenilmesi ve reçetesinin oluşturulması amaçlanmaktadır. Çalışmanın evrenini, Uşak-Ulubey destinasyonunda tüketilen ancak unutulmaya yüz tutmuş Garıgoca Aşı yemeğinin yapımını ve geçmişini bilen kişiler oluşturmaktadır. Kartopu örnekleme ve gönüllü örnekleme yöntemleri çalışmada örnekleme stratejisi olarak belirlenmiştir. Örneklem hacmini toplam dokuz kişi oluşturmaktadır. Çalışmanın sonucunda somut olmayan kültürel bir miras olduğu kabul edilen Garıgoca Aşı yemeğinin gastronomi turizmi kapsamında sürdürülebilir bir unsur olarak kullanılabileceği sonucu ortaya çıkmaktadır. Ayrıca çalışma, gelecek nesillere aktarılması açısından Garıgoca Aşı yemeğinin reçetesinin oluşturulması kapsamında da önem arz etmektedir. Coğrafi işaret başvurusu yapıldığında da akademik açıdan önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Sürdürülebilir Gastronomi Turizmi, Sürdürülebilir Destinasyon Pazarlama, Somut Olmayan Kültürel Miras, Yemek Kültürü, Garıgoca Aşı, Ulubey/Uşak

Stacker Machine Selection in a Production Firm By Using The TOPSIS Method

Dr. Yusuf ERSOY

ÖZ/ABSTRACT

The selection of machine and equipment is very important in today's production companies to realize the processes from raw material to shipment quickly, safely and effectively. Business managers have to choose from many alternatives when purchasing machinery and equipment. Firm officials can make wrong decisions when they purchase machine and equipment only taking price as an evaluation criteria. Stacker machines are required in many stages from production to shipment in production enterprises. In this study, it is aimed to select the most suitable fully automatic stacker machine for a production company by using the TOPSIS method, which is one of the multi-criteria decision-making methods. The study was carried out in a company operating in the textile sector in Turkey. In the study, 5 different fully automatic stacker machines were evaluated according to price, lifting capacity, height of lifting, lifting speed with load, speed of lowering with load and movement speed evaluation criteria. As a result of the application of the TOPSIS method, full automatic stacker machines were ranked and the most suitable for the firm was selected.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Multi-Criteria Decision-Making, Production Management, Stacker Machine, Textile Industry, TOPSIS Method

AZERBAIJAN FOLK ETHNOLOGY ART RESEARCH IN MODERN PERSPECTIVES

Prof. Dr. Rahimbeyli Naile

ÖZ/ABSTRACT

Giriş: Azerbaycan halk müziğinin ana dallarından biri olan halk sanatı, müzikoloji, folklor, filoloji, etnografi vb. bilimin mevcut araştırma alanlarından biridir. Azerbaycan folklorunun gelişmiş alanlarından biri halk müziği türlerinin incelenmesi ile bağlantılıdır. Halk şarkıları, danslar, bayatlar, ninniler müzik folklorunda araştırmanın ana nesnelere aittir. Bu alanın çalışmasındaki en önemli adım, büyük besteci, müzikolog U. Hacıbeyli ve silah arkadaşları M. Magomayev, A. Badalbeyli, Bülbül, S. Rustamov, T. Guliyev, Z. Bagirov, B. Huseynli ve diğerleri tarafından yirminci yüzyılın başlarında yapıldı. Besteciler ve müzikologlar tarafından halk müziği örneklerinin toplanması ve nota kaydedilmesi bir koleksiyon olarak kabul edilir. U.Hacıbeyli ve M.Magomayev'in "Azerbaycan Türk el türküleri" koleksiyonu bu alandaki ilk örnektir. Gelişme:Bu önemli görevin devamı modern zamanlarda zekice gerçekleştirilir. Özellikle, etnomüzikolojinin gelişmesi, halk sanatının bölgelerden yeniden toplanması, yeni koleksiyonların yayınlanmasıyla başarılı sonuçlar vermektedir. Bu çalışmaya aktif olarak katılan AMEA Folklor Enstitüsü çalışanları özel çabalar göstermiş ve Azerbaycan'ın farklı bölgelerinden folklor toplular yayınlamıştır. Bu çalışma hızı ve kararlılığıyla devam ediyor. Halk sanatının toplanmasında gösterilen karmaşık yaklaşım, bu alanda müzikbilimsel türlerin yeni örneklerinin ortaya çıkmasıyla sonuçlandı ve bu, müzikoloji alanındaki yeni sorunların araştırılması konusunu gündeme getirdi. Bu bağlamda Folklor Enstitüsü tarafından yayınlanan "Sözlü Geleneksel Azerbaycan Müziği-Cilt I:Tasnıflar ve Şarkılar" ve "Sözlü Geleneksel Azerbaycan Müziği-Cilt II: Danslar" koleksiyonları buna açık bir örnek olabilir. Sonuç: Yirminci yüzyılda Azerbaycan halk şarkıları, sınıflamaları ve dansları koleksiyonları yayınlansa da, sürekli gelişen karakteri ile tükenmez zengin halk müziği kaynağı her zaman yeni aramaların temelini oluşturur. Bu bağlamda, yukarıda belirtilen koleksiyonlardaki halk müziği örnekleri, yenilikleri, özgünlükleri ile önemli bir araştırma nesnesidir ve müzik folklorunun gelişimi için yeni bir bakış açısı olabilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Halk sanatı, folklor, tür, şarkı, dans

BESTE VE GÜFTESİ ZEKİ ÂRİF ATAERGIN'E AIT KÜRDİLİHICAZKÂR MAKAMINDAKİ ESERLERİN PROZODİ VE GÜFTE AÇISINDAN İNCELENMESİ

Res. Assist. Semih OKCU (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9992-9834>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışmada, Zeki Ârif Ataergin'in hayatı ve eserlerine değinilerek, Prozodi, Kürdîlihiczakâr Makamı, Arûz vezni ve Klasik Türk mûsikîsiyle ilişkisi hakkında genelden özele olacak şekilde bilgiler verilmiştir. Betimsel yöntem doğrultusunda "Tarama" (Survey) modelinden yararlanılmış olan bu çalışmamızda, yöntem kısmıyla beraber beste ve güftesi bestekâra ait Kürdîlihiczakâr makamındaki eserlerinin tasnifi yer almış, daha sonra çalışmaya ait eserlerin prozodik analizi yapılmış, yapılan analizler bağlamında elde edilen birtakım çıkarımlar ve bunların neticesinde şahsımıza ait bazı öneriler yer almaktadır. Mûsikîmizde klasizme sıkı sıkıya bağlı kalan, Cumhuriyet dönemi bestekârlarından ve klasik geleneği koruyan bestekârlar arasında gösterilen Ataergin, bunu eserlerinin dokusunda hissettirmiş, günümüzde örneklerine nadiren rastladığımız makamları, büyük usûllerle kendisine has bir üslûpla kaynaştırarak işlemiştir. Beste ve güftesi kendisine ait "Dilde dillerde gezer şûh-i dilârâsın, Hem aşkım hem ümidim hem de neş' emsin, Söyle aydan mı koptun güneşten mi güzelim?" adlı Kürdîlihiczakâr makamındaki eserlerindeki klasik üslûpla işlediği eserler arasında olduğunu görmekteyiz. Müziğin ahengini bizlere yansıtmaya yarayan birçok âlem vardır ve bu âlemler garp mûsikîsinde ton, şark mûsikîsinde ise makam olarak adlandırılır. Ancak bu âlemleri bizlere belli düzen halinde sunmaya yarayan ise form ve usûllerdir. Söz mûsikîsinde beste için en önemli unsur olan form ve usullerin aynı düzen halinde gitmesi prozodi konusu ile nihayete eren bir unsurdur. Prozodi ise sözlü eserlerde sözün besteye taksim edilmesini anlatan bir ilimdir. Sözlü eserler için beste yapmak konusunda en önemli unsur prozodi unsurudur. Araştırmanın amacı, Türk mûsikîsi bestekârlarının çalışma anlayışları içinde prozodi konusuna ne kadar dikkat ettiğine dikkat ve bununla beraber bestekârların üslûp, tavır ve besteleme anlayışları itibariyle yeni öğrenimleri bizlere sunmaktır. Aynı zamanda bu tip çalışmaların sanatsal eserlerin devamı açısından yeni eserler oluşmasına da katkı sağlamaktır. Belge ve literatür taramasından elde edilen veriler analiz edilerek, eserler prozodi ve güfte açısından ele alınarak yorumlanmış, analizlere dayalı yorumlamalar, çalışmanın bulgular ve tartışma kısmına yansıtılmıştır. Bulgular ve tartışma kısmındaki çıkarımlarımız ise şu şekilde sıralanmıştır; Zeki Ârif Ataergin'in beste ve güftesi kendisine ait Kürdîlihiczakâr makamında vermiş olduğu, beste ve güftesi kendine ait "Dilde dillerde gezer şûh-i dilârâsın, Hem aşkım hem ümidim hem de neş' emsin, Söyle aydan mı koptun güneşten mi güzelim? Adlı eserlerin incelenmesi doğrultusunda, aşağıdaki sonuçlara ulaşmak mümkün olmuştur. "Dilde dillerde gezer şûh-i dilârâsın" adlı Kürdîli Hiczakâr eserin güfte analizinde Arûzun Remel bahrine giren Fâ'ilâtün, Fâ'ilâtün, Fâ'ilün kalıbıyla yazıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Adı geçen eserin kelimeleri ayrı ayrı incelenmiş Şûh, Dilâra, Mevlâ, Ranâ gibi mazmunların kullanılmış olduğu görülmektedir. Şûh, Dilâra ve Ranâ mazmunları lûgat anlamında, Mevlâ ise tasavvufî anlamda kullanılmış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. "Hem aşkım hem ümidim hem de neş' emsin" adlı Kürdîli Hiczakâr eserin güfte analizinde Arûz'un Hezec bahrine giren Mefâilün, Mefâilün, Feülün kalıbıyla yazıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Adı geçen eserin kelimeleri ayrı ayrı incelenmiş ve kelimelerin lûgât anlamında kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. "Söyle aydan mı koptun güneşten mi güzelim?" adlı Kürdîli Hiczakâr eserin güfte analizinde hece vezniyle yazıldığı görülmekte Haşmet, Fitnat, Rikkât gibi mazmunların lûgat anlamında kullanılmış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Zeki Ârif Ataergin'e ait adı geçen eserlerin form yapısı incelendiğinde bestekârimız şarkı formunu kullanmış, formun asıl yapısı olan A(Zemin)+B(Nakarat)+C(Miyan)+B(Nakarat) şemasını kullanmış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Adı geçen eserlerin usûl analizi yapıldığında; Curcuna usûlünde kullanmış olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Zeki Ârif Ataergin, Cumhuriyet dönemi bestekârlarından ve klasik geleneği koruyan bestekârlar arasında gösterilmektedir. Bestekâr genel itibariyle besteleme teknikleri açısından hem klasik geleneğe bağlı kalmış hem de asgari ölçüde prozodik kurallara bağlı kalmış olduğu görülmektedir. Bununla beraber her bestekârın olduğu gibi bestekârimızda elbetteki beste yaparken kendi duygularının yansımaları doğrultusunda özgür bir çalışma ortaya koyma hürriyetine sahiptir. Ayrıca bu tip çalışmalar, üslûp, tavır ve besteleme anlayışları itibariyle yeni öğrenimleri bizlere sunacaktır. Aynı zamanda bu çalışmalar sanatsal eserlerin devamı açısından yeni eserler oluşmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Zeki Ârif Ataergin, Kürdîlihiczakâr, Prozodi, Güfte

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLERARASI DUYARLILIK İLE OYUN BAĞIMLILIĞI DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Assist. Prof. Dr. Okan BİLGİN

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin kişilerarası duyarlılık ile oyun bağımlılığı düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmada aynı zamanda bu kavramların cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığı da incelenmiştir. Araştırmada ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, üniversitede öğrenim gören 243 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrencilerin 181'i kız 62'si erkeklerden oluşmaktadır. Üniversite öğrencilerinin oyun bağımlılık düzeyini belirlemek için "İnternet Oyun Oynama Bozukluğu Ölçeği Kısa Formu" ve kişilerarası duyarlılık düzeyini belirlemek için ise "Kişilerarası Duyarlılık Ölçeği" kullanılmıştır. Veri analizinde, kişilerarası duyarlılık ile oyun bağımlılığının cinsiyet değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit edebilmek amacıyla t-testi, bu kavramlar arasındaki ilişkinin belirlenebilmesi için ise Pearson Momentler Çarpımı korelasyon katsayısı kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, kişilerarası duyarlılığın sosyal özgüven eksikliği alt faktörünün cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Buna göre erkeklerin sosyal özgüven eksikliği kızlardan anlamlı şekilde daha yüksektir. Kişilerarası duyarlılığın diğer alt faktörleri olan kişilerarası kaygı ve bağımlılık, atılgan olmayan davranışlar ve toplam kişilerarası duyarlılıkta ise cinsiyetler arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Araştırmanın diğer değişkeni olan oyun bağımlılığının da cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı ve bu farkın erkekler lehine olduğu görülmüştür. Buna göre erkeklerin oyun bağımlılığı düzeyi kızlardan anlamlı bir şekilde daha yüksektir. Kavramlar arasındaki ilişkilere bakıldığında ise, üniversite öğrencilerinin oyun bağımlılığı ile toplam kişilerarası duyarlılık ve kişilerarası duyarlılığın diğer alt faktörleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: kişilerarası duyarlılık, oyun bağımlılığı, üniversite öğrencileri.

Azerbaycan aşık sanatı çalışmasında yeni yönler

Dr. Kamala Atakishiyeva

ÖZ/ABSTRACT

Giriş: Azerbaycan aşık sanatının incelenmesi, müzikolojinin en önemli alanlarından biridir. Uzeyir Hacıbeyli, Afrasiyab Badalbeyli, Bulbul Mammadov'un bilimsel makaleleri bu sanatın ilk kaynak olarak incelenmesinde önemli rol oynamıştır. Modern zamanlarda, bu sanatın çalışması yeni yönlerin getirilmesiyle daha ilgili hale gelmiştir. Bunun temel nedenlerinden biri, aşık sanatının 2009 yılından bu yana UNESCO'nun maddi olmayan kültürel mirası listesine dahil edilmesidir. Gelişim: U. Hacıbeyli'nin "Azerbaycan'ın müzik yaşamına bir bakış" başlıklı makalesinde aşık sanatına ilişkin ilk sınıflandırma, aşık sanatı üzerine araştırmaların bir sonraki aşaması için bir uyarıcı olarak hizmet etti. Bu aşama Amina Eldarova'nın Azerbaycan aşık sanatı üzerine ilk büyük araştırma olarak kabul edilen "Azerbaycan aşık sanatı" monografı ile başladı. Bu çalışma, aşık sanatının incelenmesi ve yeni yönlerin geliştirilmesi için önemli bir adımdır. Azerbaycan aşık sanatının çalışmasındaki yeni aşama, bölgesel araştırmaların genişlemesi ile karakterizedir. Bu yöndeki ilk araştırma Azad Ozan Karimli'nin Tovuz aşık okulu tezisinde yansdı. Bu çalışmada yazar, Azerbaycan'ın batı aşık ortamındaki Tovuz aşık okulunun kapsamlı bir çalışmasını sağlayarak, çevreye aid çok sayıda aşık havasını kaydetti. Bölgesel araştırmalar arasında A. Rahimov, H. Aliyeva'nın Shirvan ortamı üzerine araştırmalar, H. Kerimov'un Borçalı, M. Aliyev'in Gadabay aşık okulundaki tezleri bulunmaktadır. Bu aşamada yürütülen bu araştırmanın ana özelliği, her şeyden önce, her bölgenin aşık ortamına özgü gelenekleri gerçekleştiren eşsiz bir repertuarın keşfidir. Bu çalışmalarda, ashug sanatı folklor araştırmasının temel prensipleri dikkate alınarak uygulanmış ve kapsamlı bir yaklaşım sergilemiştir. Sonuç: Yukarıda bahsedilen araştırmalar ve bu sanatın çalışmasındaki yeni yönelimler, aşık sanatının zengin ve dinamik olarak gelişmekte olan bir alan olduğunu bir kez daha göstermektedir. Bu, müzikoloji alanında her zaman yeni araştırma beklentilerinin olduğunu bir göstergesidir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Anahtar kelimeler: aşık, çevre, okul, araştırma, destan

TİMOL'ÜN “BİR ÇEŞİT MONOTERPEN” MUTAJENİK ETKİLERİNİN DROSOPHILA MELANOGASTER'İN SOMATİK HÜCRELERİNDE İN VİVO KANAT BENEK TESTİ İLE BELİRLENMESİ

Prof. Dr. Handan UYSAL (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4290-8223>)
Hatice ÇELİK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2531-6020>)

ÖZ/ABSTRACT

Timol, kekik (*Thymus vulgaris*) ve mercan köşkü (*Origanum majorana*) bitkilerinde bulunan fenolik yapıda, aromatik kokulu doğal bir monoterpendir. Özellikle kekik yağında bol miktarda bulunan bu terpenin güçlü antiseptik ve antimikrobiyal etkileri bilinmektedir. Bu özelliklerinden dolayı tıp, eczacılık ve kozmetik gibi alanlarda günlük olarak kullanılan pek çok üründe bulunmaktadır. “Canlı sistemlere değme ya da oral yolla alınan timole günlük alımlar/kullanımlar esnasında sürekli maruz kalınması ve kullanılan doz, genotoksik etkiyi uyarabilir mi?” sorusuna cevap aramak için bu çalışma yapılmıştır. Model organizma olarak *Drosophila melanogaster*'in multiple wing hair (mwh) ve flare (flr 3) mutant soyları kullanılarak kısa süreli test tekniklerinden birisi olan in vivo kanat benek testi/somatik mutasyon ve rekombinasyon testi (SMART) uygulanmıştır. Yapılan ön denemeler ile belirlenen dört farklı konsantrasyon (50, 100, 200 ve 400 ppm) kullanılarak timol için uygulama grupları oluşturulmuştur. Ayrıca timolün çözücüsü olan dimetil sülfoksit (DMSO) negatif kontrol grubu ve genotoksik etkinliği iyi bilinen etil metan sülfonat (EMS) ise pozitif kontrol grubu olarak kullanılmıştır. SMART'dan elde edilen verilere göre en düşük uygulama grubu olan 50 ppm'de 9 mutant klon gözlenirken, 100 ppm'de 11 mutant klon gözlenmiş ve klon indüksiyon frekansları (KİF) sırasıyla 0,46 ve 0,57 olarak belirlenmiştir. Diğer uygulama grubu olan 200 ppm'de 20 mutant klon oluşmuş ve KİF 1,04 olarak bulunmuştur. En yüksek uygulama grubu olan 400 ppm'de ise mutant klon sayısı 25, KİF değeri de 1,28 olarak hesaplanmıştır. Konsantrasyon artışına bağlı olarak mutant klon sayısında meydana gelen artış en yüksek uygulama grupları olan 200 ve 400 ppm'de gözlenmiştir. Bu artış istatistiksel olarak DMSO negatif kontrol grubu ile karşılaştırıldığı zaman $P < 0,05$ düzeyinde önemli bulunmuştur. Elde edilen sonuçlar, timolün somatik mutasyonları uyararak genotoksik etkili olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: *Drosophila melanogaster*, genotoksisite, terpen, timol, somatik mutasyon.

Analyzing Storytelling Elements Through Online Database Platforms IMDb Case

Miral Hassan
Dr. Adnan Veysel Ertemel

ÖZ/ABSTRACT

Visual storytelling often includes a series of images or a video to portray the core message. In today's context, visual storytelling is a term most commonly found in the marketing and communications world. Creating the right visual content to convey your message relies on understanding who you are communicating with and how they will respond to it. Communication is a two-way process, and marketers need to be as sure of their audience as they are of the images they're creating to reach them. Images are powerful tools, and we are becoming an ever-increasing visual culture. Since we live in a digital age, combined with the boom in produced visual content and the huge competition between production companies, the marketers and the creators of visual content have faced many challenges as to how to create visual content that can convince the audience, encourage engagement and action, which means creating a mental link for viewers between informational content and motivational factors that would encourage audience members to become active participants with the subject or issue on display.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Digital Marketing, Storytelling, Visual Content, Online Platforms, Interactivity, User Generated Content, and Electronic Word-of-Mouth (eWOM).

Şehir Sağlığının Şehirli Algısı ve Beklentilerine Göre İncelenmesi: UNESCO Dünya Mirası ve Sanayi Şehri Bursa

Assoc. Prof. Dr. Miray Gür (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7619-7733>)

ÖZ/ABSTRACT

Popülasyonun önemli bir kısmını barındıran kentlerde yaşam süren bireylerin fiziksel ve psikolojik sağlığı, kentlerdeki hızlı günlük rutin, trafik, hava kirliliği, hareket azlığı, sosyal ilişkilerdeki bozulmalar, hızlı yaşam biçimi veya maddi yetersizliğin de etkisiyle süreklilik arz eden kötü beslenme gibi faktörlerin de etkisiyle olumsuz etkilenmektedir. Fiziksel çevrenin sağlık üzerindeki etkileri ise zamanın büyük bir bölümünü geçirdiğimiz mekanların doğru planlanmaması, çarpık kentleşme, plansız kentleşmenin yollar ve kentsel sirkülasyon üzerindeki etkileri, nitelikli yeşil ve rekreatif alan azlığı gibi parametrelerden de etkilenmektedir. Bu bağlamda “Şehirde Sağlıklı Yaşamak” teması bağlamında sağlıklı kentlerin taşıması gereken nitelikler ile sağlığa, esenliğe ve bu alanda eşitliğe koymayı hedefleyen Sağlıklı Şehirler Ağı ilintilendirildiğinde, sosyal belirleyiciler üzerine yatırım yapılması, bireylerin eğitilmiş ve bilinçli olması, farklı paydaşlar arasında ortaklık, işbirliği, katılım ve yönetim gibi hedeflerin öne çıktığı görülmektedir. Şehirlerin önemi, çok boyutlu bir organizmanın karşılık bulduğu “yer”, coğrafya olmasıdır. Ekonomik ve kurumsal bir süreç kimliğini de barındıran, toplumsal eylemlerin odak noktasındaki kent aynı zamanda farklı kullanıcı grupları arasındaki kolektif birliğin bir sembolüdür. Şehirde yaşayan veya yalnızca “geçmekte olan” insanların tamamı, sağlıklı yaşamdan yararlanmaları, kenti ve sağlığı yaratmaları nedeniyle ulusal ve küresel düzeyde mekan ve süreçlerin odak noktasındadır. Şehirlerin sağlığını etkileyen faktörler fiziksel çevre faktörünün yanı sıra, insan faktörü ve yönetim (politika ve hizmetler) ile ilgilidir. Bu bağlamda bildirinin amacı şehir sağlığının, hem şehir sağlık parametrelerinden etkilenen, hem de onu biçimlendiren şehirliğin algısına göre değerlendirilmesidir. Söz konusu değerlendirme UNESCO Dünya Mirası Listesi’nde yer alan, tarihi açıdan taşıdığı önemin yanı sıra gelişmiş organize sanayi bölgeleriyle endüstri kenti olma niteliği taşıyan, Türkiye’nin dördüncü büyük kenti Bursa üzerinden gerçekleştirilmektedir. Çalışmanın yöntemi şehir sağlığını etkileyen çevre, insan faktörü ve yönetim ile ilgili parametrelerin, şehirliğin algısını değerlendiren anket verilerine göre değerlendirilmesidir. Elde edilen veriler doğrultusunda şehirliğin fiziksel çevreden memnuniyeti, alınan hizmetlerle ilgili görüşleri, şehrin farklı boyutlarına ilişkin önem verdikleri parametreler ve beklentilerinin değerlendirilmesi, şehir sağlığını etkileyen faktörlerle ilişkili olarak diğer büyük şehirler için de verimli olacaktır. Şehir sağlığını etkileyen faktörlere ilişkin şehirliğin algısının ve beklentilerinin tartışılması perspektifinden bildiride, sağlık profilinin geliştirilmesi açısından farklı kentlere de adapte edilebilir sonuçlar elde edilmekte ve öneriler geliştirilmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Şehir sağlığı, sağlık profili, sağlıklı yaşam, şehirliğin algısı, Bursa

ÖZ-KONTROL VE DINDARLIK İLİŞKİSİ

Assist. Prof. Dr. Sezai KORKMAZ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0250-6673>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu araştırmanın amacı öz-kontrol ve dindarlık arasındaki ilişkilerin istatistiki olarak incelenmesidir. Öz-kontrol değişkeni, dürtüsellik ve öz-disiplin alt boyutlarıyla dindarlık değişkeni ise dini davranış ve dini ibadet alt boyutları ile ele alınmıştır. Araştırmada yöntem olarak dokümantasyon ve ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmaya 209 kişi katılmıştır. Örneklem yaş aralığı 19 ile 64 arasında değişmektedir. Çalışmanın yaş ortalaması 32'dir. Araştırmanın cinsiyete göre dağılımına bakıldığında 67'si (%32,1) erkek, 142'si (%67,) kadındır. Çalışmanın sonuçlarına bakıldığında t-test analizinde, dini ibadet boyutu ($p = ,036$) hariç olmak üzere dürtüsel davranışlar ($p = ,459$), öz-disiplin ($p = ,114$), toplam öz-kontrol ($p = ,243$), toplam dindarlık ($p = ,116$) ve dini davranış ($p = ,306$) değişkenlerinde gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı düzeyde farklılaşma olmadığı saptanmıştır. Değişkenler arasındaki korelasyon ilişkisinde ise öz-kontrolün dürtüsellik alt boyutu ile öz-disiplin ($r = -,539$) ve dindarlığın dini ibadet boyutu ($r = -,089$) ile negatif ve anlamlı düzeyde ilişkisi bulunmaktadır. Öz-disiplin ile dini ibadet arasında ise ($r = ,142$) anlamlı ve pozitif yönde korelasyon ilişkisi vardır. Çalışmadaki diğer değişkenler arasında ise istatistiki olarak anlamlı düzeyde ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Dini ibadet davranışı ile dürtüsellik ($p = ,198$) ve dini ibadet ile öz-kontrol arasında anlamlı düzeyde regresyon ilişkisi olmadığı ($p = ,077$) bulgulanmıştır. Dini ibadet değişkeni öz-disiplin değişkeninin 0,05 güven aralığında yordayıcısıdır ($p = ,038$). Bu ilişkide dini ibadet boyutu, öz-disiplin davranışının ,142 kadarını açıklayabilmektedir. Dini davranış ile dürtüsellik ($p = ,173$) arasındaki ilişki, dini davranış ile öz-disiplin ($p = ,408$) ilişkisi ve dini davranış ile öz-kontrol ($p = ,186$) arasındaki ilişkide istatistiki olarak anlamlı düzeyde regresyon ilişkisi olmadığı saptanmıştır. Aynı şekilde dindarlık ile dürtüsellik ($p = ,149$), dindarlık ile öz-disiplin ($p = ,157$) ve dindarlık ile öz-kontrol ($p = ,106$) arasında da anlamlı düzeyde regresyon olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Dindarlık, Öz-Kontrol, Dürtüsellik, Öz-Disiplin

Kur'an'ın Literal Yorumunun Doğurduğu Kelâmî Problemler: Mîsâk Ayetleri Örneği

Dr. Ahmet Mekin Kandemir (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0030-8297>)

ÖZ/ABSTRACT

İlahi hitabın doğasına ilişkin tartışmalar ilk dönemlerden itibaren Müslümanların gündemini meşgul etmiştir. Özellikle aşkın bir varlık olan Allah'ı, melek ve cin gibi duyu ötesi varlıkları ve ahiret hayatını konu alan ayetlerde kullanılan teşbihi ifadelerin tevili kelâmcıların çokça tartıştığı konuların başında gelmiştir. Bu hususta ortaya konan görüşler ilk dönem itikadi fırkaların teşekkülünde de etkili olmuştur. Bu bağlamda Kur'an ayetlerini incelediğimizde maddi âlemin verileriyle oluşturulmuş bir dille ifadesinin zorluğundan dolayı metafizik âleme ilişkin gerçeklerin anlatımında kendine özgü sembolik bir dil kullanıldığı dikkat çekmektedir. Bunun yanı sıra zihinsel olguların, soyut kavramların, psikolojik durumların, insan tiplerinin ve bazı olay ve sahnelerin 'hikayemsi örneklerle' somutlaştırıldığı ve böylece etkili ve kalıcı bir anlatımın amaçlandığı da görülmektedir. Kur'an'ın 'mesel' olarak adlandırdığı bu tür kurgulara birçok ayette rastlamak mümkündür. Ancak bu mesellerdeki ifadelerin literal anlamıyla sınırlandırılmaması ve diğer metinlerle aynı kefeye konup vakii olaylar olarak anlaşılması gerekmektedir. Bu mesellerin bilgisel değer ifade edip etmemesinden ziyade meselle verilmek istenen ahlâkî mesaja yoğunlaşılması gerekmektedir. Ne var ki düşünce tarihimizde bu mesellerde anlatılan olaylar çoğunlukla gerçek olaylarmış gibi anlaşılmalı, hatta konuda araştırmalar yapan bazı müfessirler, bu mesellerin nerede ve ne zaman cereyan ettiğini ve kahramanlarını tespit etmeye çalışmış, zamanla bu konuda başlı başına bir literatür gelişmiştir. Halk arasında elest bezmi, kâlû belâ gibi isimlerle anılan mîsâk sahnesine ilişkin ayetler (A'râf, 7/171-172) konusunda da birçok tefsirde aynı yöntem takip edilmiş ve bu sahnede anlatılan olaylar zahiren gerçekleşmiş olaylar olarak kabul edilmiştir. Buradan hareketle de misâk'ın yeri, zamanı ve nasıl gerçekleştiği ile ilgili çok detaylı yorum ve izahlar yapılmıştır. Ancak bu yorumlar birçok sıkıntıyı ve çelişkiyi beraberinde getirmiştir. Çünkü bu yorumlarda meseleye Allah'ın gücü açısından yaklaşmış, Kur'an'ın bir retorik olduğu gözden kaçırılmıştır. Sonuçta sözleşme ve hürriyet olgularına dayanması gereken misak sahnesi kaderci doktrini besleyen bir argümana dönüştürülmüştür. Ancak buradaki anlatımın sembolik olduğu dikkate alındığında misakın insan fitratına yerleştirilen Allah'ı tanıma, bilme ve iman etme, insanın doğruya olan meyli ve kendi nefsinden hareketle Allah'ı bulabilecek bir kabiliyette yaratılmış olma özelliğini tasvir ettiği anlaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Kalam, misak, elest bezmi, din dili, tevil.

"Genel Teori" ve Uluslararası İstihdam

Assist. Prof. Dr. Yelda Bugay TEKGÜL (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3800-5427>)

ÖZ/ABSTRACT

Keynes'in Genel Teori adlı eseri bir ülkede ekonominin işleyiş mekanizmalarını ele almaktadır. Bununla birlikte ülkeler dünya ekonomik sisteminin bir parçasıdır ve otonom hareket etmezler. Bir ülke aldığı kararlarla başka bir ülkenin istihdam düzeyini etkilerken, diğer ülkelerin aldığı kararlardan etkilenirler. Bu etki mekanizması Genel Teori'de üç aşamada değerlendirilir. Bu aşamalar; Ticaretin, istihdam çarpanının büyüklüğünü değiştirmesi (120), parasal ücretlerdeki bir azalmanın ticaret haddini kötüleştirerek ticaret dengesini iyileştirmesi (263) ve yurtiçi yatırımlar ile dış yatırımların yurtiçi istihdamı genişletmesi şeklindedir (335). Keynes'in Bretton Woods'tan bu yana ileri sürdüğü (uyardığı) konu, karşılaştırmalı üstünlükler yasasının sadece tüm ülkeler içinde kendi politikalarıyla tam istihdamı sağlamasından sonra uygulanabilir olduğudur. Ülkeler Laissez-Faire anlayışıyla davranırlarsa küresel ölçekte büyük bir eksik istihdamla karşılaşılacaktır. Ancak ülkeler uygulayacakları politikalarla tam istihdamı sağlamayı öğrenirlerse, bir başka ülkeye karşı kendi çıkarlarını korumak için bir arayış içine girmeyeceklerdi. Hatta uygun koşullarda işbölümü ve uluslararası kredi verme sistemi mümkün olabilecekti. Ancak ülkeler satın aldıklarının karşılığını ödemekten ziyade ticaret dengesini kendi lehlerine geliştirecek bir şekilde ödemeler dengesini bozma peşinde koşmaktadırlar. Bu durumda ülkeler kendi iç istihdam düzeylerini artırmanın yolu olarak ödemeler dengesini kendi lehlerine çevirirken diğer ülkelere bir anlamda sorunlarını ihraç etmiş olmaktadır (382-3). Diğer taraftan Keynes, serbest sermaye akımlarının uluslararası ödemeler sisteminde bir ülkenin cari işlemler hesabında diğerlerinin aleyhine olmak üzere, lehte sonuçlar yaratabileceğine vurgu yapmaktadır. Ne yazık ki, Laissez-Faire sistemi sermaye hareketlerinin bir ülke üzerinden spekülasyon bir kazanç elde etmesi, illegal faaliyetlere konu olması ya da dünya kaynaklarının yeni yatırımlarla artırılması gibi amaçlar arasında ayırıcı bir fark görmemektedir. Spekülasyon ve sıcak para şeklindeki sermaye akımları ülkelerin iyi organize edilmemiş değişim ve üretim organizasyonları söz konusu olduğunda küresel düzeni ve ülkelerin ekonomilerini bozabilir. Dolayısıyla sermaye şeklindeki fonlar kesin bir şekilde regüle edilmelidir. Keynes, ihracata dayalı bir ekonominin bir ülkenin istihdamına katkı yaparken diğer ülkenin istihdamını olumsuz etkileyebileceğinin farkındadır (338). Örneğin Japonya, Almanya ve 1980'lerde yeni sanayileşen Asya ülkeleri gibi ülkeler ticaret fazlası verirken ticaret ortaklarının işsizlik sorunlarını ağırlaştırmışlardır. Bu çerçevede çalışmamız dünyada ticaret fazlası veren ülkelerle açık veren ülkelerin istihdam düzeyini temsilen işsizlik oranlarının karşılaştırmasını amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Keynes, uluslararası istihdam, dış ticaret ve işgücü piyasası etkileşimleri

OULİPO AKIMININ EN ÖNEMLİ ÖRNEĞİ OLARAK DEĞERLENDİRİLEN İTALİO CALVİNONUN "BİR KIŞ GECESİ EĞER BİR YOLCU" ROMANI

Dr. Nargiz Ismayilova

ÖZ/ABSTRACT

Postmodern edebiyat alanında kalemini ustalıkla kullanan İtalya edebiyatının önemli imzalarından olan İtalyo Calvino eserleri Avrupa postmodernizmini idrak ve tetkik yönünde önemli ölçüler ve yönlerle zengindir. Özgün şekilde postmodernizm alanında farklı teori ve yapısal bazı nesir örnekleri ortaya koyan Calvino çalışmaları postmodernizmle birlikte, psikolojik, semiolojik ve bir çok başka edebi yenilikler ile zengindir. Makalede İtalyo Calvino eserlerinde yer alan postmodernizm konuları, onların çağdaş dünya edebiyatına etkileri ışığında Bağımsızlık dönemi Azerbaycan sanatsal nesirinde Calvino etkileri kendi bilimsel yorumunu bulur. Hayatı postmodern oyun estetiğine dönüştüren Calvino yaratıcılığında postmodernist özellikler haddinden ziyade fazladır. Makalede özellikle "Bir kış Gecesi eğer Bir Yolcu" eserine dikkat çekiliyor. Farklı bir fantazi tarzında yazılmış, eser postmodern romanın tüm unsurlarını içinde barındırıyor. Yazar ile okurun diyalogu etkisini uyandıran romanda okurmerkezlilik ilkesi esas alınmıştır. Eserin başından sonuna kadar okur romana dahil ediliyor. Postmodern romanın en ilginç ve ekstraavangart öğelerinin ve sistematikliğinin sunulduğu "Bir kış Gecesi eğer Bir Yolcu" eseri Üstkurmaca dinamiği ile dikkat çekiyor. Eserde Üstkurmaca (metafiction), metinlerarasılık (intertextuality), okurmerkezlilik, izah ve anlatı çokluğu, neredeyse kalabalığı, pastiş gibi postmodernizmin temel öğeleri kendine özgü renklerle işlenmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Postmodernizm, Calvino, İtalya edebiyatı, karşılaştırma, Avrupa, roman, nesir.

UMBERTO ECO`S POSTMODERNISM AND POSTMODERN REVERBERATION OF INDEPENDENCE PERIOD OF AZERBAIJAN LITERARY PROSE

Dr. Nargiz İsmayilova

ÖZ/ABSTRACT

The work of the postmodern philosopher and writer Umberto Eco, an integral part of modern Western thought, plays a significant role in world literature. Umberto Eco's "Art and Beauty in the Middle Ages" (1987), "Six Walks in the Fictional Woods" (1993), "The Name of the Rose", one of the most important examples of intellectual postmodernism and 20th-century novelism. The novel "Foucault's Pendulum" (1988), "The Island of Day Before" (1994), taken as an example of postmodernism, should be explored in the context of postmodern literature theory comparatively with Azerbaijani literature. The postmodern wave, the product of recent times in Azerbaijani literature, examines the fascinating influence and prism of Western literature, and we find that Umberto Eco, a well-known European thinker in the literature arena, is the most popular postmodernist in the world. Eco's intellectual postmodernism has resonated deeply in Azerbaijani literature. Among the works that come from this aspect are the work of Kamal Abdulla's "Incomplete Manuscript". However, I should note that the postmodernist works also appear in Azerbaijani literature, in terms of service to the development of national literature, through the filtering of our folklore, myths and epics back into the postmodern era, and without re-appreciating the old ways of Azerbaijan. It offers clear solutions to many of its society's thinking problems. There are no exceptions. From this aspect, Umberto Eco creativity plays a unique role in the formation of postmodern artistic thinking in Azerbaijan.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Umberto Eco, postmodernism, Azerbaijani literature, comparison, analysis, postmodern prose, text.

YERLEŞKELERİN ARCSCENE YAZILIMINDA 3 BOYUTLU MODELLERİN ANALİZİ

Assist. Prof. Dr. Orhun SOYDAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0723-921X>)

ÖZ/ABSTRACT

Coğrafi Bilgi Sistemleri; birçok disiplinin mekânsal analizlere ihtiyaç duyması, verilerin yönetim ve organizasyonunda yaşanan temel sorunlara çözümler üretmesi açısından her geçen gün yeni kullanım alanları üretmektedir. Üniversitelerin yapılaşma planlamaları, gelişmesi ve eğitim-öğretim yanında, mevcut bilgilerin sağlıklı ve hızlı kullanılması oluşturulacak bilgisayar ağları ile kullanıcı hizmetine sunulması, ihtiyaçların zamanında karşılanması açısından büyük öneme sahiptir. İhtiyaç duyulan verilerin elde edilmesinin yansırı; yaşadığımız dünyanın uç boyutlu olması, sunum ve görselleştirme açısından bilgisayar ortamında da üçüncü boyutun kullanılmasını zorunlu kılmıştır. Günümüzde şehirlerin ve özellikle mimari yapıların üç boyutlu modellenmesi ve içerisinde sanal olarak dolaşma imkânı, planlama, projelendirme, sunum ve görselleştirme ve bu yolla Coğrafi Bilgi Sistemleri'ne altlık oluşturma açısından önem kazanmıştır. Son zamanlarda Coğrafi Bilgi Teknolojileri ile sanal gerçeklik ve 3 Boyutlu bina modellerinin kullanıldığı çeşitli uygulamalara rastlanmaktadır. Bunlardan en önemli olanı hiç şüphesiz sanal şehirler ve 3 boyutlu sokak haritalarıdır. Sanal şehirlerde binalar, yollar, bitki örtüsü, arazi ve daha birçok objenin üç boyutlu katı blok modelleri yer alır. Bu modeller arasında gezinti ve uçuşlar yapılarak bir bölgenin farklı perspektiflerden görülebilmesi mümkündür. Aynı zamanda bazı objelere hareket kabiliyeti kazandırılarak çeşitli animasyonların da yapılabilir. Bu çalışmada bilgisayar destekli tasarımın peyzaj mimarlığı alanındaki faydaları, peyzaj projelendirme aşamasında tercih edilen programlardan olan Arc-GIS yazılımı içerisinde bulunan Arc-Scene yazılımının geçirmiş olduğu evreler, peyzaj tasarımında hangi amaçla kullanıldığı ve bu programın kullanılarak Niğde Üniversitesi merkez yerleşkesinin modellenme aşamaları incelenmiştir. Çalışma sonunda; topoğrafik yapıyı modelleme sürecine dâhil etmesi, her bir obje için materyal bulundurma ve arazi üzerinde gezinti yapılmasına olanak sağlama yazılımın olumlu özellikleri olarak belirlenmiştir. Ancak 3 boyutlu materyallerin renderlerinin çok kaliteli görüntülere sahip olmaması ve render süresinin uzun olması programın olumsuz özellikleri olarak tespit edilmiştir. Çalışma sonunda Arc-SCENE yazılımının peyzaj mimarlığında kullanım olanakları ile ilgili öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Bilgisayar Destekli Tasarım, Yerleşke Tasarımı, Arc-GIS, Arc-Scene, Peyzaj Mimarlığı

COMPARATIVE INVESTIGATION OF NAKHCHIVAN DIALECT AND ACCENTS WITH COMMON TURKIC LEXICON

Assoc. Prof. Dr. Zulfugarov Rashad Ali

ÖZ/ABSTRACT

The article has been devoted to the linguistics investigation of some words belong to lexical of Nakhchivan dialects and accents. Those lexical units have been comparative investigated with the ancient written monuments and different dialects and accents of our language. Result of the investigation it is proved that Nakhchivan dialects and accents attracts attention for its rich lexical. Many interesting lexical units exist here which are connected with the life of the people of the region. Learning of those lexical units by linguistics aspect gives opportunity to get some interesting results.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Key words: Nakhchivan, dialect, accent, lexical units, urvat

TÜRKİYE'DE KATEGORİLERİNE GÖRE PERAKENDE E-TİCARET ŞİRKETLERİNİN PAZAR GELİŞİMİNİ ZİYARETÇİ SAYISI ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Assist. Prof. Dr. Mehmet KAYAKUŞ
Lec. Mustafa TERZİOĞLU

ÖZ/ABSTRACT

2020 yılında en son yayımlanan Türkiye İnternet Kullanımı Sosyal Medya, Mobil Kullanım ve E-Ticaret İstatistikleri isimli çalışmaya göre Türkiye'deki nüfusun %64'ü internet kullanmaktadır. İnternet kullanıcıların ortalama internet kullanma süreleri de günde 7,5 saattir. Yine aynı rapora göre internet kullanıcılarının; %81'inin online ürün araması yapmakta ve %84'ünün online mağaza ziyaretleri gerçekleştirmektedir. Türkiye'nin nüfus yapısı ve dinamiklerine bakıldığında e-ticaretin daha da büyüyeceği öngörülmektedir. İnternet kullanıcılarının geçmiş yıllar tercihlerinden hareket ile e-ticaret alanında hangi sektörlerin daha talep edilebilir olduğunu tespiti sektörün geleceğini tasarlamak açısından önemlidir. Aynı zamanda internet kullanıcılarının tüketici davranış eğilimlerinin analizi literatüre katkı sağlayacaktır. Bu çalışmada, internet kullanıcıların yoğun olarak tercih ettiği perakende e-ticaret siteleri teknoloji, giyim, perakende market, turizm, kozmetik ve özellikli hizmet alanı kategorilerinde olmak üzere 6 kategoriye ayrılmıştır. Tanılabilirliği yüksek her kategoride iki e-ticaret sitesi olmak üzere toplam on iki e-ticaret sitesinin ziyaretçi sayısındaki değişim incelenmiştir. Teknoloji alanında mediamarkt.com ve vatanbilgisayar.com; **perakende market ;com.docom ve mu.giyim alanında koton tatil alanında e ;com.101a .com ve alanında migroststur.com ve tatilsepeti.com**; kozmetik alanında watsons.com ve gratis.com; özellikli hizmet alanında yemeksepeti.com ve ciceksepeti.com e-ticaret siteleri seçilmiştir. Yapılan çalışmada e-ticaret sitelerinin 2012 yılından 2020 yılına kadar olan yıllık ziyaretçi sayısındaki değişim ve sekiz yıllık toplam ziyaretçi sayısındaki değişim incelenmiştir. 2012 yılı ile 2019 yılını kıyasladığımızda sırasıyla en fazla değişim kozmetik (%1173), perakende market(%561), özellikli hizmet(%199), teknoloji(%153), turizm(%68) ve giyim(-%7,5) kategorilerindeki e-ticaret sitelerinde olmuştur. Yıllara göre en çok değişim 2013 yılında giyim(%67), 2014 yılında kozmetik (%85); 2015 ve 2019 yıllarında perakende market (%40, %20); 2017 yılında kozmetik(%105); 2018 yılında kozmetik(%47); 2019 yılında ise perakende market(%137) kategorilerindeki e-ticaret sitelerinde olmuştur. Bu çalışmanın sonucu e-ticaret sitelerine olan talep hızla her geçen gün artmaktadır. Kategorilere göre karşılaştırma yaptığımızda yıllara göre artış değişmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: E-ticaret, tüketici davranışları, ziyaretçi sayısı

OLİMPOSLU TANRILAR SOFRADA

Assist. Prof. Dr. Defne Akdeniz (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8572-5438>)

Habibe Turan

Güliz Başaran

ÖZ/ABSTRACT

Birçok topluluğun kökeninde paganist inanışlar bulunur. Bu sayısız pagan inanışların en bilinenleri arasında Hinduizm, Mısır çoktanrıcılığı, Yunan ve Roma dinleri bulunur. Paganist inanışların Tanrı kavramı günümüzün hakim tektanrıcılık inanışından farklılıklar gösterir. Çoktanrıcılık olarak da bilinen bu dinlerde farklı özellik ve karakterlere sahip birden çok tanrı bulunur. Ayrıca bu tanrılar davranışları ve özellikler bakımından insanlara benzemektedirler. Özellikle Yunan tanrıları ve tanrıçaları insansı özellikler göstermede öne çıkarlar. Bu insansı özellikler haz düşkünlüğü, kıskançlık, öfkelenmek, kin tutmak, intikam almak, çeşitli ahlaksız davranışlarda bulunmak olarak sırlanabilir. Ayrıca Yunan tanrı ve tanrıçaları insanlar gibi acıkırlar, yemeyi-içmeyi severler, gurme zevkler peşinden giderler, insanların kendilerine yiyecek sunmasını isterler, şenliklerde yer, içer ve eğlenirler. Bu çalışma Yunan tanrılarının ve tanrıçalarının sofralarını mercek altına almakta ve onların neler yiyip içtiğini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda tanrı sofralarının izi sürülmüş ve beraberinde sofranın kuruluş amacı, sofradaki katılımcılar, yiyecekler ve içecekler ve sahneye damga vuran mitler ele alınmıştır. Batı resim sanatından örneklerin alındığı çalışmada tanrı sofraları, yemek tarihi, mitoloji ve resim sanatı verileri ışığında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Yunan Tanrıları, Yemek, Şölen, Mitoloji, Resim Sanatı

TÜRKİYE'DE KOBİ'LERİN FİNANSAL SORUNLARININ ÇÖZÜMÜNDE KREDİ GARANTİ FONU DESTEĞİ İLE KATILIM BANKACILIĞI VE BİR MODEL ÖNERİSİ

Veysel Serin

Assist. Prof. Dr. Mustafa İyibildiren (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5076-1348>)

Assoc. Prof. Dr. Ali Aslan Şendoğdu (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9860-320X>)

ÖZ/ABSTRACT

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de ekonominin temel taşları olan KOBİ'lerin birçok sorunu bulunmakta olup bu sorunların başında finansman sorunu gelmektedir. KOBİ'lerin finansman kaynaklarına ulaşmalarındaki en büyük etken yeterli teminatlarının olmamalarından dolayı işletme sermayesi veya yatırımı ihtiyacı için gerekli fona erişememeleridir. KOBİ'lerin finansmana erişmelerine yardım etmek amacıyla 29.07.1991 tarihinde "Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Ticaret Anonim Şirketi" adı ile şirket kurulmuş ve 2007'de bugünkü Kredi Garanti Fonu A.Ş. adını almıştır. Kredi Garanti Fonu A.Ş.'nin temel görevi, bankalara verecek teminatı olmayan ancak kredi değerliliği olan KOBİ'lere kefil olmak ve onlara teminat desteği sağlamaktır. KGF tarafından 2017 yılı Ocak ayında devreye giren 250 Milyar TL'lik Hazine destekli KGF kefaleti desteği ve beraberinde gelen Nefes Kredisi, KOBİ Değer Kredisi gibi özel destek programları KOBİ'lere can suyu olmuştur. Çalışmamızda, Mevduat Bankaları ile Katılım Bankaları'nın KOBİ'lere hazine destekli KGF kefaleti ile kullandırmış olduğu kredilerin farkı üzerinde durulmuş ve KGF kaynaklarının daha etkin, amacına daha yakın kullanılması için bir model önerisinde bulunulmuştur. Model önerisinde kredi veren banka, KGF, KOBİ ve satıcı bulunmaktadır. Modelin esin kaynağını "Katılım Bankacılığı"nın kredi süreçleri oluşturmuş olup, e-Fatura'nın etkin kullanımı ile tüm bankaları kapsayan bir model oluşturma üzerine odaklanılmıştır. Model önerimizde, kredilendirilecek mal veya hizmetin e-Faturası da KGF sürecine dâhil edilmektedir. Kredi veren banka tarafından, kredilendirilen mal veya hizmetin e-Faturası, BDDK tarafından oluşturulacak olan ve tüm (katılım ve mevduat) bankaları kapsayan Bankalar Fatura Sorgulama Sistemi'ne veya benzer bir sisteme yüklenmesi önerilmektedir. Fatura tutarının tamamının bu sisteme kaydedilmesi durumunda, ilgili faturanın başka bir banka tarafından ikinci kez kredilendirilmesi sistem tarafından önlenmektedir. KGF'nin onayı sonrasında kredi veren bankalar tarafından malın bedeli satıcıya ödenerek kredi müşterisine taksitlendirilmektedir. Böylece, KGF kaynaklarının daha etkin kullanılmasına imkân sağlanmış olacaktır. Ayrıca kredinin amacı dışında kullanımı ve e-Fatura'nın etkin kullanımı ile devletin vergi kaybı önlenmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: KOBİ, KGF, Katılım Bankacılığı

Systematic Review of the Studies in Turkey During Covid-19 Curfew

Assoc. Prof. Dr. Zihniye Okray

ÖZ/ABSTRACT

Covid 19, Corona Virus pandemic has caught every segment of society unprepared in our country as well as all over the world. In this process, students and teachers have had to switch from face-to-face education to the online education within a short period of time such as a few weeks. This training and measurement evaluation process, which is carried out on different digital platforms, has brought with it different challenges for both students and teachers. Although there are studies on distance education effectiveness and success, studies in the first, middle, high school and university areas of distance education are limited during the pandemic process. There are no studies related to distance education during pandemic periods that have occurred before in the world in the study of the field. The fact that other important pandemics affecting the world occur at different ages and technology is almost nonexistent compared to now at that time, which can be considered as the main factor that can explain this situation. In this systematic review articles that are published in 2020, which are related with Covid 19 pandemics evaluated after the quarantine process had began. The aim of this study is to systematically evaluate the problems, solution proposals and development studies expressed by teachers and students who are in mainly continue their education upon EBA regarding the pandemic process. As a result it was concluded that teachers and students should be trained in terms of digital competencies and most of the student participants preferred face to face education rather than distance education.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid 19, teacher, student, online education

An Automation Model for Construction Dispute Documents in Turkish Public Projects

Assist. Prof. Dr. İsmail Cengiz Yılmaz (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3708-997X>)

ÖZ/ABSTRACT

The aim of the study is determined to be development of a decision support system model for ensuring that the archive of construction dispute documents or rulings at courts are classified automatically using the text mining techniques and that the classified documents serve as a precedent for the future cases. The decision support system model to be developed within the scope of this study is named Decision Support System for Construction Disputes (DSS4CD). The system is developed as a two-staged model: (1) classification phase and (2) decision support system. The DSS4CD is designed to be a web-based model running on a relational database system on the basis of question and answer logic.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Construction Management, Construction Disputes, Data Mining

Sağlık Politikalarında Farkındalık Açısından Sosyal Medya Platformlarının Analizi

Assist. Prof. Dr. Vahit ÇALIŞIR (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6575-8988>)
Dr. Orhan Altay (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1384-6147>)

ÖZ/ABSTRACT

Özellikle COVID-19 pandemi döneminde Bilim Kurullarının uyarılarının ve ülke genelinde sağlık politikalarının vatandaşlara anlatımında sosyal medya çok etkili bir araç konumuna ulaşmıştır. Bu süreçte virüsün yayılmasının önlenmesine ilişkin yapılan her adım sosyal medya platformlarında paylaşılmıştır. Politika belirleyicilerinin sosyal medya platformlarında etkinliği ve özellikle dezenformasyona karşı mücadelelerinde sosyal medya araştırmalarının eksikliği göze çarpmaktadır. Sayısal yöntemler ile geliştirilmiş ve sosyal medya platformlarına veri erişimi bulunan hesaplama araçları aracılığı ile toplumun nabzının tutulması mümkündür. Bu amaçla geliştirilmiş programlar API (Application Programming Interface) olarak sosyal medya platformlarınca sunulmaktadır. R veya Python gibi açık kaynak kodlu hesaplama araçlarının ilgili algoritmaları kullanıldığında özellikle Twitter platformunda veri analizi kolaylaşmaktadır. Bu bildiride, COVID-19 döneminde Sağlık Politikalarını ilgilendiren tweetlerin nasıl analiz edilebileceği anlatılacaktır. Buna göre Twitter API aracılığı ile Sağlık Bakanlığı ve Bilim Kurulu üyelerinin tweetlerinin etkileşim ve toplumda karşılık olarak (sayısal nitelikte) ne kadar etkili olduğunu ölçmek mümkündür. Bunun yanı sıra özellikle dezenformasyon yayınlarının niceliksel değerleri elde edilebileceği gibi bu yayınlar ile etkileşime geçen ve dezenformasyona uğrayan kullanıcı sayılarına da ulaşmak mümkündür. Bildiride sırayla; 1- R ve Python programların Twitter yapılarına erişim imkanları 2- Twitter API aracılığı ile veri elde edilmesi 3- Verilerin Analiz edilmesi ve yorumlanmasına ait yöntemler ve örnekler açıklanacaktır. R ve Python programlama içerisinde paketlerin kullanımı ve temel programlama kurallarının anlatılması ile dinleyicilerin ilgili verileri elde edebilecekleri platformları tanımaları sağlanacaktır. Bunun yanı sıra dinleyicilerin R ve Python ile veri analizi konularında yeteneklerinin gelişimine de katkı sağlanacaktır. İkinci olarak Twitter API erişimi konusuna değinilecektir. Burada Twitter geliştirici bilgileri ve bu bilgilere erişim yöntemleri anlatılacak ve örnek veri seti elde edilmesi sağlanacaktır. Son olarak da bildiride text mining (yazı madenciliği) ve sentiment analysis (duygu analizi) in R 'da nasıl yapılacağı anlatılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Sağlık Politikaları, Sosyal Medya, Veri Madenciliği

Kültürlerarası Farkındalık, Etnikmerkezcilik ve Sosyal Medya Kullanımı Etkileşimi

Lec. Laçin AKYIL
Prof. Dr. Osman YILDIRIM

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışmanın amacı, duygusal emek, örgütsel özdeşleşme ve işten ayrılma niyeti arasındaki ilişkilerin incelenmesidir. Bu amaçla, literatürde yer alan kültürlerarası duyarlılık, etnik merkezlik ve sosyal medya kullanımı ölçeklerinden yararlanılarak bir araştırma anketi oluşturulmuştur. Kolayda örnekleme yöntemi ile üç ayrı üniversitede okuyan ve ankete katılımı kabul eden 803 meslek yüksekokulu öğrencisine yüz yüze anket uygulanarak araştırma verisi toplanmıştır. Araştırma anketini oluşturan her bir ölçeğin, literatürdeki kullanımı araştırılmış ve ölçeklerle ilgili olarak güvenilirlik analizleri ile doğrulayıcı faktör analizleri yapılmıştır. Ayrıca, araştırma hipotezlerini test etmek amacıyla, araştırma değişkenleri arasındaki etkileri ve ilişkileri gösteren regresyon analizi ile korelasyon analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, etnik merkezlik bağımlı değişkeninin sosyal medya kullanımı ve kültürlerarası farklılık alt boyutları ile % 46,3 oranında açıklanmıştır. Ayrıca, sosyal medya kullanımı için regresyon katsayısı ($\beta = ,135$; $p < 0,05$) bulunduğundan etnik merkezlik ile sosyal medya kullanımı arasında istatistiksel olarak pozitif yönlü ilişki vardır. Diğer yandan, sosyal medya anksiyetesi için regresyon katsayısı ($\beta = ,109$; $p < 0,05$) bulunduğundan, sosyal medya anksiyetesi ile etnik merkezlik arasında pozitif yönlü anlamlı olduğu görülmektedir. Benzer şekilde, kültürlerarası farkındalık boyutları ile etnik merkezlik arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Kültürlerarası Farkındalık, Etnik Merkezlik, Sosyal Medya Kullanım

Faydacılık (Utilitarianism) ve Ahlak Eğitimi

Dr. Fatih Öztürk

ÖZ/ABSTRACT

Faydacılık, esasında, formel yapısı itibariyle ahlak konusunda nötr bir konum benimseyerek insanlara hangi özel durumlarda hangi eylemde bulunmanın doğru olduğuna dair bir fikir beyan etmez. Bireyin doğru eylemde bulunup bulunmaması tamamen onun otonom olduğu kabulünden hareket ederek kendisine bırakılır. Kant'ta olduğu gibi, Faydacılık'ta da birey kendi kurallarını belirler ve ona göre eylemde bulunur. Faydacılığın bu formel yapısında, bireye sunulan bir içerik söz konusu değildir. Bir başka deyişle, birey hangi özel durumlarda hangi eylemlerde bulunması gerektiğine dair bir içerik bilgisini Faydacılık kapsamında edinmez. İçerikten yoksun olan bu anlayışı, yani faydacılık teorisini ahlak eğitimi konusunda nasıl kullanabiliriz? Formel açıdan ele alındığında, böylesi bir kullanma mümkün gözükmemektedir. Çünkü, Fayda İlkesi temele alındığında, doğru eylemde bulunma durumu sonuç açısından değerlendirilecek ve eylemin doğru olup olmadığı bireysel ve toplam mutluluğu artırması açısından ortaya konacaktır. Yani, önceden belirlenmiş kendi başına iyi veya doğru prensipler bütününden bahsetmek mümkün olmayacaktır. Bahsedilen bu problem, Faydacılık'ın Benthamcı halini dikkate alan eleştirilerin odak noktası olup artık birçok araştırmacı tarafından benimsenmemektedir. Daha çok, faydacılık karşıtı araştırmacıların ön kabullerini oluşturmaktadır. Bize göre, John Stuart Mill'in Faydacılık anlayışı kapsamında vurgulamış olduğu 'yüksek' ve 'düşük' hazlar ayrımı, Faydacılığın nötr konumda yer aldığını öne süren bu formel yorumlamayı büyük ölçüde çürütmektedir. Bu çalışma, Mill'in mezkûr anlayışını ahlak eğitimi açısından tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: John Stuart Mill, Faydacılık, Ahlak eğitimi

Bir Karakter Formasyonu Modeli Olarak Etoloji

Dr. Fatih Öztürk

ÖZ/ABSTRACT

Eğitimin dönüştürücü gücünü bizzat kendi hayatında bulan John Stuart Mill, pozitif bilimlerin özellikle de psikolojinin temele alınarak üretilebilecek bir 'çevre'nin bireylerin eğitiminin doğru şekilde gerçekleşmesi için büyük katkı sunacağına inanmıştır. Bu bağlamda, Mill'in eğitim teriminden geniş anlamda çıkardığı temel ilke olan 'özgür' ve 'yetkin' birey olmak için eğitim hedefinin gerçekleşebilmesi adına ortaya koyduğu önemli yaklaşımlarından birisi kendisinin 'etoloji' (ethology) ya da 'karakter formasyonu bilimi' (the science of formation of character) olarak adlandırdığı yaklaşımdır. John Stuart Mill bireyin kendi karakterini oluşturabileceğine veya değiştirebileceğine inanıyordu. Daha da önemlisi, bu inancının bilimsel bir temele oturtulabileceğini ve bunun da 'etoloji' olduğunu düşünüyordu. Bu çalışma, 19. yüzyılda 'frenoloji' ve 'çevreselcilik' akımlarına bir alternatif olarak öne sürülen 'etoloji' kavramını karakter formasyonu modeli olması bakımından tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: John Stuart Mill, Etoloji, Ahlak Eğitimi

İŞ İLE İLGİLİ HASTALIK

Res. Assist. FATİH MEHMET ATEŞ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7497-2211>)

ÖZ/ABSTRACT

Endüstriyel gelişmeler her ne kadar insanı üretim alanından tüketim alanına doğru kaydırsa da hala işyerlerini makinelere, robotlara, yapay zekâlı sistemlere teslim etmemiştir. İnsan çalışması esnasında; fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik ve psikososyal risk etmenlerine maruz kalmaktadır. Gruplandırılan riskler kişide sayısız olumsuzluklara sebebiyet vermektedir. Bu risklerin şiddeti, maruziyet süresi gibi etkenler neticesinde çalışanların biyolojik ve ruhsal yapısında bozukluklar gelişmektedir. Eğer canlı organizmaya zarar veren tek bir etken nedeni ile organizmada hastalık gelişiyor ise meslek hastalığı oluştururken; karmaşık bir etiyoloji sonucu hastalık meydana geliyor ise iş ile ilgili hastalık oluşturur. Bir başka deyiş ile işyeri ortamındaki risk etkenleri yanında kişisel ve diğer çevresel faktörlerinde etkili olması halinde çalışan iş ile ilgili hastalığa yakalanmış olur. İşyerinde asbest etkenine maruz kalan kişi asbestozis hastalığına ulaşırken; hipertansiyon hastası olan bir çalışan formaldehit etkenine işyerinde maruz kalması halinde koroner kalp hastalığına ulaşabilmektedir. Çalıştığı işletmede; tüketeceği kaloriden fazla miktarda kalori almasını sağlayacak bir öğün verilmesi halinde zamanla çalışanda kilo artışı gözlenecektir. Kilo artışı ile bağlantılı olarak kan glikoz, kolesterol ve lipit seviyeleri artacaktır. Uzun süreli aşırı kalori alımı sonrasında damar tıkanıklıkları, koroner yetmezlikler oluşabilecektir. Bu sayede iş ile ilgili bir hastalık olarak tanımlanabilecek koroner kalp yetmezliği hastalığına kavuşulabilecektir. İşletmelerde çalışanların yaptığı işte tüketebileceği kadar kaloriye uygun olarak öğün diyetleri planlanarak çalışanların bu ve bunun gibi hastalıklardan korunması sağlanabilecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: İş ile ilgili hastalık, meslek hastalığı, diyet, kalori

Regression modelling for intercultural sensitivity, religious faith and innovative behavior

Lec. Şükran Başanbaş
Lec. Duygu Öztürk Döneli
Prof. Dr. Osman Yıldırım

ÖZ/ABSTRACT

The aim of this research is to reveal the perspectives of university students in terms of innovative behavior Interaction Attentiveness, Interaction Confidence, Interaction Enjoyment. For this purpose, data was collected by applying sampling method in vocational schools and 319 people from different program students who accepted to participate in the survey. The research questionnaire was designed by using the innovative behavior Interaction Attentiveness, Interaction Confidence, Interaction Enjoyment scales in the literature. In the confirmatory factor analysis performed on the scales, it is understood that the model measurement values are significant since there are ($p < 0.05$), χ^2 , χ^2 / df . Since the fit index values of the model are within the acceptable limits of GFI, CFI, SRMR and RMSEA, it is understood that the confirmatory factor analysis of the proposed model is valid. The effects of all independent variables on the dependent variable were found positive. For this reason, the increase of independent variables affects the innovative behavior variable. According to the explanation rates, the variable of interaction was the variable attentiveness with a rate of 25.6%. Then, it is listed as interaction confidence with 23.1% and interaction enjoyment with 20.8%, respectively.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Intercultural Sensitivity, Innovative Behavior, Religious Belief

EBEVEYNLİK TUTUMLARININ 4-6 YAŞ GRUBUNDAKİ ÇOCUKLARIN BESLENME DAVRANIŞLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Lec. Semih Uçar
Vedat Şeker

ÖZ/ABSTRACT

Okulöncesi dönem, gelişimin hızlı olduğu ve hayatı şekillendirecek olan temel alışkanlıkların kazanıldığı yaşlardır. Bu dönemde iyi beslenmek ve iyi beslenme alışkanlığı kazanmanın önemi büyüktür. Sağlıklı beslenme alışkanlığı kazanmak, sağlıklı bir birey, aile ve toplum oluşmasında ilk adımı oluşturmaktadır. Çocuk doğduğu andan itibaren, ilk alışkanlıklarını kazandığı yer aile ortamıdır. Bu nedenle çocuğa sağlıklı beslenme alışkanlığı kazandırmada aile önemli rol oynar. Okulöncesi dönem 4-6 yaş arası çocuklardaki beslenmeye yönelik tutum ve davranışların ailenin tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla bu araştırma yapılmıştır. Araştırmada nicel araştırma yöntemi içerisinde yer alan ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli, iki ve daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir. Araştırma verilerini toplamak amacıyla ailelere “Çocukların Beslenmesinde Ailelerin Tutum Ve Davranışları”, ve “Çocukların Beslenmeye Yönelik Gösterdikleri Tutum Ve Davranışlar” formları uygulanmış, davranışları ne sıklıkla gösterdikleri likert ölçeği ile (sık sık, bazen, nadiren, hiç) elde edilmiştir. Bu çalışma, Adana ilinin Seyhan ilçesi Gürselpaşa Mahallesi'nde ikamet eden, 4-6 yaş aralığındaki çocukları olan 50 ebeveyn ile yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, demokratik, aşırı koruyucu ve izin verici anne baba tutumu sergileyen ailelerin çocuklarının beslenmelerine olumlu etki ettikleri, yalnız bunun düşük düzeyde olduğu sonucunu elde edilmiştir. Demokratik anne baba tutumu çocukların beslenme bilincini elde etmesi olumlu etki ettiği bunu geliştirdiği görülmüştür. Otoriter anne baba tutumunun sergilendiği aile de ise çocukların doğduklarında sofradan kalkma konusunda ailenin olumsuz ve baskıcı, kuralcı tutumu yüzünden çocukta bu davranışın ortaya çıkmasını engelleyen bir algının ortaya çıktığı görülmüştür. Bu çalışmada okul öncesi eğitim çağındaki çocukların sahip olabileceği dört farklı ana-baba tutumu değişkeni olarak ele alınmıştır. Ele alınan bu değişkenlerin çocukların özgüven duygularının gelişimine olan etkisi incelenmiştir. Belirlenen bu dört ana-baba tutumu içerisinde demokratik tutum ile çocukların özgüven duygularının gelişimi arasında pozitif ve yüksek bir korelasyon bulunmuştur. Araştırma sonuçları bize gösteriyor ki, anne baba tutumlarının çocuğun her gelişim alanıyla etkisinin olmasıyla birlikte çocuğun beslenme üzerinde de etki ettiği görülmektedir. Bu bağlamda anne babanın hem model olarak hem de bilinçli ebeveynler olarak çocuklarına karşı beslenme ile alakalı olumlu ve tutarlı bir yaklaşım sergilemeleri ve çocuklarına doğru, sağlıklı beslenme davranışları ve tutumu kazandırmalıdır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Okul öncesi dönem, ebeveynlik tutumu, beslenme, davranış.

5. SINIF FEN BİLİMLERİ DERSİ CANLILAR DÜNYASI ÜNİTESİNDE EŞGÜDÜMLÜ UYGULANAN ALTI ŞAPKA VE AYRILIP BİRLEŞME (JIGSAW) TEKNİKLERİNİ KULLANMANIN ÖĞRENME ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Mehmet Nuri Uçar
Dr. Adnan Çetin
Lec. Semih Uçar

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışma Fen Bilimleri dersinde altı şapka ve Jigsaw tekniklerinin eşgüdümlü (altı şapka ve Jigsaw) olarak uygulanmasının 5. sınıf öğrencilerinin öğrenmeleri üzerindeki etkilerinin incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 Eğitim-Öğretim yılında Muş Yavuz Selim Ortaokulunda 5. sınıfta öğrenimlerine devam eden 26'sı altı şapkalı deney grubu (D1), 26'sı Jigsawlı deney grubu (D2) ve 25'i eşgüdümlü deney grubu (D3) ve 25'i de kontrol grubu olmak üzere toplamda 102 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri nicel araştırma yöntemlerinden olan ön test-son test yarı deneysel desen kullanılarak elde edilmiştir. Nicel verilerin analizinde, grupların başarı puanlarının homojen dağılım gösterdiğini tespit etmek amacı ile grup büyüklüğü 50 den küçük olduğu için Shapiro-Wilks testi, ikiden fazla grup olduğu için de Tek Yönlü ANOVA testi kullanılmıştır. Ayrıca gruplar arasındaki farkın anlamlılığını test etmek için Tukey HSD testi yapılmıştır. Araştırma sonunda uygulanan son testte hem kontrol grubunda hem de üç deney grubunda p değerinin 0.05'ten küçük çıkması ve F değerinin (14.690) de Levene istatistik değerinden (1.790) büyük çıkması ($F=14.690 > 1.790$) gruplar arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. Grupların tanımlayıcı istatistik analizinden Q-Q normal grafiği dağılımları sonucunda grupların başarı puanlarının grafiksel olarak normal dağılım gösterdiği yani homojen dağıldığı tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçların analizine bakıldığında grupların ön test akademik başarı puanlarının aritmetik ortalama değerlerinin D1 ($XD1=6.23$), D2 ($XD2=6.42$), D3 ($XD3=5.76$) ve Kontrol grubu ise ($XK=5.24$) olduğu tespit edilmiştir. Grupların birbirine denk olduğu yani aralarında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($F_{test}=1.538 < 1.990$; $p=.209 > .05$). Grupların son test başarı puanlarının aritmetik ortalama değerlerinin ise D1 ($XD1=9.08$), D2 ($XD2=9.50$), D3 ($XD3=11.44$), ve Kontrol grubu ($XK=7.48$) olarak tespit edilmiştir. Son test akademik başarı sonuçları açısından anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($F_{test}=14.690 > 1.790$; $p=.000 < .05$). Grupların ön test-son test akademik başarı puanı ortalamalarına bakıldığında en büyük artışın D3 grubunda olduğu en düşük artışın ise Kontrol grubunda olduğu görülmüştür. Grupların Tukey HSD sonuçlarına bakıldığında ön testte dört grup arasında da anlamlı farkın olmadığı ve son testte de D1 ve D2 grupları arasında anlamlı farkın olmadığı görülmüştür. Son testte üç deney grubunun da kontrol grubundan anlamlı fark gösterdiği ve D3 grubunun diğer üç grup ile arasında D3 lehine anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak altı şapka ve Jigsaw tekniklerinin eşgüdümlü olarak uygulanmasının hem müfredata dayalı eğitim anlayışından hem de altı şapka ve Jigsaw tekniklerinin yalnız uygulanmasından daha anlamlı bir sonuç verdiği istatistiksel olarak görülmüştür.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Aktif öğrenme, altı şapka, altı şapkalı Jigsaw, ayrılıp birleşme, işbirlikli öğrenme

Lessons to be Learned by the Learning Organizations from the Covid-19 Outbreak: The Case of a Public University

Assist. Prof. Dr. Volkan Yüncü (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5401-0683>)

ÖZ/ABSTRACT

The Covid-19 outbreak that is labeled a pandemic by the World Health Organization is a global crisis that requires organizations to respond quickly. Due to the disruptions in the fields of economic, social, education, and business life, the pandemic has influenced millions of people and thousands of organizations across the world. With the atmosphere of uncertainty it has brought within social and economic life, the worldwide process is estimated to proceed. Organizations take steps to continue their activities and to minimize the effects of the outbreak within this period. Therefore, universities, like all other organizations that are a part of social life, need to develop strategies and techniques to manage the Covid-19 crisis. Rapid realization of the transformations required under pandemic conditions depends on the successful management of this crisis that threatens the current goals and activities of universities. Effective crisis management requires an assessment of the proximity of the outputs resulting from current strategies and practices to the intended targets. Thus, the quality of crisis management will be measured. Within this context, the research provides a unique assessment for universities in multiple dimensions by examining how the students are affected by the online models that universities have to put into practice rapidly due to the Covid-19 pandemic. Thus, it aims to contribute to the development of alternative solutions for universities by identifying current problems. Qualitative research patterns were used in the study and qualitative research techniques were utilized in the analysis of the data. 13 students within the 2019-2020 academic year participated in the research carried out at University A, which is a public university. Among the numerous findings, the most salient ones are observed to point at the importance of synchronous classes and the practicality of the online learning platform, as well as the problems stemming from project/homework implementation instead of exams.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid-19, Learning Organizations, Distance Education, Organizational Reputation, Crisis Management

Psikolojik Danışmanların Korona Virüse (Covid-19), Yüz Yüze ve Çevrimiçi Eğitim Almaya, Yüz Yüze ve Çevrimiçi Psikolojik Danışma Yapmaya İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Prof. Dr. Fulya YÜKSEL-ŞAHİN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3454-2142>)

ÖZ/ABSTRACT

Aralık 2019 yılında, ilk olarak Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan COVID-19, doktorlar tarafından solunum yolu hastalığı olarak tanımlanmıştır. Dünya Sağlık Örgütü COVID-19'u, 11 Mart 2020 tarihinde küresel salgın olarak ilan etmiştir. Kısa sürede tüm dünyaya yayılmış olan bu hastalıktan milyonlarca insan olumsuz etkilenmiş ve hasta olmuştur. Binlerce insan da hayatlarını kaybetmişlerdir. Covid-19'un politik, ekonomik, sosyolojik, eğitsel, psikolojik bir çok alanda olumsuz etkisi olmuştur. Ülkemiz insanları da, diğer ülkelerde yaşayan insanlar gibi bu durumdan olumsuz etkilenmişler ve hala etkilenmeye devam etmektedirler. Süreç içerisinde, çalışan çalışmayan herkes Covid-19 salgın sürecine az ya da çok uyum sağlamaya çalışmaktadırlar. Bu süreçte, hem fiziksel hem de ruhsal sağlığın korunması en önemli konu haline gelmiştir. Tıp doktorlarının yanısıra, psikologlardan ve psikolojik danışmanlardan yardıma duyulan ihtiyaç daha da artmıştır. İnsanlar psikolojik danışmanlardan yardım beklerlerken, psikolojik danışmanların Covid-19'la ilgili düşünceleri ve duyguları ihmal edilmiştir. Psikolojik danışmanlar da diğer insanlar gibi Covid-19'dan olumsuz etkilenmişlerdir. Covid-19'dan etkilenmeleriyle birlikte, psikolojik danışma yardımını yüz yüze ve çevrimiçi vermeye devam eden; aynı zamanda psikolojik danışma ve rehberlik alanında yüksek lisans ve doktora eğitimlerini sürdürmekte olan psikolojik danışmanlar üzerinde araştırmanın yapılması önemli görünmektedir. Bu amaçla araştırmanın amacı, psikolojik danışmanların korona virüse (covid-19), yüz yüze ve çevrimiçi eğitim almaya, yüz yüze ve çevrimiçi psikolojik danışma yapmaya ilişkin görüşlerinin incelenmesidir. Araştırma, temel karma yöntem desenlerinden, birleştirme (çeşitleme) desenindedir. Araştırmanın çalışma grubunu, araştırmacının yüksek lisans ve doktora düzeyinde verdiği "bireysel psikolojik danışma uygulaması dersi" süpervizyonu altındaki 10 yüksek lisans öğrencisi 5 doktora öğrencisi olmak üzere toplam 15 kişi oluşturmuştur. Katılımcıların 10'u kadın, 5'i erkektir. Veri toplama aracı olarak, "Soru Formu" ve Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Psikolojik danışmanların Soru Formuna verdikleri cevapların nitel analizi olarak, betimsel analiz yapılmıştır. Nitel verilerin sayısallaştırılması kelime sıklık hesabını gösteren frekans ve yüzdelerle yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular alan yazın çerçevesinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Psikolojik Danışman, Korona Virüs (Covid-19), Yüz Yüze Eğitim, Çevrimiçi Eğitim, Yüz Yüze Psikolojik Danışma, Çevrimiçi Psikolojik Danışma

Türkiye’de Mobil Bankacılık ve İnternet Bankacılığının Önemi ve İşleyişi

Emircan MATOĞLU
Lec. Batuhan MEDETOĞLU (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8400-1232>)

ÖZ/ABSTRACT

Bankalar temel olarak mevduat kabul eden, kredi veren ve bu işlemlerin yanında saklama, danışmanlık, sermaye piyasası, fon değişimi gibi işlemleri gerçekleştiren lokomotif finansal kurumlardan biridir. Bankalar, fon fazlası olan birimlerden, fon açığı olan birimlere fon akışı sağlamaktadır. Bankacılık türlerine bakıldığında farklı ayrımlar olmakla beraber, Ticari (Mevduat) Bankalar, Katılım Bankaları ve Yatırım ve Kalkınma Bankaları olmak üzere bankaları üçe ayırmak mümkündür. Bankaların fonksiyonları ise aracılık, kaynaklara akıcılık sağlama, gelir ve servet dağılımını etkileme şeklinde sayılabilir. Teknolojik gelişmelerin etkisiyle, bankacılıkta geleneksel uygulamaların yerini, dijital dönüşüm etkisiyle web tabanlı uygulamalar almış ve dijital uygulamalar kullanıcılara yüksek oranda finansal hesaplarına erişilebilirlik sağlamıştır. Dijital bankacılık; banka işlemlerini gerçekleştiren bireylerin, mobil hizmetler, ATM, internet tabanlı işlemler gibi teknolojik araçları kullanarak işlemlerini gerçekleştirmesini sağlayan sistemler bütünüdür. Mobil bankacılık ve internet bankacılığı da bu sistemin uygulamalarıdır. İnternet bankacılığı, web tabanlı uygulamalar sayesinde finansal hesaplara erişilebilirlik sağlarken; mobil bankacılık akıllı telefonlar yoluyla kullanıcıların finansal hesapları üzerinde işlem yapmasını sağlamaktadır. Bankaların sahip olduğu web tabanlı uygulamalar yoluyla, şubeye gitmeden bireylerin bankacılık hizmetlerini gerçekleştirmesi mümkündür. Dijital bankacılık, internet bankacılığı, mobil bankacılık gibi sistemler kullanıcılar için zaman ve mekân tasarrufu sağlamakta ve kullanıcıların istedikleri an hesaplarına erişim imkânı sunması gibi özellikleri sayesinde, kullanıcılar için yüksek oranda tercih edilirlğe sahiptir. Dijital bankacılık işlemleri, bireylerin yanı sıra bankalar için de operasyonel giderlerini düşürebilme imkânı sağladığından önem arz etmektedir. Kullanıcıların, banka şubesinde yapacağı işlemlerin büyük bir kısmını, dijital bankacılık uygulamaları sayesinde yapabildiği görülmektedir. İnternet bankacılığı ile para transferi, yatırım, ödeme, menkul kıymet işlemleri gibi birçok işlem dijital bankacılık uygulamaları sayesinde gerçekleştirilebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, internet bankacılığı ve mobil bankacılık uygulamalarının, ülkemizde kullanım istatistiklerini incelemektir. Güncel olarak bakıldığında ise bankaların mobil uygulamalar, internet şubeleri gibi dijital hizmetlerini sürekli geliştirdiği, kolaylaştırdığı ve kullanıcı sayısında da önemli sayılara ulaşıldığını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Bankacılık, Dijital Bankacılık, İnternet Bankacılığı, Mobil Bankacılık

Tam Tahıl Yeme İsteği Ve Probiyotik Kullanımının BKİ Ve Mental İyi Oluş Hali İle İlişkisi: Kontrollü Bir Çalışma

Prof. Dr. Aliye Özenoğlu (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3101-7342>)

Dyt. Zeynep Hoşbaş

Dyt. Feyza Kaygısız

Dyt. Melike Kurban

Dyt. Selin Tur

Dyt. Esra Bektaş

ÖZ/ABSTRACT

Tam tahıllar, probiyotik mikroorganizmaların çoğalması için gereken prebiyotikler yönünden de zengin besinlerdir. Sağlıklı beslenmenin önemli bir bileşeni olan tam tahıllar, kronik hastalıkların önlenmesinde ve mental sağlığın korunmasında önemli bir role sahiptir. Son yıllarda tüketicilerin sağlıklı beslenme bilincinin artmasına paralel olarak besin tercihlerinin deđiştđi ve probiyotik gibi fonksiyonel besinlerin tüketiminin de arttığı gözlenmiştir. Probiyotik özellik gösteren mikroorganizmaların yoğurt, peynir, kefir, boza gibi fermente besinlerde bulunduğu bilinmektedir. Probiyotiklerin ihtiyaç duyduğu besin maddeleri olan prebiyotikler ise sindirilmeyen ve bağırsakta fermente olarak mikroorganizmaların çoğalmasını sağlayıp aktivitelerini artıran, kolonize olmalarını kolaylaştıran besin bileşenleridir. Mental sağlık; zihinsel ve psikolojik olarak iyilik halidir. Bu tanıma göre, bireyin sadece psikolojik bir hastalığının olmaması yeterli sayılmayıp aynı zamanda işlevsel olabilmesi de gerekir. Beslenme sadece fizyolojik sağlık için değil mental sağlık içinde önemlidir. Beslenme ve ruhsal durum arasında çift yönlü bir ilişki vardır. Beyin kimyasında etkili nörotransmitterlerin sentezi diyetle alınan besinlere bağlı olduğundan tüketilen bazı spesifik besinler, beynin kimyasal yapısı ve işlevini düzenleyerek mental sağlığı etkilemektedir. Günümüzde probiyotiklerin mental sağlık üzerine olumlu etkileri iyi bilindiğinden Psikobiyotikler olarak adlandırılmaktadır. Bununla birlikte literatürde tam tahıl ve probiyotik tüketiminin mental iyi oluşla ilişkisini inceleyen çalışmalar yetersizdir. Bu nedenle, çalışmamızda tam tahıl yeme isteği ve probiyotik kullanımının antropometrik ölçümler ve mental iyi oluş hali ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, İstanbul'da bir vakıf üniversitesinin Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören 1. ve 4. sınıfları üzerinde yürütülmüştür. Toplam 269 gönüllü öğrenci katıldığı çalışmada, veriler Demografik Bilgi Formu, Tam Tahıl Yeme İsteği Anketi (TTYİA), Probiyotik Tüketim Sıklığı ve Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği (WEMİÖÖ) ile toplanmıştır. Veriler SPSS 24 Programında korelasyon testleri, ki-kare, varyans analizi, Mann-Whitney U testleri ile analiz edilmiştir. Çalışmaya katılan öğrencilerin %78,1'i kadın, %21,9'u erkek; %57,6'sı 1. sınıf, %42,4'ü 4. sınıftır. Yaş 21±1,71 yıl, ağırlık 58,66±10,09 kg, BKİ 21,6±2,96 kg/m² bulunmuştur. Tam tahıl tüketmeyenlerin %57,1'i ve tam tahıllı besinlerin neler olduğunu bilmeyenlerin %91,3'ü 1.sınıftır. TTYİA'ne göre katılımcıların %55,4'ü yüksek tam tahıl yeme isteğine sahiptir. Tam tahıl yeme isteği yüksek olanların %64,9'u 4. sınıf, düşük olanların %51,6'sı 1.sınıftır (p=0,010). Prebiyotik-probiyotik bilgisi olanların %51,5'i 4. sınıf, bilgisi olmayanların %66,9'u 1.sınıf öğrencisidir (p=0,004). Probiyotik kullananların %54,4'ünün 4.sınıf, kullanmayanların %59,1'inin 1.sınıf olduğu saptanmıştır (p=0,020). WEMİÖÖ toplam puanı probiyotik ürünlerden günde 1 kez kefir tüketenlerde 66,2±27,92 (p=0,037); haftada 1 kez turşu tüketenlerde 50,42±9,73 (p=0,032); haftada 1 kez şalgam tüketenlerde 57,68±17,16 (p=0,002); günde 2-3 kez nar ekşisi tüketenlerde 55,78±8,13 (p=0,019) ve haftada 1 kez boza tüketenlerde 60,73±10,53 (p=0,004) bulunmuştur. Çalışmamızda bazı probiyotik ürünlerin tüketim sıklığı ile WEMİÖÖ toplam puanı arasında anlamlı ilişki bulunmuş olması probiyotiklerin mental sağlık üzerine olumlu etkilerini doğrulayan bir bulgudur. Bundan başka, 4. sınıfların tam tahıl tüketme isteğinin yüksek olması yanında tam tahıl ve probiyotik tüketimlerinin de 1. sınıflara kıyasla daha yüksek olması sağlık eğitiminin sağlıklı beslenme davranışlarının gelişmesindeki katkısını ortaya koymaktadır. Besinler ve beslenmenin mental sağlık üzerine etkilerine ilişkin kapsamlı çalışmalara gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Tam tahıl, tam tahıl yeme isteği, probiyotik, BKİ, mental iyi oluş.

Geleneksel Finans Teorileri ile Davranışsal Finans Teorisinin Karşılaştırılması

Bekir KATI

Lec. Batuhan MEDETOĞLU (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8400-1232>)

ÖZ/ABSTRACT

Geleneksel finans teorileri, yatırımcıların rasyonel bireyler yani homo economicus olduklarını kabul etmekte ve bireylerin yatırım kararı verirken dışsal ya da psikolojik faktörlerden etkilenmediklerini savunmaktadır. Rasyonel bireylerin, geleneksel finans teorileri ışığında yapmış oldukları yatırımlarda beklenen getiri ve riski baz alarak yatırımlarını gerçekleştirdikleri varsayılmaktadır. Asimetrik bilginin olmadığı ve piyasaların da etkin olduğu varsayılmaktadır. Geleneksel finans teorilerine bakıldığında, Geleneksel Portföy Teorisi, Modern Portföy Teorisi, Sermaye Varlıkları Fiyatlama Teorisi, Asimetrik Bilgi Teorisi, Finansal Varlıkları Fiyatlama Teorisi, Arbitraj Fiyatlama Teorisi gibi teorilerin varlığı görülmektedir. Davranışsal finans ise yatırımcıların, yatırım yaparken maruz kaldığı birtakım sezgisel ve bilişsel faktörler ile psikolojik ve dışsal faktörlerin etkisiyle yatırım kararlarında başarısız olunmasını ifade etmektedir. Ayrıca bireylerin demografik ve sosyoekonomik durumlarının da yatırım kararlarında etkili olduğu savunulmaktadır. Yatırımcıların amacının, servetlerini maksimize etmek olduğu kabul edilmekte fakat birtakım faktörlerin etkisiyle yatırımcıların başarısız olduğu görülmektedir. Davranışsal finans, bireylerin maruz kaldığı anomali ve hevristikleri incelemekte ve bu faktörlerin yatırımcılar üzerindeki olumsuz etkilerinin nedenlerini açıklamaktadır. Bu çalışmada, geleneksel finans teorileri ile davranışsal finans teorisi incelenmiş ve karşılaştırılmıştır. Davranışsal finansa göre yatırımcıların yatırım esnasında; Sezgisel ve Bilişsel Yanılsamalar, Demografik ve Sosyoekonomik Faktörler ve Dışsal Faktörlerin etkisinde kalarak yatırım kararı verdiği savunulmaktadır. Sezgisel ve Zihinsel Yanılsamalar daha çok yatırımcıların psikolojik etmenleriyle ilgilidir. Bir yatırımcının yatırım esnasında menkul kıymetler üzerinde mevcut düşüncesi ya da kendisiyle alakalı düşünmüş olduğu bir etmen sonucu maruz kaldığı anomali ve hevristikleri ifade etmektedir. Demografik ve Sosyoekonomik faktörler ise kişinin yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir gibi faktörlerinin yatırım kararı üzerinde etkili olduğunu savunmaktadır. Dışsal faktörler ise kişiden tamamen bağımsız oluşmuş ve kişileri etkilediği savunulan yanılsamaları ifade etmektedir. Ayrıca yatırımcıların aynı zamanda, aynı varlığa, aynı yönlü işlem yapması da Sürü Davranışı olarak adlandırılmakta ve yatırımcıların vermiş olduğu kararlarda maruz kaldığı bir yanılsama olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Geleneksel Finans Teorileri, Davranışsal Finans Teorisi, Sürü Davranışı

KKTC Ortaöğretim Kurumlarında 2020-2025 Yılları Arasında Olası Pandemi Sürecinde Öngörülen Stratejik Plan Çalışması

GAYE TÜRKER (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6799-2193>)
Assoc. Prof. Dr. VECLAL GÜNDÜZ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6002-582X>)
Halide Karabekir
Hülya Altun (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4507-8269>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışmanın amacı KKTC Ortaöğretim Kurumlarında 2020 - 2025 yılları arasında olası pandemi sürecinde ortaöğretim kurumlarındaki Stratejik Plan örneği hazırlamaktır. Yeni tip korona virüs (Covid -19) pandemisinin kontrol altına alınmasına yönelik tedbirler kapsamında dünya genelinde insanların evlerinde kalmalarına dönük uygulamalar devreye girerken bu yeni durum birçok ülkede ortaöğretim kurumlarının yeni stratejiler geliştirmesine yol açmıştır. Son dönemde yapılan araştırmalarda Stratejik planlama yapan okulların Covid-19 pandemisini daha rahat geçirdiklerini göstermiştir. Bu okullar stratejik planlama yaparak büyük başarılar imza atmış ve kendi kategorisindeki diğer okulların önüne geçerek belirgin şekilde fark yaratmışlardır. COVID-19'la Hızlı Mücadele Taslağı Harvard Eğitim Enstitüsü'ndeki Küresel Eğitim İnovasyon Girişimi ve OECD (Avrupa Ekonomik İşbirliği Teşkilatı) Eğitim ve Beceri Direktörlüğü, hükümetlerin COVID-19 pandemisine karşı eğitim politikaları hazırlamalarını desteklemek için bir karar destek taslağının geliştirilmesinde işbirliği yapmaktadır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Örneklem seçiminde de amaçlı örnekleme, maksimum çeşitlilik örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örnekleme temeline yaş cinsiyet, kıdem yılı, eğitim düzeyi gibi özelliklere dikkat edilerek araştırmanın katılımcıları belirlenmiştir. Çalışma grubu Güzelyurt Bölgesi ortaöğretim kurumları olarak belirlenmiştir. Bu katılımcılar KKTC Güzelyurt bölgesi ortaokul, lise ve kolejinde görev yapan 20 öğretmen, 3 müdür ve 6 müdür muavininin oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak yapılandırılmış görüşme forumları kullanılmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiş, belirlenen temalar çerçevesinde sunulmuştur. Bulgular KKTC ortaöğretim kurumlarında Pandemi sürecinde öngörülen stratejik plan örneği için eğitim sisteminde öğrenci kaynaklı, eğitim ve öğretim kaynaklı ve öğretmen kaynaklı sorunları ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmada genel anlamda ortaöğretim kurumlarındaki pandemi sürecinde olması gereken eğitim sistemindeki misyon, vizyon, eğitim politikaları, amaçlar, hedefler, güçlü yönler , zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler SWOT ve PEST analizleri ile belirlenmiştir. Bunların sonucunda da pandemi durumunda olası stratejik plan örneği sunulmuştur. Bu çalışma sonucunda KKTC ortaöğretim kurumlarında olası pandemi sürecinde çevresel faktörleri ve paydaşların mevcut potansiyellerini de dikkate alarak stratejik planlama yapmanın önemi vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Stratejik Plan, SWOT, PEST, Pandemi, KKTC

Ways of teaching peculiarities of Turkish to Russian speaking students

Assoc. Prof. Dr. Aytan Mammadova
Assoc. Prof. Dr. Boyukhanim Eminli

ÖZ/ABSTRACT

Turkish language is one of the most harmonic and developed languages of the world, but still it has certain difficulties for learners who are carriers of the Indo-European and Slavic languages with their inflectedness. Inflectedness means mobility of a word root, which is impossible in agglutinating languages, including Turkish. In Turkish new words are created only by adding a lexical suffix to the word's root. Let us see the examples from Turkish and Russian languages: Okul – школа (school). Okulumuz – наша школа (our school). Göz – глаз (eye). Gözlük – очки (eye glasses). As we see from the examples, in Russian it is necessary to add or even to change a word to create a new meaning, while in Turkish it is enough to add a suffix (some rare Russian words compose an exclusion from this rule, for example перед – передник). And the learners should remember all suffixes existing in the language if they wish to be able to communicate effectively. The structure of Turkish word order is quite different than Russian, so beginner level students try to make similar sentences as in their native language, which cause mistakes in the target language, for example; students say “Ben okumak seviyorum” - I like read (as in their native language “Я люблю читать» instead of “Ben okumağ1 seviyorum” - I like reading” because it is difficult to change the verbs with suffixes to gerund and infinitive. In such cases the subject of choosing the right teaching material becomes an essential issue. Since the question “How we can learn or teach in better way?” should be answered in accordance with the daily requirements. Since the learners should enter the process of learning not in some sort of the laboratory isolated from the daily life, but closely connected with all sides and manifestations of it.

Anahtar Kelimeler/Keywords: language, suffixes, leearning, word

Place Preference Analysis Through Location-based Social Networks in Terms of Accessibility

Assoc. Prof. Dr. Nesip Ömer Erem (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3329-2017>)

ÖZ/ABSTRACT

Today, information on the society dynamics can be shared and made available due to the widespread and ubiquitous use of internet technology. From the beginning of 2010s, people share their place experiences on the internet via mobile technologies. With the use of Web 2.0 technology, information consumption has transformed from non-interactive mode to interactive sharing environment. Location Based Social Networks (LBSN), which combine geographic-based data and social media information sharing, has emerged at this time. In these networks people share their personal experiences and can have an idea on distant places from antecedents who have previously visited a selected venue in city. Most of these feedbacks are practically learned from a favorite LBSN application: Foursquare and provide important assessments on urban memory. The reasons to choose the places used for eating and drinking in the city vary. Factors affecting place preference can be the location of the place in the city, its facilities, contents, the atmosphere and its products. Understanding the reason of preference may help to get information on design criteria of a free-time space for eating. Because the social media feedbacks of users purely help us to read their experiences on places they visit. Physical structure is accessed with accessibility of the venue from transportation access points within walking distance and depth measures. In this study, Foursquare data is read due to motivation and check-ins to visit selected venue. The study area is Osmanağa neighborhood of Kadıköy – Çarşı in Istanbul. The first 20 food and beverage places in the Foursquare application rankings data has been included in the study. The accessibility level of each space to the main transportation axis is the independent variable of this study. The motivation value, depth, walking distance and check-ins of places are the dependent variables of this study. Correlation analysis has been performed between above variables to discern the effect of venues' accessibility on preference. The results indicate that there is a moderate but significant correlation between Foursquare check-in value and distance to main transportation access point.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Foursquare, space preference, Location-based social network, accessibility, Kadıköy

Aflatoxin Contamination on Stored Corn Kernels in Cukurova Province

Dr. Işılav LAVKOR

ÖZ/ABSTRACT

Storage of corn and its contamination with aflatoxin is an important problem. The survey was carried out in the years of 2018 in Adana and Osmaniye in Turkey. The aim of this study was researched that aflatoxin contamination of corns were analyzed in collected at different storages. In this study, a total of 32 corn kernels from different storages were investigated. Total aflatoxin on corn samples were analysed by High Performance Liquid Chromatography (HPLC). The results indicated that total aflatoxins in 32 contaminated samples were from 0.50 to 596.33 µg/kg. The whole corn samples showed an incidence of 100% aflatoxin contamination. In addition, aflatoxin levels in 11 of the 32 stored corn kernels were found to be above the legal limit of 10 µg/kg determined in Turkey. Regular control should be done to reduce aflatoxin contamination of stored corn kernels.

Anahtar Kelimeler/Keywords: aflatoxin, corn, storage, HPLC

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının STEM Farkındalıkları

Dr. Günkut MESCİ

Assist. Prof. Dr. Eda ERDAŞ KARTAL

ÖZ/ABSTRACT

Araştırmalar STEM eğitime okul öncesi dönemde başlanması gerektiğini vurgulamaktadır. Okul öncesi dönemde STEM yaklaşımının doğru algılanıp uygulanmasında, okul öncesi öğretmenlerinin STEM yaklaşımı ile belli bir farkındalığa sahip olmaları önemlidir. Geleceğin öğretmenleri olan öğretmen adaylarının mevcut STEM farkındalıklarının tespit edilmesi, araştırmacılara, öğretmen adaylarının STEM ile ilgili farkındalıklarını arttırmak adına hazırlanacak ders içerikleri ve uygulamalar için yol gösterici olabilir. Bu nedenle bu araştırmada okul öncesi öğretmen adaylarının STEM farkındalıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, genel tarama modellerinden ilişkiyel tarama (karşılaştırma) modelinin kullanıldığı nicel bir çalışmadır. Araştırmaya 2019-2020 öğretim yılında Türkiye'deki çeşitli üniversitelerinde öğrenim gören 147 okul öncesi öğretmeni aday katılmıştır. Veriler demografik bilgi formu ve Buyruk ve Korkmaz'ın (2016) geliştirdikleri 'FeTeMM Farkındalık Ölçeği' kullanılarak toplanmıştır. Veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılım göstermemesi nedeniyle parametrik olmayan testler kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının STEM farkındalıklarının yüksek düzeyde (olumlu farkındalık ortalama 4.22) ve olumlu yönde (olumsuz farkındalık ortalama 2.05) olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının olumlu STEM farkındalıklarının cinsiyete göre kadınlar lehine anlamlı şekilde farklılaştığı, olumsuz STEM farkındalıklarının ise anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı ortaya koyulmuştur. Öğretmen adaylarının STEM farkındalıklarının daha önceden STEM ile ilgili bir ders alıp almamalarına ve yaşa göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı ortaya koyulmuştur. Öğretmen adaylarının olumlu STEM farkındalıklarının sınıf düzeyine göre anlamlı şekilde farklılaştığı, olumsuz STEM farkındalıklarının ise anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Olumlu STEM farkındalıklarındaki anlamlı farkın 1.sınıf ve 4. sınıf arasında 4. sınıfta okuyanların lehine (1.sınıf ve 4. sınıf için $p=.009$), 2.sınıf ve 4. sınıf arasında 4. sınıfta okuyanların lehine olduğu ortaya koyulmuştur (2.sınıf ve 4. sınıf için $p=.017$). 147 öğretmen adayından sadece 17'si daha önceden STEM ile ilgili bir ders aldığını ifade etmiştir. Öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimde STEM ile ilgili farkındalık düzeylerini arttıracak imkânlarla daha fazla karşılaştırılması ve verilen sınırlı düzeyde dersin niteliğinin bu dersleri alanlar lehine anlamlı bir farklılık oluşturacak şekilde gözden geçirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: okulöncesi, öğretmen adayı, STEM farkındalık

HEDEFE YÖNELİK İLETİŞİM STRATEJİLERİNİN İKNA AÇISINDAN İNCELENMESİ: PROPAGANDA, ALGI YÖNETİMİ VE DİĞERLERİ

Assist. Prof. Dr. Sefer Darıcı

ÖZ/ABSTRACT

Tarih boyunca insanlar farklı sebeplerle birbirlerini ikna etmek için değişik yöntemler kullanmışlardır. Bu yöntemler iletişim süreci içerisinde farklı uygulamalarla kendisini göstermiş ve çeşitli stratejiler geliştirilmiştir. Literatürde ikna açısından propaganda, algı yönetimi, psikolojik savaş, kamu diplomasisi, stratejik etki ve halkla ilişkiler gibi kavramlar incelenmiştir. Bu kavramların içerik ve uygulama biçimlerindeki farklılık kullanılan iletişim stratejisinde de doğal olarak farklılıklara neden olmaktadır. Her ne kadar içerik ve uygulama biçimleri açısından aralarında farklar bulunsa da propaganda, algı yönetimi, psikolojik savaş, kamu diplomasisi, stratejik etki ve hatta halkla ilişkiler gibi kavramların temelinde ikna etme çabasının yattığı da söylenebilir. İkna çok değişkenli bir konu olup, iletişim sürecinin etkinliği ile doğru orantılıdır. Hedef kitle üzerinde tutum ve davranış değişimi gerçekleştirebilmek kaynağa, mesaja ve hedefin kendisine ilişkin faktörlere ve daha birçok değişkene bağlı olabilir. İkna hedefin doğru analiz edilmesi ve iletişim stratejisinin bu yönde geliştirilmesi ve uygulanması gerekir. Bu çalışmada öncelikle propaganda, algı yönetimi, psikolojik savaş, kamu diplomasisi, stratejik etki vb. kavramlar tarihsel perspektifinden açıklanmıştır. Ardından ilgili kavramlara ilişkin tarihte bilinen uygulamalardan 8 tanesi kolayda örneklem yöntemiyle seçilmiştir. Seçilen uygulamalarda, hedefe yönelik iletişim stratejilerinin nasıl değiştiği ikna açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda, hedef kitleye yönelik iletişim stratejileri ikna açısından 2 başlık altında açıklanmıştır: 1- Kırılma noktaları, 2- Korku projeksiyonu, 3- Manipülasyon

Anahtar Kelimeler/Keywords: İletişim, İkna, Algı Yönetimi, Propaganda

COVID 19 PANDEMİ DÖNEMİNDE OTEL İŞLETMELERİ SERVİS DEPARTMANLARINDA ALINAN ÖNLEMLER: KUŞADASI'NDAKİ 5 YILDIZLI OTEL İŞLETMELERİ ÖRNEĞİ

Assist. Prof. Dr. Tuğrul AYYILDIZ

ÖZ/ABSTRACT

Gıda güvenliği otel işletmeleri için her zaman önemli bir konu durumundadır. Otel işletmelerinde konaklamayı tercih eden misafirler için en önemli hatta otel tercihlerini de etkileyebilen bir konudur. Özellikle gıda güvenliği 2019 yılı aralık ayında Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve kısa sürede dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını ile birlikte otel işletmeleri açısından daha da önemli bir hal almıştır. 10 Mart 2020 tarihinde ülkemizde de ilk vaka görülmüştür. Bu tarihten itibaren birçok işletme belli süreliğine de olsa kapanmıştır. Otel işletmeleri de bunlardan biridir. Otel işletmelerinde birçok farklı insanın bir araya gelmesi ve ortak kullanım alanlarının çok olması sebebiyle risk olasılığı daha da yüksek olarak görülmektedir. Dünya genelinde bir insan seyahat planlarını iptal etmiştir. İptal etmeyenlerin ise kafalarında birçok soru işareti bulunmaktadır. Otel işletmeleri içerisinde her alanda risk olabileceği gibi insanların ortak alan olarak özellikle restoranlarda bir araya gelmelerinden dolayı bu alanlarda risk daha yüksek olarak görülebilir. Sağdıç vd. (2020)' göre bugüne kadar bu virüsün gıdalar aracılığı ile bulaştığına ve gıdalar ile alındığında hastalık yaptığına bir kanıt bulunmamakla birlikte gıdaların servis edildiği alanlarda risk bulunmaktadır. Otel işletmeleri ise covid 19 salgını için kendi bünyelerinde birçok önlemler almışlardır. Bu önlemler otel işletmelerinin girişinden başlayarak genel alanlar, restoranlar, odalar, havuz vb. otel departmanlarının her birine yayılmıştır. Belki de bunların en önemlisi servis alanlarında alınan önlemlerdir. Çünkü insanlar ister istemez yiyecek tüketimi için servis alanlarında karşılaşmaktadırlar. Bu doğrultuda bu çalışmanın temel amacı Covid-19 pandemi döneminde Kuşadası'ndaki 5 yıldızlı otel işletmelerinin servis departmanlarında aldıkları gıda güvenliği önlemlerini ortaya koymaktır. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Kuşadası'nda 6 farklı otel işletmesinde görüşmeler gerçekleştirilmiş aynı zaman da gözlemler gerçekleştirilmiştir. Kuşadası'ndaki otel işletmeleri sezona başlamadan daha belirli miktarlarda sadece Covid 19 pandemi dönemine özel önlemler için yatırımlarla sezona giriş yapmışlardır. Otel işletmelerinin tümü işe personel hijyeni ile başlamışlar, servis alanları için ise restoranların girişine el dezenfektan noktaları koymuşlardır. Restoranların içerisinde tüm yiyeceklerin bulunduğu stantlar cam ya da plastik siperlik ile kapatılmış ve misafirlerin doğrudan teması ortadan kaldırılmıştır. Bazı otel işletmeleri el dezenfektanlarını masalara da koymuşlardır. Farklı otel işletmeleri menülerde farklı uygulamalar gerçekleştirmektedirler. Otel işletmeleri bu ve buna benzer önlemler alarak hem çalışanlarını hem de misafirlerini Covid-19 salgınından korumaya çalışmaktadırlar.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid-19, Otel İşletmesi, Servis Departmanı, Risk, Alınan Önlemler

Türkiye’de Döviz Piyasasının İyi ve Kötü Haberlere Asimetrik Tepkisi

Dr. BEKİR TAMER GÖKALP

ÖZ/ABSTRACT

Türkiye’de döviz piyasası son yıllarda yüksek volatilité karakteri göstermektedir. Volatilitenin bu denli yüksek seyretmesi ile paralel olarak döviz mevduat hesaplarında da önemli artışlar göze çarpmaktadır. Bu artışların, iktisadi ve siyasi belirsizliklerin arttığı dönemlerde daha da hızlandığı verilerle desteklenmektedir. Bu durum döviz kurlarının volatilitésinin ekonomideki veya siyasetteki kötü haberlere daha duyarlı olduğuna işaret etmektedir. Bu çalışmada Türkiye’de döviz piyasasında işlem gören Dolar, Euro ve Sterlin’in volatilité dinamiklerinde asimetrik bir ilişkinin mevcut olup olmadığı incelenecektir. Eşik GARCH modeli kullanılarak gerçekleştirilecek analizde değişkenlerin iyi ve kötü haberlere aynı oranda tepki verip vermedikleri analiz edilecektir. Çalışmada koşullu varyans için oldukça esnek bir yapıya imkân veren ve iki volatiliteli bir rejimin mevcut olduğu varsayımına dayanan Yumuşak Dönüşüm GARCH modeli kullanılmıştır. Çalışmadan elde edilen bulgular döviz kuru volatilitésinin kötü haberlere iyi haberlerden daha fazla tepki verdiğini göstermiştir. Bu tepkinin günümüze yaklaştıkça daha da artış gösterdiği de tespit edilmiştir. Bu durum yabancı paraların Türkiye’de kötü günlerde halen güvenilir bir yatırım aracı olarak görüldüğü güvenli liman hipotezini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Asimetrik volatilité, ST-GARCH, Türkiye ekonomisi

TÜRKİYE'DE UYGULANAN ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA PANDEMİ

Assoc. Prof. Dr. Neşe ÖZKAL (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7854-5276>)

ÖZ/ABSTRACT

2019 Aralık ayında Çin'de ortaya çıkan yeni tip koronavirüs tüm dünyada küresel çapta bir salgına dönüşerek, 11 Mart 2020'de Dünya Sağlık Örgütüncü (DSÖ) "pandemi" olarak ilan edilmiştir. Yeni tip koronavirüs hastalığı DSÖ tarafından "Covid-19" olarak kısaltılarak isimlendirilmiştir. Türkiye'de ise Mart 2020 tarihi itibarıyla covid-19 vakaları görülmeye başlanmış ve tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de ciddi önlemler alınmıştır. Bu önlemler eğitim, seyahat, eğlence vb. gibi birçok sektörüne almıştır. 65 yaş üstü ve 20 yaş altı ve zaman zaman tüm vatandaşları içine alan sokağa çıkma yasakları, eğitime ara verme, seyahat kısıtlamaları, evden çalışma gibi toplumda yaşayan tüm bireylerin alışlagelmiş yaşam rutinlerinde ciddi değişiklikler meydana gelmiştir. Toplumlar vatandaşlarını eğitim programları aracılığıyla dünyada yaşanan toplumsal, siyasal, ekonomik, bilimsel vb. değişikliklere uyum sağlayabilecekleri biçimde hayata hazırlamaya çalışırlar. Tarihten bugüne Dünya üzerinde pek çok can kaybının olduğu pandemiler yaşanmış olmasına rağmen Covid 19 pandemisi ile birlikte pandemi nedir? sorusu tüm insanlığın gündemine oturmuştur. Daha önce yaşanmış, küresel çapta tüm insanlığı etkilemiş olan "pandemi"lerin bilgisinin, korunma yolları ile ilgili becerilerin, sağlık, ekonomi vb. gibi tüm sektörlerde olumsuz etkilerinin bilinmesinin önemi bu süreçte ortaya çıkmıştır. Bu nedenle bu çalışma da okul öğretim programlarımızda pandemi ile ilgili öğrenme çıktıları ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi ve yönlendirilmiş içerik analizi kullanılmıştır. Yönlendirilmiş içerik analizinde araştırmada tanımlanmış olan kavram ve değişkenler kodlama kategorisi olarak kullanılmaktadır. Araştırma okulöncesi, ilkökul, ortaokul ve lise öğretim kademeleri ile sınırlandırılmış olup veriler bu öğretim kademelerinde zorunlu ve seçmeli olarak okutulan öğretim programından elde edilmiştir. Mesleki ve Teknik eğitim okullarının öğretim programları ve yabancı dil öğretim programları araştırma kapsamına alınmamıştır. Öğretim programları 2019-2020 öğretim yılında uygulanan programlardır. Bu programların tümü Milli Eğitim Bakanlığı internet sitesinden elde edilmiştir. Programların tümü uzmanın görüşlerine göre belirlenmiş, "pandemi", "epidemi", "salgın", "bulaşıcı hastalık", "grip", "zatürre", "aşı" "bağışıklık", "virüs" anahtar kelimeleri kullanılarak taranmıştır. Ayrıca tüm programlar tarama sonrasında tek tek gözden geçirilmiştir. Taramalar ve gözden geçirilme sonucunda öğretim programlarında öğrenme çıktıları belirlenmiş ve çıktılar öğretim kademeleri ve sınıf düzeylerine kodlanarak Bloom taksonomisinin yeniden düzenlenmiş haline göre bilgi boyutu ve bilişsel süreçler boyutunda tanımlanmıştır. Araştırma da güvenilirlik meslektaş desteği ile sağlanmaya çalışılmıştır. Araştırma sonucunda öğretim programlarında doğrudan "pandemi" "epidemi" ile ilgili bir öğrenme çıktısının yer almadığı, "salgın"ın ise 9. sınıf Lise Tarih dersinde dolaylı olarak kazanım açıklamalarında "Avrupa'da Veba Salgını"na yer verilmesi olarak belirtildiği saptanmıştır. Öğretim programlarında "bulaşıcı hastalık" 1. sınıf ilkökul hayat bilgisi dersinde kazanım açıklamalarında, lise de ise doğrudan öğrenme çıktısı olarak Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü dersinde yer almaktadır. "Grip", "zatürre" Fen bilimleri 6. sınıfta ve Biyoloji dersi 9. sınıfta dolaylı olarak vurgulanması gereken temel kavramlar arasında yer almıştır. "Aşı" lise Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü ve Biyoloji dersi 11. sınıfta öğrenme çıktısı açıklamalarında yer almaktadır. "Bağışıklık" Biyoloji dersi 11. sınıfta doğrudan öğrenme çıktısı olarak, Sağlık Bilgisi ve Trafik Kültürü dersinde öğrenme çıktısı açıklamalarında yer almaktadır. "Virüs" Biyoloji dersi 9. sınıfta doğrudan öğrenme çıktısı olarak yer almaktadır. Öğretim programlarında doğrudan ya da dolaylı olarak ilişkili bulunan öğretim çıktıları düzenlenmiş Bloom taksonomisine göre bilgi boyutunda kavramsal ve olgusal boyutta yer aldığı ve öğrenme çıktılarının bilişsel süreçlerde anlama ve hatırlama düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Genel olarak öğretim programlarında pandemi ile ilgili hem bilgi hem de işlemsel olarak öğrenme çıktılarının yetersiz olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Öğretim programı, pandemi, öğrenme çıktısı

Hoarding Behavior from a Psychoanalytic Perspective: A Review of the Literature

Lec. Dilem Öke

Lec. Dilem Öke

Assoc. Prof. Dr. Zihniye Okray Bilsen

ÖZ/ABSTRACT

The Oxford Dictionary defines hoarding behavior as the behavior of collecting and keeping massive amounts of stuff, food, money, etc., and this behavior sometimes done by hiding. Commonly hoarding behavior occurs with serious level of distress or a disorder. DSM-5 characterize hoarding disorder as an adversity is to need to keep/save stuff by cause of distress identify with discarding stuff. People may get confused about these two mental disorders 'hoarding behavior' with 'collecting and/or obsessive-compulsive disorder'. Until recent years hoarding disorder seems as a form of obsessive-compulsive disorder. Individuals who have hoarding disorder usually have an isolated lives and keep unnoticed by others. Individuals who have hoarding disorder captured by the goods that they can not get rid of them. Although there are differences between collecting and hoarding behaviors both collectors and hoarders have history of early childhood experience of losses and they both attached to objects. The major difference between hoarding and obsessive compulsive disorder is while hoarding behavior is ego-syntonic on the other hand obsessive compulsive behavior is ego-dystonic. According to this statement, individuals who have hoarding behavior are more aware of their environment and they behave more convenient. Contrarily, the reactions and responses of individuals who have obsessive compulsive disorder to the environment or a situation conflict with their thoughts and wills. In this review we aimed to study a psychoanalytical perspective of hoarding behavior. We specified with psychoanalytic perspective because we expect that the underlying reason or causes of hoarding behavior are made with the unconcious part of mind. The person may try to (solve) fill the gap between his/her problems and traumas with collecting and keeping lots of things. How does the hoarding behavior from past to present reach within the psychoanalytical framework according to the findings?

Anahtar Kelimeler/Keywords: hoarding, hoarding behavior, hoarding disorder, psychoanalytic

Kırsal Alanda Yaşayan Halkın Turizme Yönelik Tutumlarındaki Değişimde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Muğla İçin Model Örneği

Veli ÇELİK

ÖZ/ABSTRACT

Yerel kalkınmanın önemi ile birlikte yerel toplulukların bilinç düzeyi, çıkarlarının savunulması, planlama, koordinasyon ve sorumluluk üstlenme, fonların kullanılması ve uluslararası ilişkilerde ortak çalışma önem kazanmıştır. Yerel/kırsal kalkınmanın sağlanmasında turizm önemli bir araç olarak değerlendirilmektedir. Ancak; bu alanlarda yaşayan halkın turizm bilgisinin eksikliği, sosyal sermaye düzeyinin düşüklüğü turizm faaliyetlerine katılımlarını olumsuz etkilemektedir. Bu durum, buralardaki halkın destinasyonlar arasındaki rekabette geri kalmasına neden olmaktadır. Turizmde rekabet, eldeki kaynaklardan değişik turistik ürünler geliştirmekle olur. Bu süreç de bilgi, beceri ve uluslararası diyalogu gerekli kılar. Bu durum da, kırsalda/yerelde yaşayan halkın sosyal ve kültürel olarak değişimini zorunlu hale getirmektedir. Bu çalışmada turizm potansiyeli yüksek olan Muğla ili, ülkemizin 2023 turizm stratejik hedefine maksimum katkı sağlaması bakımından kapasite kullanımının artırılması için seçilmiştir. Konuya yakınlık ve ilgilerinden dolayı sivil toplum kuruluşlarından, acentelerden ve kırsalda 20 yıl ve üzeri ikamet edenlerden nitel ve nicel veriler toplanmıştır. Sonuç olarak sivil toplum kuruluşları kırsal alanda halkın turizme yönelik bilgi ve becerisinin yükseltilmesine, turistik ürün geliştirmesine ve sunmasına, yetersiz de olsa, kırsal alanların tanıtılmasına olumlu katkı yaptığı ortaya çıkmış ve "Muğla İçin Bir Model" önerisi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Turizm, Bilgi, Sivil Toplum Kuruluşu, Turistik Ürün, Sosyal Sermaye, Geleneksel, Kapasite Kullanımı, Acente, Model, Destinasyon

Estimating COVID-19 Mortality Rate Using Machine Learning Methods

Assist. Prof. Dr. Mehmet Şahin (ORCID ID:<https://orcid.org/0000-0001-7078-7396>)

ÖZ/ABSTRACT

The coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic has markedly affected the health, financial, and socio-economic issues of almost all countries in the world. To minimize its devastating effects, some measures have been taken in many areas, including economy, transportation, workplace, educational institutions, and health services. Despite all these measures, it is not yet clear whether there will be a return to the old normal. In the current gloomy situation, where the number of reported COVID-19 cases and casualties caused by COVID-19 are increasing all over the world, the prediction is vital for various areas, especially health planning and system. In this regard, an effective prediction approach is vital in terms of providing accurate input data for decision-makers and policymakers. The purpose of this study is to train and test various machine learning methods and analyze their results to determine the most accurate model for predicting the COVID-19 mortality rate. In the literature, the meteorological parameters and population are considered as effective factors in the spread of COVID-19 cases. Besides, based on the literature, it is inferred that factors such as old age, chronic lung disease, and hypertension are positively correlated with COVID-19 mortality. Regarding data of such parameters are collected to train and test the models. The results indicate that machine learning methods provide effective results for some countries. However, it can be inferred that it is more reasonable to develop country-specific models for more accurate results. The main reasons for this outcome can be the difference in habits of people (the degree to which people follow the rules) in different countries, the health system of the countries, and measures taken by the countries.

Anahtar Kelimeler/Keywords: COVID-19; Machine learning; Prediction; Mortality rate

Okul Öncesi Dönemde Çocukların Bilgisayar İletişim Teknolojileri Kullanımına Yönelik Ebeveyn Görüşleri

Emrah BULUT
Assist. Prof. Dr. Emrullah YILMAZ

ÖZ/ABSTRACT

Okul öncesi dönemde çocukların gelişimsel özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, her türlü öğrenmeye açık oldukları bu dönemde çocukların yararlı veya zararlı olguların bilincinde olmadıkları için ebeveyn rehberliğine ihtiyaç duydukları bilinmektedir. Yapılan araştırmalarda Bilgisayar iletişim Teknolojileri (BİT) alanında ortaya çıkan gelişmelerin bir toplumun gelişmişlik düzeyini ve özellikle eğitim alanını önemli ölçüde etkilediği ortaya konulmuştur. Araştırmanın amacı okul öncesi eğitim döneminde çocukların BİT kullanımına yönelik ebeveyn görüşlerinin araştırılmasıdır. Araştırmada betimsel araştırma türlerinden tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma evrenini Batman il merkezinde bulunan İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı devlet ve özel eğitim kurumlarında okul öncesi eğitimi alan 4-6 yaş grubundaki öğrenci velileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise il merkezinde araştırmacının ulaşabildiği 430 ebeveyn oluşturmaktadır. Veriler Kılınç (2013) tarafından geliştirilen okul öncesi çağındaki çocukların teknoloji kullanımı hakkında ebeveyn görüşleri ölçeği ile toplanmıştır. Toplanan veriler SPSS22 istatistik paket programı ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda alt boyutlar incelendiğinde; aile rehberliği boyutu veri analizlerine göre ebeveynlerin çocukların teknolojiyi sürekli kullanmalarına karşı oldukları ve süre kısıtlamasına gittikleri görülmüştür. Teknolojinin faydaları verileri incelendiğinde; ebeveynlerin çocukların teknoloji kullanımının onlara uygun programlar ile fayda sağlayacağı görüşünde hem fikir oldukları görülmüştür. Teknoloji kullanım alanları verileri incelendiğinde; ebeveynlerin çocuklarına ses ve kelime öğretimi, şekil, rakam ve sayıların öğretiminde BİT 'ten faydalandıklarıyla ilgili ortak görüş bildirdikleri görülmüştür. Teknolojinin zararları boyutunda; ebeveynlerin, BİT kullanmalarının çocuklarda çeşitli fiziksel ve sosyal zararlara yol açacağı kanaati oluşmuştur. Ebeveynler teknolojinin faydaları ve zararları konusunda bilinçlendirilmelidir. Ebeveynler BİT kullanımında rehberlik görevini, doğru zaman yönetimini ve uygun içerikleri esas alarak üstlenmelidir. Ebeveynler öğretmenler ile eğitim programı konusunda işbirliği ve etkileşim halinde olarak uygun içeriklere ulaşmalıdır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Okul öncesi, teknoloji kullanımı, ebeveyn görüşü, bilgisayar

COVID-19 SÜRECİNDE 5-6 YAŞ ÇOCUKLARININ ONLINE EĞİTİM İMKÂNLARINA YÖNELİK ANNE-BABA GÖRÜŞLERİ

Lec. İLKAY GÖKTAŞ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4701-455X>)

Prof. Dr. HÜLYA GÜLAY OGELMAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4245-0208>)

Dr. HANDE GÜNGÖR

ÖZ/ABSTRACT

2019'un sonu ve 2020'nin ilk aylarından itibaren tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgınının bireylerdeki stres, kaygı ve depresyon düzeylerini önemli bir düzeyde arttırabildiği ortaya konulmuştur (Xiang ve diğ., 2020). Salgın süreci nedeniyle hayat, birçok alanda kısıtlanmış, bu durum toplumsal yaşamda önemli değişikliklere yol açmıştır. Toplumun her kesimi, salgından farklı şekillerde etkilenmiştir. Çocuklar, karantina sürecinde eğitim hayatının aksamasından kaynaklı olarak çeşitli zorluklar yaşamış, uyum sorunları göstermişlerdir (Mahmut, 2020). Bu süreçte Türkiye'de Milli Eğitim Bakanlığı hali hazırda hizmet verdiği Eğitim Bilişim Ağı (EBA) sistemini güçlendirerek "Salgın Süreci Eylem Planı" geliştirmiştir. Bu planın amacı; "temel eğitim ve ortaöğretimdeki tüm öğrenci ve öğretmenlerimizin uzaktan eğitim metotlarını etkili kullanmasını sağlamak, var olan şartlarda nitelikli eğitim süreçlerinin planlaması ve uygulaması için imkân ve ortam oluşturmak, eylem adımlarının takip edilmesiyle öğrenmeye engel olacak tüm sorunları çözmek" olarak belirlenmiştir (Milli Eğitim Müdürlüğü, 2020). EBA bünyesinde ilkokul, ortaokul ve lise düzeyindeki çocuklara hafta içi her gün online dersler verilmiştir. Bununla birlikte okul öncesi eğitim düzeyindeki çocuklar için öğretmenler ödev olarak etkinlik hazırlamaları için yönlendirilmiş ancak EBA bünyesinde ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde olduğu gibi okul öncesi eğitime yönelik etkinliklere yer verilmemiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: COVID-19, okul öncesi dönem, online eğitim

OKUL ÖNCESİNDE MONTESSORİ UYGULAMALARI: OHİO ÖRNEĞİ

Assist. Prof. Dr. Perihan Ulucan (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4778-1804>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışma Amerika Birleşik Devletlerinde okul öncesi dönemde uygulanmakta olan Montessori eğitiminin incelenmesini amaçlamaktadır. 1900 lü yılların başında İtalya'da Maria Montessori tarafından geliştirilen bu eğitim yaklaşımı dünyanın birçok ülkesinde okul öncesinde uygulanmaktadır. Montessori eğitimi çocuğun birey olarak gelişmesini hedeflerken aynı zamanda akademik gelişimi içinde zemin hazırlar. Bu yaklaşım öğrenme odaklıdır. Çocuğa öğretmen rehberliğinde öğrenmesine fırsat verecek çevre düzenlemesi sunar. Bu çalışmanın verileri Amerika'nın Ohio eyaletinde Montessori eğitim felsefesi üzerine 55 yıldır eğitim verilen bir okul öncesi eğitim kurumundan gözlem yoluyla elde edilmiştir. Gözlem okulu okul aile birliği tarafından kurulmuştur ve 2-6 yaş aralığındaki çocuklara yarım ve tam gün hizmet vermektedir. Kâr amacı gütmeyen bu kurum paydaşları tarafından 5 yıldız ile derecelendirilmiştir. Gözlem, araştırmacı tarafından haftada iki tam gün ve toplamda 4 ay süre de gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı bu çalışmada 'gözlemci olarak katılımcı' pozisyonunda yer almıştır. Gözlem sürecine sınıf içi sınıf dışı, okul içi ve okul dışı uygulamalar dâhil edilmiştir. Gözlem süresince fotoğraf çekilmiş ve gözlem kayıtları tutulmuştur. Bu çalışma Montessori eğitim uygulamalarında fiziksel çevre, yaşam becerileri, sosyal çalışmalar, dünyamız, coğrafya, dil ve okuryazarlık, matematik, geometri, cebir, bilim uzay, enerji, değerler, şekil, renk, nesne, spor müzik ve sanat çalışmaları uygulamalarını hedef, içerik, yöntem ve değerlendirme bağlamında ele almaktadır. Her alan için farklı materyaller ve farklı etkinlikler tasarlanarak uygulanmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre Montessori eğitimi çocuğun öz-güveni yüksek, inisiyatif alan, problem çözme becerileri gelişmiş, kendisi ve çevresi ile uyumlu ve donanımlı bireyler olmasını hedefler. İçerik açısından Montessori eğitimi bireyin ve toplumun ihtiyaçları esas alınarak oluşturulmaktadır. Bu nedenle günlük yaşamda gerekli olan becerilerin kazanılması için zengin ve çeşitli materyaller kullanılmaktadır. Uygulamalar çoğunlukla oyun temellidir ve öğretmen rehberliğinde bireysel küçük grup ve büyük grupları kapsayan etkinliklerden oluşmaktadır. Değerlendirme aşamasında ödül ve ceza yerine öğrencilere çoğunlukla davranışlarına yönelik geri bildirim verilmektedir. Çocuk bu süreç sonunda sorumluluk alır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Amerika, Okul öncesi, eğitim, Montessori, erken çocukluk

YAPAY ZEKA BİLİNÇDİŞİ OLMADAN DÜŞÜNEBİLİR Mİ?

Dr. Derya Ölcener Ariburnu

ÖZ/ABSTRACT

Bugün insanlık ürettiği yapay zekayı doğal zekaya dönüştürmeye çalışıyor. Bu çaba teknolojik olarak oldukça heyecan vericidir. Yapay zeka alanını geliştirmek için bilinç konusunda önemli adımlar atılsa da bu gelişmeyi sürdürmek ve ileriye taşımak için bilinç konusunun tekrar ele alınarak araştırılması gerekiyor. Bugün yapay zeka interdisipliner çalışmalar kapsamında, felsefe alanı; algı, bilinç, bilinçdışı konularında zengin bir literatüre sahiptir. Özellikle G. W. Friedrich Hegel'de bu algılar hakkında alışılacağı dışında bilgiler saptayabiliriz. Hegel'in Tin'in Fenomenolojisi adlı çalışmasında, algı, bilinç ve öz bilinç konularını ayrıntılı bir şekilde ele alışı, hem bilinç konusuna, hem de bilinçdışı-yapay zeka konusuna yeni bir teori ile yaklaşmamızı sağlıyor. Bu bildiri, bilinçdışı olmadan yapay zekanın insan bilişine yaklaşamayacağını savunmaktadır. 'Yapay zeka bilinci', bilinçdışına sahip olmadan, insan bilinci ile aynı fonksiyonlara sahip olduğu düşünülemez. Bu bağlamda öncelikle, Hegel ve bilişsel psikoloji kapsamında, duyum süreci sonrası algının, nasıl oluştuğu bilinç refleksiyonu ve farkına varmadığımız algıların, bilinç içeriklerini nasıl oluşturduğunu ele almak, yapay zekanın bu alana ilişkin eksikliklerini tespit etmek açısından gerekli gözükmektedir. Bilincin içeriğinin sadece farkındalık olmadığını biliyoruz. Yapay bir zeka yaratmayı planlıyorsak, bilinçsiz halleri bilincin içeriği haline getirmeliyiz. İnsan zihninin karar verme, düşünme ve analiz etme yetenekleri sadece bilinçli hallerden ibaret değildir. Zihnin esnek yapısı, bilinç ve bilinçdışının etkileşiminden oluşur. Yapay zeka alanında sadece hafıza ile ilgili çalışmalar değil, hafızanın altyapısı ile ilgili çalışmalar zenginleştikçe yaratıcılık, sanat vb. alanlarına ilişkin çalışmalar da zenginleşecektir. Objeleri algılayarak anlamlandırmaya çalışıyoruz. Örneğin, olağanüstü alışılanın dışında tasarlanmış bir obje gördüğümüzde onu tanımaya çalışıyoruz. Sonunda alışkanlıklarımız bize bunun ne olduğunu söylüyor. Eğer bir şeyleri tanımlayamazsak alıştığımız bildiğimiz algılarla onu anlamlandırmaya çalışırız Sorun, bilginin belirleme ve/veya tanımlama sürecinden geldiği yerde, biz şeylerin ne olduğunu anlamaya çalışırken ortaya çıkar. Başka bir deyişle, şeyler hakkındaki bilgileri nasıl elde ettiğimiz önemlidir. Ama algı sadece bilinçli olarak algılayabildiğimiz şey midir? Her şeyi olduğu gibi mi algılıyoruz? Diğer soru, tespit sırasında bilinçsiz bilgi ne kadar etkilidir? Bugün makine öğrenimi hakkında araştırma yapıyoruz, ancak algı basit bir süreç gibi görünmüyor. Algılama ve bilinç öğrenme kavramlarından bahsediyorsak, bilinçdışını onlardan ayrı düşünemeyiz. Özetle bu araştırmanın sonucu, algı ve bilinç konusu dahilinde bilinçdışı teorisi öne sürerek, yapay zekanın bir bilinçdışı bileşeni ile nasıl farklılaşabileceğini ortaya koyuyor.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Yapay Zeka, Bilinçdışı, Algı

Muhasebe Mesleği Açısından Melek Yatırımcı Kavramının İncelenmesi

Assist. Prof. Dr. Ulukan Büyükarıkan (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1539-7157>)

ÖZ/ABSTRACT

Muhasebe meslek mensupları, işletmeye ait ekonomik verileri işletme sahiplerinin karar verme aşamasında bilgi vermekle yükümlüdür. İşletmenin temel fonksiyonları arasında yer alan finansman; gereksinim duyulan fonların en uygun şartlarda tedarik edilmesi ve etkin bir biçimde kullanılması faaliyeti olarak nitelendirilmektedir. Girişimciler, sahip oldukları öznelikleri kullanarak işletmenin kuruluş aşamasında önemli fikir ve ürünler ortaya koymaktadırlar. Ancak hayata geçirmek istedikleri yatırımları; kendi öz kaynaklarından finanse edemedikleri durumlarda, yabancı kaynak arayışına yönelmekte ve bu bağlamda girişim gerekli finansmanın sağlanmasıyla hayat bulmaktadırlar. Küçük ölçekli işletmelerin kuruluş aşamasında gerekli finansmanı sağlayarak işletmelerin kuruluş aşamaları hakkında yeterli deneyime sahip olan bireyler melek yatırımcıdır. Melek yatırımcı gerek özkaynak sağlama gerekse tecrübeleriyle danışmanlık hizmetinde bulunma noktasında, girişimcilere önemli derecede katkıda bulunmaktadır. Bu kapsamda oluşturulan melek yatırımcı ağıları girişimcilerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere; hukuk, muhasebe, banka, tedarik, personel ve iş yeri temini gibi konularda çeşitli desteklerde bulunmaktadır. Çalışmada muhasebe mesleği açısından melek yatırımcı kavramı irdelenmiştir. Bu bağlamda işletmenin karar verme sürecinde etkili olan melek yatırımcı, işletme ile ilgili ekonomik kararları muhasebe meslek mensuplarıyla karar vermektedirler. Özellikle başlangıç aşamasındaki melek yatırımcıların beklentilerini karşılayabilecek düzeydeki iyi girişimler, süreç ilerledikçe diğer melek yatırımcılarla da temasa geçilerek işletmenin ekonomik olarak kalkınmasında önemli bir güce kavuşabilmektedirler. Bu süreçlerin ilerlemesi için muhasebe meslek mensuplarıyla beraber uyum halinde çalışılması işletmenin rekabet koşullarına uyum sağlaması açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Muhasebe meslek mensupları, melek yatırımcı, işletme finansmanı

The Development of United Nations Mechanisms for the Protection and Promotion of Human Rights

Lec. Merve Deniz PAK GÜRE (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7060-3729>)

ÖZ/ABSTRACT

Protection and promotion of human rights have been one of the main objectives of the United Nations established after the Second World War. In the protection of human rights, the first article of the Charter Of The United Nations in 1945 expresses that ensuring international cooperation in the development and support of respect for human rights and fundamental freedoms of everyone without discrimination. The United Nations has both established broad categories of rights universally accepted them; it has established mechanisms to both protect and promote these rights and help governments meet their obligations. This study aims to provide information about the relationship of the United Nations with human rights and convey the mechanisms of human rights protection. There are two types of mechanisms created by the United Nations to protect human rights. The first is "Procedures and Mechanisms for the Protection of Human Rights". There are established as the principal organs of the United Nations: a General Assembly, a Security Council, an Economic and Social Council, a Trusteeship Council, an International Court of Justice, and a Secretariat. The second is the core international instruments as "Human Rights Treaties". These refer to contract mechanisms and control mechanisms prepared within the framework of human rights treaties. There are currently seven international conventions that have been accepted and entered into force within this framework. With these conventions and control mechanisms, human rights law covering women, children, disabled people, minorities, migrant workers, and the other vulnerable groups under pressure has been expanded since the Universal Declaration of Human Rights. In this way, it has been defended against human rights violations that have been going on for many years.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Human rights, United Nations, International Conventions

ULUSLARARASI HALKLA İLİŞKİLER AJANSLARI BAĞLAMINDA, BURSON COHN&WOLF ŞİRKETİNİN FAALİYETLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Res. Assist. Deniz Keba Ekinci (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2723-992X>)

Lec. Muhammed Hamdi Ekinci (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9141-1598>)

ÖZ/ABSTRACT

Halkla ilişkiler ajansları hükümetlere, kurumlara, kişilere iç ve dış hizmetler sunan, tanıtımını yapan, kısaca hedef kitle ile iletişimini planlayan ve uygulamaya geçilmesinde yardımcı olan profesyonel kurumlardır. Uluslararası halkla ilişkiler ajansları ise, buldukları bölge ile sınırlı kalmayıp küresel anlamda hizmet vermektedir. Bu çalışmanın amacı, uluslararası halkla ilişkiler ajanslarının yapmış oldukları halkla ilişkiler faaliyetlerini incelemek ve değerlendirmektir. Bu amaçla Global Top 250 PR sıralamasında 3. sırada yer alan Burson Cohn&Wolfe halkla ilişkiler ajansının incelenmesi amaçlanmaktadır. BCW, merkezi New York'ta bulunan çok uluslu bir halkla ilişkiler ve iletişim şirkettir. Şirket, Kuzey Amerika, Latin Amerika, Afrika, Avrupa, Ortadoğu, Pasifik Asya bölgelerinde hizmet vermektedir. BCW'nin faaliyetleri değerlendirildiğinde, ajans çalışmalarını kampanyalar halinde sunmaktadır, gerçekleştirdiği çoğu faaliyette online hizmetler sunarak, projeleri sosyal medyaya taşımaktadır. Bu çalışmada BCW'nin Greenpeace, Star Sport ve European Commission için gerçekleştirdiği üç kampanya incelenmiştir. Ajans her kampanyanın sonucunda ulaştığı kitle sayısını, bağlantılarını ve medya gösterimlerini paylaşmaktadır. Greenpeace ile olan kampanya sonucunda Fransa'da Cannes Lion ödülü almıştır. Star Sport için hazırlanan kampanya sonucunda Hint spor kültürü değişmiştir, European Commission adına gerçekleştirilen kampanyada ise, mülteci sorununa dikkat çekilmiş ve Avrupa Komisyonu'nun şimdiye kadar en fazla izlenen online kampanyası olmuştur.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Halkla İlişkiler Ajansları, Uluslararası Halkla İlişkiler Ajansları, Burson Cohn Wolfe Şirketi

Kalpler ve Akıllar Kazanılabilir mi? Lübnan ve Türkiye’de Yabancı Kamuoyu Algısı

Assist. Prof. Dr. Efe Tokdemir (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9579-1292>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu makale, devletlerin yabancı kamuoyunun desteğini kazanmayı amaçlayan girişimlerinin etkisini test etmeyi amaçlamaktadır. Devletler ulusal çıkarlarını takip ederken mikro düzeyde oluşabilecek zorlukları azaltmak adına kamu diplomasisine başvurarak yumuşak güç kazanımı elde etmeyi amaçlamaktadır. Nitekim son zamanlarda sadece küresel güçler değil, Türkiye, Brezilya, Suudi Arabistan, Güney Kore gibi birçok bölgesel güç de artan düzeyde yumuşak güç edinimi amaçlı politikaları benimsemiştir. Çeşitli politikalar arasından insan hakları ve demokratikleşmenin desteklenmesi kalplere ve akıllara ulaşmanın önde gelen araçlarından birini oluşturur; tanım gereği bireysel hak ve özgürlükleri teşvik ettiğinden ötürü hedeflediği kitle tarafından olumlu karşılansması beklenir. Ancak, hedeflenen ülke kamuoyunda homojen olmayan grup çıkarları bu gayretlerin etkisini karmaşıklaştırabilir ve bireylere farklı sinyaller göndererek amaçlanan etkiyi sabote edebilir. Bu çalışmada grup içi – grup dışı karşıtlığına (in vs. out group dichotomy) sebep olan gruplar arası çatışmanın (inter-group conflict) tepkili değersizleşme önyargısını (reactive devaluation bias) tetikleyeceğini ve bu yüzden bireylerin yabancı aktörleri ve girişimlerini, bu girişimlerin özüne bakarak değil, hangi ülkeden geldiğine ve bu ülkenin iç siyasetteki çeşitli aktörler tarafından nasıl algılandığına bakarak değerlendirileceğini iddia etmekteyim. Ortaya koyduğum hipotezleri test etmek adına Lübnan ve Türkiye’de içinde deneysel ögeler de barındıran anket çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalarda ankete katılanların farklı ülkelerin insan hakları ve demokratikleşmeyi teşvik ettiği politikalara olan tepkileri ölçülmüştür. İki ülkede yürütülen orijinal kamuoyu anketlerinden gelen gözlemsel ve deneysel verilere dayanan ilk bulgularım göstermektedir ki 1) etnik/ mezhepsel kimlikler bireylerin yabancı aktörlere ve onların politikalarına olan tavırlarını etkilemektedir; 2) ‘dış gruba’ pozitif bir şekilde bağlı yabancı aktörler olumlu girişimlerine rağmen negatif olarak değerlendirilmektedir 3) tepkili değersizleşme önyargısının ortaya koyduğu insan hakları ve demokratikleşmenin desteklenmesi girişimleri hangi ülke tarafından ortaya konduğuna koşullu olarak bireylerin tavrını belirlemekte, dolayısıyla da içerikten bağımsız olarak bazı yabancı aktörlerin gayretleri ‘kalpleri ve akılları kazanma’ gayreti önemsizleşmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: kamuoyu desteği, kamu diplomasisi, grup içi – grup dışı karşıtlığı, tepkili değersizleşme

Primer İnfertil Kadınların İnfertiliteye Bağlı Algıladıkları Damgalanma Düzeyleri ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Assist. Prof. Dr. Ganime CAN GÜR (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6013-257X>)

ÖZ/ABSTRACT

Amaç: Bu araştırma primer infertil kadınların infertiliteye bağlı algıladıkları damgalanma düzeylerini ve bunu etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Tanımlayıcı tipte olan araştırma, Ege Bölgesi'ndeki bir Üniversitenin Araştırma Hastanesi Tüp Bebek Merkezi'nde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini araştırmanın yapıldığı tarihler arasında ilgili merkeze başvuran, araştırmaya alınma kriterlerini karşılayan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 87 primer infertil kadın oluşturmuştur. Veriler "Sosyodemografik Bilgi Formu" ve "İnfertilite Damgalanma Ölçeği (İDÖ)" ile araştırmacı tarafından yüzyüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesine yüzdeler, aritmetik ortalama ve standart sapma, Oneway ANOVA, Kruskal-Wallis Testi, Mann-Whitney U Testi, Bağımsız Gruplarda t testi kullanılmıştır. **Bulgular:** Araştırma kapsamına alınan kadınların yaş ortalamaları 31.48 ± 5.67 , infertilite süre ortalaması 3.79 ± 2.31 'dir. Kadınların %47.1'inin lise mezunu olduğu ve %64.4'ünün çalışmadığı, %39.1'inin eşinin eğitim durumunun üniversite mezunu olduğu, %69'unun gelir durumunun orta düzeyde olduğu, %95.4'ünün çekirdek aile tipine sahip olduğu, %63.2'sinin 1-5 yıl arası evli olduğu ve %62.1'inin il merkezinde yaşadığı, %47.1'inin infertilite sebebini bilmediği, %49.4'ünün aşılma yöntemini denediği, %59.8'inin infertilite tedavisi konusunda bilgi aldığı belirlenmiştir. Kadınların İDÖ toplam puan ortalamasının 41.28 ± 16.86 olduğu saptanmıştır. Kadınların İDÖ'nün özdeğer kaybı alt boyutundan 9.66 ± 3.84 , sosyal geri çekime alt boyutundan 11.16 ± 5.08 , toplumsal damgalanma alt boyutundan 14.08 ± 7.79 ve ailesel damgalanma alt boyutundan 7.36 ± 3.64 puan aldıkları tespit edilmiştir. Kadınların eğitim düzeylerine, yaşadıkları yere, gelir düzeylerine, evlilik sürelerine, infertilite nedenine, yapılan tedavi yöntemine, jinekolojik hastalık öyküsünün varlığına, eşinden şiddet görme durumuna ve eşinin eğitim düzeyine göre İnfertilite Damgalanma Ölçeği toplam ve altboyut puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p < 0.05$). Bu çalışmada İDÖ'nün Cronbach alpha katsayısı 0.937 olarak bulunmuştur. **Sonuç:** Çalışmanın sonuçlarına göre, araştırmaya katılan kadınların infertil olmaya bağlı damgalanma yaşadıkları ve en fazla toplumsal damgalanmaya maruz kaldıkları belirlenmiştir. Bu doğrultuda, danışmalık ve eğitmen rolüne sahip olan hemşirelerin, infertil kadınların algıladıkları damgalanma düzeylerini azaltmaya yönelik psikososyal müdahaleler planlaması ve danışmanlık hizmetleri için yönlendirmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: infertilite, kadın, damgalanma, damgalanmayı etkileyen faktörler

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN COĞRAFİ BİR TERİM OLARAK ŞEHİR ALGILARININ TESPİTİ

Dr. UFUK SÖZCÜ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6809-4774>)

ÖZ/ABSTRACT

Beşeri coğrafya çalışmalarında şehir yerleşmelerine yönelik çalışmalar önemli bir yer tutmaktadır. Şehirlerin gelişimi, tarihi, fonksiyonu gibi pek çok çalışma alanı mevcuttur. Ancak şehirlere yönelik eğitim çalışmalarına pek yer verilmemektedir. Şehirlerin öğrencilerin sosyal, psikolojik hayatındaki yeri, onlar için ne anlam ifade ettiğine yönelik sınırlı çalışmalar bulunmaktadır. Bireylerin bir konu hakkındaki algılarını tespit etmek için o konuyu neye benzettiklerini açığa çıkarmak gerekmektedir. Metaforlar kavramları, anlamları dışındaki kavramlarla ilişkilendirerek benzetmeye yardımcı olan; bir nesne, olay ya da duruma karşı hisleri açığa çıkaran yapılardır. Bu nedenle araştırmada lise öğrencilerinin 'şehir'e ilişkin algılarını metaforlar yardımıyla ortaya çıkarmayı amaçlanmaktadır. Öğrencilerin şehre yönelik algılarının metaforlar aracılığıyla tespit edildiği bu araştırmada olgubilim deseni kullanılmıştır. Çünkü olgubilim hayatımızda sıklıkla karşılaştığımız ya da içinde bulunduğumuz ortamları, durumları, olguları derinlemesine inceleyen bir araştırma türüdür. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmaya Kastamonu ilinde yer alan ve sınavla öğrenci olan bir okulda öğrenim gören 91 lise öğrencisi katılmıştır. Bu öğrenciler çalışmaya hız ve pratiklik sağlaması açısından kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Öğrencilere kişisel bilgilerinin yanı sıra şehir..... gibidir. Çünkü..... şeklinde bir form verilmiştir. Öğrencilere belirlenen süre içerisinde akıllarına ilk gelen metafor nedeniyle birlikte yazmaları istenmiştir. Elde edilen veriler içerik analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Öğrencilerin yazdıkları metaforlar alfabetik sıraya konularak kategorilere ayrılmış ayrıca sınıf, cinsiyet gibi faktörlere göre incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre 91 öğrenci 67 farklı metafor üretmiştir. Öğrenci sayısı dikkate alındığında üretilen metaforların yeterince çeşitlilik gösterdiği tespit edilmiştir. Bu durumun ortaya çıkmasında öğrencilerin sınavla öğrenci alan bir okulda öğrenim görmeleri etkili olmuş olabilir. Bu metaforlardan en çok tekrarlananlar ise; kalabalık, bina, tutsaklık, yaşam alanı, imkan ve okul olmuştur. Kişisel bilgilerde köyü olmayan veya köyüne hiç gitmeyen öğrencilerin şehri çoğunlukla olumsuz bir şekilde açıkladıkları tespit edilmiştir. Kız ve erkek öğrencilerin şehre olan bakış açıları birbirlerine göre benzerlik göstermektedir. Öğrencilerin şehri bina, medeniyet, fabrika, kirlilik, yaşam alanı gibi beşeri ve ekonomik coğrafya terimleri ile açıklamaları da dikkati çekmektedir. Bu durumun ortaya çıkmasında öğrencilerin 9. ve 10. sınıflarda beşeri coğrafya ile ilgili kazanımları edinmiş olmalarının etkisi görülmektedir. Bu bulguların ortaya çıkardığı sonuçlar üzerinde öğrencinin yaşadığı şehir etkisi de dikkate alınmalıdır. Farklı şehirlerde ne tür sonuçların çıkacağını tespit etmek ve kıyaslamak için bu tarz çalışmaların artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Şehir, Lise öğrencisi, Coğrafya, Metafor

DİL, KİMLİK VE KÜLTÜR ETKİLEŞİMİ

Assist. Prof. Dr. Süleyman KASAP (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8367-8789>)

ÖZ/ABSTRACT

Dil ve kültür arasındaki etkileşimin kimlik olarak yansıması çoğu kez incelenmiş ve birçok sosyal kuram ve kültürel araştırmanın odağında yer almıştır. Birey bir toplum içinde doğar ve kimlik algısı toplumca kabul edilen ortak değerler dizgesinin ifadesinde kullanılan dil ile şekillenir. Dil kültürün mihenk taşıdır. Varlıklar dil ile anlam kazanır; zira şey denilen her olgu dil ile varlığa bürünür. Kùltürler ise varlıkları ele alış şekilleriyle birbirinden ayrılır. Dil, kimlik ve kültür birbiriyle yakından ilişkili; birbiri üzerinde etkili kavramlardır. Özetle kim olduğumuz, kendimizi nasıl ifade ettiğimiz anlamına gelen kimlik sosyal bilimlerde belli bir gruba aidiyeti simgesi; psikolojide benlik olarak ele alınır. Kùltür kimliğin belirleyici özelliğidir. Kùltürleri karakterize eden ortak geçmiş, örf ve adetler kişinin düşünce tarzından davranışlarına kadar pek çok alanda kendini gösterir. Diğer bir ifadeyle kùltür kişinin dünya görüşünü şekillendiren temel özelliktir. Dil; kimlik dolayısıyla kùltürün dışavurumudur. Nesiller arası kùltür aktarımını mümkün kılan esas öğedir. Bu çalışmanın temel amacı dil, kimlik ve kùltür arasındaki ilişkiyi literatür taraması yöntemi ile ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Dil, kimlik, kültürel farklılıklar

Covid-19 salgın hastalığının kemoterapi sürecinde meme kanseri tedavisine etkileri ve yaşam kalitesi

Lec. Yasemin Özyer

ÖZ/ABSTRACT

Çin'in Wuhan şehrinde Aralık 2019'da yeni bir koronavirüs vakası meydana geldi. Dünya sağlık örgütü bu durumu daha sonra koronavirüs hastalığı 2019 (COVID-19) salgını ilan etti. Hastalık küresel olarak tüm dünyada pandemiye neden oldu. Şimdiye kadar, küresel enfekte insan sayısı 3 milyonu aştı. Bu süreç, tıbbi bakımı zor olan, antikanser tedavi alan kanser hastaları için büyük engeller oluşturmaktadır. Meme kanseri kadınlar arasında en sık görülen kanser olmakla birlikte kemoterapi ve farklı tedavilerin uygulanması sağlık üzerinde yan etkilerin ortaya çıkmasını sağlamaktadır. Kemoterapi meme kanseri tedavisinde en sık kullanılan tedavi yöntemlerinden bir tanesidir. COVID-19 salgını, sağlık hizmetlerine erişim duyan meme kanseri hastalarının kemoterapi sürecinde, bakım ve tedavisinde zorluklar yaşanmasına neden olmaktadır. Hastaların enfeksiyona yatkın olması, bağışıklık sisteminin düşük olması onları Covid-19 salgın hastalığı için daha savunmasız bırakmaktadır. İzolasyon önlemleri, hastaların daha az hastaneye gelişlerinin sağlanması, tedavilerin farklı seçeneklerinin geliştirilmesi, alınabilecek önlemler arasındadır. Yaşanan bu zorluklar hastaların yaşam kalitesinin düşmesine neden olmaktadır. Yaşam kalitesi kavramı son zamanlarda kanser hastaları için önemli bir kavram olmakla birlikte, meme kanseri üzerinde yapılan çalışma sayısı oldukça kısıtlıdır. Bu kavram yaşanan bu pandemi sürecinde daha da değer kazanmaktadır. Yaşam kalitesini etkileyen faktörlerin belirlenmesi, yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik faaliyetlerin uygulanması önemlidir. Birçok ülke kanserli hastaların bu süreçte yönetimi, bakımı ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi için önlemler almaktadır. Bu bağlamda, pandeminin meme kanseri hastalarının onkolojik bakım üzerindeki etkisini değerlendirmek, tedavi ve bakımda yeni stratejiler geliştirmek, hastaların ihtiyaçlarını belirlemek, hastaları salgının etkisinden korumak, yaşam kalitesini değerlendirmek ve yükseltmek önem kazanmaktadır. Bu derlemede, Covid-19 salgın hastalığının kemoterapi sürecinde, meme kanseri tedavisine etkilerini ve yaşam kalitesine değinmeye çalıştık.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Anahtar Kelimeler: COVID-19, pandemi, meme kanseri, kemoterapi, yaşam kalitesi

GÜVENLİ TURİZM SERTİFİKASINA SAHİP OTEL İŞLETMELERİNİN WEB SİTELERİNE YÖNELİK İÇERİK ANALİZİ: İSTANBUL İLİ ÖRNEĞİ

Dr. Simge ŞALVARCI (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0703-4126>)

ÖZ/ABSTRACT

Dünya genelinde yaşanan Covid-19 salgını ile beraber turizm sektöründe hijyen ve güvenli ortam konularına verilen önem artmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Türkiye'deki tesislerin güvenliğini tescillemek üzere 'Güvenli Turizm Sertifikası' programı ortaya konulmuş olup bu sertifika, Türkiye'de tatilini geçirmek isteyen yerli ve yabancı turistlerin sağlığını korumak amacıyla konaklama, yeme-içme, ulaşım gibi alanlarda alınması gereken tedbirleri kapsamaktadır. Bilgi teknolojilerinin gelişimi ile beraber bireyler seyahatlerini online olarak web siteleri aracılığı ile gerçekleştirmektedir. Web siteleri, günümüzde deneyimlerin ve turistlerle iletişimin geliştirilmesi amacıyla kullanılan yenilikçi bir araçtır. Otel işletmeleri gerek fiziksel donanımlarını gerekse sundukları hizmetleri bu siteler aracılığı ile potansiyel müşterilerine pazarlamaktadır. Bu sayede müşteriler, otel işletmelerine yönelik aradıkları veriyi elde edebilmektedir. Otel işletmelerinin, pazardaki çevrimiçi varlıklarını, rekabet güçlerini korumak ve artırmak için web sitesi performanslarını değerlendirmeleri ve geliştirmeleri gereklidir. Çalışmanın amacı, İstanbul ilinde yer alan Kültür ve Turizm Bakanlığı belgeli Güvenli Turizm Sertifikası'na sahip 148 adet otel işletmesinin web sitesini incelemektir. Bu bağlamda, Güvenli Turizm Sertifikasına sahip olduğu tespit edilen otel işletmelerinin websiteleri içerik analizi ile incelenmiştir. Oteller, web sitelerinde yer alan Çevrimiçi kullanılabilirlik, Ödüller, Seyahat ipuçları, İnteraktif acentacılık, Gizlilik Politikası, Anahtar kelime araması, Döviz Çevirici, Paketler / promosyon, Yeme-içme olanakları, Konferans ve toplantı olanakları, Çevrimiçi satın alma / hediye mağazası, Dijital imza / şifreleme, Rezervasyonu görüntüleme veya iptal etme, Web 2 araçları, Online rezervasyon, Ödeme seçenekleri, Hava durumu, Diğer dillerde destek temalarına göre incelenerek değerlendirmelerde bulunulmuştur. Oteller ayrıca; tesis kategorisi, yıldız sayısı ve bulunduğu ilçeye göre de sınıflandırılmıştır. Araştırma bulguları, otel işletmelerinin kaliteli hizmet geliştirmesi ve sunulan hizmetin değerlendirilmesi bakımından önemlidir. Bununla birlikte, otel endüstrisindeki turizm pazarlamacılarının, otellerinin ziyaretini artırmayı amaçlayan önemli iletişim ve reklam araçları olarak web sitelerinin güvenilirliğini en üst düzeye çıkarmasına yardımcı olmak için bir dizi web sitesi özelliğinden oluşan veri seti sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Güvenli Turizm Sertifikası, Otel İşletmeleri, Otel Websitesi, İçerik Analizi.

COVID - 19 salgın hastalığının meme kanseri hastaları üzerindeki psikososyal etkileri ve başa çıkma mekanizmaları

Lec. Yasemin Özyer
Res. Assist. Safiye Yanmış

ÖZ/ABSTRACT

Son zamanlarda, Çin'in Wuhan Şehrinde yeni bir viral enfeksiyon ortaya çıktı ve bu virüsün şimdiye kadar görülen virüslere benzemediği, diğer virüslerden farklı olarak, şiddetli akut solunum yolu hastalığına sebep olduğu bildirildi. Virüs, yeni bir coronavirüs (2019-nCoV) olarak nitelendirildi. Koronavirüs hastalığı 2019'un (COVID-19) insandan insana bulaşma kaynaklı olduğundan şüphelenilse de, diğer bulaşma yollarının olasılığı göz ardı edilmemelidir. Daha önce bilinen insan CoV'lerinin neden olduğu hastalıklarla karşılaştırıldığında, COVID-19 daha şiddetli patogeneze göstermekte, ve daha fazla bulaşma yeteneğine sahiptir. COVID-19'un yayılması, pandemi karşısında sağlık hizmeti sunumunun hızlı bir şekilde yeniden düzenlenmesini gerektirdi. Hızla yayılan bu salgın hastalık kanser hastalarını korkutmakta ve hastalığa karşı onları daha savunmasız bırakmaktadır. Kanser hastalarının COVID-19 komplikasyonları ve ölümleri açısından daha yüksek risk altında olduğu bilinmektedir. COVID-19, benzeri görülmemiş bir toplumsal kargaşaya neden oldu ve küresel düzeyde sağlık hizmeti sunumunda hızlı, hala devam eden bir dönüşümü tetikledi. Bu yeni ortamda, pandeminin özellikle savunmasız kanser hastalarının bakımı üzerinde oluşturduğu zorlukları ve sonrasında onlar üzerindeki psikososyal etkisini bilmek gerekmektedir. Meme kanseri hastalarının tedavi sürecinde salgın hastalığın, hastalar üzerinde oluşturduğu, psikolojik, fiziksel ve sosyal etkilerinin bilinmesi ve hastalıkla başa çıkma mekanizmalarının oluşturulması önem kazanmaktadır. Bu derlemede, pandemi sürecinde COVID-19 salgın hastalığının meme kanseri hastaları üzerindeki psikososyal etkilerini ve başa çıkma mekanizmalarını inceleyeceğiz.

Anahtar Kelimeler/Keywords: COVID-19, salgın, meme kanseri, psikososyal etki, başa çıkma

Denizyolu Yük Taşımacılığında Hedef Maliyet Uygulaması

Assist. Prof. Dr. Sulhi Eski (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0879-0089>)
Res. Assist. Özge Eski (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2596-7851>)

ÖZ/ABSTRACT

Dünya genelinde pazar paylarının daralması ve rekabetin artması işletmelerin mevcut uygulamalarını değiştirmelerine ve yenilemelerine yol açmaktadır. Bu durum, işletmelerin devamlılıklarını sağlayabilmeleri için iki seçeneği ortaya çıkarmaktadır. İlk seçenek, piyasadaki mevcut ürünlere göre özellikleri farklılık arz eden bir ürünün sunulmasıdır. İkinci seçenek ise, üretim maliyetlerinin düşürülmesidir. Yeni ve farklı bir ürünün piyasaya sunulması uzun süreli arge ve üretim süreci gerektirmektedir. Bu nedenle, mevcut maliyetlerin düşürülmesi daha uygun bir seçenek olmaktadır. Modern maliyetleme yöntemlerinden biri olan hedef maliyetleme yöntemi maliyetlerin düşürülmesinde uygulama alanı bulmaktadır. Bu çalışmada, denizyolu yük taşıma maliyetlerinin kontrolünde hedef maliyetleme yönteminin uygulanabilirliğinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla, vaka analizi kullanılarak denizyolu kimyasal yük taşımacılığı alanında hedef maliyetleme uygulaması yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda, hedef maliyetleme yönteminin denizyolu yük taşımacılığında uygulanabilir olduğu ve maliyetlerin kontrolünde kullanılabileceği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Hedef Maliyetleme, Denizyolu Taşımacılığı, Kimyasal Yük Taşımacılığı, Modern Maliyetleme Yöntemleri

Kentsel Katı Atıkların Yönetilmesi Bağlamında Döngüsel Ekonomi ve Sıfır Atık Yaklaşımı

Assist. Prof. Dr. Muhammed Yunus BİLGİLİ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6062-8858>)

ÖZ/ABSTRACT

18. ve 19. yüzyıl kentlerinde yaşanan sanayileşme hareketi, insanları kentsel alanlarda toplamaya başlamış, ayrıca doğrusal ekonomi modelinin al-kullan-at anlayışına dayanan üretim ve tüketim kalıplarının hâkim hale gelmesi, kentlerde ortaya çıkan katı atık miktarının artmasıyla sonuçlanmıştır. Bu bağlamda, sanayileşme, kentleşme, nüfus artışı ve doğrusal ekonomi anlayışı, kentsel katı atık miktarının artmasına neden olmuş ve katı atıkların nasıl yönetileceği sorusuna cevaplar aranmaya başlanmıştır. İlk başlarda insan sağlığının korunabilmesi amacıyla, katı atıkların yerleşim alanlarından uzaklaştırılması yönünde bir politika tercihi bulunmuştur. Katı atıkların yerleşim alanlarından uzaklaştırılıp alıcı ortamlara doğrudan bırakılması, atık sızıntı sularına, kötü kokuların yayılmasına ve atıkların çevreye dağılması gibi yeni sorunlara yol açmıştır. Ayrıca katı atıkların, yerleşim bölgelerinden uzaklaştırılabilmesi için sürekli yeni atık depolama alanı arayışlarının sürdürülemez niteliği, katı atıkların yönetiminde yeni yöntemlerin aranmasını gerektirmiştir. Bu arayışlar içerisinde, herhangi bir kişi için ömrünü tamamlayan ürünlerin, bir başkası için kaynak olduğu düşüncesine dayanan döngüsel ekonomi modeli öne çıkmıştır. Döngüsel ekonomi modeli, katı atıkların yeniden değerlendirilmesine (geri dönüşüm ve kazanım uygulamaları) ilişkin politikaların oluşturulmasını sağlamıştır. Yeniden değerlendirilemeyen atıklar ise yakılarak bertaraf edilmeye çalışılmıştır. Fakat yakma tesislerinden kaynaklanan sera gazı salınımının çevre ve insan sağlığı üzerinde yarattığı olumsuz etkiler, yakmaya alternatif olarak sıfır atık yaklaşımının doğmasıyla sonuçlanmıştır. Sıfır atık yaklaşımı, atığın kaynağında azaltılması ve önlenmesi, yeniden kullanımı, geri dönüşüm ve kazanım uygulamalarının tercih edilerek, yakma veya doğrudan depolama gibi çevre ve insan sağlığına zararlı yöntemlere yer vermeyen bir atık yönetim stratejisidir. Döngüsel ekonomi ve sıfır atık yaklaşımı, katı atıkları bir kaynak olarak görmesi açısından benzerdir. Bu çalışmanın amacı, döngüsel ekonomi modeli ile sıfır atık yaklaşımının incelenmesi, benzerliklerinin ortaya konulması ve bu iki düşüncenin kentsel katı atık sorununun çözümüne sağlayacağı katkıların ele alınarak politika önerilerinin getirilmesidir. Çalışmada, katı atık, kentsel katı atık, doğrusal ekonomi, döngüsel ekonomi, katı atık yönetimi ve sıfır atık yaklaşımına ilişkin kavramsal açıklamalar yapılacak, ardından döngüsel ekonomi ve sıfır atık yaklaşımı kentsel katı atıkların yönetilmesi bağlamında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Katı Atık, Kentsel Katı Atık, Katı Atık Yönetimi, Döngüsel Ekonomi, Sıfır Atık

TÜRKİYE'DE YAŞLILARA YÖNELİK SOSYAL HİZMET VE SOSYAL YARDIM UYGULAMALARI

Dr. Eyüp Sabri KALA (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6058-7905>)

ÖZ/ABSTRACT

Dünyada yaşlılığı kesin olarak belirleyen bir yaş sınırı olmamakla birlikte, genel olarak 65 yaş ve üzeri kişiler yaşlı olarak kabul edilmektedir. Dezavantajlı gruplar içerisinde yer alan yaşlılar, sosyal politika uygulamaları kapsamında korunması, gözetilmesi gereken gruplardan biridir. Dünyada sosyal politika uygulamaları kapsamında yaşlılara yönelik birçok hizmet verildiği gibi, ülkemizde de yaşlıların yaşam koşullarını iyileştirici, toplumdan kopmadan yaşamalarını temin edici birçok hizmet sunulmaktadır. Bu hizmetler devletin farklı kurumlarınca, kendi mevzuat ve görev tanımlarına uygun alanlarda yürütülmektedir. Şüphesiz Türkiye'de yaşlılarla ilgili en önemli sosyal politika belirleyici ve uygulayıcı kurum Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'dır. Birim olarak da Bakanlığın "Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü" önemli ölçüde bu çalışmaları yürütmektedir. 1930'larda Türkiye'de yaşlı nüfus (+65 yaş) oranı %3'lerdeyken, 2016'da %8,3'e yükselmiştir. TÜİK Nüfus projeksiyonlarında bu oranın 2023'te 10,2'ye, 2030'da 13'e, 2050'de 20,8'e, 2075'te 27,7'ye yükselmesi öngörülmektedir. Bu durumda yaşlılara yönelik sosyal politika hizmet talepleri giderek daha da artacak ve çeşitlenecektir. Çalışmamızda, Türkiye'de yürütülen yaşlı hizmetleri genel hatlarıyla ele alınmaktadır. Ülkemizde genel olarak kurumsal bakım hizmetleri, gelir güvencesi, mali destek ve avantaj sağlama ve nakit yardımlar yaşlılara yönelik sosyal politika uygulamaları olarak öne çıkmaktadır. Kurumsal bakım hizmetlerinde yaşlılar için huzurevleri, yaşlı bakım ve rehabilitasyon merkezleri, yaşlı yaşam evleri ve yaşlı hizmet merkezleri yaşlılara hizmet vermektedir. Yine engelli yaşlılara resmi veya özel bakım merkezlerinde bakım hizmeti sunulmaktadır. Yaşlıların evde, aile ortamı içerisinde bakımlarını sağlamak üzere Sağlık Bakanlığı'nca evde sağlık hizmetleri sunulmaktadır. Yine yerel yönetimler, STK'lar ve özel sektör tarafından da evde bakım, gündüzlü bakım hizmetleri verilmektedir. SGK tarafından sunulan genel sağlık sigortası, emekli aylıkları, emekli dul ve yetim maaşı, eşi vefat etmiş kadınlara yapılan yardımlar, yaşlılara yönelik gelir güvencesi, maddi destek sağlayıcı uygulamalar arasında yer almaktadır. Yerel yönetimlerce yaşlılara indirimli veya ücretsiz seyahat desteği sağlanmaktadır. Yine STK'lar tarafından yaşlılara yönelik bir takım hizmetler sunulmaktadır. Tebliğimizde yapılan bu hizmetler, verilen destekler genel hatlarıyla ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Sosyal politika, Dezavantajlı gruplar, Yaşlılar, Sosyal hizmet, Sosyal yardım.

BELGESELDEN DRAMA-BELGESELE GERÇEĞİN YOLCULUĞU: “RISE of EMPIRES: OTTOMAN”

Assist. Prof. Dr. Seher Şeylan (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9477-5744>)

ÖZ/ABSTRACT

Alaska ve Kanada’da gerçek mekanlarda çekilen ilk belgesel film Nanook of the North (Flathery, 1922)’dan sonra belgesel filmin pek çok türü ortaya çıktı. Geçmiş 19. yy’ a uzanan belgesel, gerçeğe en yakın sinemasal ürün olması, bununla beraber doğruluk, güvenilirlik gibi özellikleri ile kurmaca filminden ayrıldı. Böylece, toplumsal ve politik meseleleri aktarmanın da birincil yöntemi oldu. Öte yandan bu özellikleri ile belgesel, etkin propaganda araçlarından biri haline geldi. Propaganda yöntemi, özellikle geçmişe ilişkin tarihsel belgeselerde yoğunluklu olarak kullanıldı. Belgesel eksik, yanlış, taraflı bilgiler verdiğinde, sadece seyirciyi aldatmakla kalmaz, seyirci söz konusu belgeselden aldığı bilgilerle toplumsal bir tavır da geliştirebilir. Eş deyişle belgeseller hem dünyamızı hem de bu dünyanın içindeki rolümüzü de anlamamıza yardımcı olur ve kamusal alandaki rollerimizi biçimlendirir. Bireyin ve bu yolla toplumun şekillenmesine katkıda bulunabilen belgesellerdeki bilgilerin doğruluğu önemlidir. Gösterim alanı olarak dijital mecraların artması ile birlikte, belgesellerin yapıları ve içerdiği bilgilerin doğruluğu değişikliğe uğramıştır. Çoğu belgeselde kurmaca ve gerçeklik iç içe geçmiş, bu durum belgeselin gerçekliği aktarma iddiasına gölge düşürmüştür. Bu çalışmada Drama Belgesel olarak adlandırılan bu melez yapının bilginin doğruluğunu olumsuz yönde nasıl etkilediği, Netflix’te gösterilen Rise of Empires: Ottoman / (Şahin, 2020) belgeseli üzerinden tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Belgesel, Drama Belgesel, Gerçek, Temsil

Plague As an Epidemic and Freudian Instincts: A Journal of the Plague Year

Assoc. Prof. Dr. AYLA OĞUZ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7112-6549>)

ÖZ/ABSTRACT

According to Sigmund Freud, the life instinct that exists in human beings causes the emergence of behaviors that ensure the continuity of life by affecting the physical and spiritual forces. The term, which covers all of the basic instincts that ensure the continuity of life such as nutrition, protection, and sexual instincts, refers to the life instinct. While the activities that are fulfilled by living give people pleasure and happiness, unsatisfied movements give anxiety and grief. The inhibition of these instincts, on the other hand, leads to the emergence of behaviours towards death, that is, thanatos or death instinct. In his book *Beyond the Pleasure Principle* published in 1920, Freud also mentioned the death instinct, which is directly opposite to the life instinct. The death instinct, also called Thanatos, can lead the person to aggressive behavior. In this context, the main venue in the novel called *A Journal of the Plague Year*, written in 1722 by English novelist Daniel Defoe, who lived between 1660 and 1731, and tells about the plague epidemic that took place in 1665, is London. In the novel, where Defoe uses historical references and describes the deadly plague epidemic, "H.F." is in the position of narrator. During this deadly epidemic, the reflection of the life and death instinct in the people struggling with the plague is revealed to be a fictional feature that highlights Freud's life and death instinct concepts. In this sense, Defoe's novel is suitable for an interdisciplinary study focused on literature and psychoanalysis, and the effects of the epidemic on the individual and society in the seventeenth century are evaluated psychologically in the study. In the novel, the life instinct, which exists in the face of the death instinct, manifests itself in the extraordinary measures taken by the people of London to protect themselves from the plague. The situation among those who are infected is that those with the plague exhibit aggressive behaviors that will harm both themselves and healthy people around them. The main reason for this situation overlaps with Freud's concept of death instinct. In the study, Freud's concepts such as pleasure, life instinct, and death instinct were applied to Defoe's novel called *A Journal of the Plague Year*, and behavioral change and perception of life and death of people exposed to plague were examined in the context of psychoanalysis. Thus, the importance of the psychoanalytic approach in novel analysis in literature is highlighted.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Plague, epidemic, life and death instinct, Freud, Defoe.

Courtesy on the net

Assist. Prof. Dr. Zehra Özkeçeci

ÖZ/ABSTRACT

With the spread of the Internet, more concrete ideas emerged around the turn of the millennium how digital communication should take place in order to make it as secure, understandable and convenient as possible. As in the analogue world, however, Internet users were also expected to observe certain rules of behaviour online, so many groups of experts considered concepts in this regard. One of these was the netiquette, requiring certain levels of courtesy from users. There is not just one, but several versions of it, which differ from one another according to regional and cultural conditions as well as socio-political ideas. In essence, however, the similarities predominate, and this is why the term "netiquette" is generally used. Just as conventional guidebooks for good behaviour set out meaningful and less meaningful rules, netiquette can also differentiate between essential and less comprehensible demands on users. Also, certain ideas proved to be obsolete: some demands were characterized by subjective views, other rules proved to be insufficient for today's security risks or threat scenarios. While the original netiquette had little chance in reality to sanction deviant Internet behaviour, there are other legal requirements today against rudeness or hatred on the Net. The current corona pandemic has shown how individual states and governments are trying to manage and control digital networking. In the process, basic rights have been restricted even in democratic model countries. This has led to debates and controversies about the relationship between personal freedoms and social securities. New regulations of digital networking show both parallels and major differences to the demands of netiquette. Therefore, this article examines the current validity and asks about current efforts to restrict and control the use of the network. For the investigation, primary and secondary sources were examined and interpreted from a critical perspective.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Courtesy, Online Behavior, Social Media

Yeni Medya Platformu Netflix'te Kùltürün Sunumu: "Aşk 101" Dizisi Örneği

Abuzer ÇETİNKAYA (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2589-1754>)
Assist. Prof. Dr. Vefalı ENSEROV (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1404-412X>)

ÖZ/ABSTRACT

Telekomünikasyon teknolojilerinin gelişmesi iletişim alanında ciddi değişmelere yol açmıştır. 20. yüzyılın sonlarına gelindiğinde, yeni bir iletişim çağının başlangıcı olan İnternetin ortaya çıkması iletişimi farklı bir boyuta taşımış, dolayısıyla İnternet, gelişen teknolojik altyapı ile medya alanında da köklü değişimlere neden olmuştur. Şöyle ki, geleneksel medyanın tek taraflı enformasyon akışı değişmiş, çift taraflı ve interaktif iletişim modeli oluşmuş ve İnternetin dünya genelinde zamanla yaygınlaşması geleneksel medyaya alternatif olan yeni medyayı doğurmuştur. Sosyal medya, video paylaşım ağları, IP TV, Web TV gibi çeşitli ağları kapsayan yeni medya ortamlarında, İnternet kullanıcılarından oluşan hedef kitlelere hitap eden içerik üretimleri başlamıştır. Bu dijital platformlardan biri de Netflix'dir. Bir film ve dizi izleme platformu olan Netflix, farklı kùltürlere göre içerik üretmekte ve ücretli aboneliğe dayalı video akış hizmeti vermektedir. Bu çalışmada Netflix yapımı bir Türk dizisi olan "Aşk 101" dizisi ele alınmıştır. Türk yaşam tarzının, kùltürel değerlerinin çarpıtılarak yansıtıldığına gözlemlendiği bu dizide, Türk kùltürünün nasıl sunulduğu söylem analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Bir grup gencin lise yıllarında yaşadıklarını anlatan "Aşk 101" dizisinde kullanılan bazı öğelerin Türk kùltürü ile bağdaşmayan öğeler olduğu görülmüştür. Örneğin dizide 17 yaşında gösterilen öğrenciler, gece geç saatlere kadar dışarıda olabilen, ailelerinden tamamen bağımsız yaşayan, içki kullanan, kavgacı, özgürce ilişki yaşayabilen asi gençler olarak sunulmuştur. Dizide anne-baba ve öğretmen-öğrenci ilişkisi, evlilik olgusu ve genel olarak Türk aile yapısı, Türk toplum yapısı ile uyuşmayacak şekilde sunulmuştur. Ayrıca dizide özellikle gençler üzerinde olumsuz etki yaratabilecek şekilde şiddet, alkol ve tütün ürünleri gibi unsurlara çok fazla yer verilmiştir. Bu yüzden dizi, sosyal medyada da eleştirilere maruz kalmış ve gençleri eşcinselliğe özendirmesi gerekçesiyle de CİMER'e (Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi) şikayet edilmiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlar "Aşk 101" dizisinde Türk kùltürünün genel itibariyle olumsuz yansıtıldığını ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Yeni Medya, Netflix, Kùltür, Söylem Analizi

AN IMPLEMENTATION OF GIS-BASED ROCK ENGINEERING SYSTEM METHODOLOGY FOR LANDSLIDE SUSCEPTIBILITY MAPPING IN UZUNDERE DISTRICT (ERZURUM, NORTH-EASTERN OF TURKEY)

Azimollah ALESHZADEH
Assoc. Prof. Dr. Enver Vural YAVUZ

ÖZ/ABSTRACT

Landslides are one of the natural hazards that often result in great loss of life and destruction of property. In order to decrease the threat of landslides, it becomes essential to develop a landslide susceptibility map. The main purpose of this research is to produce the landslide susceptibility mapping using Rock Engineering System (RES) method and Geographic Information System (GIS) for the Uzundere district, Erzurum province, North-Eastern part of Turkey. To this end, at the first stage, a landslide inventory map was prepared using previous reports, satellite images, and field investigations. Next, ten controlling factors such as slope gradient, slope aspect, altitude, plan curvature, profile curvature, lithology classes, vegetation cover, stream density, distance to the streams, and distance to the roads were selected to evaluate landslide susceptibility. Then, the weight value for each class of the controlling factors was determined using RES method based on GIS technique. RES is a semi-quantitative method that assigns each factor's classes a value between 0 and 4 based on the principles of Hudson (Rock engineering systems, theory and practice. Ellis Horwood, Chichester, 1992). Consequently, landslide susceptibility map was produced and classified into five classes such as very low, low, moderate, high, and very high susceptible zones. Finally, for verification, obtained landslide susceptibility map was compared with landslide inventory map using the Receiver Operating Characteristics (ROC) approach. The area under curve (AUC) was calculated and demonstrated reasonable performance. The produced susceptibility map can be used for safe land use planning and future landslide-related hazard management.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Landslide susceptibility mapping, Rock Engineering System (RES), GIS, Uzundere NE Turkey

Görsel Sanatlarda Kişisel Söylem Merkezli Görsel Araştırma Yöntemleri Kullanımı

Prof. Dr. C.Arzu Aytekin

ÖZ/ABSTRACT

Araştırmanın problemini; özellikle görsel çağdaş sanat içinde postmodern dönemde öne çıkan kişisel yansıtımaların görsel araştırma yöntemleri bağlamında incelenmesi oluşturmaktadır. Görsel veri toplama ve analizde, kişisel sanatsal yansıtımalar, seçilen çoklu medya kullanımlı güncel sanat örnekleri, otobiyografik yaklaşım, otoetnografik yöntem ile ilgili kuramlar ve temalar altında ele alınmakta ve de yorumlarda bulunmaktadır. Sonuç olarak, bilimsel araştırma yöntemleri içinde sosyal bilimler alanında, görsel güncel sanat incelemelerinde görsel araştırma yöntemlerinde kişisel yansıtımaların incelenmesinin önemi öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: görsel araştırma yöntemleri, otobiyografik yaklaşım, otoetnografik yöntem, kişisel yansıtma, güncel sanat

Bir Alman Kültür Ögesi Olarak “Stammtisch”

Dr. Gülrü Bayraktar

ÖZ/ABSTRACT

Stammtisch kavramı, Almandada yaklaşık olarak on sekizinci yüzyıldan bu yana var olan bir kavramdır. Halktan insanlar düzenli bir biçimde aynı mekânda, aynı masanın etrafında toplanıp, sohbet eder veya oyunlar oynar. Sürekli olarak aynı masa, aynı kişiler veya aynı topluluk için rezerve edildiğinden bir müdavimlik söz konusudur. Bu müdavimliğin getirisi olarak da Stammtisch kelimesi, “Müdavimler Masası” olarak çevrilebilir. Masanın etrafında toplanan kişilerin sohbetleri genelde güncel konular ve siyasettir. Stammtisch Almanya’da açığa çıkmış olsa da Almanya dışına göç eden veya uzun süreli olarak Almanya dışında yaşayan kişiler tarafından misafir ülkelerde de sürdürülen bir gelenek haline gelmiştir. Bu çalışma Antalya örneği üzerinden Türkiye sınırları içerisinde sürdürülen, bu Alman kültür ögesinin öz vatanlarındaki Stammtisch geleneğinin benzerlik ve farklılıklarını göstermeği amaçlamaktadır. Araştırma kapsamında hem Almanya’da hem de Antalya’da farklı Stammtisch toplantıları incelenmiştir. Almanya’daki Stammtisch toplantıları mahalli düzeydeki katılımcıların bölgesel şivesiyle gerçekleşir. Almanya gündemi ve bölgesel sorunlar sohbetlerin ana temasıdır. Türkiye’de düzenlenen toplantılara Almanca konuşabilen Türkler veya başka uluslardan insanlar da katılabilmektedir. Bu toplantıların temel esası katılımcıların toplantı süresince Almanca konuşmalarıdır. Toplantılar Almanya ve Türkiye’deki siyasi gündemi, Türkiye’de yaşadıkları bölgenin sorunları ve çözüm için iş birliği ilişkilerini, topluluğun sosyal dayanışma bağlantılarının oluşturulması gibi konuları kapsamaktadır. Sonuç olarak Stammtisch, Almanya sınırlıları dışında bile, ilk ortaya çıkış amaçlarını günümüzde de koruyarak varlığını sürdürmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Alman Kültürü, Stammtisch, Sosyal Ağ

14.YÜZYIL ANADOLUSUNDA SOSYAL TABAKALAŞMA

Assist. Prof. Dr. Tunay Karakök (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4028-2148>)

ÖZ/ABSTRACT

Büyük Selçuklu Devleti'nin 1071 Malazgirt Meydan Muharebesi'nde Bizans İmparatorluğunu yenilgiye uğratarak Anadolu'daki Bizans hâkimiyetini kırmasından sonra bu coğrafyada hızlı bir şekilde Türk ilerlemesi ve yerleşme hareketleri başlamıştır. Türk akıncıları olan Kutalmışoğlu Süleyman Şah, Çağrı ve Tuğrul Beyler tarafından yapılan akınlardan sonra kurulan beylikler Anadolu'da Beylikleri dönemini oluşturmaktadır Anadolu Beylikleri adı verilen bu dönem özellikle Doğu, Güneydoğu ve Batı Anadolu bölgesinde kurulan beylikler tarafından oluşturulmuştur. Anadolu Selçuklu Devleti'nin Köseadağ Savaşı'nda Moğollara yenilmesiyle Anadolu'daki siyasi birliğin bozulmasından sonra sayıları hızla artan bu beylikler sayesinde, 14. yüzyıl tabiri ile 1300'lü yılların kastedildiği ve söz konusu bu yıllarda Küçük Asya olarak belgelerde kaydı bulunan Anadolu coğrafyasına; irili ufaklı çok sayıda "Tevaif-i Mülük" diye de tabir edilen beyliklerin hakim olduklarını görmekteyiz. Aydınoğulları (1299-1403), Candaroğulları (1291-1461), Dulkadiroğulları (1339-1521), Eretna Beyliği (1335-1381), Eşrefoğulları (1288-1326), Germiyanoğulları (1300-1429), Hamidoğulları (1300-1392), Çobanoğulları (1203-1320), İnançoğulları (1277-1368), Karamanoğulları (1256-1483), Karesioğulları (1300-1336), Menteşeoğulları (1300-1425), Osmanoğulları (1299-1922), Ramazanoğulları (1378-1608), Sahib Ataoğulları (1285-1349), Saruhanoğulları (1302-1410), Taceddinoğulları (1348-1428), Alaiye Beyliği (1381-1398) ve Pervaneoğulları (1277-1322) şeklinde adlandırılan bu beylikler döneminde Anadolu coğrafyasındaki sosyal tabakalaşmanın ele alındığı bu çalışma, üç bölümden oluşmaktadır. Anadolu coğrafyasının siyasi panoramasının verildiği giriş bölümünün akabinde sosyal tabakalaşma başlığı altında 1.bölümde göçebeler, 2.bölümde köylü toplumu ve son bölümde ise şehirliler başlıkları altında dönemin sosyal yapısı hakkında birinci ve ikinci el kaynaklar ışığında elde edilen tespitlere yer verilmiştir. Genel bir değerlendirmenin yapıldığı sonuç bölümünün de yer aldığı bu çalışma ile 14. Yüzyıl Anadolu'sunun toplumsal hayatı hakkında çıkarımlar yapılmış ve bu çıkarımlar vesilesi ile dönem Anadolu'sunu çalışan yahut çalışmak isteyen araştırmacılara katkı sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Anahtar Kelimeler: Anadolu, Beylikler, Malazgirt Meydan Muharebesi, Sosyal Yapı

14.YÜZYIL ANADOLUSUNDA EKONOMİK HAYAT (ÂŞIK PAŞA'NIN GARİP-NÂMESİNE GÖRE)

Assist. Prof. Dr. Tunay Karakök (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4028-2148>)

ÖZ/ABSTRACT

14. yüzyılda yazıldığı bilinen Türk dili, edebiyatı ve tarihi açısından önemli bir kaynak vazifesi gören Âşık Paşa'nın Garip-nâme adlı eseri, yazıldığı dönemin toplum hayatı ve yapısını anlatan ve bu anlatıları beyitler halinde sunan bir çalışma ürünüdür. Söz konusu bu eser, 13. Ve 14. Yüzyıl Anadolu hakkında önemli bilgiler ihtiva etmektedir. Söz konusu bu eser ışığında, Aydınoğulları (1299-1403), Candaroğulları (1291-1461), Dulkadiroğulları (1339-1521), Eretna Beyliği (1335-1381), Eşrefoğulları (1288-1326), Germiyanogulları (1300-1429), Hamidoğulları (1300-1392), Çobanoğulları (1203-1320), İnançoğulları (1277-1368), Karamanoğulları (1256-1483), Karesioğulları (1300-1336), Menteşeoğulları (1300-1425), Osmanogulları (1299-1922), Ramazanoğulları (1378-1608), Sahib Ataoğulları (1285-1349), Saruhanoğulları (1302-1410), Taceddinoğulları (1348-1428), Alaiye Beyliği (1381-1398) ve Pervaneogulları (1277-1322) şeklinde adlandırılan beyliklerin hâkimiyet sürdükleri 14. yüzyılda Anadolu coğrafyasındaki ekonomik hayatı ele alan bu çalışma, üç bölümden oluşmaktadır. Anadolu coğrafyasının siyasi panoramasının verildiği giriş bölümünün akabinde 1.bölümde Âşık Paşa ve Garip-nâme adlı eserinden, 2.bölümde bu eser ışığında Anadolu'nun ekonomik hayatı hakkında yapılan tespitlerden, sonuç bölümünde ise konu hakkında birinci ve ikinci el kaynaklar ışığında elde edilen tespitlere yer verilmiştir. Garip-nâme ışığında 14. Yüzyıl Anadolu'sunun ekonomik hayatı hakkında çıkarımların yapıldığı bu çalışma vesilesi ile dönem Anadolu'sunu çalışan yahut çalışmak isteyen araştırmacılara katkı sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Anahtar Kelimeler: Anadolu, Âşık Paşa, Garip-nâme, Ekonomik Yapı

UZAKTAN EĞİTİMDE KULLANILAN SUNUM TEKNOLOJİLERİNE GENEL BİR BAKIŞ

Dr. Cansu ÇAKA (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9110-2544>)

ÖZ/ABSTRACT

Bilgi çağı olarak adlandırılan içinde bulunduğumuz 21. yüzyılda bilgi teknolojileri hızla gelişmektedir. Bilgi teknolojilerindeki bu gelişmeler, uzaktan eğitim uygulamaları ile küresel iletişim ağının gelişmesine önemli katkılar sağlamıştır. Uzaktan eğitim, bireylere zamandan ve mekândan bağımsız kendi kendine öğrenme imkanının sağlandığı, geleneksel eğitime göre daha esnek ve birey koşullarına uyulanabilir bir eğitimidir. Uzaktan eğitimle bireylere eğitim hizmetinin ulaştırılması sürecindeki sınırlılıkların kısmen veya tümüyle ortadan kaldırılarak eğitim olanaklarının daha geniş kitlelere ulaştırılması amaçlanmaktadır. Bu süreçte ise kullanılan sunum teknolojileri önem kazanmaktadır. Söz konusu sunum teknolojileri sunduğu avantajlar, kullanım amaçları, kullanılan platformlar, iletim ortamları, teknolojiler ve kullanım amaçları bakımından çeşitlilik göstermektedir. Bu bağlamda bu çalışmada uzaktan eğitim sürecinde kullanılan uzaktan eğitim sunum teknolojilerine yer verilmiştir. Adobe Connect, BigBlueButton, ezTalks, GoToMeeting, Skype ve Zoom çalışma kapsamında ele alınan temel uzaktan eğitim sunum teknolojilerini oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında uzaktan eğitim sürecinde kullanılacak sunum teknolojilerinin yanı sıra söz konusu sunum teknolojilerinin iş birliği, etkileşim, ders içeriklerinin sunumu ve altyapı özellikleri gibi belirli ölçütler çerçevesinde karşılaştırmalı değerlendirmelerine de yer verilmiştir. Uzaktan eğitimin artık çağın bir gerekliliği olduğu ve her geçen gün öneminin daha da kavrandığı günümüz koşullarını dikkate aldığımızda bu çalışmanın, uzaktan eğitim sürecinin tüm paydaşlarına ışık tutacağı ve yol gösterici nitelik taşıyacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Sunum araçları, Uzaktan eğitim, Uzaktan eğitim sunum teknolojileri

Öğrenme Güçlüğü Tanılı Çocuğa Sahip Annelerin Yaşadıkları Güçlüklerin Belirlenmesi

Dr. Özlem Altındağ Kumaş (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6104-2381>)

ÖZ/ABSTRACT

Aileler çocuklarının öğrenme güçlüğüne sahip olduğunu öğrendiklerinde birtakım güçlükler ile karşı karşıya kalırlar. Bu durumun aile işleyişi ve aile ilişkileri üzerinde önemli etkileri vardır ve bu durum ailenin rutinlerinde bazı değişiklikler yaratabilir. Bu aileler normal gelişim gösteren çocuğa sahip olan ailelere göre, daha fazla stres veya depresyon yaşamaktadırlar. Çocuğun durumuna ilişkin yeterli bilgiye sahip olmama, diğer aile gereksinimlerinin yeterince karşılanamaması, utanç, üzüntü ve hayal kırıklığı gibi birçok süreç aile üyelerinin stres yaşamalarına neden olabilmektedir. Bu araştırmaya Diyarbakır ilinde kaynaştırma eğitime devam eden 8-12 yaş arasında öğrenme güçlüğü tanısı olan çocuğa sahip 10 anne katılmıştır. Veriler, görüşme yöntemleri içerisinde yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma sonunda öğrenme güçlüğü olan çocukların annelerinin yaşadıkları güçlükler; öğrenme güçlüğü hakkında bilgilerin az düzeyde olması, öğrenme güçlüğü olan çocuğun okul ortamında ve verilen eğitim hizmetlerinde yaşanan sorunlar ve ailelerin yeterli düzeyde sosyal destek almamaları olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Öğrenme güçlüğü, anne, aile

DEĞİŞKENLERİN KATEGORİ SAYISI VE ÇARPIKLIĞININ KORELASYON KATSAYILARINA ETKİSİ

Dr. Abdullah Faruk KILIÇ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3129-1763>)

ÖZ/ABSTRACT

Eğitim ve sosyal bilimler alanındaki araştırmalarda korelasyon katsayıları değişkenler arasındaki ilişkilerin belirlenmesinde sıklıkla kullanılmaktadır. Pearson momentler çarpımı (PPM) korelasyon katsayısının kullanılması için değişkenlerin normal dağılımı gerekirken değişkenlerin normal dağılım göstermediği durumlarda ise Spearman'ın sıra farkları korelasyon katsayısı kullanılmaktadır. Bunun yanında kategori sayısının 4 ya da 5 olduğu durumda birçok araştırmada PPM korelasyonunun kullanıldığı görülmektedir. Ancak kategori sayısının az olması PPM korelasyonlarının olduğundan daha düşük kestirilmesine neden olmaktadır. Bu nedenle değişkenlerin kategorik olup çarpık dağılım gösterdiği durumda hangi korelasyon katsayısının gerçek korelasyon değerine daha yakın sonuçlar verdiğinin incelenmesi uygulamadaki araştırmacılar için daha doğru sonuçların elde edilmesini sağlayacaktır. Bu araştırmanın amacı, kategorik değişkenlerin kategori sayısı ve çarpıklığı, örneklem büyüklüğü ve değişkenler arasındaki korelasyonun büyüklüğüne göre hangi korelasyon katsayısının daha uygun sonuçlar verdiğinin incelenmesidir. Bu amaçla Monte Carlo simülasyon çalışması gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın simülasyon koşulları; kategori sayısı (2, 3, 4 ve 5 kategori), değişkenlerin çarpıklığı (sola çarpık, normal ve sağa çarpık), örneklem büyüklüğü (200, 500, 1000 ve 5000) ve değişkenler arasındaki korelasyonun büyüklüğü (0.30, 0.60 ve 0.80) olarak belirlenmiştir. Buna göre $4 \times 3 \times 4 \times 3 = 144$ simülasyon koşulunda çalışmış ve her bir koşul için 1000 replikasyon yapılmıştır. Verilerin üretiminde öncelikle belirlenen korelasyon katsayısına göre sürekli veri setleri üretilmiş daha sonra bu veri setleri kategorik hale getirilmiştir. Veri setleri; normal ya da çarpık dağılım gösterecek şekilde kesme noktaları kullanılmıştır. Sağa çarpık dağılım için 2.5, sola çarpık dağılım için çarpıklık katsayısı -2.5 olacak şekilde kesme noktaları seçilmiştir. Araştırmada Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı, Spearman'ın sıra farkları korelasyon katsayısı ve polikorik (iki kategorili veriler için tetrakorik) korelasyon katsayıları karşılaştırılmıştır. Korelasyon katsayılarının performansları görelî yanlılık değeri ile karşılaştırılmıştır. Görelî yanlılık değeri 1000 replikasyon sonucu elde edilen korelasyonların ortalamasının gerçek değerden çıkarılıp yine gerçek değere bölünmesiyle elde edilmektedir. Görelî yanlılığın 0.10'dan küçük olması "kabul edilebilir" olarak yorumlanmaktadır. Araştırma sonucunda polikorik korelasyon katsayısının hem normal hem de çarpık dağılım (sola ya da sağa çarpık) gösteren veri setlerinde yeterli düzeyde performans gösterdiği gözlenmiştir. Değişkenler arasındaki korelasyonların artması, PPM ve Spearman korelasyonlarını yükseltse de bu korelasyon katsayıları gerçek korelasyon değerinden daha küçük kestirilmiştir. Örneklem büyüklüğünü artması korelasyon katsayıları üzerinde etkili değildir. Diğer bir deyişle 200 örneklem büyüklüğünde de 5000 örneklem büyüklüğüne benzer sonuçlar elde edilmiştir. Polikorik korelasyon katsayısı ise hem verilerin normal dağıldığı hem de çarpık dağıldığı her koşulda gerçek korelasyona yakın değerler üretmiştir. Diğer bir deyişle polikorik korelasyon katsayılarının görelî yanlılık değerleri 0.10'dan küçükken diğer yöntemlerin görelî yanlılık değerleri -0.4 ile -0.2 aralığında yer almıştır. Araştırmada diğer dikkat çekici bulgu ise değişkenlerin 5 kategorili olduğu durumda da PPM korelasyonlarının gerçek değerden daha düşük kestirildiğidir. Bu nedenle araştırmacılara kategorik veri setlerinde örneklem büyüklüğü yeterli ise polikorik korelasyon katsayısının kullanılması önerilmektedir. Ölçek uyarlama ya da geliştirme çalışmalarında beşli Likert tipindeki madde tiplerinin sıklıkla kullanıldığı ve bunlarla açılımlayıcı ya da doğrulayıcı faktör analizi gerçekleştirilirken değişkenlerin sürekli gibi kabul edilerek PPM korelasyonlarının kullanıldığı görülmektedir. Ancak bu durumda korelasyonların olduğundan daha düşük kestirildiği söylenebilir. Bu nedenle değişkenler normal dağılım göstermese de polikorik korelasyon katsayısının kullanılması ve uygun kestirim yöntemlerinin seçilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: polikorik, Pearson, Spearman, kategorik değişken

SÂMIHA AYVERDİ'NİN ESERLERİNDE TÜRK DİLİ, KÜLTÜRÜ VE TOPLUMUNA İLİŞKİN BAZI TESPİTLER VE DEĞERLENDİRMELER

Assist. Prof. Dr. Gülşah Şişman

ÖZ/ABSTRACT

Türk edebiyatının sufi eğilimli kadın yazarlarından olup roman, hikâye, hatırat, makale ve inceleme türünde kırkı aşkın eser veren Sâmiha Ayverdi, 20. yüzyıl Türk edebiyatının önemli yapı taşlarından biridir. Sathî kıymetlerle arası hiçbir zaman iyi olmayan Ayverdi, daha çok dünyanın sırrı üzerinde düşünür ve özellikle ilk dönem eserlerinde maddenin ötesinde olanı okuyucularına duyurmaya çalışır. Maddeyi ikinci plana atıp manayı arayan aşk romanlarının ağırlıkta olduğu bu dönemin ardından gelen ve yazı hayatının ikinci devresi sayılabilecek 1950'li yıllardan sonra ise sosyal meselelere yönelir. Toplumun tarihî, fikrî, manevî gelişimi üzerine kafa yoran sanatkâr, kalemini bu yolda güçlü bir silah olarak kullanmaktan çekinmez. Kenan Rifâî ve Yirminci Asrın Işığında Müslümanlık, İstanbul Geceleri, Boğaziçi'nde Tarih, Bir Dünyâdan Bir Dünyâya, Türk Tarihinde Osmanlı Asırları, Millî Kültür Mes'eleleri ve Maârif Dâvâmız, Hâtıralarla Başbaşa, Rahmet Kapısı, Ne İdik Ne Olduk, Bağ Bozumu, Hey Gidi Günler Hey, Küplüce'deki Köşk, Râtibe, İki Âşinâ, Ezelf Dostlar, Dünden Bugüne Ne Kalmıştır?, Arkamızda Dönen Dolaplar, Kaybolan Anahtar gibi eserlerinde Türk tarihini ve kültürünü insandan topluma, toplumdan millete varan bir açılımla ortaya koyar. Kalemini daima halka hizmet anlayışıyla oynatan sanatkâr verdiği konferanslar ve röportajlar, yazdığı makaleler ve mektuplar, yaptığı açılış konuşmaları ile de Türk toplumunun meseleleri hakkında sesini duyurmaya çalışır. Görüp yaşadıklarını yeni nesillere aktarmayı millî ve vicdanî bir borç olarak kabul eden ve kaybettiğimiz değerleri, güzellikleri, geleneklerimizi gerek yazmak gerek anlatmak suretiyle bilmeyenlere bildirmeyi bir vazife bilen Sâmiha Ayverdi, eserleri aracılığıyla Müslüman Türk olmaya yakışır bir şekilde yaşamak için çeşitli önerilerde bulunur. Eğitim hayatının millileşmesi ve milli kültür birikimimizin gençlere aktarılmasının önemi, Türklük adına hayata geçirilmesi elzem olan işler, Türkçenin kendisine musallat olan yıkıcı cereyanlar karşısında çektiği çilenin sona ermesine dair çözüm önerileri ve çağdaş bir İslami Türk ruhunun topluma yayılmasına ilişkin yapılması gerekenler dili kadar kalemi de güçlü olan yazarın eserlerinde hayat bulan konulardan bazılarıdır. Bu bildiride, Sâmiha Ayverdi'nin yukarıda sözü edilen mevzular hakkındaki tespit, görüş ve önerileri ele alınarak Türk toplumunun dili, dini ve kültürü hakkında bilinçlenmesi için gerekli olan noktalar üzerinde durulacaktır. Böylece yazarın fikir ve mana yüküyle dolu bu mirasından gerek Türk dilinin gerekse Türk kültürünün korunup gelişerek hak ettiği konuma gelmesi için ne şekilde istifade edilebileceği tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Türk dili, Türk kültürü, insan, toplum, İslamiyet, milli bilinç.

İşletme Yönetimi ile İlgili Eğitimlerde Dijital Simülasyon Kullanımı ve Öğrenci Motivasyonuna Etkisi

Dr. Taylan Tutkunca

ÖZ/ABSTRACT

Dijitalleşmekte olan bir dünyanın sonucu olarak ortaya çıkan teknolojik yenilikler, işletme yönetimi ile ilgili eğitimlerde kullanılan materyallerin de zenginleştirilerek, güncellenmesini gerektirebilir. Bu konuda yapılmış olan bilimsel araştırmalar, işletme simülasyonlarının, işletme ile ilgili eğitimlerde sıklıkla kullanıldığını göstermektedir. İşletme yönetimine yönelik temel yeteneklerin öğrencilere kazandırılması, işletme fonksiyonlarının birbiri ile bağlantısının incelenmesi için kullanılan geleneksel düz anlatım, sunum, vaka analizi gibi yöntem ve araçların günümüzün teknolojik imkanları düşünüldüğünde kısıtlı kalabileceği tartışılmaktadır. Bu açıdan işletme yönetimi ile ilgili durum analizi ve strateji belirleme, problem çözme ile işletme fonksiyonlarının incelenmesine yönelik simülasyon ile uygulama yaptırılmasının faydalı olacağı görülmektedir. İşletme simülasyonu ile uygulama yapılması sayesinde sınıf ortamında öğrenilen teorik bilgilerin öğrenciler tarafından deneyimlenebileceği düşünülmüştür. Ayrıca yapılan uygulamalar için motivasyon sağlama ve sürdürmenin de önemli olduğu konu ile ilgili araştırmalarda belirtilmektedir. Bu açıdan çalışmanın temel amacı işletme eğitiminde simülasyon kullanılarak elde edilebilecek deneyimler ve işletme simülasyon kullanımının motivasyon sağlama ve sürdürmedeki etkisi üzerine araştırma yapmaktır. İşletme simülasyonu kullanılarak uygulamaya yönelik araştırmalar ulusal bazda çok sınırlı olarak ele alınmış bir konudur. İşletme simülasyonu kullanımı ile yapılan bu çalışmanın ilgili alana önemli katkı sağlaması hedeflenmektedir. Çalışma kapsamında, üniversitede dördüncü sınıfta eğitim gören ve işletme ile ilgili eğitim gören 102 öğrenciye, dört grup halinde 14 hafta süre boyunca işletme simülasyonu kullanım eğitimi verilmiş ve simülasyon ile işletme yönetimi konusunda uygulama yaptırılmıştır. Uygulama sonucunda eğitim materyali olarak kullanılan simülasyona yönelik motivasyon anketi aracılığı ile elde edilen veriler SPSS ile analiz edilmiş ve simülasyon uygulaması sırasında yapılan gözlemler ile birlikte raporlanmıştır. Simülasyon uygulaması motivasyon açısından Dikkat, Uygunluk, Güven ve Tatmin alt boyutlarında incelenmiştir. Çalışma sonucunda işletme yönetimine yönelik uygulama amaçlı kullanılan işletme simülasyonunun öğrenci motivasyonuna olumlu etki ettiği, kullanılan simülasyon ile motivasyon sağlama ve sürdürmenin mümkün olduğu belirlenmiştir. Simülasyon uygulamasında değişkenler arasındaki ilişkinin gücü ve yönünü belirlemek için yapılan çoklu korelasyon analizinde, Dikkat ile Uygunluk ($r=0.900$; $p<0.01$), Uygunluk ile Güven ($r=0.822$; $p<0.01$), Güven ile Tatmin ($r=0.827$; $p<0.01$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenciler simülasyon uygulaması ile risksiz bir ortamda işletme fonksiyonlarını yönetmişlerdir. Fonksiyonlar arasındaki bağlantıları keşfetmişlerdir. İşletme yönetimi ile ilgili ortaya çıkan problemlere çözümler üretmişler, aynı zamanda rakiplere karşı stratejik kararlar ile işletmenin karlı pozisyonda kalabilmesini sağlamışlardır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: işletme simülasyonu, motivasyon, işletme yönetimi

ANTİKÇAĞDA ESTETİK KAVRAMININ ÖNEMİ

Dr. Yıldırım Onur ERDİREN

ÖZ/ABSTRACT

Aesthetica'nın ilk satırlarında Baumgarten, estetiği şöyle tanımlar: "Aesthetica (theoria liberallium atrium, gnoseologia inferior, ars pulcre cogitandi, ars analogi rationis = özgür sanatlar teorisi, aşağı bilgi teorisi, güzel üzerine düşünme ve akla benzer bir yeti bilimi) est scientia cognitionis sensitivae (Estetik, duyuşsal bilginin bilimidir)" (Akt. Tunalı, 2012: 14). Estetik, her ne kadar bağımsız bir bilim olarak ancak iki yüzyıllık bir geçmişe sahipse de estetik sorunlarla uğraşan ilk düşünürleri İlkçağdan beri izleyebilmekteyiz (Arat, 2006: 39). Geçmişten beri filozoflar estetiğin ne olduğunu kendi düşüncelerini ortaya koyarak tartışmışlardır. Bunun en büyük örneği olan Platon, mimesis kuramını estetiğe ilk kazandıran filozof olmuştur. Platon Devlet'te (onuncu ve son kitabında) sanatı genel olarak bir taklit (mimesis) olarak görür. Aristoteles ise, Poetika'sında, genel bir poetika ile değil de, daha çok edebiyat sanatı ve dil sorunlarıyla uğraşmıştır. Aristoteles'e göre, epos, tragedya, komedy, dithrambos şiiri ile flüt ve kıtara sanatlarının büyük bir kısmı genel olarak taklittir. Bu çalışmada, estetik kavramının ne olduğu ve Antikçağda Platon ve Aristoteles'e göre estetiğin ne olduğu irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Antikçağ, Estetik, Estetik kavramı.

MÖ 230-MÖ 127 Yılları Arasında Bithynia Krallığı'nın Dış Politikası Üzerine Bir Değerlendirme

Assist. Prof. Dr. Mesut KINACI (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4700-4415>)

ÖZ/ABSTRACT

Trakya'dan göç ederek Küçük Asya'nın kuzeybatısına yerleşen Bithyn kavmi, bu yörelerin Bithynia Bölgesi olarak adlandırılmasını sağlamıştır. Bithynler, kendi kavimlerinden olan bir kral soyu tarafından yönetilmiştir. MÖ 326 yılında yönetimi seleflerinden devralan Zipoites MÖ 297 yılında krallığının bağımsızlığını ilan etmiştir. Bu süreçten itibaren krallığın başına geçen krallar yerel politikalar izleyerek kendi sınırlarını korumaya çalışmış, küçük ölçekli, barışçıl bir dış politika izlemişlerdir. MÖ yak. 230 yılında Bithynia tahtına geçen I. Prusias, krallığın sınırlarını korumaya yönelik yöresel politikalar benimseyen seleflerinin aksine krallığını genişletmek istemiştir. Bu bağlamda I. Prusias ile başlayan süreç (MÖ 230) Bithynia'nın uzlaşmacı siyasetinin son bulduğu, saldırgan ve yayılcı bir dış politikanın başladığını simgelemiştir. Bu süreçte Bithynia genel olarak Roma karşıtı bir siyaset izlemiş, Küçük Asya'daki Roma müttefiklerine karşı savaşarak Bithynia sınırlarını genişletmeye çalışmıştır. Bu dış politikayı Magnesia Muharebesi'ne (MÖ 190) kadar devam ettiren I. Prusias bu savaşta Romalı elçilerin etkisiyle tarafsız kalmış, Roma halkının dostu ve müttefiki olarak anılmıştır. Magnesia Muharebesinde tarafsız kalması için toprak vaat edilen I. Prusias, söz konusu topraklar Apameia Antlaşmasıyla (MÖ 188) Roma'nın müttefiki Pergamon'a verilince yeniden Roma karşıtı bir politika benimsemiş ve Roma düşmanlarına kucak açarak Roma müttefiklerine karşı savaşmıştır. I. Prusias'ın ölümüyle tahta oturan II. Prusias ise Bithynia'nın dış politikasında köklü değişiklikler yaparak babasının aksine Roma yanlısı bir dış politika benimsemiş, krallığını büyütüp, zenginleştirmeye çalışmıştır. İzlediği Roma yanlısı politikayla bazı kazanımlar edinmiş, Roma ve Pergamon arasında anlaşmazlık çıkmasına neden olarak Pergamon Krallığı'nı zayıflatmaya ve toprak kazanmaya çalışmıştır. Pergamon'a savaş açması Roma-Bithynia ilişkilerindeki dostluğu bozmuş ve II. Prusias yeniden Roma karşıtı bir dış politika benimsemiştir. II. Prusias tahta geçmek isteyen oğlu II. Nikomedes'in ihanetiyle öldürülmüş, Bithynia tahtına II. Nikomedes geçmiştir. Onunla birlikte dış politikada dönüşüm gerçekleşmiş sonuç olarak Bithynia Krallığı tıpkı Pergamon gibi Roma'nın Küçük Asya'daki uydu devleti haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Bithynia. Pergamon. Roma. Dış Politika. İttifak.

The Impact of Covid-19 on International Politics

Assist. Prof. Dr. Görkem Altınörs (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7314-9349>)

ÖZ/ABSTRACT

The Covid-19 pandemic has unprecedentedly taken over the world in less than half a year in early 2020. As well as some global and international measures, countries have essentially relied on nation-wide lockdowns to contain and mitigate the pandemic, managed and administrated by national governments. These lockdowns have not only affected the social life they also severely crippled the economy. Politically, most governments have taken emergency measures to fight against the virus, which could be seen as authoritarianism under normal circumstances. Meanwhile, some anti-lockdown protests have erupted in countries such as the US, the UK, Brazil, Germany, Spain, Italy, Australia, Austria, South Africa, Poland, Ukraine, Brussels. Some of these demonstrations were organised by far-right groups and they also supported associated leaders like Trump and Bolsonaro. They were generally based on pre-existing structures such as nationalist, populist, anti-vaccine, anti-intellectual, and anti-institutional rhetoric and conspiracy theory-led anti-Semitism (US) and anti-Islamism (UK). The rise of global far-right politics (protectionism, anti-globalisation, opposition to migration) has already been in place since the Global Financial Crisis and 9/11. In this study, given the economic and political outcomes of the pandemic, it is argued that 'the resilience of nationalism around the far-right politics' will be strengthened in the post-pandemic world. Methodologically, this study will utilise leaders' speeches as primary data. The resilience of nationalism and far-right politics will be studied under three subjects: (1) economic nationalism, (2) authoritarian populism, and (3) anti-institutional rhetoric. To do so, various examples from the US, the UK, Brazil, Germany, Spain, Italy, Australia, Austria, South Africa, Poland, Ukraine, and Brussels will be examined. The results of this study can be concluded in three points. First, economic nationalism is on the rise. International trade has affected severely and as a result, this gave a push to the economic nationalist discourse within the countries. Second, authoritarian populism did not take a hit from the pandemic, instead it is safe to argue that most authoritarian populist leaders/regimes will outlive the pandemic. Finally, third, one of the features of populism, anti-institutional rhetoric has strengthened during the pandemic and there is a rise in the anti-vaccine and anti-Semitic/Islamic rhetoric vis-à-vis the spread of the pandemic.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid-19, International Politics, Populism, Authoritarianism, Nationalism

COVID-19 AS A POSTMODERN PANDEMIC AND SETBACKS OF ADVANCED CAPITALISM

Assist. Prof. Dr. CEM ÖZKURT (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1438-6517>)

ÖZ/ABSTRACT

Advanced capitalism, succeeded in building a relative level of prosperous society in the 20th century, the master period of our civilization process, especially between 1945 and 1970, unlike previous periods, with breakthroughs at the economic, technological, scientific and cultural levels. After 1980, the network structure of the global economy was reinforced and strengthened the production, distribution and consumption dialectic that operated systematically all over the world. In all these processes, predictable, controllable and calculable world designs were the main pillars of the neo-liberal social system. The Covid-19 pandemic, which came to the fore in 2019, showed that we are living on an extremely fragile reality in an age when civilization exalted itself the most and carried its technical achievements to the top. While the risks shaped by the deadly character and contagion characteristics of the pandemic were accelerating with the possibilities of the global age; again, it stroke heavy blows to the production, consumption and distribution dialectic of the global economy. This study tries to discuss the sociological dimensions of the character of Covid-19, which was built as a pandemic in the global age, with which angles of consistency and how it has taken on an identity that erodes the global system.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid-19, Advanced capitalism, Globalization

Barselona Sözleşmesi Kapsamında Akdeniz ve Kıyılarının Korunmasında Çevresel İşbirliğinin Önemi

Assoc. Prof. Dr. İmam Bakır KANLI (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5715-8752>)
Nahide Nur FALCIOĞLU (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1539-8093>)

ÖZ/ABSTRACT

Avrupa, Asya ve Afrika kıtalarının kesişim bölgesinde yer alan stratejik önemi haiz olan Akdeniz Havzası, gerek ulaşım modlarının odak merkezinde yer alması sebebiyle ticaret bağlamında, gerek deniz altı enerji potansiyeli ve gerekse insanoğlunun bu havza üzerinde gerçekleştirdiği kirletici faaliyetler nedeniyle küresel gündemdeki yerini hep korumuştur. Havzanın bu çekici yapısı sadece ticaretin gelişmesinde değil aynı zamanda sanayinin de bölgede yoğunlaşmasında önemli rol oynamıştır. Bu yoğunlaşmaların olumsuz sonuçlarından birisi, öncelikle yerel ölçekte kıyıların kirlenmesi, sonrasında ise Akdeniz Havzasını bütünüyle etkileyebilecek bir çevre kirliliği ile karşı karşıya kalması olmuştur. Plansız kentleşme ve sanayileşmeye koşut olarak, deniz taşımacılığı esnasında yaşanan kazaların neden olduğu atıklar ile petrol ve türevlerinin ekosisteme zarar vermesi de havzanın karşı karşıya kaldığı sorunların artmasına, çözüm süreçlerinin zorlaşmasına neden olmaktadır. Böylesine zengin bir sosyo-ekonomik ekosistemi barındıran alanın pek çok ülkeye ev sahipliği yaptığı düşünüldüğünde, çözümlerin de ancak çoklu işbirliği unsurları ile çözülebileceği kaçınılmaz olmaktadır. Bu bağlamda 1976'da imzalanan Barselona Sözleşmesi kirliliğin önlenmesi konusundaki deniz ticaretine ilişkin hususları ele alması açısından son derece önemli adım olmuştur. İşte bu çalışmanın konusu Akdeniz Havzasında yer alan ülkelerin bölge ölçeğinde oluşturacakları inisiyatif ve çalışmaları Barselona Sözleşmesi çerçevesinde ele almasıdır. İklim değişikliğine uyumlu ve yerleşimleri güvenli olan ülkelerin nasıl bir politika inşa etmesi gerektiğine ilişkin öneri sunması, Akdeniz ve kıyılarının korunması konusunda gelecek çalışmalara yön vermesi ve literatürde tamamlayıcı unsur olması çalışmayı önemli kılmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı Barselona Sözleşmesi kapsamı içerisinde Akdeniz'in korunmasına yönelik politikaların etkinliğinin analiz edilmesidir. Çalışmada akitin uygulama alanları Akdeniz'de Özel Koruma Alanları ve Biyolojik Çeşitliliğe İlişkin Protokolü çerçevesinde İspanya ve Türkiye ülkeleri özelinde sınırlandırılmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş; literatür taraması yapılarak, uluslararası kurum ve kuruluşlarının yayımladığı teknik raporlardan faydalanılmıştır. Çalışmada, elde edilen bulgular üzerinden yapılan değerlendirme ve analiz sonucunda Türkiye'nin Akdeniz Havzasındaki bölgesel çalışmalarda avantajlar sunduğu anlaşılmıştır. Barselona Sözleşmesi'nin hedefleri doğrultusunda güç sağlamasında Türkiye'nin büyük ölçüde yardımlar sağladığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Akdeniz, Akdeniz Havzası, Barselona Sözleşmesi, çevre, çevresel işbirliği

Bağımlılığa Neden Olan Faktörlerin Sosyolojik Bağlamda İncelenmesi

Assist. Prof. Dr. Seçil ÖZDEMİR METLİOĞLU
Gözde ARDAHAN

ÖZ/ABSTRACT

Alkol ve madde tüketiminin tarihi oldukça eskiye dayanmaktadır. Geçmiş tarihlerde tedavi amaçlı olarak kullanılmakta olan alkol ve uyuşturucu gibi maddeler, daha sonrasında sadece bu amaca hizmet etmeyerek, bireyler tarafından zevk almak amacıyla da kullanılmaya başlanmıştır. Alkol ve madde tüketiminin fazla olması sonucunda bireylerde bağımlılık ortaya çıkabilmektedir. Alkol ve madde kullanımının bağımlılık düzeyine ulaşması, hem bireysel hem de toplumsal açıdan sorunları beraberinde getirmektedir. Kişilerin bağımlılık verici maddelere alışması ve bağımlı duruma gelmeleri kısa bir süreçte gerçekleşmemektedir. Bağımlılığın meydana gelmesinde çok sayıda faktör etkili olmaktadır. Çalışmada bu faktörler arasında yer almakta olan; sosyokültürel, kalıtsal, psikolojik nedenlere ve kişilik faktörüne değinilecektir. Birey toplumu etkileyebildiği gibi içinde yaşanılan toplum da bireyi şekillendirmektedir. Bireyin topluma nasıl imkanlar sunduğu, kişilerin içinde yaşadıkları toplumda amaçlarına ulaşacak araçlara ne kadar sahip olabildiği de kişilerin bağımlılık geliştirip geliştirmemesi üzerinde etkili olmaktadır. Çalışmada, bu faktörler irdelenecektir. Bu faktörlerin kişilerin bağımlı konumuna gelmesindeki etkileri incelenildikten sonra, hangi sosyolojik teorilerin bağımlılığı açıklayabileceği üzerinde durulacak ve alkol ve madde kullanımına başlama nedenleri teoriler üzerinden örneklendirilecektir. Ayrımsal Birlik Teorisi, Merton'un Anomi Kuramı, Etiketleme Teorisi çalışmada yer verilecek olan kuramlardır. Bağımlılığa yol açan nedenlerle, teoriler arasında bağlantı kurulmaya çalışılacaktır. Alkol ve madde bağımlılığının tedavisinde Dünya'da ve Türkiye'de farklı uygulamalar bulunmaktadır. Ülkemizde yer almakta olan bu uygulamalar, diğer ülkelere oranla daha az orandadır. Türkiye'de Amatem birimleri alkol ve madde bağımlılığının tedavisinde önemli rol üstlenmektedir. Bireyler, Amatem birimlerinde ayakta ve gerekli durumlarda yatarak tedavi edilebilmektedir. Bu kapsamda, çalışmada Amatem kuruluşlarında tedavi görmüş hastalarla ilgili yapılmış olan çalışmalardan bazıları literatür taraması bağlamında incelenecektir. Bu incelemeler sonucunda, kişilerin "alkol ve madde tüketimine başlamalarında etkili olan faktörler" ile ilgili olarak tarama sonucu ulaşılmış olan bulgular göz önünde bulundurulacak ve bu faktörlerin çalışmanın kuramsal çerçevesinde değinilen sosyolojik teorileri destekler nitelikte olup olmadığı tartışılacaktır. Çalışmanın sonuç bölümünde Türkiye'de bağımlılığın önlenmesi ve azaltılması açısından neler yapılabileceği konusunda öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Bağımlılık, Amatem, Anomi, Toplum, Etiketleme Teorisi, Ayrımsal Birlik Teorisi

Farklıyım ama Eksik Değilim!: Temple Grandin Filmi Üzerinden Otizmin İncelenmesi

Assist. Prof. Dr. Seçil ÖZDEMİR METLİOĞLU
Kübra SOYTÜRK

ÖZ/ABSTRACT

Sosyal, kültürel, ekonomik, fiziksel ve psikolojik yönden farklı olan her birey aynı toplumsal alan içerisinde yaşamını sürdürmektedir. Ancak süreç içerisinde, yaşanan bu farklılıklardan ötürü içinde yaşamış olduğumuz toplumun değer yargıları ve normları “normal”, “anormal” veya “normal dışı” olarak ifade edilen değerlendirmeleri ortaya çıkarmaktadır. Yapılan bu değerlendirmeler, avantajlı ve dezavantajlı olarak belirtilen iki ana grup içerisinde ele alınmaktadır. Akıl sağlığı yerinde olmak, eğitilmiş olmak, iyi bir konuma sahip olmak gibi etkenler üst bir değer olarak görülürken; bu ve benzeri etkenlerden yoksun olma durumu ise, alt bir değer olarak görülmektedir. Bu doğrultuda üst bir değere sahip olan bireyler, normal ve avantajlı olarak ifade edilen gruplarda yer almalarına karşın alt bir değere sahip olan bireyler ise, normal dışı ve dezavantajlı olarak ifade edilen gruplarda yer almaktadır. Otizmlili bireylerin de, bu dezavantajlı gruplar içerisinde yer almalarıyla birlikte toplumsal yaşam mücadeleleri başlamıştır. Buradan hareketle çalışmada, otizmlili bireylerin yaşam mücadelelerine ışık tutan, tüm insanlığı aydınlatan, yaşanmış, gerçek bir hikaye olan “Temple Grandin” filminin analizi gerçekleştirilecektir. Film, 2010 Amerika Birleşik Devletleri yapımı biyografi türünde bir filmidir. Bu filmde, sığırcılık çiftliklerindeki ve kesimhanelerdeki çiftlik hayvanlarına yönelik olarak daha insani müdahale uygulamalarının gerçekleştirilmesinin yolunu açan, devrim niteliğinde fikirler geliştiren ve aynı zamanda da otizmlili bir kadın olan Temple Grandin’in yaşam hikayesi anlatılmaktadır. “Farklıyım ama eksik değilim!” sözünden hareketle başlayan bu gerçek yaşam hikayesinin başkahramanı Temple Grandin, hayvan bilim uzmanı ve aynı zamanda bir devlet üniversitesinde profesör, yazar, otizm aktivisti ve hayvancılık sektöründe hayvan davranışları alanında danışman olarak faaliyet göstermektedir. Yapılacak olan bu çalışmada, öncelikli olarak engellilik ve bir engellilik türü olan otizm spektrum bozukluğu hakkında bilgiler verildikten sonra çalışmanın ana konusunu oluşturan “Temple Grandin” filminin; toplumsal yaşam alanları, sosyalleşme ve sosyal ilişkiler, toplumsal dışlanma, sosyal destek ve toplumsal bilinç/farkındalık kuramları üzerinden analiz edilmesi gerçekleştirilecektir. Çalışmanın sonunda, otizmlili bireylere sunulan hizmetler bağlamında Türkiye’de gerçekleştirilen etkinlikler hakkında bilgilere değinilecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Engellilik, otizm, Temple Grandin, film analizi.

TÜRK KAMU YÖNETİMİNİNDE ETKİN BİR BAŞKANLIK: AFAD

Assist. Prof. Dr. Mehmet TAMER

ÖZ/ABSTRACT

Yönetim, sevk etmek ve idare etmek gibi anlamlar ifade eden geniş bir kavramdır. Planlama ile başlayıp denetim ile sonlandırılan unsurları içinde taşıyan ve bir yerdeki yönetimi en derin ve kapsamlı bir şekilde ele alan önemli bir faaliyettir. Bu anlamda doğru bir yönetim beraberinde başarıyı da getirecektir. Yönetim kavramından yola çıkarak söz etmemiz gereken asıl nokta kamu yönetimidir. Her ülkenin kamu idaresi birbirinden farklı olmakla birlikte bazı noktalarda benzerlikler de gösterdiği görülmektedir. Türk Kamu Yönetimi çok geniş bir yapıya sahip olup artık bir kompleks halini almıştır. Büyüyen kamu örgütü belirli bir zaman sonra kontrol edilemez noktaya gelmekte olup, bunların idaresi ve denetimi için yeni kurum ve kuruluşlara ihtiyaç duyulmuştur. Nitekim Türkiye’de 1980 sonrası uygulanan Neoliberal Politikalar ve beraberinde özelleştirmeler birçok alanda kendini göstermiştir. Bu çerçevede bir tarafta halk ve diğer tarafta devlet kavramını içeren kamu idaresi, hayata geçirdiği veya geçiremediği politikalarla halk tarafından bir değerlendirmeye tabi olmaktadır. Dünya son yıllarda çok önemli alanlarda büyük bir sınavdan geçmektedir. Hemen hemen her kıtada ve birçok ülkede farklı farklı olaylar meydana gelmektedir. Meteorolojik, teknolojik ve insan eliyle olmak üzere dünyadaki insanlar farklı afetlerle karşı karşıyadır. Ortadoğu’da yaşanan olaylar ve milyonlarca insanın doğup, büyüdüğü toprakları terk etmesi ve zorunlu göçün meydana gelmesi son yılların en önemli afeti olduğu bir gerçektir. Teknolojik patlamalar ve meteorolojik nedenlerle de afet konusunda çok önemli sorunlar ortaya çıkmaktadır. Meydana gelen bu afetlere, ülkeler sahip olduğu bazı örgütlenmelerle doğru ve yerinde çözüm üretme yoluna gitmesi o ülkenin kamu idaresi için çok önemli ve değerlidir. Bu durum yönetimi olumlu yönde etkileyecek ve başarılı kılacaktır. Türkiye, birçok konuda afetlere maruz kalan bir ülkedir. Özellikle doğal kaynaklı afetler ve göç Türkiye’nin son yıllarda yoğun bir şekilde yaşadığı afetlerdendir. Deprem riskinin yoğun olması, heyelan ve sellerin meydana gelmesi ayrıca dört milyonun üzerinde göç ile gelen sığınmacılara ev sahipliği yapması Türk Kamu Yönetimi için afetin ne kadar önemli bir boyutta olduğunu göstermektedir. Burada önemli olan bu sürecin doğru yönetilebilmesidir. “Küresel Risk Yönetim Endeksinin” hazırlamış olduğu rapora göre Türkiye “5.0” puan ile insani krizler ve afetler gurubunda “yüksek riskli” ülkeler arasındadır. Ayrıca 191 ülke arasından 53. sıradadır. Bu çerçevede Türk Kamu Yönetimi içerisinde oluşturulan “Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı”(AFAD) meydana gelecek afetlere ilişkin tüm kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlayarak, etkin bir yönetim ve çözüm odaklı politikalar üretmeyi amaçlamıştır. Ayrıca afetlere karşı dirençli ve bilinçli bir toplum oluşturmak, AFAD’ın hedeflerinden biridir. Afet esnasında ve sonrasında yaptığı çalışmalarla ulusal ve uluslararası anlamda önemli hedefleri kendisine ilke edinmiştir. İşte bu başkanlığın başarısı ve etkinliği, güçlü bir kamu yönetimini ortaya koyacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Türkiye, Kamu Yönetimi, AFAD

2002- 2018 ARASI MECLİSE GİREN SİYASİ PARTİLERİN BEYANNAMELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: Z KUŞAĞI, GENÇLİK VE KATILIM

Res. Assist. Taylan Can DOĞANAY

Assist. Prof. Dr. Fatma OKUR ÇAKICI (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3708-399X>)

ÖZ/ABSTRACT

Türkiye’de genç seçmenlerin tarihsel olarak genel seçimlerdeki ağırlığı önemli bir bulgu olarak kabul edilmektedir. Genç nüfusun beklentileri siyasi partilerin önem vermek durumunda kaldıkları bir olgu olduğundan ilaveten beyanlarında genç nüfusa yönelik politikalar yer almaktadır. Siyasi partilerin gençlik kolları gibi teşkilat birimlerinin aktif rol üstlenmesi de genç nüfusun ve bu nüfusun parçası olan genç seçmenin bir olgu olarak kabul edilmesiyle doğrudan ilişkilidir. Türkiye’de son anayasa değişikliklerinden biri olan seçim yaşının 18’e düşürülmesi de belirtilen olgunun bir sonucudur. Bu çalışmanın amacı da Türkiye’de genç nüfusun, genel seçimlere katılan siyasi partiler tarafından beyannamelerinde hangi bağlamlarda ve içeriklerde dikkate alındığını analiz etmektir. Diğer yandan günümüzde Z kuşağı olarak tanımlanan genç nüfusun bir parçası olan 18-24 yaş arası seçmenin Türkiye’nin ilerleyen dönemlerinde ağırlıklı seçmen olacağı ön görülmekte ancak bu ağırlık, bir popülasyon meselesi mi, yoksa etki durumu yüksek değişim süreci mi, bu çalışmada ele alınmaktadır. Çalışmada 2002-2018 yılları arası Türkiye genel seçimleri, araştırmanın zaman aralığını oluşturmaktadır. Bu zamansal kesit iki nedensel ilişkiye dayandırılmaktadır. İlki, Z kuşağı olarak tanımlanan genç nüfusun 2000’li yıllara kadar geriye götürülmesi; diğer ise Z kuşağının teknoloji, eğitim, ulaşım gibi sosyolojik özelliklerinin ve politik beklentilerinin 2000’li yıllardan itibaren seçimlerde belirleyici olması durumudur. Bu bağlamda belirtilen zaman aralığında meclise girebilen siyasi partilerinin seçim beyannameleri çalışmanın inceleme nesnesidir. Araştırmanın yöntemi parti beyannamelerinin nitel içerik ve söylem analizlerine; inceleme konusu bağlamında 18-24 yaş arası genç nüfusa dair nicel veriler ise verili istatistiklerin betimlenmesine dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Z Kuşağı, Gençlik ve Siyasi Katılım, Türkiye Genel Seçimleri, Siyasi Parti Beyannameleri

Pre-Service Science Teachers' Perceptual Biases Regarding Sustainable Food Consumption: Negative Footprint Illusion

Dr. Hüseyin ATEŞ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0031-8994>)

ÖZ/ABSTRACT

In today's world, since the industrial revolution, human activities have had a considerable impact on the disruption of the environment and have grown increasingly over the last decades. In the light of earlier studies, the acknowledged harmful effects trigger various environmental pollutions, super-exploitation, global warming, acid rain, loss of biodiversity and habitats, the ineffectiveness of waste disposal or recycling, and consumption problems. For a few decades, especially, sustainable food consumption behaviors have been considered remarkable to protect environmental sources. Changes in food consumption behaviors can benefit in improving environmental quality. While consumers are trying to reduce their environmental impact, it is needed to study what consumers think about the environmental impact of their consumption preferences. Earlier studies reported that sustainable conditions can bias judgments, since when an unsustainable plus a sustainable condition is thought as less environmentally impactful than the sustainable condition alone called "negative footprint illusion". In line with this, the current study aimed to examine negative footprint perceptual biases regarding sustainable food consumption. A within-subjects design was used with a total of 165 pre-service teachers studying at the department of science education in a mid-sized university in Turkey. Data were collected through a series of scales developed by Gorissen and Weijters (2016). The scales include three-meal menu food types including 'standard menu condition', 'sustainable-addition condition', and 'unsustainable-addition condition'. Participants were asked to evaluate the environmental impact of these menu conditions independently. The results of the study indicated that the participants believed that 'sustainable-addition condition' has a lower environmental impact than 'standard menu condition', even though 'sustainable-addition condition' indicates higher environmental impact- indicating a negative footprint illusion. It can be concluded that pre-service science teachers have perceptual biases related to sustainable food consumption even when they have enough knowledge related to environmental issues.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Negative footprint illusion, pre-service science teachers, sustainable food consumption, environmental impact

Yabancı Ülkelerde Taranan Google Fotoğraflarının Göstergebilim Analizi: Kuşadası Örneği

Assist. Prof. Dr. Hakan Atay (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4080-8250>)

ÖZ/ABSTRACT

Göstergebilim (Semiotics) analizi gittikçe önemi artan bir nitel araştırma yöntemidir. Bu yöntem bir göstergenin (fotoğraf, film, broşür, video vb. gibi) içeriğinin analiz edilerek ihtiva ettiği anlamın açığa çıkarılmasını hedeflemektedir ve tanımsal/pozitivist olmaktan ziyade olgusalçı/yorumsal paradigmaya dayanmaktadır. Her ne kadar önemi gittikçe artsa da göstergebilim çalışmalarının gerek çalışılma oranı gerekse uygulanma çeşitliliği sınırlı düzeydedir ve yöntemin geliştirilmesi için araştırmacılar üzerinde yeni yaklaşımlar deneme sorumluluğu bulunmaktadır. Bu çalışmada Kuşadası'nın yabancı ülkelerde Google arama motorunun görsel arama uygulaması ile taranan fotoğraflarının göstergebilim analizi yapılmıştır. Google arama motoruna yazılan bir sözcük görselleri için taratıldığında sonuç ekranında; kullanılan web tarayıcının yapısına, kullanıcının tarayıcı kullanma tercihlerine ve hatta ekranın büyüklüğüne bağlı olarak belirli bir sayıda (ortalama 30) fotoğraf gösterilmektedir. Kullanıcılar bu fotoğraflara bakarak bir değerlendirme yapmakta ve ilgilerini çeken bir fotoğrafı hakkında bilgi almak veya daha büyük olarak görebilmek için tıklamaktadırlar. Google arama motoru kelime-içerik uyumu, konum, içeriğin tıklanma sıklığı gibi farklı değişkenlerin formüle edilmesiyle oluşan algoritmalarla çalışmaktadır. Dolayısıyla her ülkede kullanıcıların görsel seçimlerine bağlı olarak farklı görseller üst sıralara çıkmaktadır. Bu bağlamda araştırmada Almanya, Hollanda, Fransa, İngiltere ve Rusya ülkelerinden yapılan aramalarda en üstte yer alan ilk beş görselin analizi yapılmıştır. Veriler orada yaşayan yardımcı araştırmacılar tarafından 21.07.2019 tarihinde elde edilip iletilmiştir. Çalışmanın araştırma sorusu, tıklanma yoğunluğuna bağlı olarak üst sıralarda yer alan bu görsellerde potansiyel turistlerin neyi aradıkları veya neden bu görsellerin üst sıralarda yer aldığıdır. Yapılan içerik analizinde Rusya'daki görsellerin konaklama, dinlenme ve kruvaziyer ulaşımı; İngiltere'deki görsellerin kruvaziyer ulaşımı ve tarihi mekanlar; Fransa'daki görsellerin sakin plajlar ve deniz eğlenceleri; Almanya'daki görsellerin Kuşadası'nı bütünüyle gören ve günbatımı; Hollanda'daki görsellerin Güvercinada ve Kadınlar Denizi içerikli olduğu saptanmıştır. Bu görsellerdeki içerik çerçevesinde, incelenen ülkelerdeki potansiyel turistlere yönelik nasıl bir pazarlama yapılabileceği tartışılarak turistik işletmelere ve karar vericilere öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Göstergebilim Analizi, Google, Kuşadası

Genetik Algoritma Kullanılarak Hemşire Çizelgeleme Problemi Çözümü

Salih Mervan TAŞ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2833-8332>)
Dr. Kerim Kürşat ÇEVİK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2921-506X>)

ÖZ/ABSTRACT

Farklı çalışma gruplarının farklı zaman dilimlerini kullanarak çalışması vardiya olarak adlandırılır. Bu vardiyaların çizelgelenmesi ise işletmeler için zaman, eşitlik ve iş yükü açısından önemli bir konudur. Vardiya çizelgelemenin sorumlu kişiler tarafından manuel olarak yapılması oldukça zor bir işlemdir. Bu çalışmada vardiya çizelgeleme probleminin çözümünde 7/24 çalışma saatine sahip olmaları nedeniyle ve çizelge içerisinde en fazla kısıtlama bulunan sektörlerden birisi olan hemşirelerin çalışma şekilleri ele alınmaktadır. Hemşire çizelgeleme probleminin çözümü için sezgisel algoritmalarından genetik algoritma kullanılmıştır. Çalışmada 15 hemşirenin haftalık, 15 günlük ve aylık çizelgeleme problemleri, 4 farklı kısıtlama ile birlikte çözülmektedir. Elde edilen sonuçlara göre genetik algoritma kullanılarak hemşire çizelgeleme probleminin tüm kısıtları yerine getirilerek, bir aylık çizelgelemenin 10 deneme sonucunda 0,1432 saniye ile 0,1865 saniye arasında ve 1721 ile 2094 iterasyon arasında çözüme ulaştığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Çizelgeleme, Genetik Algoritma, Python, Optimizasyon

Öğretmenlerin Yenilikçi Öğretmen Kavramına İlişkin Metaforik Algılarının Belirlenmesi

Funda Tuba AKTOSUN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7646-0324>)
Prof. Dr. Yusuf BUDAK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9625-204X>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu araştırmada öğretmenlerin yenilikçi öğretmen kavramına ilişkin metaforik algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada araştırmacı tarafından geliştirilen metaforik algı belirleme formu kullanılmıştır. Öğretmenlerden yenilikçi öğretmen kavramını bir metaforla tanımlamaları ve bu metaforu neden kullandıklarını açıklayan bir de gerekçe cümlesi yazmaları istenmiştir. Bunun yanında araştırmaya katılan öğretmenlere ait demografik bilgiler de bulgular kısmında yer almaktadır. Araştırmada metaforlar aracılığıyla öğretmenlerin yenilikçi öğretmen kavramına nasıl yaklaştıkları saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmaya farklı kurum düzeylerinde görev yapan, farklı branşlara sahip ve mesleki süreleri aynı olmayan toplamda 265 öğretmen katılmıştır. Veri eksikliği veya yanlışlığı gerekçesiyle 3 form araştırma dışı bırakılmıştır. Buna göre araştırmaya toplam 262 kişiden elde edilen veriler dâhil edilmiştir. Elde edilen verilere göre öğretmenlerin çoğunun yenilikçi öğretmen kavramına olumlu baktığı görülmüştür. Elde edilen olumsuz metaforlara ait veriler incelendiğinde erkek öğretmenlerin kadın öğretmenlere göre yenilikçi öğretmen kavramına bakışları daha olumsuzdur. Yine elde edilen olumsuz metaforlar incelendiğinde mesleki kıdem arttıkça öğretmenlerin mesleğe ve yenilikçi öğretmen kavramına ilişkin algısı olumsuz yönde etkilenmektedir. Olumsuz metaforlara ait gerekçe cümleleri incelendiğinde ülke şartlarının, eğitim sistemindeki aksaklıkların ve öğretmenlerin veli – öğrenci baskısı altında çalışmak zorunda olmalarının yenilikçi öğretmen kavramına karşı olumsuz bir bakış açısı sergilemelerinde etkili olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin yenilikçi öğretmen kavramını tanımlamak için seçtikleri metaforlar incelendiğinde bunların büyük çoğunluğunun kendini yenilemesi ve sürekli dönüşüm halinde olması sebepleriyle doğaya ait bir kavram olduğu görülmüştür. Metaforları açıklamak için seçilen gerekçe cümleleri incelendiğinde yenilikçi öğretmenlerin çoğunlukla kendilerini geliştiren, yenilenecekleri, yeniliklere uyum sağlayan kişiler olarak görüldükleri saptanmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlere göre yenilikçi öğretmende bulunması gereken en temel üç özelliğin meraklı ve araştırma becerilerine sahip olmaları, yeniliklere açık olmaları, kişisel ve mesleki gelişimlerine önem vermeleri olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler/Keywords: yenilik, öğretmen, yenilikçi öğretmen, metafor

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ AHLAK ANLAYIŞININ FİKRİ TEMELLERİ VE DÖNEMİN ÇOCUKLARA YÖNELİK YAYINLARINDA AHLAK ANLAYIŞI

Dr. Sevcan BAŞBOĞA ÖZEN

ÖZ/ABSTRACT

Erken Cumhuriyet dönemi inkılâplarının ve inşa edilmeye çabalanan toplumun fikri temelleri, Osmanlı Devleti'nde Tanzimat döneminden itibaren başlayan ve Meşrutiyetle beraber zenginleşen bir arka plana sahiptir. Cumhuriyetle beraber inşa edilmeye çalışılan yeni toplumun, Cumhuriyetin, ulus devlet paradigmasına uygun olarak yeni bir ahlak anlayışı ile yoğrulması gerekmektedir. Bu konuda hem II. Meşrutiyet, hem de Cumhuriyet dönemlerinde ortaya koyduğu fikirlerle konuya belli bir perspektif kazandıran ve bu yanı sıra Cumhuriyetin inşa etmeyi amaçladığı yeni ahlak anlayışının geliştirilmesi konusunda önemli katkılar sağlayan isimlerin başında Ziya Gökalp gelmektedir. Gökalp'in ortaya koyduğu fikirler Cumhuriyet tarihinin önemli düşünür ve yazarları arasında yer alan ve başta İsmail Hakkı Baltacıoğlu olmak üzere onlardan esinlenen yazarların yazdıklarıyla Cumhuriyetin ahlak, terbiye/eğitim anlayışını biçimlendirmeye çalışmışlardır. Gökalp'in hem ahlak ve terbiye hem de gelecek toplumun nüvelerini oluşturacak olan çocukların eğitimi konusundaki düşüncelerinin kaynağı, büyük oranda Emile Durkheim'e ve onun eğitim sosyolojisine dayanmaktadır. Gökalp, Durkheim'in üzerinde durduğu, yeni toplum yapısının ahlak anlayışı olarak tanımladığı toplumsal ahlakı, "içtimai ahlak" olarak kavramsallaştırmıştır. Buna göre Gökalp, modern devlet sisteminin ortaya çıkması ile değişen ve dönüşen siyasal, sosyal ve ekonomik yapı ile geleneksel toplum yapısından kaynaklanan gerilimler dolayısıyla ortaya çıkan ahlak konusundaki sorunların çözümü için "içtimai ahlakı" önermiştir. Gökalp'in önerdiği "yeni ahlak" ya da "içtimai ahlak" anlayışının en temel özelliği, içerisinde yaşanan zamanın ihtiyaçları ve gereklerine cevap verebilecek nitelikte ve mutlak olarak bilimsel bir temele dayalı, pozitivist bir yaklaşımın bir ürünü olmasıdır. Bu bağlamda Erken Cumhuriyet dönemi ahlak anlayışının temelleri, Tanzimat ile başlayan ve II. Meşrutiyetle beraber gittikçe güçlenen ve kaynağını Batı modernleşmesinden alan laik-seküler, pozitivist, ilerlemeci bir anlayışa dayanmaktadır. Bu yanı sıra özellikle II. Meşrutiyet döneminde ilk nüveleri ortaya çıkan laik-seküler toplumcu ahlak anlayışı ile Cumhuriyetin inşa etmeye çalıştığı ahlak anlayışı görece düşünsel bir sürekliliğe sahiptir. Cumhuriyet yönetiminin, inşa etmeyi amaçladığı toplumun temeli olarak çocuklar görülmüştür. Zira Cumhuriyeti yaşatacak olan çocukların, genç nesillerin bahsi geçen ahlak anlayışına ve ahlaki erdemlere sahip olabilmeleri için hem eğitim kurumları hem de dönemin çocuk yayınları aracılığıyla çocuklara ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu bildiri de hem Erken Cumhuriyet dönemi ahlak anlayışının fikri temelleri ortaya konulmaya çalışılmış, hem de bahsi geçen ahlak anlayışının, dönemin süreli çocuk yayınlarında hangi söylemlerle ve ne şekilde ortaya konulduğu sorunsallaştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Erken Cumhuriyet Dönemi, İçtimai (Toplumsal) Ahlak, Süreli Çocuk Yayınları

TÜRK VE BATI KÜLTÜRÜNDE DÖRT YÖN KUTSALLIĞININ SANATA YANSIMASI

Assist. Prof. Dr. HURİYE ALTUNER (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7714-3793>)

ÖZ/ABSTRACT

Dört yön kutsallığı ve ya dört yön vurgusu, mimariden şehir kuruluşuna, resimden el sanatları ürünlerine kadar sanatın her alanında kendini göstermektedir. Aslında sanatı belirleyen en önemli unsur, o topluluğun varoluşundan itibaren belirlenen ve daha sonra kültürünü oluşturan manevi değerleridir. Bunlar, pagan kültürden itibaren belirlenen ve semavi dinler içinde yoğrularak hayatımıza dâhil olan, kültürümüzü şekillendiren değerlerdir. İslam ve Hristiyan kültürler bazında sanatsal üretimleri inceleyecek olursak, diğer dinlerde de mevcut olmakla birlikte, dört yön vurgusunun sanatta bir şekilde varlığına şahit oluruz. Türklerin İslamiyet'i kabulünden önceki dönemden itibaren gerek şehirlerde gerekse bina kuruluşlarında merkezden başlayan ve dört yöne doğru yayılan bir kurgunun hâkimiyetini takip edebiliriz. İslamiyet sonrasında da bu vurgunun, dört yöne giriş kapısı yerleştirilerek, ortada avlu ve dört yöne eyvan düzenlemesi yerleştirilerek yapıldığını, süslemelerde; taş çini ve ya tekstil ürünleri üzerindeki motiflerde kullanıldığını görmekteyiz. Batı sanatında ise özellikle Hristiyanlıkla bağlantılı olarak dört yön vurgusunu, haç formunda bulmaktayız. Haç, Roma dönemden itibaren var olan ve aslında suçluları cezalandırmak için kullanılan bir ceza aracıdır. Ancak bu formun öncesi çok daha eskiler dayanmaktadır. İsa'nın çarmıha gerilmesi ile birlikte, insanın kendi peygamberine yaptığı kötülüğün, acımasızlığın ve 19 yüzyıldan itibaren yalnızlaşan insanın, savaşların yaşattığı acının, özlenen-bozulmamış Hristiyanlığın simgesi olarak sanat alanında defalarca kullanılmış, kiliselerin planını belirlemiştir. Dört yönün kesişmesi ise merkez noktayı, mistik merkezi sembolize etmektedir. Buna göre şehirler veya önemli dini yapılar, kutsal kabul edilen yüksek tepeler üzerinde kurulur. Manevi ve fiziksel olarak yükseklik, kuruluş için alan seçimini etkiler ve dünyanın merkezini işaret eder. Haçın dik kolu, hayat ağacı ile bağlantılıdır ve göksel dünya ile yeryüzü arasındaki bağlantıyı sağlayan bir semboldür. Türk ve batı kültüründe, dört yön temelde yaratılış kozmolojisini, Tanrısal gücü sembolleştiren dört ana yöne doğru simetrik olarak yayılmış bir evren tasavvurunu, gezegensel ve ahlaki düzeni, dört temel maddeyi, dört mevsimi, pusulanın dört temel yönü, dört İncil yazarını, Cennetteki dört ırmağı, dört halifeyi, dört kitap, dört büyük melek gibi kavramları işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Dört Yön, Dört Yön Kutsallığı, Haç Formu, Sanat ve Din.

Liberal Uluslararası Düzenin Gerileyişi ve Türkiye

Assist. Prof. Dr. Seçkin Köstem (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8356-444X>)

ÖZ/ABSTRACT

Küresel ekonomik krizi takip eden on yıla liberal uluslararası düzenin gerileyişi tartışması damgasını vurmuştur. Bu süreçte özellikle ABD hegemonyasının düşüşü ve yükselen güçlerin çokkutupluluk arayışları Uluslararası İlişkiler disiplinde sıklıkla tartışılmalıdır. Uluslararası İlişkiler yazınında, son on yılda yeni şekillenen düzenin çokkutupluluğun ötesinde, multiplex, çoğulcu, ya da pluripolar özellikler taşıyacağı argümanları öne sürülmüştür. Özellikle Donald Trump'ın ABD başkanlığına yükselmesiyle birlikte çoktarafli uluslararası düzen beklenmedik bir biçimde içeriden hasar görmüştür. Trump ve Brexit vakalarının gösterdiği üzere, küreselleşme karşıtlığı, yükselen ekonomik milliyetçilik ve uluslararası örgütlerin meşruiyetinin sorgulanması istisnai gelişmeler olmaktan çıkıp genelgeçer akımlar haline gelmeye başlamıştır. Küresel ekonomik sistemin içinden geçmekte olduğu Covid-19 krizinin bu süreci perçinleyeceği ve önümüzdeki süreçte korumacılığın artacağı ve küreselleşmenin yavaşlayacağı öngörülmektedir. Çin ve diğer yükselen güçlerin ABD merkezli liberal uluslararası düzene bir alternatif oluşturup oluşturamayacakları tartışması ise sürmektedir. Bir bölgesel ve yükselen güç olarak Türkiye'nin liberal uluslararası düzenin düşüşü tartışmaları içindeki konumu giderek önem kazanmaktadır. Bu çalışma Türkiye'nin bu sürecin neresinde durduğunu tartışmaktadır. Bu amaçtan yola çıkarak, liberal uluslararası düzenin gerileyişi tartışmalarını uluslararası güvenlik, uluslararası ekonomi ve uluslararası normlar olmak üzere üç boyutta ele almakta ve Türkiye'nin her birinin içerisindeki pozisyonunu değerlendirmektedir. Türkiye'nin liberal uluslararası düzenin gerileyişi sürecinde paradoksal bir durumla karşı karşıya kalacağı ortaya çıkmaktadır. Bunun sebebi, Türkiye'nin Batı liderliğindeki liberal uluslararası düzeni gittikçe artan bir yoğunlukta sorgulamasına ve stratejik otonomi arayışında olmasına rağmen, bu düzenin sunduğu fırsatlardan yararlanmaya devam ediyor olduğu gerçeğidir. Türkiye'nin yeni şekillenen uluslararası düzendeki pozisyonunu ve yukarıda bahsedilen üç boyutun her birine yönelik tutumunu hem sistemik, hem bölgesel, hem de Türkiye'ye özgü içsel dinamikler belirleyecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Türkiye, Çoktaraflılık, Çokkutupluluk, Uluslararası Düzen, Liberal

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN KÖY KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFOR ANALİZİ YOLUYLA İNCELENMESİ

Dr. Abdullah TÜRKER (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3839-2735>)

ÖZ/ABSTRACT

Coğrafyacılar tarafından yaşayanların çoğunlukla tarım, hayvancılık, madencilik, balıkçılık ve ormancılık gibi birincil ekonomik faaliyetlerde çalıştığı yerleşim birimi olarak tanımlanan köy, idari olarak büyükşehir özelliği taşımayan illerde nüfusu 2000'den az olan ve muhtar tarafından yönetilen en küçük idari birim olarak ifade edilmektedir. İçerisinde bulunduğumuz salgın hastalık döneminde bahçesi olan ve kalabalık nüfuslanmış alanlardan uzak kırsal yerleşim birimlerinin önemini fazlaca arttığı görülmektedir. Son on yıldır kentlerden köylere doğru göç hareketinin hızlandığı ayrıca hobi bahçeleri uygulamasıyla en azından haftanın belirli günlerinde kentten uzaklaşmak için insanların alternatif oluşturduğu görülmektedir. Bu çalışmada çoğu kişinin kent yaşamından uzaklaşma düşüncesi ile yerleşme hayali kurduğu köy'e ilişkin lise öğrencilerin algılarının metaforlar yardımıyla ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Fenomenoloji yöntemi algıların doğal ortamında gerçekçi ve bütüncül biçimde ortaya konulduğu desen olarak ifade edilmektedir. Araştırma Kastamonu ilinde merkezi sınavla öğrenci alan ve üniversite giriş sınavında derece yapan öğrenciler çıkaran başarılı bir lisede 9. ve 10. sınıfta öğrenim gören 91 öğrenci ile yürütülmüştür. Lise öğrencilerin köy kavramına ilişkin sahip oldukları zihinsel imgeleri belirlemek amacıyla her birinden "Köy gibidir; Çünkü....." cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Katılımcıların geliştirdikleri metaforların analiz edilmesinde; kodlama ve ayıklama, örnek metafor imgesi derleme, kategori geliştirme ve geçerlik ve güvenilirliği sağlama aşamaları takip edilmiştir. Araştırmanın bulgularına bakıldığında katılımcıların toplam 42 metafor ürettikleri tespit edilmiştir. En çok tekrarlanan metaforlar ise; huzur, doğallık, doğa, özgürlük ve hayvanlar olmuştur. Köyü olmadığını beyan eden ve köye hiçbir zaman gitmediklerini belirten öğrenciler köyü; doğa, doğallık, rüya ve yeşillik gibi metaforlarla ifade ederken köyü olan ve haftada bir köye gittiğini ifade eden öğrencilerin ise köyü; kitap, cennet, doğa ve huzur metaforları ile ifade ettikleri görülmektedir. Araştırma sonucunda farklı şehirler, sınıf düzeyleri, okul türleri ve ekonomik gelir düzeyi gibi değişkenleri de dikkate alınarak yeni çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Köy, metafor, lise öğrencileri

Stoacı Eğitim Felsefesi

Assist. Prof. Dr. Tufan Kıymaz (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6631-3857>)

ÖZ/ABSTRACT

Antik Stoa felsefesi son yıllarda, özellikle Massimo Pigliucci ve Donald Robertson gibi araştırmacıların katkılarıyla Modern Stoacılık adı altında yeniden etkili bir yaşam felsefesi olarak ortaya çıktı. Bu çalışmada, günümüzde yeniden popülerlik kazanmaya başlayan Stoacılığın eğitim felsefesini ele alıyor ve özellikle Roma dönemi filozofları Seneca, Epiktetos ve Marcus Aurelius'un düşüncelerine dayanarak Stoacı bir pedagojinin sınırlarını çiziyorum. Bu konuşmada daha çok yüksek öğrenime odaklanıyorum fakat ana noktalar her seviyedeki, özellikle de lise seviyesindeki öğrenim uygulamalarına adapte edilebilir. Stoacı felsefenin en temel iddialarını şu şekilde özetleyebiliriz: Bizi üzen olaylar değil, olaylara dair yargılarımızdır. Doğaya (hakikate) uygun yaşamalıyız. Bazı şeyler gücümüz dahilindedir ve bazı şeyler gücümüz dahilinde değildir. Gücümüz dahilinde olmayanı değil gücümüz dahilinde olana odaklanmak akılcıdır. Erdemli bir insan olmak gücümüz dahilindedir. İnsanın hayattaki ana hedefi erdemli olmak olmalıdır. Erdemli bir hayat mutlu bir hayattır. Gücümüz dahilinde olmayanların bazıları tercih edilir bazıları da tercih edilmezdir. Gücümüz dahilinde olmayıp tercih edilir olanlar geçici/koşullu hedeflerdir fakat gerçek hedef yalnızca erdemdir. Gücümüz dahilinde olmayanların elde edilip edilememesi başarı ve yenilgi için ölçü teşkil etmez. Stoacılığın bu temel iddialarına dayanarak diyebiliriz ki bir Stoacı gelişimci bir zihniyete sahiptir, akılcıdır, hakikate önem verir, deneycidir (kendini geliştirme yolunda farklı yöntemler dener), bütüncül bir bakış açısına sahiptir ve erdemleşme yolunda sabırlıdır. Bütün bunlara dayanarak Stoacı bir pedagojide ana hedefin, yukarıda belirtilen tutumları ve bu tutumlara doğal olarak eşlik edecek olan üst-biliş (meta-cognition), öz-disiplin, zaman yönetimi, kaynak yönetimi, iyi iletişim gibi genel yetenekleri kazandırarak öğrenciyi kendine yeterli bir öğreniciye (self-learner) dönüştürmek olduğu söylenebilir. Akran değerlendirmesi, akran öğretimi, her katılımcının aktif olacağı ve kendini ifade edebileceği küçük grup çalışmaları, öz-değerlendirme ödevleri ve diğer geleneksel olmayan öğretim teknikleri Stoacı pedagojide merkezi bir yer teşkil eder. Özellikle Stoa felsefesindeki oikeiosis ve kozmopolitanizm kavramlarına dayanarak, mümkün olduğunca öğrencinin henüz eğitim sürecindeyken de topluma faydalı sonuçlar üretebileceği, sadece notlandırma amaçlı olmayan, değer üreten etkinlik ve ödevler tasarlanmalıdır. Görülüyor ki, Stoacı pedagojinin uygulanmasında öğrenci merkezli aktif öğrenim teknikleri önemli bir rol oynayacaktır. Ayrıca öğrenci güçlendirme (student empowerment) de öğrencilerin pozitif dönüşümünü vurgulayan bu pedagojinin önemli unsurlarından olacaktır. Kişisel dönüşüme verilen önem gereği alışkanlık yönetimi en temel öğretim yöntemlerinden bir olarak ortaya çıkacaktır. Özellikle öğrenim sürecini olumsuz etkileyen zararlı bilişsel ve davranışsal alışkanlıklar (erteleme davranışı gibi) geleneksel pedagojilerde olduğunun aksine ciddiye alınarak sorunsallaştırılacaktır. Böyle bir pedagojide öğretmenin rolü kürsüden öğrencilere bilgelik bahşeden bir bilgi kaynağından ziyade, öğrencileri kendilerini zorlayarak kendilerini geliştirmeye sevkeden, onlara kendilerini dönüştürme yolundaki alışkanlık yönetimi uygulamalarında yol gösteren bir antrenör rolü olacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Stoacılık, Eğitim Felsefesi, Pedagoji

Discourse Patterns and Communication Approaches Used in STEM Education

Assist. Prof. Dr. İsmail DÖNMEZ
Assist. Prof. Dr. Salih GÜLEN
Eylem ŞENER

ÖZ/ABSTRACT

The aim of this research is to analyze the discourse patterns and communication approaches used by a science teacher in the traditional education and STEM education process. The research was carried out to examine the STEM practices and classroom practices of a science teacher working in the province of Van in the process of traditional education practices. Discourse analysis was used to determine classroom discourse patterns and communication approaches in line with the purpose of the study. For the analysis, audio and video lecture records of the 7th grade classroom practices of science teachers on density were used. A total of 160 minutes of dialogues including teacher and student dialogues were analyzed from these records. According to the results of the research, it was determined that the science teacher used 3 different discourse patterns (Triad, Chain, Adjacent word) and 3 different communication approaches (Interactive and Dialogue, Interactive and Authoritarian, Non-Interactive and Authoritarian) in teaching the nature of science with a direct-reflective approach. It has been observed that the most used pattern in terms of discourse patterns in traditional practices is the triple pattern (initiation-response-evaluation), and the interactive and authoritarian approach in terms of communication approaches. In terms of communication approaches in STEM applications, it has been observed that there is a non-interactive and authoritarian approach. As a result of the findings obtained in the study, it is seen that science teacher and students are more familiar with traditional methods. Although teachers have knowledge and skills in STEM applications, it is observed that there are communication problems between teacher-students in classroom practices because students are not prone to these practices, and teachers exhibit more authoritarian behaviors in overcoming these problems.

Anahtar Kelimeler/Keywords: STEM education, Science education, Discourse analysis, Discourse patterns, Communication approaches

Kısa Dönüşümcü Liderlik Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması ve Psikometrik İncelemesinin Yapılması

Assist. Prof. Dr. Nesrullah OKAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9496-6417>)
Lec. Yusuf Taha OKAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0106-1695>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu araştırmanın amacı, Berger ve arkadaşları (2012) tarafından çalışanların yöneticeleri ile ilgili düşüncelerini belirlemek amacıyla geliştirilen "Kısa Dönüşümcü Liderlik Ölçeğini" Türkçe'ye uyarlamaktır. Araştırmanın evren ve örneklemini kamu ve özel sektörde çalışan bireyler meydana getirmektedir. Araştırma kapsamında ilk önce Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), ikinci olarak Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ve üçüncü olarak da ölçüt geçerliliği olmak üzere üç farklı örnekleme grubundan veriler toplanmıştır. Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) için, 117 (%33,5) kadın ve 232 (%66,5) erkek çalışan olmak üzere toplamda 349 katılımcının verileri analizlere dahil edilmiştir. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) için, 84'ü (%35,9) kadın 150'si (%64,1) erkek olmak üzere toplam 234 katılımcının verileri analize tabi tutulmuştur. Daha sonra ise ölçeğin ölçüt geçerliliği için, 35 (%43,8) kadın ve 45 (%56,2) erkek olmak üzere 80 katılımcının verileri analizlerde kullanılmıştır. Araştırma kapsamında ilk önce Açıklayıcı Faktör Analizi için veriler toplanmış ve analizlere dahil edilmiştir. Bu bağlamda, "Kısa Dönüşümcü Liderlik Ölçeği" için, ilk etapta maddelerin birbirleriyle ve varsa alt boyutlarla olan ilişkilerini belirlemek için Açıklayıcı Faktör Analizi yapılmıştır. Bu aşamada Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett değerlerine bakılmış, bu değerlerin uygunluğundan sonra ölçek uyarlamasının diğer analizlerine geçilmiş ve nihayetinde dik döndürme (varimaxrotation) yapılarak çıkan maddeler sunulmuştur. Eigen (özdeğer) 1 olarak alındığında yapılan ilk analiz işleminde ölçeğin tek boyutlu yapısı ortaya çıkmıştır. Sonuçlar neticesinde oluşan tek faktörün toplam varyansı açıklama miktarı %83,316 olarak bulunmuştur. Ölçeğin tek faktörlü yapısı 8 madde olarak elde edilmiştir. Madde yükleri; ,864 ile ,766 arasında değişmektedir. Elde edilen maddeler için Doğrulayıcı Faktör Analizi yapılmış ve bu verilerin kabul edilebilir uyum iyiliğine sahip olduğu sonucuna ulaşıldığı gibi ölçeğin tek faktörlü yapısı da doğrulanmıştır. Ölçüt geçerliliği için yapılan analizde kısa dönüşümcü liderlik puanları ile alturistik liderlik ölçeği puanları arasındaki ilişki pozitif yönlü ve anlamlı olarak bulunmuştur ($r=,765$; $p<,001$).

Anahtar Kelimeler/Keywords: Dönüşümcü liderlik, alturistik liderlik, ölçek uyarlama.

KIRAATLERİN ANLAM MERKEZLİ TASNİFİ (EBÛ AMR ED-DÂNÎ ÖRNEĞİ)

Dr. MUSTAFA KILIÇ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9669-4745>)

ÖZ/ABSTRACT

Allah Teâlâ, Kur'ân kendisinden başkasının katından gelseydi inanmayanların onda kesinlikle pek çok ihtilaf bulacaklarını (Nisâ 4/82) belirtmiştir. O, Kur'ân'da hiçbir çelişki bulunmamasını, Kur'ân'ın kaynağının vahiy olmasına bağlamıştır. Buna inanmayanlar ise zikredilen âyeti ve benzerlerini kendilerine dayanak yaparak onun Allah kelamı olmadığını ispata çalışmışlardır. Onlar Kur'ân'da çelişki bulunduğunu kanıtlamak için, başka şeylerin yanı sıra, kıraat farklılıklarına yönelmişlerdir. Mülhidler, bu çerçevede çeşitli kıraatlerin ortaya koyduğu anlam zenginliğini de bir ihtilaf olarak telakki etmişler ve bu durumun, Kur'ân'da çelişki bulunduğunu gösterdiğini iddia etmişlerdir. Ulema, Hz. Peygamber'den Kur'ân'ın yedi harf üzere inzâl olduğu bilgisinin nakledildiğini; bu doğrultuda ümmete kolaylık olması için onun okunuşunda farklı kıraatlere izin verildiğini belirtmişlerdir. İslâm âlimlerinin geneli, yedi harf ruhsatından kaynaklanan kıraatlerin (özellikle ferşî farklılıkların) de vahye dayandığını söylemişlerdir. Onlar, sahih ve şâz rivayetleriyle birlikte kıraatlerin tamamı değerlendirildiğinde, bir âyetin veya kelimenin okunuşundaki bazı farklılıkların yer yer mana değişimini de beraberinde getirdiğine dikkat çekmişlerdir. İslam bilginleri kıraat farklılıklarından neşet eden anlam çeşitliliğinin gerçekliğine işaret etmekle birlikte bu durumun hiçbir zaman haramı helal kılmak, yapılması emredilen bir şeyi yasaklamak gibi bir tezat ihtilafına yol açmayacağına altını çizmişlerdir. Âlimler yaptıkları çalışmalarla bir yandan -bahsi geçen- yedi harfin ne anlama geldiğini keşfetmeye gayret etmiş, bir yandan da kıraatlerden kaynaklanan anlam farklılıklarını sınıflandırmaya çalışmışlardır. Onların hedefinin hem anlamı merkeze alarak kıraatleri tasnif etmek hem de kıraat farklılıkları çerçevesinde zuhur eden çeşitli manalar arasında, dolayısıyla Kur'ân'da, herhangi bir çelişki bulunmadığını ortaya koymak olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede kıraat âlimlerinden Ebû Amr ed-Dânî (ö. 444/1053) "Câmi'u'l-beyân fi'l-kırââtî's-seb'î'l-meşhûra" adlı eserinde yedi harfin yorumuyla alakalı görüşlerini ortaya koymuştur. O, bunun ardından yedi harf nedeniyle lafızların ihtilafından doğan mana farklılıklarının üç grupta ele alınabileceğini söylemiştir: a) Birincisi, mana aynı kalmak üzere lafzın değişmesidir. b) İkincisi, lafzın ihtilafıyla birlikte anlamında da değişmesidir. Bu anlam değişiminin -iki mana arasında tezat ihtilafı olmadığı için- aynı anda bir şey üzerinde birleştirilmesi câizdir. c) Üçüncüsü, ise yine lafzın ihtilafıyla birlikte anlamında da değişmesidir. Ancak bu grupta -iki manayı bir şey üzerinde birleştirmenin imkânsızlığı nedeniyle- anlam değişiminin aynı anda bir şey üzerinde birleştirilmesi câiz değildir. Dâni, kıraat ihtilaflarının anlam merkezli tasnifinde zikredilen üç grubun, kıraatlerin tamamına şamil olduğunu belirtmiş; yaptığı açıklamalarla kıraatlerden doğan muhtelif anlamlar arasında tenakuz bulunmadığını örneklerle ortaya koymaya çalışmıştır. "Kıraatlerin Anlam Merkezli Tasnifi" başlıklı tebliğde kıraat âlimlerinden Ebû 'Amr ed-Dânî'nin, kıraatleri anlam açısından tasnifi diğer âlimlerle de mukayeseli olarak ele alınıp değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Kıraat, yedi harf, Kur'an, kıraatlerin tasnifi, Ebû 'Amr ed-Dânî

Covid-19 ve Aktivite: Ülkemizde Bu Konuda Yayınlanmış Araştırmalar Neleri İnceledi, Neler İncelenmeli?

Assist. Prof. Dr. Özgü İnal (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0351-1821>)

ÖZ/ABSTRACT

COVID-19 Pandemisi; birçok bireyin yaşam ve çalışma rutinlerinde, aktivite tercihlerinde, aktivite düzeylerinde ve aktivite dengelerinde değişikliklere yol açtı. Bu çalışma; Covid-19 Pandemi süreci ve aktivite ile ilgili ülkemizde yayınlanan makalelerin incelenmesi amacı ile planlandı. "Covid-19, Pandemi, Koronavirüs, SARS-COV-2 ve aktivite" anahtar kelimeleri kullanılarak yapılan literatür taraması sonucunda, bu konuda ülkemizde yayınlanmış yedi makaleye rastlandı. Bu makalelerin dört tanesi araştırma makalesi, iki tanesi derleme ve bir tanesi ise döküman incelemesi ve tarama modeli ile yapılan nitel bir çalışma idi. Tüm araştırma çalışmaları on-line olarak gerçekleştirilmişti. Bu çalışmalardan üçü üniversite öğrencilerini, bir tanesi ise 18-65 yaş arası bireyleri kapsıyordu. 18 yaş altı ve 65 yaş üstü bireylerin dahil edildiği bu konuda bir çalışmaya ise rastlanmadı. Türkiye'de 11 Mart 2020'de ilk vakanın görüldüğü açıklandı. Bu tarihten sonra, hükümet salgının yayılmasını durdurmak için bazı önlemler almaya başladı. Bu önlemlerden biri; 20 yaş altı ve 65 yaş üzeri bireylere yönelik sokağa çıkma yasağı uygulanması idi. Bununla birlikte yapılan çalışmaların sadece 18-65 yaş arası bireyleri kapsadığı görülmektedir. Bu kapsamda; ileride yapılacak çalışmaların uzun süre evde kalan ve belkide aktivite açısından en çok etkilenen 18 yaş altı ve 65 yaş üstü bireylere yönelik de planlanması gerekliliğine dikkat çekmektedir. Çalışmaların kapsamına bakıldığında ise; tüm çalışmaların başlığının "fiziksel aktivite" terimini içerdiği görüldü. Tüm çalışmalarda "fiziksel aktivite" teriminin temel alınması belkide; aktivite ile ilgili farklı terimlerin ülkemizde yeterince bilinmemesinden kaynaklanabilir. Bu kapsamda; "aktivite tercihleri", "aktivite keşfi", "aktivite analizi", "günlük yaşam aktiviteleri", "serbest zaman aktiviteleri", "rekreasyonel aktiviteler" ve "aktivite performansı" gibi terimleri içeren konulara yönelik çalışmaların da Covid-19 Pandemi süreci ile ilgili olarak ele alınmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Sonuç olarak; Covid-19 Pandemi sürecinde aktivite ile ilgili farklı alanların ve konuların incelendiği, farklı yaş gruplarını kapsayan çalışmalara ihtiyaç olduğu görülmektedir. Bu sayede; hem Covid-19 Pandemi sürecinin bireyler üzerindeki etkileri daha kapsamlı anlaşılabilir, hem de bu konuda planlanacak müdahaleler holistik bir bakış açısı ile planlanabilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid-19, Pandemi, Aktivite

TERSİNE LOJİSTİK VE GIDA ÜRETİM FİRMASINDA GERİ DÖNÜŞÜM UYGULAMASI

Dr. AHMET ALPER SAYIN
Haşim BARMAN

ÖZ/ABSTRACT

Tersine lojistik, firmaların imal ettikleri ürüne olan sorumluluklarının ürünün varabileceği en son aşamaya kadar olmasını zorunlu kılmaktadır. Bu zorunluluk sayesinde tersine lojistik firmalara üretimlerinde daha verimli ve başarılı bir ürün üretmelerinin önemini vurgulamaktadır. Günümüzde firmalar açısından müşteri memnuniyetinin kazanılması, çevreci izleniminin rekabet avantajı sağlaması, çevre koruma kanunlarının varlığı, üreticilerin ürettikleri mallardan tüketicilerin kullanımının son aşamasına kadar sorumlu olması ve bazı ekonomik unsurlardan dolayı ürünlerin yeniden değerlendirilip geri kazanılması ciddi bir boyuta gelmiştir. Bununla beraber her geçen gün ekolojik dengenin bozulması, atık arazi kapasitelerinin dolması ve müşterilerin çevreye duyarlılıklarının artması ile hem kamu hem de özel sektörde tersine lojistik süreçlerinin daha verimli bir şekilde araştırılması bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu çalışmada da tersine lojistik kavramı işlenmiş ve önemi belirtilmiştir. Ayrıca tersine lojistik faaliyetleri açıklanmış ve bunların ekonomik, sosyal ve çevresel faydaları üzerinde durulmuştur. Çalışmada örneklem olarak Karaman Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren gıda imalat firmasının tersine lojistik süreçleri incelenmiştir. Çalışmada elde edilen bilgiler firmanın idari personeliyle birebir görüşme yöntemi kullanılarak elde edilmiştir. Tersine lojistik ekonomik, çevresel ve yasal açılarından firma için bir zorunluluk haline gelmiştir. Tersine lojistik süreçlerinin başarılı bir şekilde uygulanmasıyla firma hammadde maliyetlerini azaltmakta, tüketicinin satın alma ilişkisini düşürmekte ve firmanın sosyal sorumluluklarının verimli bir şekilde yerine getirilmesini sağlayarak firmaya 'çevreci firma' izlenimini vermekte olup rakiplerine karşı avantaj sağlamaktadır. Yapılan inceleme bildiride detaylı bir şekilde aktarılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Tersine Lojistik, Tersine Lojistik Süreçleri, Çevreci Firma

SAHNEDE ŞEHİRLER! TÜRKİYE’NİN UNESCO YARATICI ŞEHİRLER AĞI - FİLM ALANI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Assoc. Prof. Dr. Işıl Arıkan Saltık (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3456-2787>)
Çağla Aslı Gülduran (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3364-457X>)

ÖZ/ABSTRACT

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı (UCCN), 2004 yılında UNESCO tarafından, yaratıcılığı kentsel gelişme sürecinde önemli bir faktör olarak gören şehirlerarasındaki işbirliğini artırmak için gerçekleştirilen proje sonucunda kurulmuştur. Projenin ana amacı, küreselleşmenin etkisi ile ortaya çıkan kültürün homojenize olması ve metalaşması tehditlere karşı kültür ve yaratıcılığın gelişimini teşvik etmektir. Ayrıca, işbirliği ağı aracılığıyla şehirlerin uluslararası düzeyde tanıtımını ve gelişimine katkı sağlamayı, hem küresel, hem ulusal hem de yerel düzeyde sürdürülebilir kalkınmayı desteklemeyi amaçlamaktadır. Kısaca, UCCN ile kültürel çeşitliliğin artırılması, sürdürülebilir kalkınmanın teşvik edilmesi hedeflenmekte ve küresel bir platformda şehirlerin uluslararası düzeyde görünürlüğü ve tanıtımı desteklenmektedir. UCCN kapsamında, edebiyat, film, müzik, zanaat ve halk sanatları, tasarım, gastronomi ve medya sanatları olmak üzere yedi farklı yaratıcı alan yer almaktadır. Dünya genelinde 70’i aşkın ülkeden 246 şehir UCCN kayıtlıdır. Bu çalışma, Türkiye’de bazı şehirlerin film teması üzerinden UCCN katılım potansiyelinin incelenmesini amaçlamaktadır. Nitel araştırma yöntemleriyle gerçekleştirilen çalışmada, ikincil veriler betimsel analiz aracılığıyla değerlendirilmektedir. Çalışmada öncelikle UCCN ve özellikle dünya genelinde film teması üzerinden UCCN’ye dâhil olan şehirler hakkında bilgi verilmektedir. Ardından, Türkiye’de film turizmi konusunda öne çıkan destinasyonlar UCCN film teması kriterleri üzerinden değerlendirilmekte ve yaratıcı şehirler ağına girme potansiyelleri incelenmektedir. Çalışma sonucunda UNESCO tarafından belirlenen kriterlere uygunluğu nedeniyle Antalya, İzmir ve Muğla’nın UCCN’ye film teması üzerinden dâhil olma potansiyelinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma, sürdürülebilir turizm anlayışını benimsemiş destinasyonlarda yaratıcılığın bir strateji olarak uygulanabilirliğine ilişkin bulgular sunması açısından önem taşımaktadır. Böylelikle kitle turizminin turizmin ekonomik kazanımlarını önde tutan ve turist odaklı yaklaşımın yerine, turizmin sosyo-kültürel etkilerini de gözeten ve yerel halkın ve toplulukların öncelikli olduğu sürdürülebilir turizm anlayışına geçiş sürecine de destek olabilecektir. Çalışma aynı zamanda UCCN film turizmi ilişkisini irdeleyerek alan yazının gelişimine de katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Yaratıcı Şehirler, Yaratıcı Turizm, Film Turizmi, UNESCO, Türkiye.

Şiiliğin Yayılma Araçlarından Biri Olarak Ziyaret Kültürü ve Fonksiyonları

Assist. Prof. Dr. Habip Demir

ÖZ/ABSTRACT

Dini yaşantının bir ögesi olarak semboller, o dinin mensupları arasında ortak dil, kültür, duygu ve tarih birliği inşa etmek noktasında önemli bir görev üstlenmektedir. Bütün dinlerde ve düşünce ekollerinde mevcut olan semboller, birleştirici yönlerinin yanında öteki ile arasına mesafe konulmasını sağlama gibi bir işleve de sahip olmuştur. Bu bağlamda İslam dini ve bünyesindeki düşünce ekolleri de semboller kanalıyla benzer fonksiyonları yerine getirmiştir. İslam düşünce geleneğinde birisi yazılı kalıplara bağlı resmi din anlayışı, diğeri âdet, gelenek ve göreneklerin etkisinde sözlü kültür etrafında gelişen halk dindarlığı olmak üzere iki temel yapıdan bahsetmek mümkündür. Tarihi süreçte çoğu zaman birbiriyle çatışma halinde bulunan yazılı ve sözlü gelenek, farklı kurumsal yapılar tarafından temsil edilerek gelecek nesillere birikimlerini aktarabilmiştir. Bu bağlamda halk dindarlığının en yaygın görünüşlerinden birisi ulu kişilerin kabirleri etrafında oluşan türbe ve ziyaret kültürüdür. Böyle bir geleneğin, sözlü kültürden beslenen sufi oluşumlar tarafından yaygınlaştırıldığı ve türbeler üzerinden yazılı geleneğe bir alternatif/muhalefet hareketine dönüştüğü söylenebilmektedir. Bu yönüyle devlet/siyasetle iç içe görüntü sergileyen Sünni geleneğin yazılı/kitabî yönü tarafından tarihi süreçte dışlanarak farklı bir kategoriye hapsedilmiştir. İslam düşüncesinin iki ana ekolünden birisi olan ve “öteki” olarak Sünni geleneğin karşısında uzun geçmişi ve kültürel birikimiyle önemli bir yer tutan Şiilik’te bu olgu daha farklı bir şekilde tezahür etmiştir. Sünni geleneğin aksine uzun asırlar boyunca siyasi iktidarın nimetlerinden yoksun kalan ve varlığını küçük topluluklar halinde sürdüren Şiiliğin ayakta durmasında toplumla kurduğu duygusal birlikteliğin rolü büyüktür. Her ne kadar uzun geçmişi boyunca önemli ölçüde yazılı/kitabî bir geleneğe sahip olsa da Şiiliğin toplumsal alana nüfuz etmesi ve varlığını nesiller boyu sürdürmesinde ziyaret mekanları yoluyla kurulan dinî ve sosyal ağ oldukça önemlidir. Bir muhalefet hareketi olarak Şiilik, “seçilmiş travmalar” yoluyla duygusal birikime ve bu birikimin yansıtıldığı ritüellere çok önem veren bir yapıdır. Yıl boyu süregelen ve taziye adı verilen anma etkinlikleriyle mezhebin sembol kişileri ve tarihi olaylar yeni nesiller tarafından canlı tutulmaktadır. Bu ritüeller aracılığıyla mezhebin kendini gelecek nesillere aktarması sağlanmaktadır. Bu noktada Sünni gelenekte görüldüğünün aksine türbe ve ziyaret kültürünün halkın muhayyilesinde yer tutmuş sözlü kültür ile değil bizzat yazılı kültür aracılığıyla da teşvik edildiği ve süreç içerisinde bu kültürün yazılı kültürü de biçimlendirmeye başladığı görülmektedir. Bu kapsamda tarih boyunca Şiiliğin en etkin olduğu, ilmî ve kültürel zenginlik açısından en geliştiği yerlerin başta imam kabirleri olmak üzere önemli kişilerin türbeleri etrafında olduğu görülecektir. Şiiliğin yaygın olduğu coğrafyalara bakıldığında türbe ve benzeri sembolik mekanların yakınında olduklarını görürüz. Bunlar arasında, Irak’ın Atebat adı verilen imamlara ait yerler tarihi süreçte Şii kültürün taşıyıcısı rolü görmüşlerdir. Yine İran’ın Kum ve Meşhed şehirlerinin canlılığını korumasında ziyaret mekanlarının rolü bulunmaktadır. Şii gelenekte türbeler, birçok işlevi yerine getirmektedir. Bunlar dini, sosyal, ekonomik ve siyasi olmak üzere çeşitli başlıklar altında sınıflandırılabilir. Bir yandan türbe ve ziyaret mekanları etrafına konumlandırılmış medreseler aracılığıyla teoloji korunurken, buraya yapılan bağışlarla Şii toplumun ekonomik bakımdan güçlenmesi amaçlanmış, diğer yandan böyle bir gücün ve kutsallığın verdiği etkiyle tarih içerisinde bu ziyaret mekanları devlet ile toplum arasındaki anlaşmazlık dönemlerinde bir nevi siyasi sığınma yeri olarak kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Şiilik, Ziyaret, Türbeler

Green Practices in Restaurants: Case of Foça

Dr. Pınar Işıldar (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7667-9951>)

ÖZ/ABSTRACT

Environmental problems that started with the industrial revolution have created an important environmental awareness today. The increasing global population, the increase in energy needs and the depletion of non-renewable energy resources have created the danger of environmental destruction over time. These environmental problems have shown that ordinary business models are not an option for the future, and environmental sustainability has become an important part of business practices in all industries. The restaurant industry, along with other parts of the hospitality industry, is equally important to its environmental impact. As with green hotels, green restaurants have started to adopt practices that reduce beneficial and negative effects for the environment. The word "green", which has a meaning beyond a color, is used with many issues today. Green design, green behavior, green production, green image, green product, green purchasing, green industry and green management are just a few of them. In general, the use of the word 'green' at the beginning indicates that the work and process are 'environmentally friendly', 'environmentally sensitive' and 'sustainable' anytime and anywhere (Işıldar, 2017; Kim, Njite & Hancer, 2013; Han, Hsu and Lee, 2009). This research aims to determine to what extent restaurants in Foça district implement green practices and their awareness in this context. In order to achieve these aims, the study adopts a qualitative research method. The field research encompasses semi-structured interview and participant observation technique as methods of information gathering. The sample of this research, which is designed as a qualitative research, is purposeful sampling and just first and second class restaurants (Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism) in the center Foça were selected. During the 2 months, a total of 19 face-to-face interviews were held. Semi-structured interview technique was utilized as the data gathering method and the interviews consisted of open-ended questions. Descriptive analysis was used to analyze data in this study. The results showed that the owners and managers' awareness of green practices are moderate level. When restaurants are examined according to the 8 green categories determined by the Green Restaurant Association (Water Efficiency, Waste Reduction and Recycling, Sustainable Durable Goods & Building Materials, Sustainable Food Energy, Reusables & Environmentally Preferable Disposables, Chemical and Pollution Reduction, Transparency & Education), seen that practices are water efficiency, waste reduction and recycling, sustainable food, energy efficiency and reusables & environmentally preferable disposables are applied. On the other hand, it has been observed that there is not any implementation of sustainable durable goods & building materials, chemical and pollution reduction, transparency & education.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Green Practices, Green Restaurant, environmental sustainability

ORTAÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ GENÇLERDE FİNANSAL OKURYAZARLIK VE FİNANSAL EĞİTİMİN ETKİLERİ

Assoc. Prof. Dr. Şehnaz Bakır Yiğitbaş
Dr. Erdem Temeloğlu
Adnan Şimşek

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışmanın amacı, ortaöğretimde eğitim gören öğrencilere verilecek finansal eğitimin gençlerin iktisadi davranışlarına olan etkilerini belirlemektir. Finansal eğitim almış bireylerin iktisadi konulardaki davranış biçimiyle ülke ekonomisine önemli faydalar sağladığı bilinen bir gerçektir. Finansal eğitim alacak kitle olarak, Çanakkale ili Ayvacık ilçesinde ortaokullarda eğitim gören ve ilk gençlik dönemini temsil eden 12-14 yaş genç grubu seçilmiştir. Araştırma, eğitim düzeyi arttıkça finansal okuryazarlık seviyesinin de artacağı temel hipotezine dayanmaktadır. Bu hipotezden hareketle, denek olarak seçilen öğrenci grubuna eğitimler verilmiştir. Durum tespiti ve elde edilecek sonuçların ölçme ve değerlendirilmesinde soru formlarına dayanan “nicel anket yöntemi” kullanılmıştır. Finansal eğitimden beklenen sonuç, gençlerin temel ekonomi ve bankacılık bilgisi, faiz hesaplamaları vb. konularda bilgi düzeylerini artırmalarını sağlamak ve tasarruf davranışlarını olumlu yönde etkilemektir. Finansal eğitim öncesi ve sonrasında ayrı ayrı uygulanan anketler ile finansal eğitimin gençler üzerindeki etkisi belirlenmiş ve finansal eğitimin gençler üzerinde olumlu bir etki yarattığı bulgusuna ulaşılmıştır. Finansal eğitim sonrasında gençlerin temel bankacılık ve temel ekonomi bilgilerinin, paranın zaman değeri, üretim ve para ilişkisi, enflasyon ve faiz hesaplamaları gibi konularda gençlerin bilgi düzeyinin arttığı görülmüştür. Diğer taraftan finansal okuryazarlık değişkenlerinin cinsiyet, ailenin geliri ve eğitimi, öğrencilerin sayısal derslerdeki başarısı gibi değişkenlerle olan ilişkisi tespit edilmek istenmiş sadece cinsiyet değişkeninin anlamlı çıktığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Finansal Okuryazarlık, Tasarruf, Eğitim, Sürdürülebilir Kalkınma

A LITERATURE REVIEW OF THE PROSPECT THEORY

ABDELA YASIN SALIYA (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9397-4493>)

ÖZ/ABSTRACT

This article presents a review of prospect theory which was an alternative model for expected utility theory. The objective of this paper is to examine in detail the original work of Kahneman and Tversky (1979) entitled 'Prospect theory: An analysis of decision under risk'. Their work is aimed to demonstrate how the expected utility theory of the economic model was inadequate and inconsistent in explaining the human decision-making process. They came with a more convincing model called prospect theory. The theory contains two basic stages for choice decision-making. These are the editing stage and the evaluation stage. The theory stated that carriers of utility are changes in the existing state of affairs, rather than the final state. However, changes in the existing state of affairs and the final state are interdependent. Hence, we should consider value(utility) as a function of the current state of affair (reference point) and the size of change from that reference point i.e., positive or negative. For example, for the person who already owns specific assets, purchasing the same additional asset may bring less value (utility) than the value (utility) it will bring to a person who does not own that specific asset. According to the expected utility theory, two individuals should have the same level of utility for the same amount of gain or loss. However, in prospect theory, the same amount of gain or loss does not bring the same feeling for two different persons or, even for a single person. Kahneman and Tversky(KT) suggest that their theory can be extended to the particular situation of prospects in which the likelihood of the events is not quantified. They also stated that as long as the outcomes are coded as gains and losses relative to the standard point, the proposed value function for money can be valid for other non-monetary attributes. KT popular theory (PT) was later extended in several angles by themselves and by other researchers. The applications of the prospect theory are not only limited to the monetary attributes but also for other non-monetary aspects such as Political science, Cognitive neuroscience, and other areas that require the decision-making process.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Prospect Theory, Utility Theory, Value Function, Literature Review

TÜRKİYE'DE DEVLETİN SOSYAL GÜVENLİK ROLÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. ABDULHALİM ÇELİK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4905-6481>)

ÖZ/ABSTRACT

Türkiye'de sosyal güvenlik sistemindeki gelişmelerin, dünyadaki genel eğilimlere paralel gelişmeler olduğu ve son yirmi yıldaki düzenlemeler ve sonuçları ile geçmiş dönemler ve yıllara nazaran daha istikrarlı bir yapıya kavuştuğu söylenebilir. Sosyal sigorta programlarından faydalanma koşulları, sağlanan ödemeler ve hizmetler bu çalışmada değerlendirilecek olan 1999-2019 yılları arasındaki düzenlemelerden etkilenmiştir. Sosyal korumanın kapsamı genişletilirken emeklilik yaşının yükseltilmesi gibi düzenlemelerle bunlardan yararlanma koşulları zorlaştırılmıştır. Sosyal güvenliğin devletin bir görevi olduğu 20. asırdaki gelişmelerle genel bir kabul görmüştür. Bilim dünyasında ve gerek ulusal ve gerekse uluslararası örgütler ve sosyal güvenlik uygulamaları sosyal güvenliğin bir devlet görevi olduğunun tartışmalardan uzak olması gerektiği yönündedir. Sosyal siyaset ve sosyal güvenlik politikalarının, mevzuatının ve uygulamalarının devletin söz konusu rolünün günümüzde geldiği nokta çalışmamızın ana temasını oluşturmaktadır. Bu çalışmada bu konuda öne sürülen görüşler, tartışmalar, devlet ve hükümet politikaları, uygulamalar ve yapılan araştırmalarla devletin sosyal güvenlik rolünün geldiği nokta ve gelecekte meydana gelebilecek olası gelişmeler ele alınacaktır. Bu amaçla başlangıçta Türkiye'nin sosyal güvenlik sistemi hakkında bilgi verdikten sonra dünyada ve Türkiye'de güncel gelişmeler ışığında gelinen nokta hakkında bir çerçeve oluşturmaya çalışılacaktır. Çalışmanın ikinci kısmında dünyada ve Türkiye'de yeniden yapılanma ve reformlar konusundaki gelişmeler ele alınacak ve konu Türkiye özelinde değerlendirilecektir. Çalışmanın son kısmında ise Türkiye'de bugün gelinen noktanın olumlu ve olumsuz yönleri dikkate alınarak varılan sonuçlar izah edilmeye çalışılacaktır. Elde edilen sonuçlar, dünyada sosyal güvenliği sağlama görevinin devletin temel görevlerinden birisi olduğunu, buna ek olarak tamamlayıcı ve özel programların devreye girebileceğini, yeniden yapılanma çalışmaları ve reformların hızının son yıllarda yavaşlansa da devam etmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Türkiye'de bu çabaların yanında özellikle sosyal güvenliği besleyen düzenli istihdamın teşvik edilmesi ve kayıt dışı çalışmayı sosyal güvenlik kapsamına alma politikalarını takip etmesinin büyük önem arz ettiği vurgulanması gereken bir başka sonuçtur.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Türkiye, sosyal güvenlik, devletin rolü

BLOGGER ANNELERİN KADINLAR ÜZERİNDE OLUŞTURDUĞU ALGILARIN FARKLI DEĞİŞKENLERLE İNCELENMESİ

Dilek Kangal
Enda Senan Kaya

ÖZ/ABSTRACT

Bu araştırma, günümüzün popüler kavramlarından bir olan blogger annelerin internet kullanıcısı olan kadınlar tarafından olumlu ve olumsuz algılarının farklı değişkenlerle incelenmesi ve analiz edilmesi amacıyla oluşturulmuştur. Bu sebeple araştırma konusunu, internet fenomeni olan blogger anneler ve onların kadınlar tarafından algılanan olumlu ya da olumsuz algıları oluşturmaktadır. Araştırma evreni Sivas ili merkezinde 18 yaş üstü blogger anneler hakkında bilgi sahibi olan kadınlardır. Araştırma örnekleme ise, Sivas ili merkezinde 18 yaş üstü kadınlar arasından tesadüfi örnekleme yoluyla seçilmiş 129 (N:129) kadın katılımcıdır. Araştırma kapsamında blogger annelerin, internet kullanıcısı olan kadınlar tarafından olumlu ve olumsuz algılarının incelenmesine yönelik 36 sorudan oluşmuş bir anket hazırlanmıştır. Anket soruları anlam bütünlüklerine göre kendi aralarında alt başlıklar altında sınıflandırılmıştır. Bu kapsamda katılımcıların yaş, medeni hal, eğitim düzeyi, çocuk sahibi olma ve blogger anneleri takip etme değişkenleriyle; blogger annelerin davranışlarından etkilenme ve benimseme, blogger annelerin yaşam standartlarını yüksek bulma, blogger annelerin kar amaçlı ve tüketime yönelik paylaşım yaptıklarını düşünme, blogger annelerin annelik ve çocuk yetiştirme konularında uzman insanlar olması gerektiği algısı, blogger annelerin paylaşımlarıyla kendi çocukları üzerinde olumsuz psikolojik durumlar yaratması algısı, blogger annelerin paylaşımlarının ahlaki açıdan olumsuz bulma düşüncesi, katılımcıların kendilerini blogger annelerle karşılaştırınca yetersiz bulma algısı, katılımcıların blogger annelerden annelikle ilgili tavsiyeler almaktan hoşlanmalarına yönelik algılarından oluşan alt başlıklar karşılaştırılarak incelenmiştir. Araştırmada anket sonuçları istatistik analiz programı SPSS 24 kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma verileri değerlendirilirken yüzdeler hesaplama, standart sapma, aritmetik ortalama gibi işlemler yapılmış, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) değerlendirmeleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda blogger annelerin davranışlarından etkilenen ve benimseyenlerin blogger anneleri takip edenler, blogger annelerin kar amaçlı ve tüketime yönelik paylaşım yaptığını düşünenlerinin ise blogger anneleri takip etmeyenler olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Katılımcıların kendilerini blogger annelerle karşılaştırınca yetersiz bulmaları ile eğitim düzeyi arasında pozitif bir ilişki tespit edilmiştir. Araştırmamızda olumlu bakış açısıyla takip edenlerin, blogger anneleri beğendiklerini, olumlu anlamda etkilendiklerini, tavsiyelerinden yararlandıklarını kanıtlayan bulgulara ulaşılmıştır. Ayrıca blogger annelerin uzman kişiler olması gerektiği sonucunu elde edilmiştir. Olumsuz kanılardan ise sadece blogger annelerin kar amaçlı ve tüketime yönelik paylaşımlar yaptıkları sonucu desteklenmiştir. Diğer olumsuz kanılardan biri olan blogger annelerin kendi çocuklarını olumsuz yönde etkilemeleri ve kişilik haklarını ihlal etme düşüncesi ise araştırmada desteklenmemiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Blogger anne, bloggerlık, çocuk, annelik

İbn Hazm Mantığında Kıyas Olarak Analojinin Geçersizliği

Assist. Prof. Dr. Gülümser Durhan (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9639-9620>)

ÖZ/ABSTRACT

Kıyas, tüm felsefecilerin, mantıkçıların ve fıkıhçıların son derece önemseydiği bir mevzuudur. Zira bilinenlerden yola çıkarak bilinmeyenin bilgisini elde etme, ancak kıyasla mümkündür. Bu nedenle kıyas, hemen hemen tüm bilimler için vazgeçilmez bir husus olmuştur. İbn Hazm da, kıyas mevzusu üzerinde duran İslam âlimlerinden birisidir. Öyle ki kıyas, dini konularda hüküm ortaya koyma metodolojisidir ve bu konularda çoğunlukla analojiye başvurulur. Ne var ki İbn Hazm, fıkıhçıların benimsedikleri bu, iki şey arasındaki benzerlikten hareketle biri için verilen hükmün diğeri için verilmesi şeklinde geçerli saydıkları kıyasa, yani analojik akıl yürütmeye karşı çıkmaktadır. Ona göre, nesnelere ya da olaylar arasında bir veya birden fazla benzerlikler bulunabilir; lakin bu benzerlikler, hüküm bakımından zorunlu bir benzerlik doğurmamaktadır. Zira dünyadaki her şey mutlaka bazı yönlerden, sıfatlar ya da tanımlar bakımından birbirine benzemektedir. Eğer benzerlik ortak bir hükme varmayı icap ettiriyorsa, bir şey haram sayılınca, diğer tüm şeylerin de haram sayılması gerekmektedir. Zira o şeyle diğer şeyler mutlaka bir şekilde birbirine benzemektedir. Ancak bu mantıken kabul edilebilir bir düşünce olamaz. Dolayısıyla İbn Hazm benzetme ve benzeşmeyi olanaklı görmekle birlikte bunlar üzerinde bir hüküm oluşturulmasına karşı çıkmaktadır. O, Aristoteles'in kullanmış olduğu; öncüller aracılığıyla zorunlu sonucu elde etme ya da bilinenlerden hareketle bilinmeye ulaşma şeklindeki kıyas biçimini savunmaktadır. Öyle ki mantıkta analoji olarak kıyası kullanmak, mantığın zorunlu sonuç düşüncesine aykırıdır. Bu nedenle İbn Hazm mantıkta kullanılan kıyası "burhan" analojiyi ise, "kıyas" olarak nitelendirmektedir. Burhan, aklın verilen öncüllerden hareketle zorunlu sonuç elde etme işlemi olarak mantığa uygundur. Şu halde onun karşı çıkışı, kıyasın analoji olarak kullanımına ilişkindir. Dolayısıyla bu çalışmada amaç, İbn Hazm'ın analoji eleştirisinin haklılığını tartışmak ve İbn Hazm düşüncesi temelinde, analojinin kıyas olarak geçerliliği probleminde açıklık kazandırmaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: İbn Hazm, Mantık, Kıyas, Analoji

Covid-19 Salgını Sürecindeki Uzaktan Eğitimin İncelenmesi

Dr. Feyzi KAYSİ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6681-4574>)

ÖZ/ABSTRACT

Covid-19 salgınının nedeniyle, Türkiye’de ilk defa tüm üniversite öğrencileri aynı anda uzaktan eğitimle ders almışlardır. Bu süreçte gerçekleşen uzaktan eğitimin değerlendirilmesi, sonraki dönemlerde faydalı olacaktır. Bu çalışmanın amacı, salgın dönemindeki uzaktan eğitim süreçlerinin katılımcı görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesini yapmaktır. Bu sayede öğrencilerin öğrenme süreçlerine yönelik eğilimleri ve süreçler hakkındaki görüşleri ortaya çıkarılabilir. Çalışma nicel tekniklere gerçekleştirilmiştir. Katılımcı görüşlerinin alınması amacıyla hazırlanan form internet ortamında erişime açılmıştır. Katılımcılar İstanbul’daki bir devlet üniversitesinde öğrenim gören ve çalışmaya gönüllülük ilkesi çerçevesinde dahil olan öğrencilerden oluşmaktadır. Elde edilen veriler yüzde ve frekans şeklinde çalışmada sunulmuştur. Çalışmanın bulguları arasında, uzaktan öğretim ve yüz-yüze öğretimin bir arada kullanılmasının tercih edilmesi öne çıkmaktadır. Süreç içerisindeki değerlendirme yöntemleri arasında ise online ödev teslimi katılımcıların çoğunluğu tarafından tercih edilmiştir. Katılımcıların neredeyse tamamı süreç içerisinde öğretim elemanlarıyla iletişime geçebildiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların uzaktan eğitime uyum algıları incelendiğinde kendilerini yüksek, öğretim elemanları ve arkadaşlarını ise orta düzeyde gördükleri belirlenmiştir. Son olarak, canlı derslerde öğretim elemanlarının öğrencilerden daha iyi performans sergilediği katılımcılar tarafından ifade edilmiştir. Sonuç olarak, uzaktan eğitimin aniden uygulanmaya başlanması süreçlerine katılımcıların ortalamanın üstünde uyum gösterdikleri belirlenmiştir. Bu sürecin daha etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla tüm üniversitelerin uzaktan eğitim süreçlerini standartlar çerçevesinde geliştirmesi gerekmektedir. Son olarak, salgın gibi zorunlu durumlar haricinde uzaktan eğitimin tüm kademelerdeki öğrencilere uygulanması yerine, farkındalık düzeyi yüksek öğrencilere uygulanmasının daha etkili olabileceği ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Uzaktan eğitim, Uzaktan eğitime uyum, Covid-19 salgını, Üniversite öğrencileri

ACCESS TO ENERGY AS A SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOAL

Bhumika Sharma
Mohammed Muqtadir
MOHAMMED SADIQ
Dr. RAJINDER VERMA

ÖZ/ABSTRACT

The United Nations' 2030 Agenda for Sustainable Development was adopted in September 2015. It is underpinned by 17 Sustainable Development Goals and 169 targets. National policy-makers now face the challenge of implementing this indivisible agenda and achieving progress across the economic, social and environmental dimensions of sustainable development world-wide. Modern energy is fundamental to human development, and the services that energy makes possible are widespread throughout the industrialised world. Goal 7 aims to ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy for all. The transition towards clean, efficient and modern energy for all will require policies geared toward avoiding potential negative impacts as well compensation mechanisms that support the most vulnerable groups. Policies to manage the energy-land-water nexus are critical for avoiding competition over resources and adverse environmental impacts. A collaborative work between scientists across multiple disciplines, especially in the social sciences (sociology, anthropology, demography, human geography, education, political science, law, communication studies, economics), natural sciences (climate sciences, agricultural sciences, hydrology, atmospheric chemistry, health sciences), engineering, and integrated systems modelling is required to fill the knowledge gaps. The paper shall also discuss an overview of interactions at the goal level between Goal 7 and the other 16 SDGs.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Sustainable, energy, India, clean

GENDER EQUALITY VIS-A-VIS SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

BHUMIKA SHARMA
Mohammed Muqtadir
Zobia
VANI SHARMA

ÖZ/ABSTRACT

Gender equality is a right. The 2030 Agenda for Sustainable Development and its 17 Sustainable Development Goals (SDGs) adopted by world leaders in 2015, embody a roadmap for progress that is sustainable and leaves no one behind. Achieving gender equality and women's empowerment is integral to each of the 17 goals. SDG 5 aims at achieving gender equality and empower all women and girls. This goal is interrelated to rest 16 goals directly and indirectly. SDG 5 has nine targets. End all forms of discrimination against all women and girls everywhere ; eliminate all forms of violence against all women and girls in the public and private spheres, including trafficking and sexual and other types of exploitation; eliminate all harmful practices, such as child, early and forced marriage and female genital mutilation; recognize and value unpaid care and domestic work through the provision of public services, infrastructure and social protection policies and the promotion of shared responsibility within the household and the family as nationally appropriate; ensure women's full and effective participation and equal opportunities for leadership at all levels of decision making in political, economic and public life; ensure universal access to sexual and reproductive health and reproductive rights as agreed in accordance with the Programme of Action of the International Conference on Population and Development and the Beijing Platform for Action and the outcome documents of their review conferences; undertake reforms to give women equal rights to economic resources, as well as access to ownership and control over land and other forms of property, financial services, inheritance and natural resources, in accordance with national laws; enhance the use of enabling technology, in particular information and communications technology, to promote the empowerment of women; and adopt and strengthen sound policies and enforceable legislation for the promotion of gender equality and the empowerment of all women and girls at all levels. Only by ensuring the rights of women and girls across all the goals , justice and inclusion, economies that work for all, and sustaining our shared environment now and for future generations would be possible.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Women, United Nations, equality

FLEKSÖR TENDON YARALANMALARINDA AKTİF EKSTANSİYON VE PASİF FLEKSİYON EGZERSİZİ, DİRENÇLİ EĞİTİM EGZERSİZİ VE İMMOBİLİZASYON İÇİN KLEINERT ORTEZİ TASARIMI

Lec. Sevtap ÇAKIR
Assist. Prof. Dr. Şükrü KITIŞ

ÖZ/ABSTRACT

Dirseğimizin iç kısmından başlayan kaslar el bileğine yakın orta bölgede tendonlara dönüşerek parmak kemiklerine yapışmaktadır. Avuç içimizde bulunan bu tendonlara parmaklara yaptırmış oldukları hareketler nedeniyle fleksör tendonlar adı verilmektedir. Fleksör tendonları, çevremizdeki nesnelere kavrayabilmemiz ve kullanabilmemiz için parmak pozisyonumuzu ayarlamamızı sağlamaktadır [1]. Önkol, el bileği, avuç içi ve parmaklarda oluşan derin kesilerde fleksör tendonlar yaralanabilmekte ve hastada parmaklarda bükme hareketi denilen fleksiyon hareketi yapılamayabilmektedir. Yaralanma sonrasında tanının konması geciktiğinde, kesilen tendon uçları arasındaki mesafe giderek açılmakta ve ameliyatla eski haline getirmek zorlaşmaktadır. Hastayı potansiyel olarak uzun vadeli etkileyen sakatlık nedeni ile postoperatif tedavi önemlidir. El fleksör tendon yaralanmalarında cerrahi onarım sonrası uygulanan rehabilitasyon programı tedavinin merkezi bir parçasıdır [2]. Cerrahi sonrasında tendonun erken aktif kullanımı tendon kopması riski taşımakta, uzun süreli immobilizasyonu ise kalıcı sakatlığa yol açan yapışıklıklara neden olmaktadır [3]. Uygulanan fizik tedavi yöntemleri ile birlikte tendon iyileşmesi esnasında, tendonun çevre dokulara yapışması engellenmektedir [4]. Immobilizasyon, erken pasif mobilizasyon ve erken aktif mobilizasyon içeren birçok postoperatif mobilizasyon protokolü vardır [5]. Pasif mobilizasyon ile yapışıklıklar önlenmekte; tendonun kopma riskini arttıracak güçlü kuvvetlerden kaçınılmaktadır [1]. Erken mobilizasyon teknikleri de yapışıklıkları en aza indirmekte ve eklem sertliğini önlemektedir [4]. Fonksiyonel özürsüzlük, adezyon oluşumuna, yetersiz tendon kaymasına ve eklem sertliğine neden olan uzun süreli postoperatif immobilizasyondan kaynaklanabilmektedir [5]. Ayrıca bir uzvun belirli süre immobilize edilmesi merkezi sinir sisteminde de bazı değişikliklere yol açmaktadır. Etkilenen uzvun işlevinin geçici olarak unutulması hareketlerin merkezi kontrolünün verimsizleşmesine ve beyindeki temsil alanında (motor ve duysal) küçülmelere yol açtığı gösterilmiştir [1]. Fleksör tendon yaralanmalarında, cerrahinin yerinde, zamanında olması kadar uygulanan fizik tedavi yöntemlerinin profesyonel kişiler tarafından yapılması da oldukça önemlidir. Bu çalışmada fleksör tendon yaralanmalarında kullanılan Kleinert ortezini hastaların cerrahi sonrası rehabilitasyon sürecinin tüm aşamalarında kullanabileceği bir orteze dönüştürmek amaçlanmaktadır. Tasarlanan cihaz ile birlikte hastalar erken dönemde hem immobilizasyonda hem aktif ekstansiyon ve pasif fleksiyon egzersizi esnasında hem de dirençli eğitim esnasında uygun tedavi protokollerini yerine getirebilecektir. Bu cihaz tasarımı 3 ana program ve bu programlar içerisinde alt programlar yer alacaktır. İlk program, fleksör tendon tamirinden sonra el rehabilitasyon teknikleri protokünde ilk evre olarak ifade edilen, 1-4 hafta boyunca gerçekleştirilecek olan immobilizasyon işlemini gerçekleştirmeye yöneliktir. Bu evrede el bileği 30°-40°, MKF eklemler 40°-60°, IP eklemler ise nötr pozisyonda dorsal bilek splinti olacak şekilde cihaz pozisyonu ayarlanacaktır. İkinci program Kleinert yöntemi işlemini gerçekleştirmeye yöneliktir. Bu yöntemde Ameliyattan sonra; bilek 30-40°, MCP 60-70°, IP nötr pozisyonda splint, Postoperatif 3. gün lastik bant yardımıyla pasif fleksiyon aktif ekstansiyon egzersizlerine başlanır. Üçüncü program son evre olarak ifade edilen 8-12 haftalarına yöneliktir. 8. haftadan sonra kuvvetlendirici egzersizler, dirençli fleksiyon egzersizleri yapılmaya başlanır. Alt programlar, farklı hastalarda egzersizlerin de farklı olmasına yöneliktir. Yaralanmanın seviyesi, yaralanmanın tipi, hastanın iyileşme potansiyeli ve motivasyonu ve rehabilitasyon programına göre kişiden kişiye değişen egzersizler ayarlanabilecektir. Yazılım ve donanımın kontrolü için Arduino Mega, immobilizasyon, aktif ekstansiyon ve pasif fleksiyon egzersizi ve dirençli eğitimde cihazın ve kolun açılarını, pozisyonunu ve hareketini sağlayabilmek için step motor ve sürücüsünden faydalanılacaktır. Çalışma sonucunda hastalarda fonksiyonel iyileşmenin daha hızlı olacağı ve günlük yaşam aktivitelerine dönüşün daha kolay olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Fleksör Tendon Yaralanması, Kleinert Ortezi, El Rehabilitasyonu, Step Motor, Arduino

TÜRKİYE'DE KADIN İSTİHDAMININ SEKTÖRLERLE İLİŞKİLERİ

Assist. Prof. Dr. Hakan Eryüzlü

ÖZ/ABSTRACT

İstihdam geniş anlamda tüm üretim faktörlerinin üretime katılması anlamındadır. Dar anlamda ise sadece işgücünün üretime katılması istihdam olarak tanımlanır. İstihdam kavramı ile ilk akla gelen de dar anlamdaki istihdam kavramıdır. İşgücü ise bazı kategoriler dahilinde analiz edilebilir. Örneğin yaş grupları, eğitim durumlar vb. demografik faktörler analizlerde kullanılır. Cinsiyete göre işgücü istatistikleri ise son yıllarda çok daha ilgi çekmeye başlamıştır. Dünyanın teknolojik ve demokratik anlamda gelişmesi, üretimin artması, eğitim olanaklarını artması vb. gelişmeler ile kadınlar ve erkekler arasındaki istihdam edilebilme farkı azalmaya başlamış hatta söz konusu azalmayı desteklemek amacıyla “pozitif ayrımcılık” faaliyetleri artmıştır. Türkiye’de de özellikle Avrupa Birliği ile müzakerelerin başladığı 2005 yılından sonra pozitif ayrımcılık adına ciddi gelişmeler yaşanmıştır. Kadın istihdamı özendirilmesi, kadın girişimcilere destekler verilmesi vb. politikalar örnek olarak sıralanabilir. Bu çalışmada Ocak 2010 ile Ocak 2020 arasında Türkiye’de dokuz farklı sektörde açılan şirket sayıları ile kadın istihdam oranları arasındaki ilişkiler analiz edilmiştir. böylece Türkiye’de kadın istihdamının daha çok hangi sektörlerde canlanma yarattığı yönünde kanıtlar elde edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Kadın İstihdamı, İstihdam, Nedensellik

Türkiye’de İhracatın İthalata Bağımlılığının Ana Nedenleri

Lec. İrem PELİT
Lec. Esmâ İRMAK

ÖZ/ABSTRACT

İhracatın ithalata bağımlılığının cari açığın en önemli belirleyicilerinden biri olduğu konusundaki tartışma; Türkiye’de ihracatın ithalata bağımlılığının nedenlerinin araştırılarak, bu bağımlılığın cari denge üzerindeki etkisinin ortaya konulmasını gerektirmektedir. Bu durumun Türkiye’ye özgü nedenleri literatürdeki çalışmalar ışığında aşağıda özetlenmektedir - Benimsenen sanayileşme stratejisi ve ihracatın teknolojik yapısı - Benimsenen kur politikası - Enerjide dışa bağımlılık ve enerji fiyatları - Dahilde işleme rejimi İhracatın ithalata bağımlılığına neden olan bu faktörler, ayrı ayrı etkilere sahip olmakla birlikte, bazı faktörlerin etkilerinin birbirinden bağımsız olarak değerlendirilmesi her zaman mümkün olmamakta, yani zincirleme bir etkiden de söz edilebilmektedir. Türkiye’nin toplam ithalatın yaklaşık dörtte birini ithal ara mallar teşkil etmekte olup, bu durum ithal girdilerin yerli üretimde yaygın olarak kullanıldığını göstermektedir. Bu kısmen son on yılda, küreselleşme ve entegrasyonla küresel değer zincirine yönelme tarafından açıklanabilir. Diğer bir açıklama; Türkiye’de üretim için gerekli girdilerin yurt içinde yeterli miktarda üretilmediği ya da yerel firmaların beceri ve teknoloji konusunda gerekli yetkinliği edinemedesidir. Bu durum, ithalat bağımlılığını Türkiye ekonomisinin yapısal bir özelliği haline getirmiştir. 1980 sonrasında Türkiye ekonomisinde 24 Ocak Kararları ile birlikte dışa açılma dönemine geçilmiştir. Önce tarım, ardından köyden kente göçle birlikte tarımdan sanayiye geçiş ve sanayide teknolojik altyapının artmasıyla da üretim içinde ara mal talebinde artışlar meydana gelmiştir. Özellikle kalite, marka gibi önemli etkenler üretim yapısına girdiğinde ithalat gittikçe artmıştır. 1980 yılında ihracatın büyük çoğunluğu işlenmemiş tarım ürünlerinden oluşmaktayken 2000’lerde gıda ve tekstil gibi düşük teknoloji sanayi ürünleri ihracata konu olmuştur. İthalata bağımlılık derecesi ve zaman içindeki gelişimi, özellikle Türkiye gibi nispeten yüksek cari işlemler açığı olan gelişmekte olan ülkeler için önemli konulardır. İthalat bağımlılığı, özellikle yüksek büyüme dönemlerinde yüksek cari işlemler açığına neden olmakla kalmamakta, aynı zamanda döviz amortismanından kaynaklanan fiyat artışlarını da sınırlamaktadır. Ayrıca, TL’nin değer düşüklüğü dönemlerinde cari hesabın yeniden dengelenmesini uzatmaktadır. 2008 yılında ‘Türkiye’de İthalatın Belirleyicileri’ adlı makalede yapılan analiz sonucunda ithalat ve ihracat arasında ilişki olduğunu, bazı ithalatın ihracat üretimi için kullanıldığı ve ithalatın çoğunun yerel tüketim veya yerel üretim için mal üretmek için kullanıldığı ifade edilmiştir. 1990-2002 yılları arasında ithalat büyüklüğünü belirleyen faktörleri inceleyen çalışmada; ithalat bağımlı değişken, ihracat açıklama gücüne sahip değişken olarak alındığında ulaşılan yüksek ihracat esneklik katsayısı sonucunda, ihracat gelirlerindeki artışın ithalatın finansmanı için kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Türkiye dış ticareti ve yapısı incelendiğinde ihracat ürünlerinin konusu ile ilişkili şekilde ithal ara mal ve hammadde satın alımının gerçekleştiği görülmektedir. Bu durum ihraç gelirlerinin ithalat yoluyla belirli bir kısmının yurt dışına tekrar aktarımı olarak karşımıza çıkmaktadır. İhracata dayalı bir büyüme modeli için bu durumun sürdürülebilir olmadığı politikalarda da karşımıza çıkmaktadır. Cari işlemler bilanço açıklarının yükselmesine neden olan ara mal ve hammadde üretimi için teşvik ve destekler bunu destekler niteliktedir. Özellikle 2007-2013 yıllarını kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planı’nda ihracatın ithalat bağımlılığı hususunda durulmaktadır. Planda yüksek oranda ithal bağımlılığının katma değer artışının önünde engel olduğu yer almaktadır. 2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Kalkınma Planı’nda reel ihracat artışının ithalat artışından yüksek olması, ihracatın ithalata bağımlı yapısının kırılması ve ihraç ürünlerinde yüksek teknoloji ürünlerin payının artırılması hedeflenmiştir. Onuncu Kalkınma Planı da genel olarak ihracatın dış bağımlılığını azaltacak politikalarla sürdürülebilir olduğu ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: İthalat, İhracat, Cari Açık

Tasarım Eğitiminde Biyomimikri ve Form İlişkisi

Res. Assist. Burcu ÖLGEN

ÖZ/ABSTRACT

Tasarım eğitiminde form oluşturma süreci, pek çok farklı alanın esin kaynağı olarak kullanılabilirdiği bir süreçtir. Bu alanlardan biri olan biyomimikri, doğa ile tasarımı bir araya getirmektedir. Doğadan esinlenilerek tasarlanan çalışmaların bazılarında doğal formların birebir kopyalanarak sonuç ürüne aktarıldığı görülmüştür. Bu yaklaşımla ortaya çıkan ürünler ise doğanın birer taklidi olmaktadır. Tasarım sürecinde doğal formlardan doğayı taklit etmeden de esinlenmek mümkün olabilir. Bununla birlikte, doğadan esinlenerek tasarlamak, tasarım eğitiminde kullanılan yaratıcı yaklaşımlardan biridir. Doğadaki formların soyutlanarak tasarıma aktarılması eğitimde faydalı bir pratik olmaktadır. Bu bağlamda çalışmada, doğadaki formlardan esinlenen tasarım anlayışının sonuç ürününe yansımaları konusu örnekler üzerinden araştırılmış ve tasarım eğitimindeki yansımaları incelenmiştir. Nitel olarak ele alınan araştırma için veriler, veri tabanı tarama yöntemi ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda, biyomimetrik tasarım anlayışında, doğadaki formlardan esinlenilerek yeni ve özgün formlar oluşturulabildiği ve bu yaklaşımının tasarım eğitimine fayda sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: İç Mimarlık; Tasarım; Biyomimikri; Biyomimetrik Tasarım; Form

Covid-19 Günlerinde Bireylerin Ruhsal Sağlık ve Psikolojik Sağlık Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Assoc. Prof. Dr. Nurten Kınter (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5736-7191>)

ÖZ/ABSTRACT

Covid-19 salgını ilk kez Çin'in Wuhan kentinde 2019 yılının Aralık ayında ortaya çıkmıştır. Daha sonra hızla dünyanın pek çok ülkesine yayılarak milyonlarca kişinin enfekte olmasına, yüzbinlerce kişinin ölmesine yol açmaya devam etmektedir. Tüm dünyada ve ülkemizde aylardır süren Covid-19 salgını, tüm dünya ülkeleri, toplumlar ve bireyler üzerinde çok yönlü olarak etkili mevcuttur. Covid-19 salgının bireyler ve toplumlar üzerindeki etkilerinin, özellikle siyasi, sosyal, ekonomik, psikolojik ve dini yaşam alanlarında ön plana çıktığını söyleyebiliriz. Bu araştırmanın temel amacı ise; Covid-19 salgın sürecinde bireylerin cinsiyet, yaş, eğitim seviyesi, gelir düzeyleri, öznel dindarlık algısı vb. gibi sosyo-demografik ve kültürel özellikleri ile ruhsal sağlık ve psikolojik sağlık düzeyleri arasında ne gibi ilişki ve farklılıklar olduğunu ortaya koymaktır. Araştırma, "nicel araştırma deseni" ve anket tekniği kullanılarak ilişkisel ve deskriptif tarzda gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında hazırlanan, 18 yaş ve üstü bireyler üzerinde online olarak gerçekleştirilen anket formunda, katılımcıların cinsiyet, yaş, gelir ve eğitim gibi sosyo-demografik ve kültürel özelliklerini tespit etmeye yönelik sorulara yer verilmiştir. Ayrıca katılımcıların Covid-19 salgını günlerinde ruhsal sağlık ve psikolojik sağlık düzeylerini ölçmeye yönelik olarak Depresyon, Anksiyete, Stres ve Psikolojik Sağlık Ölçeklerine yer verilmiştir. Araştırma sonunda elde edilen ham veriler SPSS 18 paket programına aktarılmıştır. Akabinde araştırmanın temel amacı yönelik hipotezleri test etmek için t-testi, varyans analizi ve korelasyon gibi tekniklerden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonunda bireylerin sosyo-demografik ve kültürel özellikleri ile ruhsal sağlık ve psikolojik sağlık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlılık düzeyinde ilişkiler olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid-19, Ruhsal Sağlık , Psikolojik Sağlık, Sosyo-Demografik ve Kültürel Faktörler

Paris Barış Konferansı Sırasında İngiltere Kralı'nın Parlamento'da Konferans Hakkında Yaptığı Konuşma

Dr. Çağdaş Yüksel (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2230-3702>)

ÖZ/ABSTRACT

Avrupa Devletleri'nin Sanayi Devrimi sonrasında iyice güç kazanmaları Osmanlı İmparatorluğu'nun toprak bütünlüğünü devam ettirmesi için ciddi bir tehlike yaratmıştır. 19. yüzyılın ortalarından itibaren İngiltere, Fransa ve Rusya Osmanlı topraklarını paylaşmak için adeta bir yarış içerisine girmişlerdir. Birinci Dünya Savaşı Osmanlı topraklarının paylaşımı meselesinin sonlandırılması için önemli bir fırsat yaratmıştır. Osmanlı İmparatorluğu'nun Almanya'nın yanında savaşması İtilaf Devletleri'nin ekmeğine yağ sürmüştür. İtilaf Devletleri savaş sırasında yaptıkları gizli antlaşmalarla Osmanlı İmparatorluğu'nu aralarında bölüşmüşlerdir. Osmanlı İmparatorluğu Birinci Dünya Savaşı'nı büyük bir yenilgi ile tamamlamış ve ağır şartlar içeren bir mütareke imzalamak zorunda kalmıştır. Mütareke sonrasında İtilaf Devletleri arasında Osmanlı topraklarını paylaşma konusunda büyük bir rekabet başlamıştır. Savaş sonrasında mağlup devletlerle yapılacak barış antlaşmalarını hazırlamak üzere Paris'te bir konferans toplanmıştır. Öncelikle Almanya ile yapılacak barış antlaşma ele alınsa da Paris Barış Konferansı Osmanlı İmparatorluğu'nun geleceği açısından büyük önem taşımıştır. Konferansta en etkin güç olan İngiltere Osmanlı mirasından en büyük payı almak için yoğun bir çaba göstermiştir. Bu çalışmada İngiliz Kralı'nın Paris Barış Konferansı sırasında İngiliz Parlamentosu'nda konferans hakkında yaptığı konuşma incelenmiştir. Böylece İngiltere'nin Paris Barış Konferansı'nda neleri hedeflediği analiz edilmiştir. Bu sayede İngiltere'nin barış antlaşması öncesinde Osmanlı İmparatorluğu hakkında tasarladıklarının daha iyi anlaşılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Osmanlı İmparatorluğu, İtilaf Devletleri, Paris Barış Konferansı

İstanbul'da Kentsel Mekânın Değişimi

Assoc. Prof. Dr. Serpil Özker (ORCID ID: <https://orcid.org/0000000323722711>)

ÖZ/ABSTRACT

Kentsel mekân, kent olgusunun ilk varoluşundan günümüze, toplum dinamiklerine bağlı olarak sürekli bir dönüşüm içindedir. Sosyo-kültürel, ekonomik ve siyasi değişimler, kentsel mekânın dönüşümü ve şekillenmesinde önemli rol oynamaktadır. Kentsel mekânın bu gelişim sürecinde, kentsel alana anlam yükleyen mimari ürün konuttur. Dolayısıyla bu süreçten ve değişimin yansımalarından etkilenen büyük kentlerden biri de İstanbul'dur. İstanbul'da 1950'li yıllarla birlikte hızla artan köyden kente göç, sonrasında çarpık yapılaşma gibi etkenler kontrol altına alınamayan kentsel dönüşüme imkân vermiştir. Konut, kentsel, kamusal alanlarla birlikte kurulan ilişkinin en önemli aktörü olmuş, dinamikleri etkisinde sürekli kendini yenilemiştir. Özellikle 1980'lerde imar düzenlemeleri ve konut talebi konut üretimlerinin artmasına neden olmuştur. Köyden kente göç, farklı ekonomik sınıfların belirginleşmesi, yüksek rant, konut piyasasındaki rekabet, sınıfsal ve mekansal ayrışmayı ortaya çıkarmıştır. Bu sayede yüksek güvenli, korunaklı yeni yaşam alanlarının şekillenmesi de kaçınılmaz olmuştur. Kent çeperine yayılan konut alanlarındaki gelişim, kent merkezlerinde yıkıp-yapma ya da dikey yaşam alanları şeklinde büyüme göstermiştir. Bu anlamda yaşanan bu değişim ve gelişim, ekonomik imkânlar çerçevesinde kent merkezinden ayrılan, bireyi sosyal çevreden uzaklaştıran yaşam alanlarına dönüşmüştür. Dolayısıyla içe dönük bir toplum ya da toplum şartlarının ortaya çıkardığı ortak alanlar yeni yaşam merkezi olarak biçim kazanmıştır. İstanbul, yüksek rantlı sosyo-kültürel gelişimin gözardı edildiği konut projeleri ile mekansal anlamda ayrışmayı belirgin bir şekilde göstermektedir. Kullanıcıyı lüks yaşama özendiren, ayrıcalıklı yeni yaşam biçimleri sunan, ayrışmayı belirgin bir şekilde hissettiren, ekonomik sınıflar arasında kopukluğu ortaya çıkaran yeni yaşam alanları mekansal ayrışmanın boyutlarını gözler önüne sermektedir. Bu anlamda çalışmada, İstanbul'da kent içi, kent çeperlerine yayılan ayrıcalıklı konutların kentsel ve mekansal değişiminin irdelenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, kentleşme, konut sektörü, sosyo-kültürel, ekonomik değişimlerin konut sektörüne etkisi, kent içi, kent dışı konut alanları ve kent mekânının sosyal yaşam çerçevesinde değişimi ele alınmıştır. Özellikle kent merkezi dışında gelişen konut alanlarının oluşum sürecini etkileyen nedenler ve bu alanların İstanbul'daki yerleşimleri örnekler üzerinden incelenmiştir. Sonuç olarak İstanbul'da toplumsal ve kültürel yaşamın göstergesi olan konutun farklı yaklaşım, üretim biçimlerine rağmen, benzer özellikler ve ticari kaygılarla şekillenen, ayrıcalıklı ve ayrışmayı hissettiren, ekonomik sınıflar arasında kopukluğu ortaya çıkaran yaşam alanlarının belirgin bir şekilde ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Konut, Kentleşme, Kentsel Mekân, Mekânsal Ayrışma, Sosyo-kültürel değişim.

SS-SCHUTZSTAFFEL ÖRGÜTÜ'NÜN HARP PROPAGANDASI HEDEFİNDE TÜRKİSTAN

Res. Assist. Coşkun Kumru (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5852-6855>)

ÖZ/ABSTRACT

22 Haziran 1941 tarihinde Nazi Almanyası'nın Barbarossa harekâtıyla Sovyet Rusya'yı işgale başlaması II. Dünya savaşının dönüm noktalarından birini oluşturmuştur. Alman-Rus harbinin ilerleyen zamanlarında Rus Kızıl Ordu'dan çok sayıda esir asker Alman saflarına geçmişti. Bunda Türkler arasındaki Anti-Bolşevik düşüncenin etkisi olduğu kadar Alman propagandasının da payı olmuştur. Alman kamplarında esaret altında bulunan Türklerden lejyonlar kurulması fikri yetkili makamlarca tartışılmış ve nihayetinde Doğu lejyonları tesis edilmiştir. Daha sonra Türkistan Türklerinden müteşekkil ayrı bir Türkistan lejyonu da oluşturulmuştur. Türkistan lejyonu; Karakalpak, Kazak, Kırgız, Tacik, Türkmen, Özbek ile diğer topluluklar olan Beluci, Dungan, İranlı, Kaşgarlı, Kurami, Şungan ve Doğu Tatarlarından oluşturulmuştur. Alman Ordusu bünyesinde görev yapan birlikler savaşın çeşitli cephelerinde istihdam edilmiş ve bazı isyanların bastırılmasında aktif görev almışlardır. Diğer taraftan savaşın gidişatının Almanlar aleyhine seyretmesi cephelerde asker ihtiyacını da beraberinde getirmişti. Savaşın değişen şartları katı bir Nazi ideolojisine sahip SS-Schutzstaffel teşkilatının kapılarını Türklere açması sonucunu doğurdu. Böylece Türkistan, SS siyasetinin önemli çizgilerinden biri haline geldi. Bu doğrultuda SS bünyesinde oluşturulan birliklerde Türkistan Türkleri aktif görevler aldılar. SS aynı zamanda Türkistan Türklerine yönelik propaganda faaliyetlerine hız verdiği gibi Müslümanlara yönelik eğitim programları da tatbik etti. Çalışmamızda Alman SS teşkilatının Harp propagandası kapsamında Türkistan'a yönelik siyaseti, Alman arşiv belgeleri başta olmak üzere diğer pek çok doküman ışığında ortaya konacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Nazi Almanyası, SS-Schutzstaffel, Türkistan.

Mediator Effect of Environmental Attitudes Between Lifestyle and Sustainable Consumption

Assist. Prof. Dr. Bahar Türk (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9590-769X>)

ÖZ/ABSTRACT

In the last few decades, consumption has increased worldwide and this situation contributes to natural resources depletion and environmental deterioration. Therefore consumers' environmental attitudes and lifestyles are becoming more relevant as considerations for all the globe. These variables show how individuals consume and what it costs for the future. In this context, this study aimed to determine the mediator effect of environmental attitudes (EA) on the relationship between lifestyle (LS) and sustainable consumption (SC) behavior, among consumers in Samsun, Turkey. A consumer survey was conducted which lasted between July 2019 and August 2019 in Samsun. 53% of the 298 people participating in the survey are women and 47% are men, 65,4% between 18-44 age, 25.8% had an income higher than ₺4001, 62.4% private sector employee, and 80.9% had higher education. After testing the reliability and validity of the statements, exploratory and confirmatory factor analysis was performed using SPSS and Amos. Known as 8 dimensional and used in this research VALS2 Lifestyle scale was collected in 5 dimensions as experiencers, strivers, makers, believers, thinkers (EA α =.818; χ^2/df =2.076 RMSEA=.062 GFI=.968 AGFI=.931 CFI=.977 TLI=.960; LS α =.844 χ^2/df =1.745 RMSEA=.050 GFI=.903 AGFI=.874 CFI=.917 TLI=.901; SC α =.810 χ^2/df =1.980 RMSEA=.057 GFI=.959 AGFI=.928 CFI=.955 TLI=.935). Structural Equation Modelling analysis was carried out to test the impact of the mediator variable. AVE and CR values calculated before testing the model shows that composite reliability is provided for constructs (EA CR=0.827 AVE=0.606; LS CR=0.809 AVE=0.509; SC CR=0.807 AVE=0.532). The first condition to talk about the mediation effect; lifestyle should have an effect on environmental attitude. The relationship between lifestyle and environmental attitude (H1) was tested and found that the value of $t=2.453$ path=0.241 $p=0.01$ S.E=0.098. This shows that there was a significant relationship between variables (H1 was supported). Afterward, the mediator test was carried out to determine the effect of environmental attitude on the relationship between the lifestyle with sustainable consumption (H2). Standardized direct effect showed there was a significant direct effect found between lifestyle and sustainable consumption ($\beta=0.370$, $p=0.000$; $\chi^2/df=2.255$ RMSEA=.060 GFI=.916 AGFI=.984 CFI=.984 TLI=.959). According to literature, significant relationships for the direct model and full mediation model with a reduction of Beta values indicate a partial mediator. Referring to the results, the causal effect of lifestyle ($\beta=0.331$, $p=0.000$; $\chi^2/df=2.338$ RMSEA=.060 GFI=.963 AGFI=.930 CFI=.941 TLI=.918) on sustainable consumption was reduced but still remain significant. The results show that environmental attitude is a partial mediator of the relationship between lifestyle and sustainable consumption (H2 was supported). In conclusion, environmental attitude is affecting the relationship between lifestyle and sustainable consumption. Through this study, environmental attitude factors affecting sustainable consumption behavior among consumers can be identified details. Additionally, it is necessary to explain to consumers that their lifestyle affects the environment. Therefore, creating awareness among consumers and it is necessary to use all promotion and communication tools. Through, the level of knowledge will increase and lifestyle can be used as a motivator to consumers to sustainable consumption.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Lifestyle, Environmental Attitude, Sustainable Consumption, Mediator Effect

AMASYA İLİ TARİHİ ŞEHZADELER GEZİ YOLUNDA HALKIN FİZİKSEL AKTİVİTE VE REKREATİF ETKİNLİKLERE KATILIMINI ENGELLEYEN VE GÜDÜLEYEN SEBEPLER

Kadir Duhan ALBAYRAK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4078-4247>)
Prof. Dr. Faruk YAMANER

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışma, özgün konumu ve etrafındaki farklı uygarlıklara ait tarihsel kültürel miras öğeleri ile önemli bir kentsel açık mekân olan Amasya il merkezi Yeşilirmak kıyısında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı il merkezinde 18 yaş üstü katılımcıların davranış değişim aşamalarına göre düzenli fiziksel aktivite ve diğer fiziksel etkinliklere katılımlarını engelleyen ve güdüleyen faktörlerin incelenmesidir. Amasya ili merkez ilçesinde yaşayan 222 kadın ve 188 erkek olmak üzere toplam 410 katılımcı rasgele yöntemle seçilmiştir. Bu çalışmada sırasıyla; Egzersiz Davranışının Değişim Basamakları (EDDB) Anketi Boş Zaman Engelleri (BZE) Ölçeği-18 ve Egzersiz Güdülenme Anketleri (EGA) kullanılmıştır. Kolmogorov-Smirnov testinin gruplar arasında normal dağılım olmadığını göstermesi sebebiyle ikili karşılaştırmalarda Mann-Whitney U ve Spearman sıra korelasyon katsayıları analizleri yapılmıştır. Bu çalışmanın bulguları, egzersiz motivasyonu bakımından erkeklerin sağlıklı olmayı; kadınların ise daha çok dış görünümü önemseydiğini göstermektedir. Kadınlarda eğitim, gelir ve egzersiz düzeyi farklı olmayan iki yaş grubu arasında boş zaman engelleri ve egzersiz güdüleme değişkenleri açısından anlamlı fark yokken, erkeklerde gelir düzeyi farklı iki yaş grubu arasında boş zaman engellerinden birey psikolojisi, bilgi eksikliği ve yürüyüş alanı alt boyutlarında daha genç grubun değerleri anlamlı şekilde daha yüksektir. Egzersiz motivasyonu bakımından erkeklerin rekabet, dış görünüm ve beceri gelişimi boyutlarından genç grup anlamlı düzeyde daha büyük ortalamalara sahiptir. Egzersiz düzeyi yaş, cinsiyet ve gelir düzeyi ile ilişkili değilken; sağlık, dış görünüm, sosyal eğlence, beceri gelişimi ve eğitim seviyesi değişkenleri anlamlı düzeyde ilişkilidir. Bu çalışmada cinsiyet ve yaş gruplarına bağlı fiziksel aktivite ve rekreatif etkinliklere katılımını engelleyen ve güdüleyen sebeplerin farklılaştığı sonucuna varılabilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Fiziksel aktivite, egzersiz engelleri ve güdüleri, cinsiyet, yaş.

POLİTİK OKURYAZARLIK EĞİTİMİ ALAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ POLİTİK OKURYAZARLIK İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ*

Res. Assist. Selda Şan
Prof. Dr. Cemil Öztürk
Assoc. Prof. Dr. Ahmet Katılmış

ÖZ/ABSTRACT

Sosyal bilimlerle yakın bir ilişki içerisinde olan sosyal bilgiler; toplumda politikadan haberdar olan, yönetime katılan ve alınan kararlarda etkili olan vatandaşlar yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Toplumda ve toplum yönetiminde söz sahibi olan vatandaşların yetiştirilebilmesi için de politik okuryazarlık kavramı üzerinde durulması gerekmektedir. Politik okuryazarlık, vatandaşlık eğitimi amacıyla toplumun her bir yapısı içerisinde yönetim ile ilgili olarak bireylerin bilgi, beceri ve değerlere sahip olup bu bilgi, beceri ve değerleri kullanabilmesidir. Amerika kıtasında toplumsal temellere dayanarak vatandaşlık eğitimi amaçlı çıkan sosyal bilgiler için politik okuryazarlık önemli bir noktayı teşkil etmektedir. Bu kapsamda uluslararası literatürde önemli bir yer edinen politik okuryazarlık, son yıllarda ulusal literatürde yer almaya başlamıştır. Türkiye’de de yaşanan toplumsal ve politik gelişmeler neticesinde özellikle eğitim programları içerisinde politik okuryazarlık kavramına yer verilmeye başlanmıştır. Toplumsal gelişme ve ilerlemeyi sağlamayı da amaçlayan sosyal bilgiler öğretim programında, 2018 yılında bir beceri olarak politik okuryazarlık kavramına yer verilmiştir. Bu beceriyi öğrencilere kazandırması beklenen sosyal bilgiler öğretmen adaylarının politik okuryazarlık kavramı ile ilgili görüşlerini ortaya koyabilmek bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Nitel bir araştırma olan bu çalışmada 2018-2019 eğitim öğretim yılında politik okuryazarlık eğitimi dersini alan 10 (on) sosyal bilgiler öğretmen adayı ile görüşme yapılarak gerçekleştirilmiştir. Alan uzmanlarının görüşleri alınarak hazırlanan görüşme soruları aracılığıyla katılımcılardan toplanan veriler, içerik ve betimsel analiz ile analiz edilmiştir. Araştırmada politik okuryazarlığın nasıl tanımlandığı, neye benzetildiği, alanının ne olduğu, politik okuryazar bir vatandaşın özelliklerine ve önemine yönelik görüşler ortaya konmaya çalışılmıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adayları politik okuryazarlığı toplum, siyaset/politika ve yönetim alanları kapsamında bilgi, beceri ve değer boyutunda tanımlamaktadır. Politik okuryazarlık ile ilgili bir benzetme yapıldığında politik okuryazarlığın toplumu aydınlatması, önemli bilgi, beceri ve değerleri içermesi üzerinde durulmuştur. Politik okuryazar vatandaşların hoşgörü, adalet, eşitlik, özgürlük/özgür düşünme gibi değerlere; empati, politik dil kullanma, politik düşünme/eleştirel düşünme gibi becerilere sahip olması gerektiği belirtilmiştir. Toplumsal huzuru/hosgörüğü sağlayabilmek, politik katılımında bulunmak, toplumda demokrasiyi var edebilmek için vatandaşların politik okuryazar birey olmasının önemli olduğu belirtilmiştir. Sonuç olarak sosyal bilgiler öğretmen adayları aldıkları politik okuryazarlık eğitimi sonrasında politik okuryazarlık kavramını toplumsal bir boyutta ele almış ve toplumların gelişebilmesi için politik okuryazar bireylerin var olması gerektiği vurgulanmıştır. Tüm vatandaşlar ve öğretmenler toplumsal bir yapı içerisinde ailede, okulda, ülkede yönetimi doğru bir şekilde ele alabilmeli, milli ve evrensel boyutta hoşgörülü, empati kurabilen, eleştirel düşünebilen bireyler olabilmelidir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları, Politik Okuryazarlık, Toplum, Politika

* Bu çalışma, Prof. Dr. Cemil Öztürk danışmanlığında, Selda Şan’a ait olan doktora tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

Risk Management At Extraordinary Condition: A Practice Example From Turkish High Education

Assist. Prof. Dr. Sefer Aydoğan
Assist. Prof. Dr. Mehmet Kuruşcu

ÖZ/ABSTRACT

The aim of the risk management process is to help all other managerial practices to reach the aim of any organization directly and efficiently. It is a continuous process depending on changes of internal and external factors. The decision-makers should not focus only on what can be insured or mitigated. The risk management has to be considered in a broader way. Hence, the risk management becomes more important at extraordinary conditions. Defining the needs of a condition exceed the capacity of the local resources as extraordinary, a contagious disease which has occurred in December 2019 with its side effects constitute the extraordinary. The World Health Organization has published "Public Health Emergency of International Concern" on this infectious disease, which was not included in the epidemic list before. Considering that extraordinary conditions cause infrastructural and manpower losses, the need for intensive and urgent healthcare services, the necessity to work with multidisciplinary and volunteer teams, and the multiplicity and diversity of duties that need to be fulfilled, the management of the extraordinary conditions become even more difficult. The primary instrument for dealing with the extraordinary condition is readiness, which includes integrated efforts. However, there is a need to develop the necessary arrangements for effective response to risk management of extraordinary conditions in Turkey. As a shaping driver of Turkish society, the Turkish universities have generated vital social health practices in risk management at extraordinary conditions. The findings determined via documentary analysis are; first reactions, establishing a scientific committee, doctoring the education management, informing and educating the society in mental and physical care, mediating the private institutions and indeed fighting with pandemic at front line. The aim of the study is to reveal a risk management model that can be carry out under the extraordinary conditions such as pandemic. At the same time, it is thought that this study will contribute to the awareness of risk management related to extraordinary situations. In this study, encountered conditions stemming from the pandemic, which is defined as the extraordinary condition, have been examined from the beginning stage. Relevant key processes have been identified. Extraordinary risk management practices to prevent the spread of the pandemic, to protect public health and to ensure that education can be sustained under current conditions generated by universities have been determined via documentary analysis. As a result; an integrated extraordinary condition risk management framework model including the risk management practices, perils and hazards of extraordinary condition, public health and the statue of infection are presented.

Anahtar Kelimeler/Keywords Risk management, extraordinary conditions, univercity, public health

AKRAN ZORBALIĞI VE AKRAN ZORBALIĞINI ÖNLEME EĞİTİM PROGRAMI HAKKINDA ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Assoc. Prof. Dr. Pervin Oya Taneri
Assoc. Prof. Dr. Özlem Yeşim Özbek
Nalan Akduman

ÖZ/ABSTRACT

Bir kişi, diğer bir kişi veya kişiler tarafından kasıtlı, tekrarlı ve en azından bir süre devam eden olumsuz davranışlarla karşı karşıya bırakılıyorsa bu durum zorbalık olarak adlandırılmaktadır. Zorbalık fiziksel (vurmak itmek, tekme atmak, saç çekmek, bireyin eşyalarına zarar vermek), psikolojik (oyunlara sokmamak, yok saymak), sözel (alay etmek, ad takmak, incitici sözler söylemek), cinsel (uygunsuz olarak dokunmak, sarkıntılık yapmak) ve siber (sanal ortamda birey hakkında dedikodu yaymak, resimlerini paylaşmak, tehdit etmek, bilgisayar korsanlığı) olabildiği gibi doğrudan ya da dolaylı olarak da gerçekleşebilir. Zorbalığın tüm toplum üzerinde yansımaları konusundaki farkındalığın artmasıyla birlikte, çocukluk çağı zorbalığının ya da akran zorbalığının yok edilmesi ve önlenmesinin ne kadar elzem bir konu olduğu anlaşılmaktadır. Akran zorbalığı dünyada uzun süredir tartışılmakta; tüm toplumu etkileyen bir halk sağlığı problemi olarak ele alınmaktadır. Bu bağlamda zorbalık önleme programları ile ilgili araştırmaların sayısı önemli ölçüde artmıştır. Araştırmalar Türkiye’de öğrencilerin yarısına yakınının en az ayda bir defa zorbalığa maruz kaldıklarını ortaya koymaktadır. Önleyici programlarla, akran zorbalığının ve mağduriyetin erken yaşlarda azaltılabileceğini kanıtlayan pek çok çalışma bulunmaktadır. Finlandiya, Norveç ve Amerika başta olmak üzere birçok ülkede devlet okullarında zorbalığı önlemek için çeşitli programlar uygulanmaktadır. Türkiye’de zorbalığı önlemek için bazı girişimler olmasına rağmen, alan yazında ilkökul öğrencilerine yönelik etkili bir eylem planına ve önleyici programa rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı alan yazında geçen önemli zorbalığı önleme programlarının eleştirel bir analizini yapmak, başarılı programların özelliklerini tespit etmek, öğretmenlerin akran zorbalığı konusundaki farkındalıklarını ortaya çıkarmak ve araştırmacılar tarafından geliştirilen Akran Zorbalığını Önleme Programının hizmet içi eğitimlerle öğretmenlere tanıtmak ve programın etkililiği konusundaki görüşleri ortaya çıkarmaktadır. Çalışmaya Çankırı il Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesindeki üç ilk öğretim okulunda görev yapan sınıf öğretmenleri, psikolojik danışmanlar, okul yöneticiler ve Çankırı RAM’da görevli psikolojik danışma ve rehberlik uzmanları katılmıştır. Katılımcıların çoğu Akran Zorbalığının okullarında önemli bir sorun olduğunu, hizmet içi eğitimler aracılığıyla konuyla ilgili bilgi ve farkındalık düzeylerinin arttığını belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra Akran Zorbalığını Önleme Eğitim Programında yer alan etkinlikler ve programı tasarlayan ekibin yeterlilikleri konusunda da memnuniyetlerini dile getirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Akran zorbalığı, akran zorbalığını önleme programı, öğretmen eğitimi,

Juli Zeh'in "Temize Havale" Adlı Romanında Günümüzden Geleceğe Sağlık

Assist. Prof. Dr. Davut Dağabakan (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0563-0960>)
Assist. Prof. Dr. Mikail Puşkin (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0467-1699>)

ÖZ/ABSTRACT

Juli Zeh 1974'te Bonn'da doğdu, Passau ve Leipzig'de hukuk eğitimini sürdürürken bir yandan da Leipzig'deki Alman Dili ve Edebiyatı Enstitüsü'nde öğrenim gördü. Birçok romanı olan Zeh, çok sayıda da ödül almıştır. Halen SPD partisi üyeliği ve Brandenburg anayasa mahkemesi yargıçlığı görevine devam etmektedir. Sağlık, evrensel bir kavram olmakla birlikte doğuştan gelen temel bir haktır. Sağlık, sadece hastalık ve sakatlık durumunun bulunmayışı değil, kişinin bedenen, ruhen ve sosyal yönden tam bir iyilik halidir. Juli Zeh'in romanı 'Temize Havale' 21. yüzyılda insanların sağlıklarının 'Yöntem' tarafından kontrol altına alınmasının eleştirildiği bir çalışmadır. Çalışmamızda, gelecekte rejimlerin insan sağlığını kontrol altına alma politikalarının olumlu ve olumsuzlukları incelenmiştir. Romanda, Mia Holl'ün etrafında dönen bir soruşturma süreci anlatılmaktadır. Vücut sıvılarından yola çıkarak sistemin bir 'seks cinayeti'yle suçladığı ve bu nedenle intihar eden ağabeyini temize çıkarmaya çalışan Mia Holl'un sisteme karşı eleştirilerinin yoğunlukta olduğu bir romandır. Zeh, bireyin istekleri ile toplumun gereksinimleri çatıştığında yaşanan gerilimi klişelerin dışına çıkarak anlatıyor. Mia Holl, 'Yöntem düşmanı entrikalarla yöntem dışı bir birliğin liderliğini yapmak' gerekçesiyle tutuklanır. Bu birlik 'Hasta Olma Hakkı' (HOH) olarak kurulan ve rejim tarafından terörizm olarak tanımlanan bir yapıdır. Bu oluşum, insanların geçmişte istedikleri gibi hasta olmalarının, cinsel hayatlarının dahi kısıtlanmadığı bir döneme olan özlemlerinin oluşturduğu bir yöneme karşı çıkma hareketidir. Temize Havale, görünürde bütün bireylerin "sağlıklı" olmasından başka amacı olmayan, "bir organizmanın sinir sistemi gibi hassas, ince bir ayarla" çalışan bir sistemin, toplumsal hijyen arzusu uğruna bireysel hak ve özgürlükleri nasıl ortadan kaldırdığına odaklanıyor. İdeolojilerin ortadan kalktığı, toplumsal sözleşmenin biyolojik bir uzlaşma etrafında kurulduğu bir dünyayı tasvir eden roman, sistemin bekası uğruna normalliğin, uyumun, hijyen takıntısının nasıl asli bir değere dönüştürüldüğünün güçlü bir eleştirisini yapıyor. Juli Zeh'in, 'Temize Havale' romanında, sağlık ile ilgili düşüncelerin olay kahramanları üzerinden nasıl verildiği görülür. Bu çalışmada, Juli Zeh'in 'Temize Havale' adlı romanında 'sağlık' ile ilgili göndergeler incelenmektedir. Metin odaklı incelememizde yazarın sağlık ile ilgili eleştirileri detaylı olarak ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Sağlık, virüs, çip, rejim, özgürlüklerin kısıtlanması, suç

Malatya Geleneksel Konutları ve Dokusu Üzerine Bir Yaklaşım: Yakınca Evleri

Res. Assist. Murat ŞAHİN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6733-1136>)
Assist. Prof. Dr. Bahtiyar EROĞLU

ÖZ/ABSTRACT

Anadolu ve Malatya tarihi ticaret yolları, jeopolitik ve topoğrafya özellikleri nedeniyle tarih boyunca birçok uygarlık tarafından yerleşim alanı olarak tercih edilmiştir. Bu bağlamda Malatya kültürel ve doğal miras bakımından çok zengin ve çeşitli mimari mirasa ve dokuya sahiptir. Kültürel mirasımızın önemli bir bölümünü oluşturan geleneksel konutlar, yapıldığı bölgelerdeki sosyo-kültürel ve çevresel etmenlerden etkilenerek ve şekillenerek günümüze kadar gelmiştir. Geleneksel Türk evi; Anadolu'nun çevresel ve kültürel ortamı, Türklerin Orta Asya'dan getirdikleri kültürel ve mimari miras ve İslam inancının etkileşiminden ortaya çıkmıştır. Bu nedenle geleneksel konutlar yapıldığı bölgenin iklim, topoğrafya, kültürel ortam gibi fiziksel ve kültürel normların özellikleri ve çeşitliliğine göre şekillenerek; bölgeye özgü malzeme, mekan kurgusu, konumlanma ve yapım tekniği gibi mimari karakterler olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel konutlar dönemin sosyal, kültürel, ekonomik, teknoloji ve yapım teknikleri gibi birçok alanda bizlere veriler sunan önemli kültürel değerlerdir. Malatya, geleneksel konut ve doku bakımından zengin bir kültürel mirasa sahiptir. Fakat günümüzün değişen sosyo-kültürel ortam, ihtiyaçlar, yaşam tarzı, rant, hızlı kentleşme gibi birçok nedenden dolayı; Malatya, özellikle geleneksel dokusunu hızla kaybetmektedir. Bu bağlamda geleneksel konutları ve dokusunun büyük bir bölümünü halen özgün bir şekilde korumuş olan Yeşilyurt ilçesinin Yakınca Mahallesi'nde ki geleneksel konutlar üzerinde çalışma yapılmıştır. Çalışmanın yöntemi olarak literatür taraması yapılmış, çalışma alanı olarak belirlenen bölgedeki geleneksel konutların mekansal rölemleri alınmıştır. Geleneksel konutların iç mekan, cephe; taka, niş, dolap, ocak, sedir gibi mimari öğelerin detaylı görselleri çekilmiştir. Çalışmanın amacı; yoğun bir geleneksel dokuya sahip konutlarının plan, mekan özellikleri, cephe özellikleri, malzeme ve yapım teknikleri gibi mimari özelliklerini inceleyerek; yapılar hakkında detaylı irdemeler yapılması amaçlanmıştır. Bu kapsamda Malatya Yakınca bölgesi özelinde geleneksel konutların önemine vurgu yapılarak, gelecek nesiller için bir literatür altlığı oluşturması ve geleneksel konutların daha iyi korunarak farkındalığın artırılması düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Geleneksel Türk Evi, Geleneksel doku, Malatya, Yeşilyurt -Yakınca Evleri

Akran Zorbalığının Sıklığının Belirlenmesi ve Önleyici Eğitim Programının Uygulanması: Çankırı Örneği

Assoc. Prof. Dr. Özlem Yeşim Özbek
Assoc. Prof. Dr. Pervin Oya Taneri
Nalan Akduman

ÖZ/ABSTRACT

Son yıllarda yapılan çalışmalar akran zorbalığının Türkiye'de özellikle ilkökul çocukları arasında yadsınamayacak bir sorun olduğunu ortaya koymuştur. Daha güçsüz birey üzerinde bir şekilde baskı kurmak, ad takmak, dalga geçmek, grup dışında bırakmak, kızdırmak, korkutmak, taciz etmek, eşyalarını almak ya da zarar vermek gibi davranışlarla örneklendirilebilen, kasıtlı ve tekrarlı saldırgan davranışlar zorbalık olarak adlandırılmaktadır. Zorbalık davranışları hem zorbalığa maruz kalan bireyin psikolojik, sosyal ve duygusal gelişiminde önemli sorunlar ortaya çıkmasına hem de zorbalık yapan ve zorbalığa şahit olan bireyin pek çok sorun yaşamasına neden olmaktadır. Zorbalığa maruz kalanlar daha fazla depresyon belirtileri göstermektedir. Benzer şekilde, zorbalık yapanlar intihar etmeye daha eğilimlidir ve zorbaca davranışlar sergileme ile depresyon arasında da olumlu bir ilişki bulunmaktadır. Yapılan araştırmalar, zorbalığı önleyici programların özellikle erken yaşlarda etkili olduğunu göstermektedir. Türkiye'de bu konuda bazı yerel girişimler olsa da (örneğin, Çankaya RAM Zorbalığı Engelleme Projesi) devlet okullarını kapsayan ulusal ölçekte önleyici bir program uygulamasına rastlanmamıştır. Bu çalışma kapsamında ilkökul seviyesinde çok bileşenli (okul yöneticisi, öğretmen, öğrenci, RAM ve psikolojik danışmanları içeren) bir zorbalığı önleme programı geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Çalışmanın amacı, okullardaki mevcut akran zorbalığının düzeyinin tespit edilmesi, akran zorbalığını önleyici eğitim programının uygulanması ve geliştirilen eğitim programının gözden geçirilerek yeniden düzenlenmesidir. Okullardaki mevcut akran zorbalığının düzeyinin tespiti için; ilkökul öğrencilerinin (1) zorbalık davranışları: Colorado Okul İklim Surveyi, Akran Zorbalığı Ölçeği Çocuk Formu (2) kaygı düzeyleri: Çocuklar İçin Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri (3) sosyal anksiyete düzeyleri ise Çocuklar İçin Sosyal Anksiyete Ölçeği-Yenilenmiş Biçim kullanılarak ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırmanın evreni Çankırı merkez teşkilatındaki ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin tamamı araştırmanın örneklemini ise akran zorbalığının en sık görüldüğü, çalışmaya gönüllü olarak katılan ilköğretim okullarına devam eden öğrencilerdir. Verilerin analizinde frekans tabloları ve betimsel istatistikler kullanılmıştır. Veriler SPSS programı yardımıyla analiz edilmiştir. Öğrencilerin yaklaşık %45'i akran zorbalığının tanımını bildiğini ve akran zorbalığına maruz kaldığını belirtmiştir. Araştırma öğrenciler arasında fiziksel şiddetin ve ilişkisel şiddetin en çok görülen zorbalık türü olduğunu göstermiştir. Zorbalık durumunda mağdurun en çok başvurduğu çözüm yolları aileden yardım almak, okuldaki bir yetişkinden yardım almak ya da çocuğa durmasını söylemek olarak bulunmuştur. Covid-19 salgını nedeniyle eğitim programı uygulandıktan sonra yeniden yapılması planlanan son testler ileri bir tarihe ertelenmiştir. Ancak program bileşenlerinden elde edilen bilgiler ışığında eğitim programında düzenlemeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Akran Zorbalığı, Zorbalığı Önleme Programı, Akran Zorbalığının Bireyler Üzerindeki Etkileri, Akran zorbalığının aktörleri

ONDALIK GÖSTERİM KONUSUNA YÖNELİK GERÇEKLEŞTİRİLEN BİLİMSEL ÇALIŞMALARA İLİŞKİN İNCELEME

İREM KAHRAMAN
Assist. Prof. Dr. MEVLÜDE DOĞAN

ÖZ/ABSTRACT

Matematik; kapsamlı ve yoğun bir müfredata sahip olan ve okullarda okutulan derslerden biridir. Sayılarla ilgilenen bu ders, öğrencilere karmaşık ve alışılmadık dışında gelmektedir. Ancak konu ne olursa olsun, aktarım doğru gerçekleştiği müddetçe karmaşa ve endişe ortadan kalkacaktır. Nitekim en karmaşık gelen konulardan birisi de ortaokul kademesinde karşımıza çıkmaya başlayan “Ondalık Gösterim” konusudur. Bu çalışmada “Ondalık Gösterim” konusu ile ilgili ulusal ve uluslararası kaynaklar taranmış; tezler, makaleler, konferans ve seminer bildirileri gibi farklı kategorilerde yer alan çalışmalara ulaşılmıştır. Bu yayınlar belli kriterlere göre incelenip, analiz edilerek çalışmanın amacı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Google Scholar, Researchgate gibi akademik çalışmaların yer aldığı veri tabanlarından, içerisinde “Ondalık” ifadesi geçen ve farklı konularda yürütülmüş toplam 25 çalışma seçilmiştir. Bu çalışmaların 17’si ulusal, 8’i ise uluslararası çalışmalardan oluşmaktadır. Bu çalışmalar; uygulama yılı, yayımlandıkları dergi türü, yayın erişim boyutu, ondalık ifadesinin kullanımı, araştırma yöntemi, örneklem türü, örneklem boyutu kriterleri doğrultusunda incelenmiştir. Elde edilen verilerin frekans ve yüzde değerleri hesaplanarak bulgulara ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda en çok kullanılan ifadenin “Ondalık Sayı” olduğu belirlenirken, çalışmalarda genel olarak nitel araştırma yönteminin tercih edildiği görülmektedir. Yıllara göre dağılımına bakıldığında ise en çok çalışmanın 2016 yılında yapıldığı ve çalışmaların genellikle ilköğretim (5-8.sınıflar) kademesi ile gerçekleştiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin, Ondalık Gösterim konusunda yapılan diğer akademik çalışmalarla birlikte literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Ondalık gösterim, matematik eğitimi, doküman incelemesi, seminer

YEŞİL LOJİSTİK ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Lec. Esma Irmak
Lec. İrem Pelit

ÖZ/ABSTRACT

Ekolojik sıkıntıların başlaması ile birlikte lojistik faaliyetlerin de önemi artmıştır. Kirliliğin artması, kaynakların kısıtlı olması işletmeleri çevreye daha duyarlı hale getirmiştir. Yeşil lojistik, hava ve gürültü kirliliğinin azaltılması, uygun taşıma türü seçimi, maksimum alan kullanımı, taşıma operasyon sayısını azaltmak ve taşıma rotalarının optimizasyonu, karbon emisyonunun azaltılması, daha çevreci araç filoları kullanma, katı yakıt tüketiminin azaltılması, yenilenebilir ve etkili enerji kullanımı, depolama ve depo alanlarının optimize edilmesi, optimize ürün hareketleri ve elleçleme faaliyetleri, çevre ve enerji ayak izini azaltma, atık yönetimi ve paketleme gibi tedarik zinciri üzerindeki tüm paydaşların yaptığı çevreye duyarlı uygulamalar ve stratejilerdir. Yeşil lojistiğin temel amacı tedarik zincirlerini en etkin şekilde kullanırken, çevrenin taşıyacağı maliyetlerin minimize edileceği şekilde tüm faaliyetlerin koordine edilmesidir. Literatürde genellikle lojistik faaliyetlerin çevresel etkisini en aza indirmeye çalışılırken bir yandan da işletme karlarını olumlu etkilediğinden bahsedilmiştir. Başka bir çalışmada yeşil lojistik uygulamalarının sayesinde yaratılan olumlu imaj işletmenin pazar performansını olumlu etkilediği ifade edilmiştir. Başka bir çalışmada ise yeşil lojistik uygulamalarının maliyet avantajının sağladığını bunun sonucunda da işletmenin rekabet avantajı kazandığı ifade edilmiştir. Sağlanan bu itibarın ise rekabet avantajı kaynağı olmasından dolayı, yeşil uygulamaların firmanın nakit akışının ve finansal performansının da artmasını sağlayacağı belirtilmiştir. Yeşil lojistik ve taşımacılık araştırmalarının çoğu, taşımacılık emisyonlarının farklı şekillerde nasıl azaltılabileceğini veya farklı lojistik kararlarının ulaştırma emisyonlarını nasıl etkilediğini araştırmaya odaklanmıştır. Bununla birlikte, literatür bu konuda kapsamlı bir çerçeve sunmamaktadır. Günümüzde çevreye ilişkin endişelerin artması ile işletmeleri temelde iklim değişikliği, hava kirliliği, gürültü ve kazalar ile ilişkili lojistiğin dışsal maliyetlerini daha çok dikkate almak zorunda kalmaktadır. Lojistik faaliyetlerin (depolama, ulaşım, ambalajlama, dağıtım v.b.) çevreye zarar verdiği gerçektir. Lojistiğin çevre üzerindeki olumsuz etkisine; ulaşım sırasında harcanan benzin tüketimi, zararlı gaz emisyonları, gürültü kirliliği, taşınan malların zarar görmesi ve yapımı artan yollar örnek verilebilir. Yeşil lojistik uygulamalarına ise seyahat mesafelerini en aza indirmek için ekolojik sürüş, gereksiz sürüş oranını azaltma, tam araç yükleme ve yönlendirme teknikleri kullanmaya çalışılabilir. Yeşil lojistik faaliyetleri, çevresel riskleri azaltarak, işletmelerin pazar paylarının artırılmasına ve rekabet avantajı elde edilmesine olanak sağlamaktadır. İşletmelerin yeşil lojistik uygulamaları hem kendi karları açısından hem de sürdürülebilirlik açısından oldukça önemlidir, bundan dolayı bireylerin bilinç kazanması işletmelerinde bu tür uygulamalara özendirilmesi gerekmektedir. Yeşil lojistik uygulanabilmesi için taşımacılık ağları ayarlanmış olmalı ve bu kaynakların tasarruf ilkeleri çerçevesinde çevre dostu taşıma sistemlerinin kurulması gerekir. Bundan dolayı bütünleşmiş yeşil bir taşımacılık sistemi oluşturmak için teşvikler yapılabilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Lojistik, Yeşil lojistik, Çevre, Maliyet avantajı

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMDE ANAOKULLARININ VİZYON VE MİSYON İFADELERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Hale Nur Güler (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6333-1849>)

ÖZ/ABSTRACT

Stratejik yönetimin bir parçası olan vizyon kurumların gelecekte olmak istedikleri yeri ve uzun dönemde elde edilmek istenen başarıları ifade etmektedir. Vizyonda belirtilen ulaşılmak istenen hedefe doğru ilerlerken misyon aracılık görevi yapmaktadır. Misyon kurumların ana amacını etkin şekilde ifade etmekte olup üstlendikleri görev ve sorumlulukları anlatmaktadır. Vizyon ve misyon ifadeleri kurumlara, çalışanlara ve tüm paydaşlara değer ifade etmekte olup etkin şekilde kurumun tanıtılması ve değerlendirilmesi için fayda sağlamaktadır. Çalışmada okul öncesi eğitimde anaokullarının vizyon ve misyon ifadelerinin incelenmesi nitel bir araştırma şeklinde tasarlanmış ve içerik analizi yapılmıştır. Elde edilen veriler ana temalar şeklinde gruplandırılmış olup anaokullarının vizyon ve misyon bildirilerinin ortak yönleri ve farklılıkları belirlenmiştir. Çalışmaya dahil edilen okullar İstanbul'da faaliyet gösteren okullardan seçilmiş olup verilere okulların resmi internet sayfalarından erişilmiştir. Anaokullarının vizyonlarının daha çok Türkiye' de önde gelen örnek gösterilen ve tercih edilen okul olmak ve uluslararası başarı sağlamak olduğu görülmektedir. Kurumlarının misyonlarının ise arkadaşlık, dostluk iyilik dürüstlük duyguları gelişmiş bireylerin yetiştirilmesi olduğu belirtilmiştir. Hem vizyon hem de misyon bildirilerinde kullanılan ortak ifadeler de çalışmada ayrıca belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: anaokulu, okul öncesi eğitim, stratejik planlama, stratejik yönetim, vizyon, misyon

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLARIN SEÇİLİ MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER ÜZERİNE ETKİSİ LİTERATÜR TARAMASI

Mihriban TURALIOĞLU
Assist. Prof. Dr. Özgür Bayram SOYLU

ÖZ/ABSTRACT

Doğrudan yabancı yatırımlar (DYY) sermaye birikimi yüksek olan ülkelere sermayesi yetersiz olan ülkelere uluslararası şirketler aracılığıyla sermaye transfer edilmesidir. Sermayesi yetersiz olan ülkelere bu tür yatırımları çekmek adına teşvik edici politikalar uygulamaktadırlar. Böylece DYY'ler giriş yaptıkları ülke ekonomilerinde çeşitli makroekonomik değişkenler üzerinde olumlu ya da olumsuz olmak üzere farklı etkiler meydana getirebilmektedirler. Bu bağlamda bu çalışmada DYY'ın Türkiye'de ekonomik büyüme, döviz kuru, istihdam ve ihracat gibi makroekonomik değişkenler üzerindeki etkileri literatür taraması yapılarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: DYY, Büyüme, İstihdam, İhracat ve Döviz Kuru.

ENERGY EFFICIENT METRO SYSTEM

Assist. Prof. Dr. Akram Rashid
Res. Assist. Malik Ammar Saeed
Res. Assist. Muhammad Hamza
Res. Assist. Moeen Riaz

ÖZ/ABSTRACT

World is facing energy crises for a decade. Its reasons include less power generation, conventional transmission and management system and power theft that has badly struck our economy. Due to shortage of the energy the economic activity in the country got affected very badly. The industry could not operate properly due to load shedding and to operate the industry on generators is very expensive for the industries which causes prices of commodities significantly due to high production cost. Due to this condition many industries and projects could not survive the condition and closed or face some huge losses due to this shortage. Many investors observed to leave the country with their investments to other countries with much better conditions and facilities. These conditions resulted in massive unemployment in worldwide. To overcome these problems, we have designed a system for the projects especially the metro projects that will utilize available renewable source in a most efficient way it can along with the main supply which will reduce the burden on energy that we generate from the non-renewable resources as well as on the economy of the country. The main objective of this project is to make clean and green energy. Also, by using engineering techniques and modern electrical components we can effectively use of the available energy. Aim is to make our projects self-energy sufficient. Today metro systems are widely accepted to move mass-transit from one place to another. This research project is becoming essential need of the big cities. We use different techniques and with the help of non-renewable resources we can make this project self-energy sufficient which can generate adequate amount of energy.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Power generation, Transmission, System, Energy, Clean green Energy, Metro System

TÜRK İŞÇİ ROMANLARINDA ÖĞRETİCİ/ROL MODELLER VE BİLİNÇLENME SÜRECİNE KATKILARI

Assist. Prof. Dr. Burak ARMAĞAN
Prof. Dr. Ülkü ELİUZ

ÖZ/ABSTRACT

Yerleşik hayata adım atıldıktan sonra kurulan mülkiyet sistemi ile ortaya çıkan iş, işçi ve işveren kavramları, gerek üretim mekanizmasında gerek çağların yönetim anlayışlarında meydana gelen değişimler paralelinde dönüşümler geçirir. Coğrafi keşiflerin gerçekleşmesi, teknik icatların yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanması, sosyal ve iktisadi yapıda burjuvaların güç kazanması gibi etkenler; bir tarafta sermaye sahibi, tekelci, zengin yönetici grubun; öbür tarafta üretim araç gereçlerinden yoksun kaldığı için beden gücünü satmaktan başka çaresi bulunmayan kitlelerin çoğalmasına yol açar. Söz konusu kitleler, sanayinin/makinenin ihtiyaç duyduğu insan emeğini karşılarken aynı zamanda sermayedarların sınırsız meta üretimi hedeflerine ulaşmalarına da hizmet eden işçilerdir. Mülksüzleşmenin getirdiği yoksullukla iş'e muhtaç kalan/ bırakılan ve kapitalist sisteme sömürülen cephesinden eklemlenen işçilerin emek-sermaye çatışması içerisinde gasp edilen haklarını geri alıp yaşamaya başladıkları varlık problemini aşmaları, bilinçlenmeleri ile mümkündür. Sosyolojik anlamda sınıfsal karakter kazanabilmenin zorunlu kıldığı bilinçlenme; sorgulama, fark etme, yüzleşme, tavır alma ve duruş sergileme basamaklarından oluşur. Sendikalaşma ve grev gibi eylemsel basamaklardan önce zihinsel yeterliliğe erişmesi gereken işçilerin fikrî boyutlarının inşası ise öğretici/ rol modeller yardımıyla tamamlanır. Bilgi ve tecrübe aktarımı yapma, imkân sunma, yönlendirici etki barındırma vasıflarıyla aydınlatıcı kimlikte görümlenen, kapitalin hegemonyasını kırıp ezen - ezilen sorunsalını ortadan kaldırma görevini üstlenen öncüller olarak sunulan öğretici/ rol modeller; makine egemenliği altında nesneleşme serüvenine kapılan işçilerin özne konumuna yükselmeleri amacını sağlayan yardımcı karakterlerdir. Bu bildiride, işçilerin yapı ve tema olarak merkezde yer aldığı, toplumcu gerçekçi akım dâhilinde yazılan Çıkrıklar Durunca, Afrodit Buhurdanında Bir Kadın, Aganta Burina Burinata, Bereketli Topraklar Üzerinde, Sağırdere, Sarı İt, Gözbağı ve Grevden Sonra romanlarında yer alan öğretici/ rol modellerin bilinçlenme aşamalarına yönelik katkıları, Marksist kuram çerçevesinde incelenecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: İşçi, bilinçlenme, öğretici/rol modeller, roman

Şirvan aşık ortamına ait muhammes havalarının tür özellikleri

Hüseynova Zülfüyə Ramiz qızı

ÖZ/ABSTRACT

Müzikal bir şiir türü olarak Muhammes aşık yaratıcılığında önemli bir rol oynar. Hem âşık şiirinde hem de âşık müzik repertuarında yaygın olan bu türü, öncelikle bir şiir şekli olarak ele alalım. Filoloji uzmanları Muhammes şiir türünün ilk örneklerinin 18. yüzyılın sonlarından beri ortaya çıkışını gözlemliyorlar. Özellikle 3, 5, 7, 9, 11 bentlerinden oluşan şiirsel metin aaaaa, bbbba, cccca olarak kafiyeli olup, ayetlerdeki hece sayısı 16'dır. Muhammes havaları Azerbaycan aşık sanatının yaygın olduğu tüm ortamlar üzere, ayrıca Şirvan aşık sanatının müzik repertuarına dahildir. Filoloji ve müzik uzmanlarının araştırmalarında Muhammes türü üzerinde yeterince çalışmalar yapılmasına rağmen Şirvan muhammesleri üzerinde pek durulmamıştır. Şirvan aşık sanatında muhammesin "Zil Muhammes", "Baş Muhammes", "Ağır Muhammes", "Şirvan Muhammesi", "Oynak Muhammes", "Orta Muhammes" gibi türleri vardır. "Baş Muhammes" ve "Orta Muhammes" diğer ortamlarda bulunmasına rağmen melodileri Şirvan muhammeslerinden farklıdır. Buna rağmen, havaların tür özellikleri onlar arasındaki benzeri özelliklerin ortaya çıkmasına olana sağlar. Muhammeslerin karakteristik özelliklerinden biri de şiirsel metnin sadece aynı isimli bir şiir şeklinde okunmasıdır. Bir istisna olarak, şiirsel metni çoşma şiiri şeklinde olan "Baş Muhammes" buna (Şirvan aşık sanatında okunan) örnek gösterilebilir. Ayrıca, bu tür havaların benzersiz melodik tonlaması onları diğerlerinden farklı kılar. Şirvan aşık sanatında okunan "Muhammes" havalarının gruplandırılmasındaki senkop duraklama, melodi ve ritim arasındaki senkronizasyonu bozar ve melodi hanenin güçlü bir darbesinde darp aletinin ifasıyla başlar ki, bu da havanın genel sesine renk katar. Segah makam özelliklerine göre Şirvan muhammesleri için daha uygundur. "Orta muhammes" ve "Şirvan muhammesi" rast makamına dayanmaktadır. Şirvan aşık sanatında yer alan "Muhammes" havaları destanlarda özel bir yere sahiptir. Örn; Aşık Ağamurad "Kurbanı" destanında, ayrıca sonda söylenen duvakkapmada muhammes havalarını kullanmıştır. Böylece, aşık sanatının yaygın türlerinden biri olan müzikal şiir türü-Muhammes Şirvan aşık sanatında büyük öneme sahip olmanın yanısıra ortak gelenekler üzerinde yerel özelliklerini oluşturabilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: muhammes, Şirvan, aşık

Photogrammetry As a Cultural Heritage Survey Method: Lymra Excavation Site

Assist. Prof. Dr. Muhammed Ali ÖRNEK

ÖZ/ABSTRACT

The use of photogrammetry as a remote sensing method offers dramatic opportunities for landscape architecture researchers, practitioners, students and managers. Beyond documenting the site inventories and site mapping, both obtained images, 3D points clouds, 3D mesh surfaces and all related data provide detailed site-specific context for design proposals. The constant development on capturing and modeling methodologies contributes significantly to the digital 3D documentation, mapping, conservation and representation of landscapes and cultural heritages and to the growth of research in this field (Murtha et al., 2018). Since the last decade, unmanned aerial vehicles (UAV) such as quadcopters, also known as drones, can be obtained and operated easily compared to LiDAR and similar capturing methods. In landscape architecture discipline, UAV are used to document site inventory (Gerke, 2018; Yijing & Yuning, 2018), monitor biodiversity (Pietsch et al., 2018), evaluate the performance of park areas (Park et al., 2020), capture environmental data in built environment (Marschall et al., 2018), visualize the landscape (Wissen et al., 2019; Sedláček & Klepárník, 2019; Hill et al., 2019), documenting corals as underwater heritage (Vogler et al., 2019), explore new landscape design methodologies (Urech, 2019), enrich the curriculum of landscape architecture education (George & Park, 2020; Sedláček et al., 2020). This article presents the use of UAV and photogrammetry as a surveying method in landscape architecture design. The 3D surveying process and gathered data will be presented as a part of this research.

Anahtar Kelimeler/Keywords: landscape architecture, remote sensing, cultural heritage, photogrammetry, unmanned aerial vehicles.

SPORDA GÜDÜLENME, ÖZ YETERLİK VE SPORA YÖNELİK TUTUM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN YAPISAL EŞİTLİK MODELLEMESİ İLE İNCELENMESİ

Dr. Zarife TAŞTAN
Prof. Dr. M. Akif ZİYAGİL

ÖZ/ABSTRACT

Günümüzde teknolojinin ilerlemesi ile birlikte, bireylerin günlük yaşamlarında fiziksel aktivite ve egzersize ayırdıkları süre azalmış ve bununla beraber bireylerde hareketsiz yaşam tarzı nedeniyle obezite, yüksek tansiyon ve yüksek kolesterol gibi hastalıkların görülme sıklığı artmıştır. Yapılan çalışmalar, fiziksel ve sportif etkinliklerin fiziksel ve mental sağlık üzerine olumlu etkilerinin olduğunu göstermektedir. Egzersiz ve sportif etkinliklere katılım, fiziksel olarak sağlıklı olmanın yanı sıra stresle başa çıkmayı, depresyon ve kaygıdan kurtulmayı, daha sağlıklı ve kaliteli bir yaşam sürdürmeyi sağlamaktadır. Bu çalışmada, üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu/Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sporda güdülenme ve öz yeterlik düzeylerinin, spora yönelik tutumlarını tahmin etmeleri ve kendi aralarındaki ilişkinin Yapısal Eşitlik Modeli ile sınanması amaçlanmıştır. Bu çalışmada, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu/Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sporda güdülenme, öz yeterlik ve spora yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla ilişki tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmaya farklı üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu/Spor Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 957 öğrenci (N_kadın =408, N_erkek =549) katılmıştır. Veriler "Sporda Güdülenme ölçeği II", "Genel Öz Yeterlik Ölçeği" ve "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Spora yönelik tutum, öz yeterlik ve sporda güdülenme arasındaki yapısal ilişki Yapısal Eşitlik Modeli ile sınanmıştır. Öğrencilerin sporda güdülenme, öz yeterlik ve spora yönelik tutumları arasındaki kuramsal olarak varlığı kabul edilen ilişkiyi ortaya koymak için YEM, Path (Yol) Analizi yapılmıştır. Bu çalışmanın bulguları, sporda güdülenme ile tutum arasındaki ilişkinin, genel öz yeterlik ile tutum arasındaki ilişkiye göre pozitif yönde istatistiksel olarak daha yüksek düzeyde olduğunu ortaya koymuştur. Bu durumun nedeni, bireylerin sporda başarılı olabileceklerine ve spora devam edebileceklerine olan inançları düşük düzeyde olsa da dışsal olarak güdülenerek spora yönelik olumlu tutum sergilemeleri olabilir. Sonuç olarak, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu/Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sporda güdülenme ve öz yeterlik düzeylerinin, spora yönelik tutumu yordama gücünün farklılaştığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Tutum, Öz Yeterlik, Sporda Güdülenme, Yapısal Eşitlik Modeli (YEM)

COVID-19 SALGINI HAKKINDAKİ HABERLERİN GALTUNG VE RUGE'UN “HABERİN YAPILANDIRILMASI VE SEÇİMİ” ÖLÇÜTLERİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Assist. Prof. Dr. Nimet Ersin (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5878-5566>)

ÖZ/ABSTRACT

Çin’de 2019 Aralık ayında başlayan ve kısa sürede dünyaya yayılan Covid-19 binlerce insanın ölümüne yol açmış, virüsün hızlı yayılma özelliği nedeniyle ülkeler birbirine kapılarını kapatmış, uçuşlar iptal edilmiş, adeta bir anda dünyada hayat durmuştur. Bu süreçte medya ise Covid-19, yaygın kullanımıyla “Koronavirüs” salgını hakkındaki haberlerle büyük ivme kazanmıştır. Covid-19 salgın haberleri televizyonların haber bültenlerinde aylarca 1. haber olmuş, doktorlar, mikrobiyologlar günün “star”ları haline gelmiş, ekonomideki sorunlar, dış politikadaki önemli gelişmeler, savaş tehlikesi, büyük deprem uyarıları vb. bütün olaylar gölgede kalmıştır. Covid-19 salgını dünyanın gündemini oluşturacak önemli bir olay olmakla birlikte, medyada salgınla ilgili gelişmelerin hangi boyutları öne çıkarılmaktadır? Covid-19 hangi özellikleriyle medyanın gündemindedir? Covid-19 salgınına ilişkin ne tür haberler ağırlıktadır? Çalışmada, bu soruların cevabı, Galtung ve Ruge’un haberin seçimi konusundaki kuramsal çalışmalardan “Eşik Bekçiliği” geleneği kapsamındaki “Haberin Yapılandırılması ve Seçimi” için belirledikleri ölçütlere göre aranmıştır. Covid-19 salgın haberlerinin Türk mediasındaki yer alışı, bu iki yazarın belirlemiş olduğu 12 haber değerine göre incelenmiştir. Araştırma için veriler TİAK (Televizyon İzleme Araştırmaları Komitesi A.Ş.)’in Temmuz ayı 2020 verilerine göre en çok izlenen haber kanallarından Habertürk, CNN Türk ve A Haber kanallarının 11 Ağustos-17 Ağustos 2020 tarihleri arasındaki Web sitelerinde arşiv taraması ile elde edilmiştir. Bu üç haber kanalının Web sitesindeki bir haftalık “Koronavirüs” salgını hakkındaki haberlerden içerik çözümlemesi yöntemiyle elde edilen veriler Galtung ve Ruge tarafından belirlenen haber değeri ölçütleri “Medyanın Ritmine Uygunluk”, “Yoğunluk veya Eşik Değeri”, “Açıklık/Belirsizliğin Olmaması”, “Kültürel Yakınlık veya Geçerlilik”, “Uyumluluk”, “Beklenmediklik”, “Süreklilik”, “Kompozisyon”, “Seçkin Uluslararası Bağlantılılık”, “Seçkin Kişilerle Bağlantılılık”, “İnsanlarla Bağlantılılık”, “Negatif Bir Şeyle Bağlantılılık” başlıkları altında sınıflandırılmıştır. Araştırma sonunda Covid-19 haberlerinin Galtung ve Ruge’un haberin seçimi kriterlerinden, “Medyanın Ritmine Uygunluk”, “Açıklık/Belirginlik», “Uyumluluk”, “Beklenmediklik”, “Süreklilik”, «Kompozisyon», «Negatif Şeylerle Bağlantılılık» kriterlerine büyük oranda uygunluk gösterdiği, diğer haber değerleri “Yoğunluk veya Eşik Değeri”, “Kültürel Yakınlık ve Geçerlilik”, «Seçkin Kişilerle Bağlantılılık», “Seçkin Uluslararası Bağlantılılık», «İnsanlarla Bağlantılılık» ölçütleri bakımından daha az belirleyici olduğu görülmüştür. Araştırma sadece Covid-19 haberleri ile sınırlıdır ve bu çalışmada Covid-19 salgınına ilişkin gelişmelerin medyanın doğal işleyişine de uygun olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç, medyadaki Covid-19 haberlerine ilişkin yapılacak başka çalışmaların kapısını açmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid-19, Koronavirüs Salgını, Haberin Seçimi, Haber Değeri, Haber Kanalları

SELVİ BOYLUM AL YAZMALIM FİLMİNİN ALIMLAMA ANALİZİ: KADIN VE ERKEK KARAKTERLERİ ÜZERİNE FARKLI OKUMALAR

Gamze Yıldırım (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8729-2725>)

ÖZ/ABSTRACT

İnsanlık tarihi boyunca toplum da kadın ve erkeklere belirli özellikler yüklenerek toplumsal cinsiyet kalıpları oluşturulmuş ve insanlar bu kalıp yargıların içine hapsedilmiştir. Çocukluk dönemlerinde başlayan ve zihinde cinsiyetçi bir şema yaratan toplumsal yargılar aynı zamanda toplumsal cinsiyetçiliğinde temelini atmıştır. Bu çalışmada seksenli yıllara kadar olan kalıplaşmış tek yönlü karakterler üzerinden çekilen Yeşilçam sinemasından olan Selvi Boylum Al Yazmalım filminin kadın ve erkek karakterleri üzerinden nasıl alımlandığı incelenmiştir. Araştırma için farklı meslek ve yaşlardan 10 kişi ile derinlemesine görüşme tekniği kullanılmıştır. İzleyiciler ile yüz yüze yapılan bu görüşmede izleyicinin yorumları gözlemlenip, yorumlanarak çalışmaya aktarılmıştır. Görüşmede önemli nokta, kaynak durumunda ki kişilerin gerçeği söylemek için yeterince motive edilmesiyle istenen verilerin noksatsız alınabilmesidir Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin kullanıldığı veri toplama yönteminde görüşme soruları ve kılavuzu önceden hazırlanmıştır. Toplam olarak az sayıda kişiyle görüşme yapılmış olsa da, araştırmanın amacını belirleyen başta sorulan soruların ve ulaşılmaya çalışılan niteliksel bulguların çalışmanın sonucunu aydınlatıcı nitelikte olduğu düşünülmektedir. Araştırmada ilk önce izleyicilerin filme ilgisini ve bakışını öğrenmek için sorular sorulmuştur. Daha sonra karakterler ve olaylar üzerinden sorular sorularak izleyicinin ilgisini ölçüp, karakterleri cinslerine göre nasıl kodladıklarını, olaylar ışığında cinsiyetçiliğe karşı bakış açılarını görerek, alımlama analizi yöntemiyle yorumlamak amaçlanmıştır. Günlük hayatımızdaki cinsiyetçi söylemlerle, filmdeki söylemler karşılaştırılarak toplumda hala var olan toplumsal cinsiyetçiliğin insanlar tarafından nasıl alımlandığını ve aktarıldığını görüp, toplumsal cinsiyetçiliği yıkmak için sonuçlar aranmıştır. Sonuç olarak filmi izleyen katılımcıların cinsiyetine, tecrübelerine, kültürlerine göre farklı okumalar gerçekleştirerek yorumladığı gözlemlenmiştir. Özellikle kadın ve erkek izleyici arasında cinsiyetçiliğe bakışın farklılık gösterdiğini ve okumaların buna göre şekillendiği görülmüştür. Toplumda oluşturulan bu cinsiyetçiliği yıkmak adına tartışmalar yapılarak, önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Selvi Boylum Al Yazmalım, Sinema, Film, Alımlama, Toplumsal Cinsiyet

“KIZAMIK” ESERİNİN SANATLARARASILIK KAVRAMI DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

Assist. Prof. Dr. Kübra ŞAHİN ÇEKEN

ÖZ/ABSTRACT

Sanatın iki kolunu içeren ekphrasis kavramı, bünyesinde metnin görselleşmesindeki unsurları barındırır. Türkçe “resimbetim” olarak adlandırılan bu kavram imge ile söz arasındaki bağa odaklanır. Antik dönemden beri sanatta imge ve yazı ilişkisi üzerine çalışmalar yapılmıştır. “Ut Pictura Poesis” yani resim ve şiir analojisi incelenmiş ve bu kavram doğrultusunda geleneksel Türk ağıtlarını andıran Cumhuriyet Dönemi şiiri ve resim arasındaki ilişki sorgulanmıştır. Sanat yapıtında metinden görsele evrimin incelenmesinin amaçlandığı bu çalışmada, bir kızamık hikâyesinin sanatlararası etkileşimle aktarılması konu edilmiştir. Çalışmada, sanatta yazılı metin ile görsel arasındaki ilişki, resim ve şiir ilişkisi üzerine temellendirilmiş ve Ekphrasis kavramı doğrultusunda yapıtların örneklendirilmesiyle incelenmiştir. Bu doğrultuda Ceyhun Atuf Kansu’nun “Kızamuk Ağdı” şiirinin, Nedim Günsür başyapıtlarından biri olan “Kızamık” adlı resmine ilham kaynağı olması bağlamında kendine mal edilirken sanat eserinde ortaya çıkan yeni değişkenler incelenmiştir. Bu çalışmada amaç, Ekphrasis terimi çerçevesinde gelişen ve bir sanat eserinden meydana gelen yeni sanat eserinin oluşum sürecini araştırmak ve toplumcu-gerçekçi bir sanat eğilimi gösteren bu sanatçıların yaşadığı çevre veya zaman olgusu içinde şekillenen eserlerini değerlendirmektir. Bu araştırma, genel olarak tarama modeli dikkate alınarak doküman tekniğiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama tekniği olarak betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Elde edilen veriler yorumlanmış ve değerlendirilmiştir. Araştırmada imge ve yazı ilişkisi üzerinde durulmuş farklı sanat disiplinlerinde ortak bir temanın gösterimi anlatılmış ve yeniden üretilebilirlik çağında sanat yapıtının oluşumundaki farklılıkların yanı sıra alıntılama sürecinin de dahil olduğu eserin orjinalliğini koruması ve zaman olgusunun bu dönüşümde etkin faktör olduğu sonuçları elde edilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle orjinal eserde olan “sahicilik” kavramının yeniden üretimde kavram kaybına uğrayıp uğramadığı ve sanat yapıtının şimdiliği, zaman olgusunun dönüşümdeki faktörlerinin irdelenmesi alanyazında rastlanmadığından yeni bir çalışma alanı olarak önerilebilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Resim, Ekphrasis, Şiir, Sanatlararasılık, Yeniden üretilebilirlik

PANKREAS NAKLİ VE HEMŞİRELİK BAKIMI

Buket ÖZKAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0908-2335>)
Feriştah ASLAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7365-4481>)
Sibel TÖRE (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3307-0999>)
Assist. Prof. Dr. Özge İŞERİ

ÖZ/ABSTRACT

Pankreas nakli; tip 1 diyabetli hastalarda normoglisemiye sağlamak, diyabetin komplikasyonlarını önlemek ve yaşam kalitelerini arttırmak için uygulanan önemli bir tedavi yöntemidir. Ancak Türkiye’de 2019 yılında sadece üç pankreas nakli gerçekleştirilmiştir. Bunun nedeni kadavradan organ bağışındaki yetersizliktir. Yapılan bu nakiller hastaların insülin ihtiyacını ortadan kaldırmakta/sınırlanmaktadır dolayısıyla can acıtan kan şekeri ölçümleri ve insülin enjeksiyonları bitmekte/azaltılmaktadır. Ayrıca diyabetin komplikasyonlarının önlenmesi açısından da oldukça önemlidir. Bu sayede hastalar kendilerini daha iyi hissetmekte, özgüvenleri, fiziksel ve ruhsal iyilikleri ve yaşam kaliteleri artmaktadır. Nakil sürecinde anahtar rol oynayan hemşireler nakil öncesi, sırası, sonrası ve hastanın yeni hayata uyumu gibi süreçlerde önemli rol ve görevlere sahiptir. Nakil öncesinde tüm hastalar multidisipliner bir ekip tarafından kapsamlı olarak değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmeler nakil için uygunluğun ve diyabetin sekonder komplikasyonlarının boyutunun belirlenmesi amacıyla endokrin, nefrolojik, kardiyovasküler ve psikiyatrik değerlendirmeler başta olmak üzere tüm sistemleri içermektedir. Nakil öncesi hemşireler hastaları ile profesyonel ilişki kurmalı, detaylı öykü almalı, fizik muayeneleri yapmalı, yapılan tetkik ve testlere hastayı hazırlamalı, sonuçları değerlendirmeli, olası riskleri belirlemeli ve hastanın tüm ameliyat öncesi eğitimlerini planlayıp uygulamalıdır. Pankreas nakli tek başına, böbrek nakli sonrası veya eş zamanlı böbrek pankreas nakli olmak üzere üç şekilde gerçekleştirilmektedir. Ameliyat sırasında hastanın tüm risklerinin önceden bilinerek kontrol altına alınmalı ve güvenli cerrahi sağlanmalıdır. Ameliyat sonrası süreç ise hastanın olası ciddi komplikasyonları nedeniyle yakın takibi gerektirir. Bu nedenle hemşireler başta rejeksiyon ve enfeksiyon olmak üzere tüm komplikasyonları izlemelidir. Drenajlara dikkat edilmeli, idrar ve serum amilaz, lipaz, kreatinin değerine bakarak rejeksiyonun erken belirtileri değerlendirilmelidir. Sıvı takibi yapılmalı, bikarbonat kaybına dikkat edilmelidir. Bikarbonat kaybına bağlı olarak oluşan ortostatik hipotansiyon, metabolik asidoz ve dehidratasyon ortadan kaldırılmalıdır. Hasta pankreatit, anastomoz kaçağı, fistül, abse, fibrozis, sepsis ve greft damar trombozu açısından yakın izlenmelidir. Ayrıca ileus ve kolesistit gibi komplikasyonlar da unutulmamalıdır. Bu nedenle bakım, enfeksiyonun kontrolüne, rejeksiyonun önlenmesine ve greft fonksiyonunun sürdürülmesine odaklanmalıdır. Hastaların kan şekeri takibi, yaşamsal bulguları, sıvı dengesi, ilaç uyumu, yara bölgesi, yapılan tetkikler, beslenmesi, ağrısı sık değerlendirilmelidir. Nakil sonrası özenin yaşam boyu sürdürülmesi gerektiği unutulmamalı bu nedenle immünosupresif ilaçların düzenli kullanımı, etki ve yan etkileri başta olmak üzere enfeksiyondan ve rejeksiyondan korunma, iş ve okul yaşantısı gibi konuların ele alındığı eğitimlerin hemşireler tarafından verilmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Pankreas, Hemşirelik Bakımı, Nakil

THE REFLECTIONS OF POLITICAL ENCOUNTERS ON ARCHITECTURE IN RENAISSANCE: MIMAR SINAN AND ANDREA PALLADIO

Assist. Prof. Dr. LUCA ORLANDI (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8813-0894>)
Res. Assist. NİHAN ZORLU

ÖZ/ABSTRACT

Trade has been one of the main factors affecting political relations and cultural exchange between countries in every period of history, especially in the periods when communication technologies have not developed as much as today. Cultural exchange, which has influenced many areas from art to technology, has also affected architecture. Within the scope of this study, aims to examine the reflections of political relations, that are developed for the protection of commercial interests, on cultural exchange in the context of architectural structures of the Ottoman Empire and the Republic of Venice, which are generally divided into two parts as east west in histography although sharing the same Mediterranean geography, are discussed. However, the study is limited to the 16th century, during the relations between these two important political powers lived their most influential periods, and the reflections are examined through the structures of the important architects of that period, Mimar Sinan and Andrea Palladio. In the first part of the study, the relationship between Venetian bailo Marc 'Antonio Barbaro and Grand Vizier Sokullu Mehmed Pasha, which is believed to form an invisible bridge between the two architects, is examined on the basis of the literature on the subject. In the other phase of the study, a timeline has been created shows the chronological order of the architects' prominent works and was divided into two according to the years he was in Constantinople to see whether Barbaro had an effect on these works. The structures designed by these architects were compared in terms of plan typology, structural solutions and facade characteristics according to the distinction before and after Barbaro. At the end of the study was concluded that the compared works of these two important architects, who had not seen each other's buildings personally, were separated from the previous ones in line with distinct features and these features were some aspects that resemble the style of the other architect. As a result, this supports the argument that Barbaro, who has taken on a political role in order to balance the two political forces, also has an important place in intercultural exchange.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Andrea Palladio, Mimar Sinan, Cultural Transitions, Renaissance

COVID-19 DÖNEMİNDE YOĞUN BAKIM HEMŞİRELİĞİ

Feriştah ASLAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7365-4481>)
Sibel TÖRE (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3307-0999>)
Buket ÖZKAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0908-2335>)
Assist. Prof. Dr. Özge İşeri

ÖZ/ABSTRACT

Koronavirüs (COVID-19), Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan şiddetli akut solunum yetmezliği ile karakterize, organ fonksiyon bozukluklarına ve ölümlere neden olan ciddi bir salgın hastalıktır. Dünya genelinde 22 milyonun, Türkiye'de ise 251 binin üzerinde tanı konmuş birey bulunmaktadır. Virüsün bulaşı kişilerde ateş, kuru öksürük, solunum sıkıntısı, yorgunluk, ani koku ve tat kaybı, bilinç durumunda bozulma gibi birçok ciddi semptomu neden olmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre; COVID-19 pozitif olan hastaların %5'nin şiddetli hipoksi nedeniyle endotrakeal entübasyona gereksinimi olmuş ve hastalara ortalama 13 gün solunum desteği gerekmiştir. Klinik seyri kötü olan bu hastaların yaşama tutunmasında kaliteli hemşirelik bakımı oldukça önemlidir. Bu nedenle stresli ve uzun çalışma saatlerine maruz kalan hemşireler tüm yorgunluklarına rağmen bireyselleştirilmiş ve bilimsel bilgilerine dayalı bakımlarını fedakarca sunmaktadır. Verilen yoğun hemşirelik bakımları çok dikkatli şekilde izlenmesini gerektiren enfeksiyon kontrolünü; arteriyel ve santral venöz yol güvenliğini; yüksek riskli ilaçların uygulanmasını; basınç yaralarının önlenmesini; kalp ritmi, arteriyel kan basıncı, oksijen saturasyonu ve santral venöz basınç gibi yaşamsal parametrelerin değerlendirilmesini; alarm yönetimini; invaziv ve non invaziv mekanik ventilasyondaki hastanın bakım yönetimini; endotrakeal/trakeostomi aspirasyonu, solunum yolu örneği alınması, ağız bakımı, yara bakımı gibi özel uygulamaları; Ards ve prone pozisyonundaki hastanın bakımını; ventilatörle ilişkili pnömoninin izlemeyi; sıvı dengesinin yönetimini; sepsis ve septik şokun takibini; yaygın damar içi pıhtılaşma nedeniyle tromboembolik olayların izlemeyi; enteral ve parenteral beslenmenin değerlendirilmesini; ağrı ve deliryumun takip edilmesini; kardiyopulmoner resüsitasyon gibi hayati girişimlerin uygulanmasını içermektedir. Tüm bu karmaşık ve stresli ortamda sunulan bakımların kaliteli verilmesi için hemşirelerin çok fazla bilimsel bilgiyi ve kanıt temelli uygulamaları takip etmesi, empatik yaklaşım sunması ve fiziksel, psikolojik sağlamlılıklarını koruması oldukça önemlidir. Bu anlamda ekibin en önemli üyelerinden olan yoğun bakım hemşirelerinin çalışma sürelerinin makul seviyelerde tutulmasının, gerekli ihtiyaçlarının ve tıbbi ekipmanların sağlanmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid 19, hemşirelik, yoğun bakım

ÇEVRE ETİĞİNDE BÜTÜNCÜL YAKLAŞIM

Dr. Gülsüm Turhan (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3910-6542>)

ÖZ/ABSTRACT

Günümüzde bütün insanlığı etkileyen en önemli meselelerinden birisi hiç şüphesiz çevre sorunlarıdır. İnsanlar var oldukları günden beri çevreyle iç içe yaşamışlar, doğadan birçok yönden faydalanmışlardır. Bu faydalanma insanlığın gelişimi, teknolojinin gelişimi ile birlikte zamanla yerini sömürüye bıraktı ifadesini kullanmak hiç de yanlış bir ifade olmayacaktır. Doğa ile uyum içinde yaşayan insanın taş baltasının yerini demir balta alması ile doğaya egemen olmaya çalışan bir insan modeli ortaya çıkmıştır. Demir baltalardan ağır silahlara, ağır silahlardan da nükleer silahlara geçiş doğa felaketlerine davetiye çıkartmıştır. Çevre sorunlarının getirmiş oldukları zararlar sadece günümüzün konusu olmakla kalmayıp gelecek kuşakları ilgilendiren bir mesele haline de gelmiştir. Çevre sorunları artık o boyuta ulaşmıştır ki sadece sorunun yaşandığı bölgenin sorunu olmaktan çıkmış, bütün insanlığın sorunu haline gelmiştir. Yine aynı şekilde yaşanan zamanla da kısıtlı kalmadığını hem şimdinin hem gelecek kuşakların sorunu haline geldiğini rahatlıkla görürüz. Konumuz sınırları içinde de zaman zaman dile getirdiğimiz üzere, insan doğaya verdiği zararları telafi etmek ve ortaya çıkan çevre sorunlarını çözüme kavuşturmak için arayışlara girmiştir. Bu arayışın, insanları bütüncül bir bakış açısına yönelttiğinden rahatlıkla söz edilebilir. İnsan ve doğa bir bütündür. İnsanın doğaya doğanın da insana katkısı büyüktür ama insanın doğaya katkısı çevre sorunları ile birlikte olumsuz bir hal almaya başlamıştır. İnsan olarak bizlerin temel bir görevi bu bütünlüğün zarar görmemesi için çaba harcamaktır. Günümüzde yaşanan ve çözüm bekleyen sorunlar yeni bir takım disiplinlerin doğmasına neden olmuştur. Bu disiplinlerden biri de kuşkusuz sınırları ve kavramları hala tartışılan çevre etiğidir. Çevre sorunlarına bakış, her şeyden önce, bir parça bütün ilişkisine işaret etmeyi gerektirir. Bunun önemli bir gerekçesi, bir yandan çevre ve sorunları kendi bütünlüğü içinde algılamak, öte yandan çevre etiği disiplini içinde bütüncül kavramını işlevsel kılmak olarak görülebilir. Çevre sorunlarını çözüme kavuşturmada, bütüncül bakış açısı ışığında, doğa bitkisiyle, hayvanıyla doğadaki en küçük mikro organizmadan en büyük varlığa kadar bir bütün olarak ele alınabilir. Bütüncül yaklaşım yalnızca felsefi ve teolojik sorunların çözümünde değil, aynı zamanda, çevresel sorunların da çözümünde etkin bir rol oynar. Bizim buradaki amacımız çevre sorunlarını daha iyi anlamak için çevre, çevre kirliliği, ekosistem, ekoloji, kirlilik, çevre kirliliği, çevre etiği gibi kavramlardan hareket ederek çevre sorunlarının çözümü için çevre etiğine bütüncül bir bakış açısının önemini ele almaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Çevre, Çevre Kirliliği, Bütüncül Yaklaşım, Çevre Etiği, Ekoloji.

INVESTIGATION OF THE DIFFERENTIATION IN CIRCULATION AREAS OF COURTHOUSES: KONYA COURTHOUSE

Assist. Prof. Dr. Süheyla BÜYÜKŞAHİN
Mustafa Dede EMEKLİ

ÖZ/ABSTRACT

Courthouse buildings, which can be defined as public buildings that contain judicial and administrative judiciary units that are effective in ensuring peace in society and in the implementation of laws; are included in the complex functional building group with their spatial organization, diversity and multiplicity of users, and a wide variety of repetitive judicial and administrative units. In courthouses where the security is at the forefront, it is possible to handle the circulation areas as i. vehicle-pedestrian roads providing the access to the parcel and building, ii. User circulation in the building and iii. Circulation of the prisoners. In order to ensure security, the prisoners must be isolated from the public and other users in their way to access the remand prison and the courtroom. For this reason, an autonomous circulation area should be created for remand prisoners and the possibility of harming other users like judicial officers, citizens, court officers, etc. or escaping should be eliminated by the necessary circulation arrangements. In the scope of this study, circulation differences specific to Konya Courthouse will be examined, different user circulations will be evaluated and suggestions will be made for future designs

Anahtar Kelimeler/Keywords: spatial organization, circulation areas, courthouses

DESTEK EĞİTİM ODASI UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Assist. Prof. Dr. Ebru Ünay (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6298-9438>)

ÖZ/ABSTRACT

1948 yılında yayımlanan İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ile öne çıkmaya başlayan hak arayışlarıyla birlikte özel gereksinimli bireylerin eğitim hakları ile ilgili de birçok mücadele başlamıştır. İlk başlarda ailelerin ve sivil toplum kuruluşlarının başvurularıyla başlayan bu mücadele birçok gelişmiş ülkenin özel eğitim yasalarının oluşturulmasına ve özel gereksinimli öğrencilerin en az kısıtlayıcı eğitim ortamlarına yerleştirilmelerine de dayanak olmuştur. Özel gereksinimi olan bireylerin akranlarıyla birlikte aynı sınıfta mümkün olan en üst düzeyde eğitim alması anlamına gelen en az kısıtlayıcı ortamda eğitimin nasıl sağlanacağına ilişkin çalışmalarla birlikte günümüzde kaynaştırma olarak adlandırılan uygulamalar ortaya çıkmıştır. Etkili bir kaynaştırma uygulamasından bahsedilebilmesi için özel gereksinimli öğrencinin akranlarıyla aynı sınıfta eğitim alması ve hem öğretmene hem de öğrenciye destek hizmetlerin sunulması gerekmektedir. Kaynaştırma uygulamaları kapsamında bulunan özel gereksinimli bireylere gerekli destek hizmetler sunulmazsa verilecek eğitimin sağlıklı olması beklenemez. Bu nedenle özel eğitim gerektiren bireylerin genel eğitim sınıflarına yerleştirilmeleri ve eğitimlerini burada sürdürmeleri aşamalarında bazı yasal düzenlemeler getirilmiştir. Bu düzenlemelerden biri de “destek eğitim odasında” eğitimidir. Destek eğitim, özel gereksinimi olan bireylere ihtiyaç duydukları alanlarda destek sağlamak amacı ile düzenlenmiş eğitim ortamlarıdır. Destek eğitim odası uygulamasının etkinliğini anlamak açısından öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesi önemlidir. Bu araştırma ile öğretmenlerin destek eğitim odalarına ilişkin görüşlerini ortaya koymak ve destek eğitim odaları ile ilgili yapılacak çalışmalara yardımcı olmak amaçlanmıştır. Bu çalışma aynı zamanda özel eğitim öğrencileri için okullarda açılması zorunlu olan destek eğitim odalarının işleyiş süreci hakkında fikir vermesi açısından önemlidir. Araştırmanın katılımcılarını, Trabzon ilinde görev yapan 9 destek eğitim odası öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma verileri, nitel araştırma yöntemlerinden yarı-yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Öğretmenlerin destek eğitim odaları uygulamalarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla 5 demografik ve 7 açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Elde edilen verilerin öncelikle bilgisayar ortamına transkriptleri yapılmıştır. Sonrasında araştırmacı tarafından ayrı ayrı kodlar ve kategoriler oluşturulmuştur. Verilerin analizi sonucunda öğretmenlerin destek eğitim odalarına ilişkin görüşleri destek eğitim odalarındaki öğretim süreci ve destek eğitim odalarının işleyişi olmak üzere 2 tema altında toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen bulgular bize destek eğitim odasında görev yapan öğretmenlerin destek eğitim odalarının işleyişi açısından bazı engeller ve eksiklikler yaşanmasına rağmen destek eğitimin özel gereksinimli öğrenciler açısından faydalı olduğunu düşündüklerini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: destek eğitim odası, kaynaştırma, özel gereksinimli öğrenci

PANDEMİ SONRASI MİMARİ TASARIM SORUNSALINA BİR BAKIŞ

Assoc. Prof. Dr. CAN KARAGÜLLE (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1732-4178>)

ÖZ/ABSTRACT

Yaşadığımız bu zaman diliminde, mevsim ve coğrafya etkisinden bağımsız ve solunum yolu ile çok hızlı bir şekilde yayılma yeteneğine sahip virüs kaynaklı salgın yaşamsal ve küresel bir sağlık tehdidi oluşturmaktadır. Gelecekte, bu ve benzeri virüs ve bakterilerden korunmak amacıyla özellikle yakın sosyal mesafe ile kentlerde yaşayan insanların yaşam biçimlerinde değişiklik olması kaçınılmaz olarak görülmektedir. Bu durumda, yaşamın geçtiği barınma, çalışma, eğitim, ticaret ve eğlence işlevli mekanların erişim, kullanım ve konumlandırma gibi mimari tasarım ilkelerinin insan sağlığı ve iç mekan hava kalitesi bağlamında nasıl olması gerektiği kullanıcılar, tasarımcılar, standart-mevzuat geliştiricileri ve yatırımcılar açısından tartışılmaktadır. Günümüzde iç ve dış mekanlar çoğu kez, mekan kullanıcısının istekleri ve her alandaki sürdürülebilirliğin başarılmasının bir kriter olarak alındığı bir süreç ile yaşama geçmemektedir. İnsan yaşamının neredeyse tümüyle geçtiği bu mekanlar pratikte üst ölçekte plancının (ilgili yönetmeliklere bağlı kalarak) tarif ettiği ve bina ölçeğinde ise yatırımcının yatırım yeri, mal oluş bedeli, konumu ve büyüklüğü gibi özellikleri ve ilgili yönetmelikleri dikkate alarak ile karar verdiği bir süreç ile belirlenmektedir. Mimarlar, esnek arsa büyüklüklerinin ve yatırım bütçesinin söz konusu olduğu daha az sayıdaki mekanlar için daha özgür tasarım olanaklarına sahip olsalar da mekan tasarımında estetik-sanatsal kaygılar ve kişisel egolar öne çıkabilmekte, kullanıcıya ilişkin fiziksel konfor ya ihmal edilmekte ya da yapay aydınlatma ve mekanik havalandırma gibi hasta bina sendromuna yol açabilecek çözümler sunulabilmektedir. Pandemi sonrasında belki de ilk kez (sonuçları itibarı ile tüm sosyo-ekonomik kesimleri etkileyen) mekanların insan sağlığı bakımından içindeki işleve uygunluğu, oluşturulan farkındalık atmosferi ile kamuoyu tarafından bu derece ciddi bir şekilde sorgulanır hale gelmiştir. Bir başka deyişle, insanların mimariden beklentileri sıralamasında, sağlıklı kalmak ve iç hava kalitesi ağırlıklı fiziksel konfor anlamındaki işlevsellik, estetik kaygıların önüne geçmiştir. Makale, insanların toplu halde ve uzun süre zamanını geçirmek zorunda olduğu binaları, iç mekan hava kalitesi yönleri ile ele alarak bu mekan kullanıcıların sağlıkları ve ülke ekonomisine doğrudan ve dolaylı olarak büyük zarar veren pandemiler sonrasındaki mimari tasarımların genel anlamda nasıl olması gerektiğini incelemektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Pandemi Sonrası Mimari Tasarım, İç Mekan Hava Kalitesi

HEMŞİRELERDE ALGILANAN STRES VE STRES SEMPTOMLARININ İŞTEN AYRILMA EĞİLİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Assist. Prof. Dr. Gülşen ÇETİN AYDIN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8371-2251>)

Prof. Dr. Serpil AYTAÇ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6659-4639>)

Assist. Prof. Dr. Yasemin ŞANLI (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9169-0577>)

ÖZ/ABSTRACT

Sağlık hizmetlerinin kalitesi kullanılan ekipman ve teçhizatın yanı sıra mutlu sağlık çalışanları ile ilişkilendirilmektedir. Ancak stres, çalışma yaşamında personelin verimliliğini, mutluluğunu, iş tatminini ve buna bağlı olarak da özel yaşamını olumsuz etkileyen ve işten ayrılma eğilimini arttıran önemli bir faktördür. Sağlık sektöründe hizmet veren meslek gruplarından en yoğun çalışma temposuna sahip olan hemşirelik, stresten en çok etkilenen meslektir. Bunun temel sebebi olarak uzun ve yorucu çalışma saatlerini, zamana karşı yarış halinde olmalarını, fiziksel çalışma koşullarını, nöbet sistemiyle çalışmalarını, iş yükü vb. olduğunu söylemek mümkündür. Bu sebeplerden kaynaklı olarak yaşadıkları uykusuzluk, yetersiz ve kötü beslenme, çalışma arkadaşları arasındaki çatışma, rol belirsizliği gibi baskı ve zorlama yaratan durumlar, stres düzeylerinin artmasına sebep olmaktadır. Kalp-damar sistemi hastalıkları, dolaşım sistemi bozuklukları, üreme sistemi hastalıkları, deri hastalıkları, baş ağrısı ve migren vb. rahatsızlıklar, yaşanan stresin fizyolojik etkilerini ortaya koymaktadır. Diğer taraftan depresyon, kaygı vb. psikolojik olarak da sorunlara yol açmaktadır. Bu bağlamda bu çalışma, bir devlet hastanesinde görev yapan hemşirelerin çalışma yaşamında algıladıkları stres ve ortaya çıkan stres semptomlarının işten ayrılma eğilimi üzerindeki etkisini ölçmeyi amaçlamaktadır. İşten ayrılma eğiliminin stres semptomlarıyla tutarlı korelasyonlar sergileyeceği ve işten ayrılma eğilimini etkileyeceği beklentisi, araştırmanın temel hedefini oluşturmuştur. 263 kişilik bir hemşire örneklemeden elde edilen bulgulara göre, iş stresindeki artışın, işten ayrılma eğilimini arttırdığı ($r=0,34$, $p>0,001$), anksiyete, depresyon, olumsuz benlik, somatizasyon ve hostileite adını taşıyan beş ana stres semptom grubuna ilişkin verilerin işten ayrılma eğilimiyle olan ilişkide korelasyonlar olumsuz benlik alt semptomu hariç diğerleriyle pozitif yönde ve istatistiksel açıdan anlamlı olmakla birlikte, en yüksek korelasyonun hostileite semptom grubuyla elde edildiği ($r= 0.21$, $p > 0.001$); bireylerin hostileite düzeyleri arttıkça, işten ayrılma eğilimlerinin arttığı anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Stres, hemşire, işten ayrılma eğilimi, stres düzeyi, semptom.

FPGA Tabanlı Görüntü Negatifleyen IP Çekirdeği Tasarımı

Res. Assist. Gülyeter ÖZTÜRK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9157-3709>)
Dr. Serkan DERELİ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1856-6083>)

ÖZ/ABSTRACT

Yapılan literatür çalışmasında FPGA'lerin tasarımlarda esneklik sağlaması, paralel işlem yapabilme yeteneğinden dolayı hızlı olması ve çalışmalarda az kaynak kullanması; özellikle görüntü işleme tekniklerinde tercih edilmesini sağladığı görülmüştür. Bu çalışmada yüksek işlem gücüne sahip olan FPGA tabanlı temel görüntü işleme uygulamalarından biri olan görüntü negatifleme işlemini gerçekleştiren IP çekirdek tasarlanmıştır. IP çekirdek tasarımıyla farklı görüntü işleme uygulamaları için altyapı oluşturulmuştur ve herhangi bir tasarıma doğrudan yapısal alt tasarım olarak ilave edilip kullanılabilir. Bu çalışma kapsamında görüntüler öncelikle MATLAB programında ön işleminden geçirilmiştir. Sonrasında ise MATLAB programı yardımıyla okunan farklı boyutlardaki gri görüntülerin her piksel değeri 8-bitlik veri olarak bir satırda olacak şekilde metin dosyasına aktarılmıştır. VHDL donanım tanımlama dili kullanılarak oluşturulan görüntü negatifleme donanım algoritmasıyla dosyadan veriler okunarak piksel sayısına göre oluşturulan RAM bölgesine aktarılmaktadır. RAM'e yazılan veriler üzerinde negatifleme işlemi gerçekleştirilerek elde edilen yeni veriler başka bir metin dosyasına her satırda 8 bitlik bir veri olacak şekilde aktarılmıştır. RAM bölgesi bu çalışma kapsamında dinamik olarak oluşturulmaktadır. Bu sayede, oluşturulan IP çekirdeği sadece belli boyutlardaki görüntüler üzerinde değil değişken boyutlardaki görüntüler üzerinde esnek çalışma şekline sahip olmaktadır. Her ne kadar görüntüye ait piksel değerleri bu çalışmada metin dosyasından alınmış olsa da birkaç pin ilavesi ile de görüntü kameradan alınıp işlemler doğrudan bu değerler üzerinden de sürdürülebilmektedir. Değişen boyutlardaki görüntüler sonucunda ortaya çıkacak olan donanım maliyetini ortaya koymak adına test işleminde farklı piksel sayıları sonucu oluşan RTL şemaları verilmiş ve analizi yapılmıştır. Xilinx firmasının Nexys 4 DDR FPGA aygıtı esas alınarak tasarım sentezlenmiş ve RTL şeması elde edilmiştir. Sonuçta hem esneklik hem de test işlemleri açısından hızlı ve düşük donanım maliyetine sahip IP çekirdeği tasarımının gerçekleştirildiği gösterilmiştir dolayısıyla bu çalışmanın FPGA'de görüntü işleme uygulamaları konusunda çalışma yapmak isteyen araştırmacılara temel oluşturacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: FPGA, IP Çekirdeği, Görüntü İşleme, Görüntü Negatifleme, VHDL

COVID-19 DÖNEMİ TÜKETİCİ HARCAMALARINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER VE SANAYİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Assist. Prof. Dr. Cihat KARTAL (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2390-8268>)
Dr. Esmâ Ebru ŞENTURK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4528-1518>)

ÖZ/ABSTRACT

Çin'in Wuhan kentinde başlayan Covid-19 pandemisi toplumun sosyal anlamda hemen hemen bütün davranış biçimlerinde değişikliklere neden olmuştur. Bu davranış biçimindeki değişimin kalıcılığı gelecek araştırmaların konusudur. Ancak salgın sürecinin uzunluğundan kaynaklanan alışkanlıkların tekrar sayılarının artması ve korku ile endişe gibi psikolojik duygular ile birleşmesi bu davranışların en azından bazılarının kalıcılığına işaret etmektedir. Yapılan araştırmalar sosyal değişime bağlı olarak tüketici harcamalarında da değişim olduğunu göstermektedir. Akademik çalışmalarda kilitlenme önlemleri olarak adlandırılan lokantaların kapatılması, bazı mağazaların çalışma saatlerini azaltması, şehirlerarası yolculukların kısıtlanması gibi önlemler genel olarak tüketicilerin harcaabilecekleri parayı kısıtladığından, hemen hemen tüm sektörlerin cari gelirlerinde azalmaya neden olmuştur. Bununla birlikte psikolojik açıdan da emniyet tedbirleri çerçevesinde tüketicilerin daha az harcama yapmaya meyilli olduğu görülmüştür. Bu duruma özellikle bulaşa maruz kalma nedeniyle, para biriktirme gerekliliği hissedilmesi ya da işten uzaklaştırılma endişesinin neden olduğu düşünülmektedir. Buna rağmen kilitlenme önlemlerinin ortaya çıkardığı psikolojik gerginlik nedeniyle paradoksal harcamaların da meydana geldiği görülmektedir. Bazı tüketicilerin gereğinden fazla para harcadıkları, bazılarının satıcıların yaşadığı ekonomik darboğazları fırsatçı satın almaya çevirdikleri, bazılarının ise hayatı normal akışına bırakarak rutin satın almaları gerçekleştirdikleri de görülmektedir. Örneğin bu dönemde eğlence ve gıda harcamalarının yanı sıra hobi ürünlerinin veya evde kalma nedeniyle inşaat malzemelerinin satışında artış olduğu tespit edilmiştir. Çalışmamız tüketici harcamalarındaki değişikliklerden yola çıkarak mal ve hizmet piyasasının ne şekilde etkilendiğini ve geleceğe yönelik olası işletme stratejilerinin mevcut durumdan nasıl yararlanabileceğini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Yanı sıra tüketicilerin duygu ve satın alma niyetleri arasındaki bağlantıyı ortaya koyarak belirsizlik altındaki satın alma davranışlarının nasıl düzensizliğe yol açtığı konusundaki anket sonuçlarımızın ortaya koyduğu gerekli ve gereksiz ürün ayırımına yönelik tüketici yaklaşımları açıklanacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid-19, koronavirus, tüketici davranışları, tüketici harcamaları, satın alma niyeti

Effects of Covid-19: Reframing Crisis Management in Turkish Hotel Industry

Dr. Erdem Aktaş (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7439-8918>)

ÖZ/ABSTRACT

It is possible to say that Covid-19 (C19) has a huge impact on the understanding of doing business in the tourism sector, the quality of the service and the perception of the tourist consumer. These effects of C19 on the global tourism ecosystem have triggered many changes. These changes are expected to be likely medium-term or long-term depending on the course of C19. Therefore, the global tourism ecosystem determines and implements various principles for tourism service design and delivery for this new situation. However, these measures are the measures that the tourist will encounter after arriving at the hotel. In fact, they may not have much detailed information about what are not visible of these measures. For example, tourist may not know the details of the hygiene of the glasses, the special methods the rooms are cleaned in the C19 process, the measures taken for air conditioning or the applications performed in the pool. Of course, this information has macro, meso and micro dimensions. Its macro dimension consists of the country's performance on C19 and the measures taken for tourism, the meso dimension of the region's performance on C19 and the measures taken by the local administration (Regional Pandemic Boards) and the micro dimension of the measures taken by the hotel. It is of great importance that hotel businesses take advantage of reframing to shape their way of thinking about the issue. It is clear that there will be a big difference between framing that highlights the C19 as an issue, and framing that highlights the fact that a great vacation is possible by following the simple and easy principles of the C19 (many of which existed in hotels in the past). Therefore, hotel businesses should reframe the way tourism services are provided for the medium and long term in the C19 process. The aim of the study is to analyze the reframing approaches of hotel businesses in the C19 process and to present reframing suggestions. The study is important in terms of providing a guide for the reframing approach that emphasizes a pleasant holiday in the C19 process in the use of written and visual materials on webpages and social media messages of hotel businesses. Content analysis technique, one of the qualitative research methods, will be used in the study. In the study, the webpages of five-star hotels in the Aegean Region of Turkey will be examined to analyze the framing of C19 process. The review will consider whether the C19 measures or the emphasis on an enjoyable holiday stand out in their webpages. In addition, the place allocated to C19 on the webpages, the concepts used and the preferred images will be analyzed. With these analyzes, it is aimed to determine the reframing approaches of the hotels regarding the C19 process. With the findings to be obtained, examples for the reframing approaches of hotel businesses for C19 in the medium and long term will be presented.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid-19, crisis management, reframing

Unutulmuş İki Deyim: Sakal Başı Dağıtmak ve Saçlı Sultan(ın) Abdalı

Assoc. Prof. Dr. Hayrullah KAHYA (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1192-6453>)

ÖZ/ABSTRACT

Deyimler, bir dilin anlam inceliklerini ve zenginliğini belirten ön önemli unsurlardan biridir. Bu yüzden deyimlerin dilde kullanımını artırmak ve unutulmalarını önlemek, dilin zenginliğini korumak adına yapılması gereken çalışmalardan biridir. Bu çalışmada unutulmuş iki deyim üzerinde durulacaktır: *sakal başı dağıtmak* ve *saçlı sultan(ın) abdalı*. Söz konusu deyimler meşhur *[Büyük] Türk Lugati* müellifi Hüseyin Kazım Kadri (1870-1934)'nin İsmail Kara tarafından hazırlanan *Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Hatıralarım* (1991) adlı kitabında geçmektedir. Bu deyimlere Türk Dil Kurumu *Güncel Türkçe Sözlük*, *Derleme Sözlüğü*, *Tarama Sözlüğü*, *Atasözü ve Deyimler Sözlüğü* ve Mehmet Zeki Pakalın'ın *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*'nde rastlanmamıştır. *Sakal başı dağıtmak* deyimini metinde iki kez geçmektedir: "İzzet Paşa'ya gelince: Onun orduda haiz olduğu mevki-i mümtaz ve rüçhanı, kudret ve maharet-i askeriyesinden ziyade sahte ve ca'li tavırlarında ve herkese karşı '**sakal başı dağıtmak**' kabilinden gösterdiği mültefitâne evzâ'da aramak lazım gelir." (s. 205). "Birçok kimselerin 'manda'ya taraftar olmaları da bundan ileri geliyordu. İngiltere mandası, daha avampesendâne bir fikir sayılabilir. Amerika mandasına gelince, bu da Vilson'un '**sakal başı dağıtmak**' kabilinden ileri sürdüğü 'prensiplerden mülhem olmak dolayısıyla idi." (s.258). Her iki cümlede de *sakal başı dağıtmak* deyiminin gerçekçi ve samimi olmadığı hâlde hoşça giden sözler söylemek, vaadlerde bulunmak anlamında kullanıldığı ileri sürülebilir. *Saçlı sultan(ın) abdalı* deyimine ise eserde bir kez rastlanmaktadır: "Amerika taraftarları da Vilson'un düvel-i itilâfiye üzerindeki nüfuzundan ve dünyaya daha insanî ve ahlakî nazariyelerle görünmesinden ümitvar idiler. Halbuki daha ilk zamanlarda bu 'prensiplere birer safsata nazariye bakılarak istihfaf edildi ve bizim '**saçlı sultanın abdalı**'nı andıran Vilson da Loyd Corc ile Klemanson'un ellerinde bir 'oyuncak' olmaktan başka bir kudret gösteremedi." (s. 259). Hüseyin Kazım Kadri bu ikinci deyimini yine İsmail Kara tarafından hazırlanan *Ziya Gökalp ve Türkçülüğün Esasları I* adlı eserinde de kullanmıştır: "Osmanlı tarihinde bunu andıran bir hadise daha vardır, ki o da İstanbul'un fethini muteakib Maveraunnehir'deki sûfiyye tarikatına mensub kimselerin, '**Saçlı Sultan Abdalı!**' tavsifine mâ-sadak bir çok eşhâsın takım takım bu taraflara yürümeleridir." (s. 51/179) Bu cümlelere göre *saçlı sultan(n) abdalı* deyimine mensup olduğu konum itibarıyla değerli ve yüksek olmasına rağmen sonuç itibarıyla öyle olmadığı için kullanılmaya müsait durumda olan kişi veya görünüşte değerli ve yüce olmasına rağmen hakikatte öyle olmayan kişi anlamı, derbeder anlamı verilebilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Hüseyin Kazım Kadri, Sakal başı dağıtmak, saçlı sultan(ın) abdalı, deyim, söz varlığı

YENİ TİP KORONAVİRÜS (COVID 19)'ÜN SAĞLIK TURİZMİNE ETKİSİ: TURİZM ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Dr. FUNDA ÖN ESEN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2428-7803>)

ÖZ/ABSTRACT

Yeni Tip Koronavirüs (COVID-19), Aralık 2019 tarihinde Çin'in Vuhan şehrinde ortaya çıkmış ve dünya geneline kısa sürede yayılım göstermiştir. Bu süreç içerisinde karantinalar, seyahat kısıtlamaları, sokağa çıkma yasakları, insanların Covid-19'a yakalanma ve hijyen, dezenfektan endişeleri vb. durumlarla karşılaşmıştır. Dolayısıyla salgın, tüm sektörleri etkilediği gibi turizm sektörünü de olumsuz bir şekilde etkilemiştir. Salgınla baş edebilme noktasında ise en önemlisi ülkelerin sağlık sistemleridir. Türkiye'de de sağlık hizmetlerinin iyi olduğu söylenilebilir. Çünkü istatistikler incelendiğinde dünyadaki birçok ülkeden turistin sağlık turizmi kapsamında Türkiye'ye geldiği görülmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, turizm öğrencilerinin bakış açısıyla Yeni Tip Koronavirüs (COVID-19)'ün Türkiye'deki sağlık turizmine ilişkin gelecek dönemdeki olası etkilerini belirlemektir. Amaç doğrultusunda çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve veri toplama aracı olarak görüşmeden yararlanılmıştır. Araştırmanın amacına uygun olarak Türkiye'deki sağlık turizmi potansiyeli, Covid-19 sonrasında sağlık turizmine yönelik oluşturulan stratejiler ve Covid-19'un Türkiye'deki sağlık turizmine etkisi olarak üç soru sorulmuştur. Pandemi dönemi olması ve eğitimin uzaktan öğretim ile gerçekleştirilmesi sebebiyle, görüşmeler 04 Mayıs – 05 Haziran 2020 tarihlerinde telefon aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Geleceğin turizm sektör temsilcileri olarak düşünülmesi sebebiyle turizm öğrencileri araştırmaya dâhil edilmiştir. Çalışma kapsamında 43 kişi ile görüşülmüştür. Araştırma sonucunda Türkiye'nin jeopolitik konumu sebebiyle avantajlı ve sağlık turizminde en çok tercih edilen ülkeler arasında görüldüğü, Türkiye'deki sağlık turizminin yüksek, başarılı ve ekonomik anlamda uygun olduğu ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin Covid-19 sonrasında sağlık turizmine yönelik oluşturulan stratejiler ile ilgili görüşleri incelendiğinde; Türkiye'nin bazı ülkelere göre daha etkili stratejiler uyguladığı, maddi ve teknolojik yardımlar yapması sonucu güven kazandığı ve bu süreçte sağlık sektörünün daha iyi bir seviyeye geldiği görülmektedir. Bunun yanı sıra Türkiye'deki sağlık çalışanlarının azmi, çalışkanlığı ve başarısının iyi olduğu, tedbirlerin hızlı bir şekilde uygulandığı, pandemi sonrasında sağlık turizminin daha yoğun, daha bilinen ve daha güvenilir bir şekilde devam edeceği, Türkiye'deki sağlık turizmine özellikle termal turizme talebin daha da artacağı ve ekonomiye katkısı olacağı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Sağlık Turizmi, Yeni Tip Koronavirüs, Covid-19, Türkiye.

Failure of Marxism and Revolution in Magic Seeds

Dr. Cengiz Karagöz (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7564-3815>)

ÖZ/ABSTRACT

V. S. Naipaul is an Indo-Trinidadian-born British writer whose works deal with identity crisis, exile, psychological loss of characters in once colonized nations and their constant search for a fixed sense of belonging by moving to European countries. *Magic Seeds*, one of his novels, is a sequel to *Half A Life* and centers around Wille, a displaced Indian character, who strives to find a meaning for the loss of his self after a failed revolution attempt in Africa and comes to Germany. His sister persuades him to become involved with a Marxist movement in India and wants to help him recover fragmentation. As soon as Willie joins in the movement, he finds himself among outcasts and psychologically ill individuals from the middle class. Members of the movement are individuals who are from different backgrounds and social strata and who have individual ambitions instead of commitment to a peasant revolution. What lies behind the narrative is Naipaul's attempt to reflect real historical events based on the Naxalite movement that consisted of Marxist peasant uprisings in India in the 1960s. The author implicitly criticizes the Marxist movement in India since Marxism was invented in the West and is not appropriate for the social structure in India which is comprised of various castes and heterogeneous origins. Both Britain and native ancestors oppressed Indians, which have caused them to lose their cultural identity as well as historical awareness according to Naipaul. Indians have become only imitators of the Western culture and civilization whereas they sometimes think that India has a deep-rooted and rich civilization. The lower classes have been accustomed to being oppressed and serving their masters for ages, so they do not aim to be a part of the revolution. Such factors pose serious problems to a Marxist revolution in India, where native people have lost their self-confidence and relied on imitation of the Western ideologies which are doomed to fail in their native land.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Naipaul, India, Marxism, Imitation, West

MALİ YERELLEŞMENİN ÖLÇÜLMESİNE İLİŞKİN METODOLOJİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Assist. Prof. Dr. Asuman Çukur (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4682-2520>)

ÖZ/ABSTRACT

Yerelleşme siyasi, idari ve mali boyutları olan bir kavram olup yetki ve sorumlulukların bu boyutlarıyla değişen derecelerde yerel yönetimlere devrini içerir. Yerelleşmenin mali boyutunu temsil eden mali yerelleşmenin potansiyel faydaları sebebiyle genellikle birçok ülkede uygulandığı görülmektedir. Ülkelerdeki mali yerelleşmenin kapsamı ve yapısı farklılıklar göstermektedir. Benzer şekilde mali yerelleşme ölçümlerinin dayandığı veri kaynakları da farklılaşmaktadır. Mali yerelleşmenin ekonomik etkilerinin (ekonomik büyüme, kamu sektörü büyüklüğü, makroekonomik istikrar vb.) literatürde yoğun araştırılan bir konu olduğu gözlenmekte olup özellikle uluslararası veri tabanlarına dayanılarak ülke karşılaştırmalarının yapıldığı mali yerelleşmenin ekonomik etkilerine dair çalışmaların birbiriyle çelişen sonuçlara ulaştığı gözlenmektedir. Bu farklılaşmalar mali yerelleşmedeki farklılıklardan (kapsam ve uygulama farklılıkları) kaynaklanabileceği gibi mali yerelleşme göstergelerinin ve tahmin yöntemlerinin eksiklikleri ve yanlışlıklarından kaynaklanan metodolojik bir probleme de işaret edebilir. Mali yerelleşmenin bu farkını dikkate almayan göstergelerle yapılan çalışmalar farklı hatta yanıltıcı sonuçlar verebilmektedir. Bu doğrultuda alandaki bu uyuşmazlıklarda metodolojik sorunların rolünün incelenmesinin gerektiği ve mali yerelleşmenin etkilerini sistematik olarak ölçmek için yeni yaklaşımlara ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir. Mali yerelleşmenin etkilerinin ortaya konulmasında nitelikli ve ayrıntılı verilere ihtiyaç vardır. Bu çalışmada öncelikle mali yerelleşme ölçme yöntemleri ve mali yerelleşmenin ölçülmesinde en çok kullanılan uluslararası veri tabanları, bu veri tabanlarının farklılıkları ve sınırlılıklarıyla birlikte anlatılmaktadır. Ülkemiz de de mali yerelleşme verileriyle ilgili ciddi sıkıntılar olup bu bağlamda ülkemizdeki mali yerelleşmenin ölçüm sorunları da incelenmektedir. Ayrıca alandaki çalışmaların ulaştığı farklı sonuçlara neden olan temel metodolojik sorunlar son zamanlarda literatürde tartışılan içsellik sorunuyla birlikte değerlendirilmiş ve mali yerelleşmenin etkilerinin ölçümüne dair metodolojik boyutların nasıl iyileştirilebileceği literatür çerçevesinde tartışılmıştır. Çalışmanın sonuçları bu alanda gelecekte yapılacak çalışmalara yönetsel olarak katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Mali Yerelleşme, Mali Yerelleşmenin Ölçümü, Metodoloji

Uzun süreli magnezyum takviyesinin apoptoz ilişkili bazı genlerin ekspresyonlarına etkisi

Dr. SERVET KIZILDAĞ
Res. Assist. BAŞAR KOÇ

ÖZ/ABSTRACT

Magnezyum, canlı organizmalar için esansiyel ve insan vücudunda kalsiyum, potasyum ve sodyumdan sonra en bol bulunan dördüncü mineraldir. Birçok fizyolojik fonksiyonda görev yapan enzimatik sistemlerde en sık bulunan metal iyonu kofaktörüdür. Magnezyum homeostazının korunması için düzenli olarak tüketilmesi gerekmektedir. Topraklardaki ağır metal kirliliği ve toprak erozyonu, işlenmiş gıda, rafine içme suyu tüketimi azalmış magnezyum alımına neden olmaktadır. Gıda tüketim alışkanlıkları; uzun süreli zayıf diyet alımı, yüksek sodyum, kalsiyum ve protein diyetleri; kafein ve alkol böbrek magnezyum atılımını artırır. Tüm bunların yanısıra, malabsorpsiyon, diüretikler ,proton pompası inhibitörleri, kemoterapötik ajanlar, fosfat bazlı ilaçların kullanımında da gizli magnezyum eksikliği gözlenir. Düşük magnezyum seviyeleri ile Alzheimer hastalığı, astım, dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu (DEHB), insülin direnci, tip-2 diabetes mellitus, hipertansiyon, kardiyovasküler hastalıklar, migren gibi kronik, ilerleyici ve enflamatuvar hastalıklar ve osteoporoz arasında ilişki olduğu bildirilmiştir. Magnezyum homeostazının bozulmasının, mitokondriyal transmembran potansiyelinin kaybına ve sitokrom C'nin mitokondriyal kompartımandan sitozole akışına yol açarak kaspaz-9 aktivasyonu yolu ile apoptozu indüklediği bilinmektedir. Çalışmamızda sağlıklı yetişkin sıçanlarda uzun süreli magnezyum kullanımının beyin dokusunda apoptozla ilişkili genlerin ekspresyonunu ve protein düzeylerini değiştirebileceğini varsayarak, olası nöroprotektif etkisini değerlendirmeyi amaçladık. Günlük temel magnezyum dozu 30 mg / kg olacak şekilde magnezyum sitrat ve magnezyum glisinat bileşikleri 6 hafta süreyle oral yoldan sıçanlara verildi. Beynin prefrontal korteks, hipokampus ve striatum bölgelerinde Bcl-2, Bax ve CytC genlerinin relatif ekspresyon değişiklikleri analiz edildi. İstatistiksel analizler SPSS 24.0 programı kullanılarak yapıldı. Her üç beyin bölgesinde de kontrol grubu ile magnezyum sitrat ve magnezyum glisinat bileşenleri verilen gruplar arasında Bcl2, Bax ve CytC genlerinin relatif ekspresyon değişiklikleri açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulundu. ($p < 0.05$) Magnezyum takviyesinin, beyin dokusu hücrelerini ilerleyen yaşla birlikte ortaya çıkabilecek dejenerasyonlara karşı etkili, güvenilir ve ucuz bir nöroprotektif ajan olabileceği düşünülmekte ve daha ileri araştırmalar planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Magnesium Sitrat, Magnesium Glisinat, Apoptoz, Bcl-2, Bax, CytC

MAHMUT YESARİ'NİN PERVİN ABLA ROMANINA ÇANAKKALE SAVAŞI'NIN ZAMAN VE MEKÂN BAĞLAMINDA YANSIMALARI

Assist. Prof. Dr. Elif ÖKSÜZ GÜNEŞ

ÖZ/ABSTRACT

Sosyal yaşam ve kültürün yansıtıcısı konumundaki sanat eserleri, toplumların tarihsel süreci ile bu sürecin bireye etkilerini ortaya koydukları için önem arz ederler. Sanatın icracısı olan sanatçılar, eserlerinde yaşadığı döneme ışık tutma işlevini gerçekleştiren aydın kimliklerdir. Üretken bir kalem olan, eserleriyle devrinin tanıklığını yapan Mahmut Yesari tiyatro, hikâye ve roman yazarlığı ile edebiyat dünyasında kendine yer edinir. Sanatçıyı besleyen unsurun halk olduğuna inanan Yesari, sanat eserinin halkı sarsan duygu ve düşüncelerden beslenmesi gerektiğine inanır. O, devrinin sosyal konularını kurgusal gerçeklikte ele alır ve eserlerini sosyal gelişmelerden beslemeyen, halktan öğrenecek şeylerinin olmadığını düşünen yazarın hem sanatı hem de şahsı için endişelenir. Yapıtlarında aşk konusu etrafında şekillendirdiği olay örgüsünün arka planına insanın doğasını, yalnızlığını, yabancılığını, bozulan sosyal düzen karşısında takındığı tavrı aktarır. Yazarın Pervin Abla romanında içe dönük kişiliği sebebiyle dış dünyadan soyutlanma eğilimindeki Pervin'in, Muzaffer Bey'e olan aşkını Muzaffer Bey'in Nüket'i sevmesi dolayısıyla gizleme ihtiyacı duyması; sevgisine Nüket tarafından karşılık bulamayan başkişi Muzaffer Bey'in Çanakkale Savaşı'na katılması ve bu yıllarda toplumsal yapıda meydana gelen değişikliklerin izdüşümü anlatılır. Eserin tematik düzlemi halkın çoğunluğu kıtlık ve sefaletle içinde yaşarken ülkenin içinde bulunduğu olumsuzluklara karşın Osmanlı'nın sosyal yapısı içinde türeyen "yeni zengin, harp zengini veya orta sınıf" gibi adlarla anılan, kendi refah seviyelerini sürekli arttıran, elde ettikleri haksız kazançları zevk ve eğlence yerlerinde tüketen yozlaşmış, yabancılaşmış kişilerle derinleşir. Bu çalışmada Yesari'nin Pervin Abla romanı yabancılaşma ve yozlaşma temaları ekseninde zaman, mekân, kişiler bağlamında savaşın, sosyal ve ekonomik sonuçları değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Çanakkale Savaşı, Mahmut Yesari, türediler, zaman, mekân

KAYSERİ'DE MİMARLAR ODASINA KAYITLI İLK KADIN MİMAR: AZİZE FUL SAĞIROĞLU ve İNCİ APARTMANI, 1988

Assoc. Prof. Dr. Filiz SÖNMEZ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1599-7638>)
Hatice DOĞAN

ÖZ/ABSTRACT

Mimarlık yapılı çevrenin tasarımını ve inşasını kapsayan bir meslek olup, daha çok erkek egemenliği kapsamında ele alınmış ve icra edilmiştir. Kadınların hem mimarlık eğitimini alması hem de mesleklerini icra etmesi ülkemizde 1930'ları bulmaktadır. Oysaki tüm dünyada kadınların mimarlık eğitimi almak için verdikleri mücadele 19. yüzyıl sonunda başlamıştır. Türkiye'de Leman Tomsu ve Münevver Belen, İstanbul Erenköy Kız Lisesi'nden mezun olduktan sonra, 1929-1930 eğitim yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nin mimarlık şubesine kabul edilen ilk kadın öğrenciler olmuştur. Böylelikle ülkemizde Cumhuriyetin ilk yıllarında modernleşme süreci kapsamında kadınlara da mimarlık mesleğinde aktif görevler verilip, kamusal alanda görünürlük kazanmaları önem kazanmıştır. Kadın mimarların eserleri başlarda Ankara ve İstanbul gibi önemli büyük kentlerde görülürken, Kayseri gibi orta ölçekli Anadolu kentlerinde de kadın mimarların eserlerine rastlanmaktadır. Kayseri'de Mimarlar Odasına kayıtlı ilk kadın mimar Azize Ful Sağıroğlu'dur. Bu çalışmada yerel ölçekte mimarlık mesleğini icra etmeye çalışmış bir kadın mimar figürü ve üretimi üzerinden Kayseri'de kamusal alanda kadının görünürlüğünün tartışılması vurgulanmak istenmiştir. Dönemin önde gelen kadın mimarlarından olan Melahat Topaloğlu, Kayseri Alparslan Mahallesi'nin imar planını hazırlamıştır. Bu plana uygun olarak Mimar Azize Ful Sağıroğlu tarafından Alparslan Mahallesi'nde İnci Apartmanı (1988) tasarlanmıştır. Bu apartman Mahallenin oluşumunda öncü olması ve plan ve cephe karakteriyle diğer apartmanlara örnek olması bakımından önemlidir. İlgili yapı bu çalışmada, mimarın kişisel proje arşivi ve Kayseri Melikgazi Belediyesi'nden edinilen fotoğraf, harita, mimari plan ve ilgili resmi kayıtlar üzerinden incelenecektir. Ayrıca dönemin mimarlık ortamını anlamak ve ilgili yapının yapım hikayesine de ulaşmak için mimar ile sözlü tarih görüşmesi yapılacaktır. Böylelikle Kayseri Mimarlar Odasına kayıtlı ilk kadın mimarının bir yapısı üzerinden dönemin mimarlık üretim ortamı ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Kadın Mimarlar, Konut, Kayseri, Sözlü Tarih Yöntemi

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI VE SADABAT PAKTI

Assist. Prof. Dr. Enver Emre Öcal (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9654-0241>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışma, erken Cumhuriyet dönemi ile birlikte Türkiye Cumhuriyeti dış politikasına hakim olan Atatürkçü perspektifin Sadabat Paketi özelindeki yansımalarını ele almayı amaçlamaktadır. Dönemin tarihsel koşulları, Atatürkçü dış politika anlayışının temel özellikleri ve bu temel özellikler bağlamında söz konusu paktın tarihsel olarak hangi süreçlerden geçerek şekillendiği incelenecektir. Türkiye'nin Milli Mücadele döneminden itibaren takip etmiş olduğu Atatürkçü dış politika bilindiği üzere emperyalist saldırıya karşı verilen savaşım içinde şekillenmiş ve spesifik özellikleri bu pratiğin sonucunda en uygun haline evrilmiştir. Kurtuluş mücadelesi pratiği esnasında, dönemin konjonktürel gelişmelerinin de etkisi ile önce Sovyetler Birliği'yle saldırmazlık ve dostluk antlaşması imza edilmiş; mücadelenin sona erip Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması aşamasından sonra ise Balkan Antantı gibi bölgesel önemi haiz bir antant vücuda getirilmiştir. Türkiye'nin erken Cumhuriyet dönemi dış politikası açısından ve tarihsel olarak ciddi önem arz eden bu iki adım, aynı zamanda emperyalizme karşı bölgesel bir savunma bloğunun oluşması anlamına da gelmekteydi. Dış politika açısından caydırıcı bir bütünlük arz eden bu bölgesel blok, Sadabat Paketi'nin imzalanması ile birlikte tarihsel olarak iyiden iyiye pekişmiş ve son şeklini almıştır. Bu açıdan bakıldığında Sadabat Paketi, tarihsel geri plana sahip bir bütünün parçası olarak öne çıkmakta ve diğer bölge ülkeleri ile imzalanan antlaşmaların bütünlükçüsü olarak değer kazanmaktadır. Erken Cumhuriyet dönemi boyunca Atatürk'ün yönlendirdiği Türkiye dış politikası, kabul edilenin aksine, anti-emperyalist bir duruşa sahiptir. Reel-politik düzlemde bakıldığında ise son derece gerçekçi ve konjonktürel olarak maddi koşulları gözetilen bir yapıdadır. Dolayısıyla asıl hedefi, geç Osmanlı döneminden itibaren mücadele ettiği emperyalist güçlere karşı kendisini savunmaya almaktır. Özellikle de Milli Mücadelenin getirdiği iktisadi darlık ve sonrasındaki restorasyon döneminde. Ve bunu temin etmesinin yolu da Milli Mücadele esnasında savaştığı Yunanistan dahil, tüm bölge ülkeleri ile güçlü bir ittifak oluşturmaktan geçmekteydi. 1925 tarihli Sovyetler Birliği ile Dostluk ve Saldırmazlık Antlaşması, 1934 tarihli Balkan Antantı ve 1937 yılında akdedilen Sadabat Paketi bu amaca binaen hayata geçirilmiş diplomatik hamlelerdi. Ve birbirlerini tamamlayıcı mahiyetteydiler. Söz konusu çalışma, yalnızca Türkiye'nin erken dönem dış politikasına yön veren bu üçlü sacayağından biri olan Sadabat Paketi'ne odaklanmamakta; aynı zamanda, emperyalist güçlerin Birinci Dünya Savaşı'ndaki stratejik hedeflerinden Kafkas Seddi Projesine alternatif olarak şekillenen bölgesel reaksiyonun oluşum aşamalarını da bu pakt özelinde ele almaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Sadabat Paketi, Atatürk, Kafkas Seddi, Balkan Antantı, Türkiye-İran İlişkileri, Sovyetler Birliği

Bağımsız İdari Otoritelerin Ekonomik Kolluk Faaliyetleri

Assist. Prof. Dr. Aytuğ Altın

ÖZ/ABSTRACT

Bağımsız idari otoriteler, geleneksel idari ve siyasi yapılarından farklı olarak, rekabet, iletişim, sermaye piyasası, enerji piyasası, bankacılık gibi kamusal hayatın bazı hassas alanlarında, düzenleme, gözetim, danışmanlık, denetim, yaptırım uygulama, uyuşmazlık çözme işlevlerini yerine getiren bağımsız kuruluşlardır. Bağımsız idari otoritelere; bağımsız idari kurullar, özerk kurullar, üst kurullar, düzenleyici ve denetleyici kurumlar gibi çeşitli isimler de verilmektedir. Bağımsız idari otoritelerin ilk örneklerine 19. Yüzyılda ABD’de rastlanılmaktadır. Ancak, özelleştirme uygulamaları ve düzenleyici devlet anlayışının yaygınlaşmasıyla birlikte, özellikle 1980’li yıllardan itibaren, başta Avrupa ülkelerinde olmak üzere dünya genelinde bağımsız idari otoritelerin sayılarının hızla arttığı görülmektedir. Bu kapsamda Türkiye’de bağımsız idari otoritelerin ilk örneği 1981 yılında kurulan Sermaye Piyasası Kuruludur. 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununda düzenleyici ve denetleyici kurumlar olarak ifade edilen; Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Rekabet Kurumu, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Nükleer Düzenleme Kurumu, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu günümüzde ülkemizde faaliyet yürütmekte olan bağımsız idari otoritelere aittir. 1980’li yıllardan itibaren yeni kamu yönetimi anlayışı ile birlikte devletin ekonomideki rolü de değişime uğramıştır. Bu süreçte devlet, piyasalara doğrudan müdahale etmemekte, piyasanın işleyişinin bozulmasını önlemek, rekabeti sağlamak ve tüketiciyi korumak gibi çeşitli amaçlar doğrultusunda piyasalara ilişkin kurullar belirlemekte ve bu yönde piyasaları denetlemektedir. Söz konusu düzenleme ve denetim faaliyetlerine ilişkin kamu politikaları ise özerk yapılar olan bağımsız idari otoriteler tarafından yürütülmektedir. Devletin ekonomideki rolünün değişiminin önemli bir yansıması da kamu düzeni kavramı üzerinde olmuştur. Ekonomik alanda yaşanan gelişmeler kamu düzeni kavramının içeriğinin genişlemesine sebep olarak ekonomik kamu düzeni kavramını ortaya çıkarmıştır. Genel olarak, kamu düzeninin sağlanması amacıyla yürütülen faaliyetlere kolluk adı verilmektedir. Kolluk faaliyetinin amacı, kamu düzeninin sağlanması, kamu düzeninin bozulmasının önlenmesi ve bozulan kamu düzeninin eski haline döndürülmesidir. Zamanla kamu düzeni kavramının içeriğinin genişlemesine bağlı olarak, kolluk faaliyetleri de çeşitlenmeye başlamıştır. Bu kapsamda, ekonomik kamu düzeninin sağlanması amacıyla yürütülen faaliyetlere ekonomik kolluk faaliyeti adı verilmektedir. Günümüzde bağımsız idari otoriteler, faaliyet yürüttükleri alanlarda sahip oldukları düzenleme, denetleme, yaptırım uygulama gibi işlevler nedeniyle ekonomik kolluk görevini yerine getirmektedirler. Bu çalışmanın amacı ülkemizde bağımsız idari otorite olarak faaliyet gösteren ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununda belirtilen düzenleyici ve denetleyici kurumların, ekonomik kamu düzeninin sağlanması amacıyla yürüttükleri ekonomik kolluk faaliyetlerinin incelenmesidir. Çalışmada bu amaçla öncelikle dünyada ve Türkiye’de bağımsız idari otoritelerin ortaya çıkışı, gelişimi, özellikleri, işlevleri, yapıları ele alınacaktır. Ardından kamu düzeni kavramının içeriğindeki genişlemeye bağlı olarak ortaya çıkan kamu ekonomik kamu düzeni ve ekonomik kolluk kavramları incelenecektir. Devamında ülkemizdeki bağımsız idari otoritelere ilişkin mevzuatta yer alan ekonomik kolluk yetkileri ortaya konulmaya çalışılacak ve ekonomik kolluk faaliyetlerine ilişkin uygulamalara yer verilecektir. Böylece çalışmada, son yıllarda dünyada ve ülkemizde önemi hızla artan bağımsız idari otoritelerin yapılarının, statülerinin, özelliklerinin ve işlevlerinin incelenmesinin yanı sıra, yürüttükleri ekonomik kolluk faaliyetlerine ilişkin bir çerçeve çizilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Bağımsız İdari Otoriteler, Özelleştirme, Düzenleyici Devlet, Ekonomik Kamu Düzeni, Ekonomik Kolluk

ALIŞVERİŞ MERKEZİ TASARIMLARINDA KAPALI TİPOLOJİNİN DEĞİŞİMİ: WATERGARDEN ALIŞVERİŞ MERKEZİ, İSTANBUL

Assoc. Prof. Dr. Filiz SÖNMEZ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1599-7638>)
Aslı Deniz KOÇYİĞİT

ÖZ/ABSTRACT

Ticaretin asıl mekanları olan alışveriş alanları, erken dönem örneklerinde pazarlar, agoralar ve forumlar ile kent meydanlarının önemli bir bileşeni olmuş; ilerleyen süreçte ise değişen alışveriş kültürü doğrultusunda çarşı, kapalı çarşı ve pasajlara dönüşmüştür. Günümüze doğru bakıldığında erken örneklerinden farklılaşan alışveriş alanları, tamamen kapalı ve planlı bir ortamın deneyimlendiği mekanlara doğru evrilmeye başlamıştır. Kentlerin tek merkezli yapısının da değişmesiyle, tek bir merkezden alt merkezlere doğru yayılan alışveriş alanları, günümüzde aşına olunan, dış dünya ile ilişkisini kesen “alışveriş merkezi” kavramına ulaşmıştır. Kapitalist düzenin etkin olduğu toplum yapısı ile birlikte değişen tüketim algısı alışveriş merkezlerinin düzenlenmesinde değişikliklere yol açmıştır. 19.yüzyılda modernleşme ile birlikte değişen tüketim ve alışveriş kültürünün mekana yansması, geleneksel ve modern alışveriş kültürü farkından çıkan mekansal farklar, günümüz alışveriş merkezlerinde kurgulanan alanlar tarihsel bir süreçte varolan alışveriş aktivitesinin değişimi ve buna bağlı olarak dönüşen mekanların tipolojilerini anlamak açısından önemlidir. Toplumsal hayatın ve kentlerin değişiminde önemli bir etki yaratan alışveriş merkezleri günümüzde hemen her şehirde; özellikle Türkiye'nin mega kentlerinden olan İstanbul'da oldukça fazla sayıda bulunmaktadır. Bu çalışmada İstanbul Anadolu Yakası'nda inşa edilen Watergarden Alışveriş Merkezi, hem mimari özellikleriyle hem de kentsel ölçekte sunduğu olanakları kapsamında incelenecektir. Böylelikle 21. yüzyılda değişen alışveriş konseptlerinin mekansal karşılığını İstanbul metropolü üzerinden okuma olanağı elde edilmiştir. Buna göre Watergarden Alışveriş Merkezi'nin yeni inşa edilecek diğer alışveriş merkezlerine örnek olacak tasarım yaklaşımları ve kentle kurduğu ilişki değerlendirilecektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden literatür taraması, gözlem, belgeleme, dokümantasyon ve alışveriş merkezi proje üstlenicisi firma ile yapılan röportajdan yararlanılmıştır. Bu çalışmada, İstanbul'da değişen alışveriş merkezi kültürünün ortaya konulması ve güncel bir örnek olan Watergarden Alışveriş Merkezi üzerinden değişen alışveriş mekanı tipolojilerinin etkilerinin tartışılması ile literatüre katkı sağlaması düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Watergarden Alışveriş Merkezi, İstanbul, modern alışveriş kültürü

PRİMER DİSMENOREDE AĞRI YÖNETİMİNDE ISI UYGULAMASI

Merve KARADAĞ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3840-6869>)

ÖZ/ABSTRACT

Primer dismenore herhangi bir patolojiye bağlı olmayan ağrılı menstrual kramplardır. Literatürde prevalansının üreme çağındaki kadınların %45-95 arasında değiştiği görülmüştür. Sebebi tam olarak bilinmesede dismenorede şikayetin iskemik uterusun fazla kasılmasıyla ortaya çıktığı düşünülmektedir. Ayrıca yapılan çalışmalarda; prostaglandin ve lökotrienin aşırı vazokonstrüktör madde üretimi ile myometrial aktivite artışına neden olduğu gözlemlenmiştir. Primer dismenorede en belirgin semptom karın ve bel bölgesinde görülen ağrıdır, kramp ve kolik tarzında görülmektedir. Ek olarak sırt ağrısı, baş ağrısı, diyare, bulantı, kusma gibi belirtilerde görülebilmektedir. Dismenorede ağrı şiddeti kadınların günlük yaşam aktivitesini aksatacak kadar fazla olabilmektedir. Bundan dolayı kadınların iş verimliliği düşebilmektedir. Adölesanlarda ise kendine olan güven , toplumsal ilişkiler ve ders verimi olumsuz olarak etkilenebilmektedir. Genel olarak primer dismenoreye sahip kadınlar fiziksel ve psikososyal yönden olumsuz yönde etkilenebilmektedir. Sosyal yönden kısıtlamalara neden olduğu için kadınların günlük yaşam kalitesi düşmektedir. Dismenore de ağrı günlük yaşamı olumsuz yönde etkilediği için ağrı yönetimi önem kazanmıştır. Dismenore de ağrı yönetiminde farmakolojik ve nonfarmakolojik yöntemlere başvurulabilir. Farmakolojik tedavi analjezikleri, enflamatuvar olmayan ilaçları ve oral kontraseptifleri içermektedir. Nonfarmakolojik yöntemler de ise masaj, gevşeme egzersizleri, sıcak soğuk uygulama, refloksoloji gibi uygulamalar mevcuttur. Nonfarmakolojik yöntemler uygulanabilirliği kolay, ağrı yönetiminde etkin, yaşam kalitesini artırıcı özelliklere sahiptir. Yapılan çalışmalarda primer dismenoreye sahip olanlarda nonfarmakolojik yöntemlerin analjejik kullanımına oranla daha fazla olduğu ve en çok tercih edilenin karına ısı uygulaması olduğu görülmüştür. Isı uygulaması dismenorede ağrı yönetiminde etkin bir yöntemdir. Lokal ısı uygulaması kas gerginliğini azaltarak pelvik kan dolaşımını artırarak ağrının azalmasına neden olmaktadır. Yapılan çalışmalar ısı uygulamasının en az ibuprofen kadar etkili olduğunu göstermiştir. Isı uygulaması kullanımı kolay, maliyeti düşük, ulaşılabilirliği kolaydır. Bu yüzden primer dismenorede ağrı ile baş etmede kadınların tercih edebileceği nonfarmakolojik yöntemlerden biridir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: PRİMER DİSMENORE, ISI UYGULAMASI, NONFARMAKOLOJİK YÖNTEMLER

TALAT ÜLKER'İN ŞİİRLERİNDE KENDİNİ ARAYAN İNSAN

Sefa YEŞİLYURT

ÖZ/ABSTRACT

Bir yansıma ve yansıtma aracı niteliğindeki sanat, bireye ve topluma ait değerler dizgesinin aktarımında etken rol oynar. Dil malzemesi üzerine inşa edilen edebi eserlerde, konuşma dilini aşarak yeniden kurulan anlam katmanları ile bireysel ve toplumsal değişim ve dönüşümler söze dönüşerek ebedileşir. Türk şiirine ve kültürüne duyarlı bir kimlik olan Talat Ülker, gelenek-modernite sentezi ile yazdığı metinlerinde insana ait bütün duygulanımları dile getirme çabası içerisinde. Onun şiirlerinde duygu ve düşünceleri ile varlık bulan insan, mekânsal ve zamansal akış içerisinde kendine bir yer edinme mücadelesi verir. Talat Ülker'in şiirleri, kelimedenden söze derinleşen anlamlar ile hem kendisi hem de dahil olduğu millet adına arayış teması çevresinde şekillenir. Bu bildiride Talat Ülker'in şiirlerinde kendini arayan insanın görünümleri tematik düzlemde tahlil edilerek edebi metnin dünyasına yansıyan bireysel ve sosyal izdüşümler değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Talat Ülker, şiir, birey, toplum, arayış.

Türkiye’de Kuş Adlarından İlham Alınarak Oluşturulan Yer Adları

Dr. Okan Celal GÜNGÖR (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5933-1336>)

ÖZ/ABSTRACT

Türk kültüründe kuşların özellikle de yırtıcı kuşların özel bir yeri vardır. Her Oğuz boyunu temsil eden ongun olarak nitelenebilecek yırtıcı kuşların olduğu bilinmektedir. Kartal, şahin, doğan gibi yırtıcı kuşların türeyişle ilgili efsanelerde de adları geçmektedir. Bu kuşlar, aynı zamanda yırtıcı özellikleriyle Türk destanlarındaki yiğitlerin karakterleriyle özdeşleştirilmiş ve Türk beylerine ad olarak da verilmiştir. Halk kültüründe, edebiyatında ise kuşlar özellikle görüntüleri, sesleri itibariyle sevgiliye teşbih edilmiştir. Bu çalışmada, İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan ve güncel olan Türkiye Mülki İdare Bölümleri Envanteri kullanılarak Türkiye’de kuş adlarından ilham alınarak oluşturulan yer adlarının genel bir tespiti amaçlanmıştır. Tespit edilen kuş adları yırtıcı kuşlar, (gece ve gündüz yırtıcıları), su kuşları, tavukgiller, güvercingiller, ötücü kuşlar başlıkları altında ele alınmıştır. Ayrıca çalışmanın sonuna kuş adlarıyla kurulan yer adlarının tablosuyla, sayısal dökümü içeren bir grafik eklenmiştir. Neticede, Türkiye’de yer adlarında en çok yırtıcı kuşlardan “şahin”in, su kuşlarından “turna”nın, tavukgillerden “keklik”in güvercingillerden “güvercin”in, ötücü kuşlardan “karga ve bülbül”ün tercih edildiği görülmüştür. Kuş adlarına dayalı yer adları açısından en zengin iller “Kastamonu ve Giresun”dur. Aksaray ise kuş adları açısından en fakir ilimizdir. Birden fazla kelimedenden oluşan yer adlarında coğrafi şekil olarak en çok “tepe ve dere”, yerleşim birimi olarak “köy” geçmektedir. Yer adlarına, aldıkları ekler açısından bakıldığında ise en çok +II ve +IAr eklerinin kullanıldığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Ad Bilimi, Yer adları, Kuş adları

Fani Badayuni'nin Gazellerindeki Psikanalitik Öğelerin Sigmund Freud'un Yas ve Melankoli Teorisi Kapsamında Çözülmesi

Dr. Davut Şahbaz (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0236-2908>)

ÖZ/ABSTRACT

18.yy Urdu şiir geleneğinin önemli isimlerinden Fani Badayuni, gazellerinde kullanmış olduğu üslup ve temaların genele benzemeyen, tarz oluşturuıcı yapıda olmasından ötürü, günümüzde dahi bilinen ve takip edilen bir şairdir. Asıl adı Muhammad Shaukat Ali Khan olan Fani Badayuni, 1879 yılında Hindistan'ın Uttar Pradeş bölgesindeki Badayun'un İslam Nagar adlı küçük bir köyünde doğmuştur. Lisans eğitimini Bareilly Koleji'nde tamamlayan ve ardından Aligarh şehrinde Aligarh Üniversitesi'nde hukuk eğitimi alan Fani Badayuni, bir süre hukukçu olarak çeşitli resmi ve özel kurumda görev yapmıştır. Fani Badayuni kısa süren mesleki deneyiminden sonra şairliğe olan ilgisi ve yeteneği nedeniyle mesleğini bırakmış ve kendini gazel yazmaya adanmıştır. Fani Badayuni bu dönemde batılı yazarların eserlerini Urdu diline çevirmekle de meşgul olmuştur. Fani Badayuni'nin gazelleri öznel ve liriktir. Fani Badayuni gazellerinde aşk, estetik ve güzellik gibi kavramları da kullanmış olsa da, Urdu edebiyat eleştirmenleri tarafından genellikle melankolik bir şair olarak tarif edilir. Psikanalitik kuramın kurucusu olarak bilinen Sigmund Freud'un 1917 yılında kaleme aldığı bir makalesinde ortaya koyduğu Yas ve Melankoli teorisi, öznenin sevgi nesnesini kaybetmesiyle başlayan ve ardından kişiyi melankoliye dönüşen bir yola iten bir süreci içerir. Fani Badayuni gazellerinde, keder, acı, ölüm, ayrılık, vuslat, özlem ve umutsuzluk gibi melankolik kavramları fazlasıyla kullanmıştır. Fani Badayuni yaşamının son dönemlerinde ekonomik ve psikolojik sorunlar yaşamış, yalnız ve kederli bir birey olarak 1941 yılında Haydarabad Hindistan'da hayata gözlerini yummuştur. Bu çalışmada Urdu edebiyatının öncü şairlerinden olan Fani Badayuni'nin gazelleri, Sigmund Freud'un Yas ve Melankoli teorisi kapsamında çözümlenmiş ve şairin gazellerinde kullanmış olduğu melankolik öğeler psikanalitik kuramın edebiyata uygulanan metodları kullanılarak tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Fani Badayuni, Gazel, Sigmund Freud, Yas ve Melankoli, Urdu Edebiyatı

GÖSTERGEBİLİM AÇISINDAN BİR İNCELEME: UZUN HİKÂYE

Sümeyye Yazıcı

ÖZ/ABSTRACT

Göstergebilim göstergelerin okunduğu ve metnin derin yapısındaki anlamının ortaya çıkarıldığı bilim dalıdır. Edebi metinler görünen yüzeyin aksine zemin yapısında çeşitli anlam katmanları taşır. Bu derin anlatım katmanları metni görünenin aksine daha çağrışımsal kılar. Bu metinler sanatkârın zengin dünyasının bir yansımasıdır ve toplumun her bir unsurunu içinde barındırır. Toplum ve eserin birlikteliği insanın var olan çevreyle uyumu veya uyumsuzluğu edebi metinlerin konusunu oluşturur. Sanatçı tarafından ortaya koyulan eserlerin taşıdığı göstergeler bütünü göstergebilimin inceleme alanı içerisine girer. Mustafa Kutlu, yaşamı ve yaşamsal getirileri insanı merkeze alarak kurgusal düzleme aktaran bir sanatkârdır. Edebi metinlerinde var olan göstergeler aracılığıyla uyanık bir bilinç oluşturma gayesi taşır. O, bireylerin yaşadıkları anı/çağı anlamlı kılmaya yönelik arayışlar edinmesine katkı sağlar. İnsanın geçmişten buna yana sürüp gelen değerlerini, gelecekte var olmasını ümit ettiği gerçekliği kavramlar ve semboller vasıtasıyla eserlerinde işler. Sanatkar, sözün gücünü kullanarak göndergeler aracılığı ile okuyucuyu eylemsel boyuta taşır. Mekansal bir kopukluktan başlayan aidiyetsizlik ve düzensel sorgulayış ekseninde arada kalmış bireyin hikayesine yer veren Uzun Hikaye varoluşsal temelli arayışın sancılarına yer verir. Bahsi geçen eser geleneksel ve modern anlatı birlikteliğinin bir ürünüdür ve yaşamaya çalıştığı hiçbir yerde kök salmayı başaramayan bir ailenin hikâyesini anlatır. Bu başarısızlık aslında tam anlamıyla bir kimlik arayışıdır. Uzun Hikaye geleneğin izlerini taşıyan göstergeler aracılığıyla çağın sorunlarına bir eleştiri niteliğindedir. Bu çalışmada Yeni Gelenekçi edebiyatın temsilcilerinden ve günümüzün en önemli hikâye yazarlarından biri olan Mustafa Kutlu'nun Uzun Hikâye adlı eseri göstergebilim açısından incelenecektir. Bu inceleme anlatı düzeyi, söylem düzeyi, derin düzey olmak üzere üç başlık altında yapılacaktır. Bu üç başlık tablolar ile tahlil edilecek ve kora şeması ile inceleme sonuçlandırılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Mustafa Kutlu, Uzun Hikaye, Göstergebilim.

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN KOPYA ÇEKME DAVRANIŞLARININ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Dr. Esra Eminoğlu Özmercan (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4105-9837>)
Akif Hüseyin Özmercan (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9761-2753>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu araştırmanın amacı ortaöğretim öğrencilerinin sınav sırasında kopya çekme davranışlarını öğrenci görüşlerine dayalı olarak ortaya koymaktır. Araştırma tarama modelindedir. Veriler 2014-2015 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin Marmara Bölgesi'nde bir devlet lisesinde öğrenimine devam eden 79 gönüllü öğrenciden toplanmıştır. Araştırma verileri yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde betimsel çözümlene tekniği kullanılmıştır. Elde edilen veriler sayısallaştırılarak sunulmuştur. Araştırma sonucunda kopya, öğrenciler tarafından yardımlaşma sanatı olarak tanımlanmaktadır. Öğrencilerin neredeyse tamamının sınavlarda kopya çektiği, öğrencilerin % 18,99'unun ilk defa 7. sınıfta ve 12 ve 13 yaşlarında kopya çektikleri, kopya çekerken en çok sıraya, duvara, duvarda asılı olan kartonlara, tahtaya, silgiye, kağıda, pencereye, mendile, kalemiğe yazma yöntemini kullandıkları, sınavlarda düşük not almamak, yüksek not almak için kopya çektikleri ve ahlaki yönden farklı görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Ahlaki olarak kopya çekmenin bir yandan yanlış, kötü, uygunsuz bir davranış, ahlaksızlık olduğunu ifade ederken diğer yandan yardımlaşma anlamında güzel bir şey olduğunu, yanlış bir şey olmadığını düşündükleri saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: kopya çekme, ortaöğretim öğrencisi, öğrenci görüşleri.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kullanmayı Tercih Ettikleri Öğrenme Yöntem ve Tekniklerine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi

Assist. Prof. Dr. Bilge ÖZTÜRK
Assist. Prof. Dr. Ferhat ÖZTÜRK

ÖZ/ABSTRACT

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının derslerde kullanmayı tercih ettikleri öğrenme yöntem ve tekniklerinin belirlenmesi ve neden bu öğrenme yöntem ve tekniklerini kullandıklarının tespit edilmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Bir duruma ilişkin etkenlerin bütüncül bir çerçeve içerisinde araştırılarak, bu etkenlerin ilgili durumu nasıl etkiledikleri ve ilgili durumdan nasıl etkilendiklerinin üzerine odaklanan durum çalışmasında, süreç içerisinde meydana gelen değişiklikler anlamlandırılmaya ve açıklanmaya çalışılır. Araştırmanın çalışma grubunu, Bayburt Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Lisans Programının üçüncü sınıfında öğrenim gören 78 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışma araştırmacılar tarafından görev yaptığı kurumda öğrenim gören öğretmen adaylarıyla yürütüldüğü için, çalışma grubunun belirlenmesinde mevcut, gönüllü veya kolaylıkla erişilebilen bireylerin araştırmaya dahil edildiği seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla öğretmen adaylarına araştırmacılar tarafından oluşturulan ve iki açık uçlu soru içeren yazılı görüş formu uygulanmıştır. Yazılı görüş formundan elde edilen verilerin değerlendirilmesinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Veri analizine başlamadan önce, analiz için önceden belirlenmiş kategori ve kodlar olmadığından; veri toplama ile başlayıp kategori ve kod çıkarımıyla son bulan, verilerin anlamlandırılmasının ve sentezlenmesinin araştırmacılar tarafından yapıldığı bir süreç olan içerik analizi yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmacılar tarafından yazılı görüş formları ayrı ayrı içerik analizine tabi tutularak kategori ve kodlar çıkarılmış ve daha sonra çıkarılan bu kategori ve kodlar üzerinde fikir birliğine varılarak analizler tamamlanmıştır. Araştırmanın sonucunda, sınıf öğretmeni adaylarının derslerde kullanmayı en çok tercih ettikleri öğrenme yöntem ve tekniklerinin; soru-cevap, beyin fırtınası, düz anlatım, drama, gösterip yaptırma, eğitsel oyun, örnek olay, tartışma ve problem çözme olduğu belirlenmiştir. Ayrıca öğretmen adayları kullandıkları öğrenme yöntem ve tekniklerini; etkili ve kalıcı öğrenmeyi sağladığı, aktif katılımı desteklediği, öğrencilerin öğrenmelerini değerlendirmelerine fırsat verdiği ve düşünme yeteneklerini geliştirdiği gibi çeşitli sebeplerle tercih ettiklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Sınıf öğretmeni adayı, öğrenme yöntem ve teknikleri

Dijital Dönüşüm Sürecinde Gelişim Gösteren İnternet Gazeteciliğinin Üniversitede Eğitim Gören Gençlerin Haber Alma Davranışları Tercihlerine Etkisi

Assoc. Prof. Dr. Mihalıs Kuyucu

ÖZ/ABSTRACT

Dünyada yaşanan dijital devrimin öncülüğünü yapan internet, medya endüstrisini de diğer pek çok sektör gibi derinden etkilemiştir. İnternetin medyaya etkisi daha hızının düşük olduğu ve dialup 56Klık modemler aracılığı ile bağlantıların kurulduğu ilk dönemlerde kendisini hissettirmiştir. İnternetin birinci dönemi olarak adlandırılan düşük hızlı internet bağlantısının olduğu bu dönemde, kullanıcılar ses veya video paylaşımı yapamazken metin ve fotoğraf paylaşımı yapabilmekteydi. İnternet aracılığı ile metin ve fotoğraf paylaşımının yapılması internet aracılığı ile kurulan haberleşme ağının da ilk basamağı olmuştur. Bu haberleşme ağı, insanların birbirleriyle haber paylaşımını sağladığı gibi, kurumların da internet aracılığı ile haber paylaşımının önünü açmış ve internet gazeteciliği kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur. İnternet gazeteciliği internet teknolojisinde yaşanan gelişmelere bağlı olarak gelişmiştir. İnternet hızının artması, haber amaçlı metin ve fotoğraf paylaşımına ses ve video paylaşımını da eklemiş ve multimedya tabanlı bir haberciliğin önünü açarak internet gazeteciliği kavramının yaygınlaşmasına neden olmuştur. Bu çalışmada basılı gazetelerin adeta düşmanı haline gelen internet gazeteciliğinin temelini oluşturan internet haber portallarının tercih edilirliliği ve tercih edilme nedenleri üzerine bir araştırma yapılmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde internet gazeteciliği kavramının tarihsel gelişimi üzerine bir araştırma yapılmış ve internet haber portalları ile ilgili bğüne kadar yapılan araştırmalarda elde edilen bulgular derlenmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde ise üniversitelerde eğitim gören ve genel olarak 17-24 yaş grubu aralığında olan gençlerin haber mecrası olarak internet haber portallarına yönelik görüşlerini inceleyen yarı yapılandırılmış bir mülakat yapılmıştır. Araştırmada “hangi internet haber portalı en iyi haber içeriğini sunuyor?” , “haberler hangi internet haber portalından hangi nedenden dolayı takip ediliyor” sorularına üniversitede eğitim gören gençlerin örnekleminde cevaplandırılmaya çalışılmıştır. Araştırma sonucunda internet haber medyasında yaşanan çoklu haber kaynağının katılımcıların tercihlerine de yansıdığı görülmüştür. Geleneksel medyada yer alan kısıtlı haber kaynağının aksine, dijital medyada çok sayıda internet haber portalının yer alması, gençlerin tercihlerinin çeşitlenmesine katkıda bulunduğu gibi çok kaynaklı bir habercilik anlayışının da ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Haber, İnternet, İnternet Gazeteciliği, Dijital Medya

Mustafa Kemal Paşa'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni Açış Nutuklarında Dış Politika (1920-1923)

Dr. Barış Ertem

ÖZ/ABSTRACT

Millî Mücadele yılları, askerî ve siyasî olduğu kadar diplomatik alanda da yoğun çabanın harcandığı, büyük mücadelenin verildiği bir dönemdir. Türk Milleti adına Millî Mücadele'yi yürütme görevini üstlenmiş olan Türkiye Büyük Millet Meclisi, diplomatik alanda da zafer için özveri ile çalışmıştır. Diplomasinin zafer yolundaki önemini farkında olan Mustafa Kemal Paşa, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni açış nutuklarında dış ilişkilere özel bir bölüm ayırmaya özen göstermiş, yasama yılı açılışlarında mevcut diplomatik durum ve gelecek için planlanan adımlar hakkında Meclis'i bilgilendirmiştir. Mustafa Kemal Paşa'nın nutuklarındaki bu bölümler, Millî Mücadele'de dış politikayı anlayabilmek açısından kıymetli birer metindir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Millî Mücadele, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Türk Dış Politikası

DİJİTAL ÇAĞ VE LİDERLİĞİN DEĞİŞEN ANLAMI

Dr. Ümit Deniz İLHAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3565-0938>)

ÖZ/ABSTRACT

Yaşanan teknolojik gelişmelere bağlı olan dönüşümler, birçok gerekliliği de beraberinde getirmiştir. İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılın karakteristiği olan dijital dönüşüm de tüm mevcut süreçleri temelden değiştiren küresel bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Dijital dönüşüm yaşamın her alanına etki ettiği gibi çalışma hayatında da birçok unsurun hızlı ve derin dönüşümüne neden olmaktadır. Diğer bir ifadeyle dijital dönüşüm, örgütlerin bütüncül olarak yapısal bağlamının yeniden şekillenmesini içermektedir. Bu süreçte bilgi ve teknolojiye odaklanma odağında iş akışı ve iş süreçlerindeki evrim ve adaptasyon, liderlik konusunda da bir paradigma değişimi yaratmış, geleneksel liderliğin aksine dijital süreçlerle uyumlu beceri ve yetkinliklere sahip bir liderlik anlayışı önem kazanmıştır. Bu bağlamda liderliğin dönüştürücü bir dijital vizyon oluşturma, dijital yönetişime odaklanma ve teknolojik liderlik inşa etme gibi nitelikler doğrultusunda evrilmesi ön plana çıkmıştır. Ayrıca teknolojiye odaklanma odağında gelişen liderliğin öneminin artacağı da düşünülmektedir. Esasen etki alanı çok geniş bir faktör olan dijital dönüşümün şimdiki ve gelecekteki liderlik anlayışı üzerinde belirleyici olması kaçınılmazdır. Öyle ki günümüzde ve gelecekte mevcut pazarda rekabet edebilmek için işletmelerin gerek operasyonel süreçlerini yönetebilmeleri gerekse sahip oldukları beşeri sermayeyi yönetebilmeleri için dijital kaynakların nasıl kullanılıp uygulanabileceğini anlayarak, trendleri belirleyebilecek liderlere ihtiyacı vardır. Yeterli niteliklere sahip olamayan liderlerin ise çağın gerekliliklerini yakalayamayacağı çıkarımı yapılabilmektedir. Bu da rekabet edebilirlikte örgütlerin dezavantajlı bir konumda bulunmaları ile sonuçlanabilecektir. Bu bilgiler ışığında kavramsal bir bakış açısının benimsendiği çalışmada ilk olarak dijitalleşme özetlenmiştir. Daha sonra liderlik tüm boyutlarıyla açıklanmış ve önemi değerlendirilmiştir. Çalışmada teknolojinin gelişen doğası gereği liderlerin sürekli öğrenme ve gelişmeyi benimseyerek geleneksel anlayışın ötesine çıkmaları gerektiğinin ve liderlik yetkinliklerini dijitalleşme yönünde geliştirmelerinin hayli önemli olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Dijital Dönüşüm, Liderlik, Rekabet

Siyasi ve Politik İstikrarsızlıkların Uluslararası Ticarete Etkisi: 1984-2015 Dönemi Türkiye Uygulaması

Assist. Prof. Dr. Aykut Şarkgüneşi
Oğuzhan Ayaz

ÖZ/ABSTRACT

Siyasi ve politik istikrarsızlık kavramları, genel olarak anayasal ya da anayasal olmayan hükümet değişim sıklığı, siyasal şiddet, toplumsal huzursuzluk ya da politik yozlaşma gibi çok boyutlu faktörleri bünyesinde barındırmaktadır. Siyasi ve politik istikrarsızlıkların yüksek olduğu ülkelerde, siyasal aktörlerin görüş mesafelerinin daralacağı ve dolayısıyla rasyonel politikalar uygulayabilme kabiliyetlerinin de azalacağı yönünde akademik çalışmalar vardır. Bu kavramlarla ilgili ekonomi literatüründe politik istikrarsızlıkların, tüm ekonomik aktörler ve dış ticaret üzerinde negatif etkilere sebep olduğu görülmektedir. Politik istikrarsızlık kavramını ele alan çalışmalar daha çok ekonomik büyüme, doğrudan yabancı yatırımlar ya da enflasyon gibi iktisadi göstergelerle olan ilişkileri üzerinde yoğunlaşmışlardır. Politik istikrarsızlık ile ilgili çalışmaların çoğunda, ekonomik göstergeler üzerinde olumsuz etkilere yol açtığı yönünde sonuçlara ulaşılmışken; uygulanan yöntem ve kapsama göre farklı sonuçlar da elde edilmiştir. Politik istikrarsızlıklar ve dış ticaret arasındaki ilişkiyi inceleyen çalışmaların sayısı da oldukça sınırlıdır. Buradan hareketle çalışmanın amacı; öncelikle siyaset ve politika kavramlarının kapsamlarına değinerek, 1984-2015 yılları arasında Türkiye’de siyasi ve politik istikrarsızlıkların dış ticaret üzerindeki etkisini incelemektir. Çalışmada bağımlı değişken dış açık olarak belirlenirken; bağımsız değişkenler ise politik risk, reel efektif döviz kuru, GSYH ve nüfustur. Bu doğrultuda verilere öncelikle birim kök testi yapılmış ve birinci seviyede farkları alınarak durağan oldukları görülmüştür. Sonuçların aynı seviyede durağan olmaları, uzun dönemde regresyon ilişkilerinin doğru tahmin edilebilmesi için koentegre olmalarını gerekli kılmaktadır. Daha sonra yapılan Johansen Eşbütünleşme testi ile koentegre oldukları sonucuna varılmıştır. Son olarak da Dinamik En Küçük Kareler (DOLS) ve Tam Düzenlenmiş En Küçük Kareler (FMOLS) yöntemleri ile yapılan katsayı tahminlerinde; politik risk ve diğer tüm bağımsız değişkenler istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur. Politik risk ve nüfus bağımsız değişkenlerinin cari açık ile negatif ilişkili olduğu tespit edilirken; reel efektif döviz kuru ve GSYH bağımsız değişkenlerinin ise cari açık ile pozitif ilişkili olduğu görülmektedir. Yapılan bu çalışmayla, Türkiye’de siyasi ve politik istikrarsızlıkların yaşandığı dönemlerde cari açıkların arttığı ya da uluslararası ticaretin olumsuz yönde etkilendiği ortaya koyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Politik İstikrarsızlık, Dış Ticaret, Koentegrasyon Analizi

*Bu çalışma "Siyasi ve Politik İstikrarsızlıkların Dış Ticaret Üzerindeki Etkisi: 1984-2015 Dönemi Türkiye Uygulaması" isimli Yüksek Lisans Tezini Temel Almaktadır.

KURUMSAL YÖNETİM VE FİRMA PERFORMANSI İLİŞKİSİ

Assist. Prof. Dr. Abdulkadir BARUT (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8315-9727>)

ÖZ/ABSTRACT

Son yıllarda, finansal muhasebedeki dolandırıcılık veya hatalardan kaynaklanan iflas sayısının artması nedeniyle kurumsal yönetim olan ilgi artmıştır. Bu davaların nedeni incelendiğinde ise kuruluşlarda kurumsal yönetim düzenlemelerinin olmamasından dolayı; bu durum farklı muhasebe uygulamalarının uygulanmasına, kişisel ilginin artmasına ve önyargılı raporlamaya neden olmuştur. Kurumsal yönetim, bir firmanın yönetilme ve kontrol edilme şeklini etkileyen politikalar, kanunlar ve talimatların bir birleşimidir, firmalar ile hissedarları arasındaki ilişkide şeffaflık ve adalet sağlamak için bir kurallar çerçevesinden oluşur, kurumsal yönetim çerçevesi hem dış ve çalışanlar ve hissedarlar arasındaki iç sözleşmeler, çıkar çatışmalarını önlemek için ödüllerin ve sorumlulukların ve koşulların dağılımını içerir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı Borsa İstanbul'da faaliyet gösteren 156 firmanın 2008-2108 dönemi verileri kullanılarak kurumsal yönetimin firma performansı izlerindeki etkisinin incelenmesidir. Son yıllarda, finansal muhasebedeki dolandırıcılık veya hatalardan kaynaklanan iflas sayısının artması nedeniyle kurumsal yönetim odağı artmış, bu davaların nedeni kuruluşlarda kurumsal yönetim düzenlemelerinin olmaması; bu, farklı muhasebe uygulamalarının uygulanmasına, kişisel ilginin artmasına ve önyargılı raporlamaya neden olmuştur. Çalışmada firma performansı değişkeni olarak aktif karlılığı (ROA), kurumsal yönetimi temsilen ise yönetim kurulunun bağımsızlığı oranı kullanılmıştır. Kontrol değişkeni olarak ise firma yaşı (kuruluş tarihinden 2018 yılına kadar geçen yıl sayısı), büyüklük (aktiflerin logaritması) ve kaldıraç (Toplam Borçlar/Toplam Aktifler) kullanılmıştır. Çalışmada ilk önce değişkenlerin durağanlığı Im pesaran ve Shin (2003) panel birim kök testi ile incelenmiş ve ardından firma performansı ve kurumsal yönetim arasındaki uzun dönem ilişkisi Pedroni eş bütünleşme testi ile incelenmiştir. Son olarak ise uzun dönem kat sayıları ise Panel DOLS tahmincisi ile tahmin edilmiştir. Bulgular incelendiğinde ise firma performansı ve kurumsal yönetim arasında uzun dönem ilişkisi yani eş bütünleşme tespit edilmiştir. Uzun dönem katsayıları incelendiğinde ise firma performansı ile kurumsal yönetim arasında istatistiki olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir. Kontrol değişkenleri incelendiğinde ise firma yaşının istatistiki olarak anlamsız olduğu, buna karşın firma büyüklüğünün pozitif kaldıraç değişkeninin ise negatif olarak firma performansını etkilediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Kurumsal Yönetim, Firma Performansı, Eş-Bütünleşme

Basketbolda Yüksek Top Sürme Dereceleme Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması

Assist. Prof. Dr. Ferhat ÇİFÇİ

ÖZ/ABSTRACT

Beden eğitimi ve spor dersinde diğer derslerden farklı olarak bilgi ve tutumlarının yanı sıra hareket becerilerinin de doğru bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu da geçerli ve güvenilir ölçme araçları ile mümkün olacaktır. Ancak ilgili literatür incelendiğinde beden eğitimi ve spor derslerinde öğrencilerin hareket becerilerini değerlendirecek sınırlı sayıda geçerli ve güvenilir ölçme aracının mevcut olduğu görülmüştür. Bu nedenle araştırmanın amacı, beden eğitimi ve spor derslerinde öğrencilerin basketbolda yüksek top sürme beceri düzeyini belirlemek amacıyla bir dereceleme ölçeği geliştirmektir. Çalışma grubunu 6. sınıfta eğitimine devam eden 15 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada dereceleme ölçeğinin güvenilirliği genellenebilirlik (G) kuramı kullanılarak EduG programında yapılmıştır. Dereceleme ölçeğinin geliştirilmesi aşamasında ilk olarak ilgili literatür taranarak, her bir davranışa ilişkin maddeler (davranışsal görevler ya da ölçütler) yazılmış ve maddelerin ölçülmek istenen davranışları kapsayıp kapsamadığı "uzman görüşleri" doğrultusunda belirlenmiştir. Verilerin analizi 15 öğrencinin (ö) yüksek top sürme becerisine ilişkin 17 maddenin (m) 3 puanlayıcı (p) tarafından puanlanmasıyla elde edilen tümüyle çaprazlanmış "öxmxp" deseni çerçevesinde genellenebilirlik çalışması yapılmıştır. Analiz bulgularına göre; ölçeğin G katsayısı .95, Phi katsayısı .93 bulunmuştur. Çalışmada ölçmenin ana objesi öğrencilerin toplam varyansın %46.9'unu açıklaması ile en yüksek varyansa sahip olduğu belirlenmiştir. Puanlayıcı varyans değeri .00002 olup toplam varyansın açıklanmasına hemen hemen hiç katkısı olmadığı saptanmıştır. Ayrıca, çalışmada puanlayıcıların 2 ve 3 olduğu durumlar için karar çalışmasında hem G katsayısı hem Phi katsayısının farklılaşmadığı görülmüştür. Sonuç olarak; geliştirilen dereceleme ölçeği, öğrencilerin yüksek top sürme beceri performansları arasındaki farklılığı ortaya koymaktadır. Puanlayıcılar, öğrencilerin yüksek top sürme becerisine ait maddeleri (davranışsal görevlerin) benzer şekilde puanlamaktadır. Yüksek top sürme becerisine ait G kuramı ile elde edilen güvenilirlik katsayıları ise yüksek düzeydedir. Yani geliştirilen dereceleme ölçeği, öğrencilerinin yüksek top sürme becerisini belirlemede geçerli, güvenilir ve genellenebilir bir ölçme aracı olduğu kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Basketbol, Top Sürme, Performans, Ölçek

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEARNING LEVELS AND ENTREPRENEURS OF CANDIDATE MIDWIFES

Assist. Prof. Dr. Neslihan ÖZDEMİR (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6451-2863>)
Assist. Prof. Dr. Halil Özcan ÖZDEMİR (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0021-3618>)

ÖZ/ABSTRACT

The importance of entrepreneurship in the health sector is increasing day by day. It is for the development of a country, it is extremely important to create entrepreneurs who have the ability to adapt to rapidly changing conditions. The importance of entrepreneurship in the health sector is increasing day by day. Personality traits and demographic factors are factors that affect entrepreneurship. In order to increase the number of entrepreneurs, it is important to determine the entrepreneurship tendencies of university students and to encourage them to entrepreneurship. Based on this importance, it is tried to determine the entrepreneurship levels of university students and to understand whether demographic factors have an effect on entrepreneurship. It is also useful to look at the concept of entrepreneurship, which is a factor that makes social change, in terms of education level. It is important to determine the entrepreneurship levels of midwife candidates, who have the ability to make self-decisions in the future. This study is of great importance in terms of contributing to both the people who will work in this field and the literature. The study group of this research consists of midwifery students from different classes in Kırşehir Ahi Evran University Faculty of Health Sciences. Research data were obtained in the fall semester of 2019-2020. A previously developed scale prepared for university students was used in the study. The data obtained from the research group were analyzed with the SPSS statistical package program. According to the results of the analysis, it was observed that there was a significant relationship between the entrepreneurship levels of midwifery students ($r = 0.110$, $p < 0.05$). It has been observed that as the class in which students receive education increases, their entrepreneurship characteristics also increase. In the framework of this result, giving the students entrepreneurship as an elective course on the grounds that they are more entrepreneurs in the 3rd and 4th grades will be beneficial for the midwife candidates in practice courses. It is thought that summer internships along with applied courses are also beneficial in increasing their entrepreneurship in upper grades. Therefore, in order for students to bring their entrepreneurial aspects to the forefront in practice lessons, it is necessary to increase the controlled authority transfer to them. In addition, orientation and orientation trainings, which are beneficial in increasing the entrepreneurship of 1st and 2nd class midwife candidates, should be increased. There is a time and cost constraint in this study. Conducting the research on different sample groups in different universities may bring different results. The research is important in that it emphasizes entrepreneurship in the health sector.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Entrepreneurship, midwifery, education level.

NİĞDE VE ÇEVRESİNİN DOĞAL PEYZAJ ÖZELLİKLERİNİN KIRSAL TURİZM GELİŞİMİNE ETKİSİ

Assoc. Prof. Dr. Gülden SANDAL ERZURUMLU (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9664-2902>)

ÖZ/ABSTRACT

Kırsal turizm, deniz ve dağ gibi yörelerin dışındaki bir coğrafyada gerçekleştirilecek turistik etkinlikler bütünü olarak ifade edilmektedir. Niğde ve çevresi (Bor, Çamardı, Ulukışla, Altunhisar ve Çiftlik) yeralan alanların sahip oldukları kültürel peyzaj özelliklerinin yanı sıra doğal peyzaj elemanlar (topografya, bitki örtüsü, su, temiz hava vb.) ile rekreasyonel faaliyetler için uygun alanları içermektedir. Bu nedenle ilin sahip olduğu doğal güzellikler kırsal turizm için önemli kriterler sunmaktadır. İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan Niğde ili, birçok doğal ve kültürel zenginliklere sahiptir. Ancak yakın çevresinde yer alan Kapadokya Bölgesi çok sayıda turisti ağırlarken, Niğde ili'nin turizm açısından yetersiz kalmaktadır. Bu çalışmanın amacı, ilin kırsal turizm açısından önemli zenginlikleri tanıtmak ve değerini belirlemek amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Doğal güzellikler, Kırsal Turizm, Kültürel zenginlikler, Niğde

Koronavirüs (Covid 19) Döneminde Peyzajın Önemi

Assoc. Prof. Dr. Gülden SANDAL ERZURUMLU (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9664-2902>)

ÖZ/ABSTRACT

Mart ayında Türkiye’de Covid 19 salgının görülmesi ile birlikte kalabalık içerisine girmekten çekinmeye, yasaklarında gündeme gelmesi ile insanlar, hem keyifli zaman geçirmek hemde izole bir yaşam sürmek için bahçeli müstakil evlere yönelmişlerdir. Özellikle çocuklu aileler açık havada özgürce zaman geçirebilmek için peyzajı güzel olan sakin alanları tercih eder hale gelmiştir. Bu dönemlerde hobi bahçelerinde insanlar meyve ve sebze yerine süs bitkilerini kullanmaya başlamışlardır. Bunların yanısıra peyzaj alanların güzel olduğu kırsal alanlara olan talepler günden güne yoğunlaşmıştır. Bu çalışmanın amacı Niğde ve çevresinde yer alan süs bitki yetiştiricileri ve satıcılarının diğer yıllara göre oranın artışını belirlemektir. Belirlenen oranla peyzaja verilen önemin etkisinin ne olduğu saptanmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Covid 19, Koronavirüs, Müstakil ev, Niğde, Peyzaj

E-spor tüketicilerinin etkileşimde oldukları dijital ve fiziksel ortamların pazarlama iletişimi kanalı olarak işleyişi

Assist. Prof. Dr. Sevgi Nur Sadedil

ÖZ/ABSTRACT

Dijital alandaki gelişmeler ve fiziksel koşullardaki değişimlere paralel olarak, tüketicilerin pazarlama mesajlarına maruz kaldığı mecralar değişmiştir. Değişen tüketici ve değişen mecra kombinasyonu pazarlama iletişimi yaklaşımlarının da değişmesine yol açmıştır. Kurumlar, tüketicisine ileteceği pazarlama mesajını planlarken, tüketicisinin nerelerde vakit geçirdiğini bilmek durumundadır. E-sporun tıpkı spor alanında olduğu gibi, profesyonel oyuncular, hobi olarak oynayanlar, sadece izleyiciler, bu sektör ile ilgili işlerde çalışanlar gibi farklı tüketici grupları bulunmaktadır. E-spor oyunlarındaki karakterlerin canlandırıldığı cosplayerlar da e-spor tüketicisinin bir parçasıdır. E-spor tüketicileri, e-spor oyuncularının oyun oynarken çektikleri videolarını paylaştığı online kanalları tüketmektedir. Çevrimiçi yayın akışına streaming, yayın yapan kişilere ise streamer denmektedir. Her e-spor oyuncusu, kendi içeriklerini oluşturup yayınlarak streamer olabilir. E-spor tüketici grupları, sadece online mecralarda değil, aynı zamanda turnuvalar, fuarlar ve çeşitli etkinliklerde fiziksel olarak bir araya gelmektedir. Newzoo'nun yayınladığı "2017 Küresel E-spor Piyasa Raporu"na göre 2020'de e-spor izleyici sayısı yaklaşık 495 milyon olacaktır. League of Legends (LoL) oyununun 2019 dünya finalinin Twitch üzerinden anlık izlenme sayısı 1,75 milyon olmuştur. Bu çalışmada, e-spor tüketicilerinin tükettiği fiziksel ve dijital ortamların pazarlama iletişimi kanalı olarak işleyişi ele alınmıştır. Çalışmada, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Online bilgi kaynaklarından faydalanılarak doküman analizi yapılmıştır. Buna göre, kurumların en çok tercih ettiği tutundurma unsurlarının sponsorluk, oyun içi reklamlar, oyun içi kostümlerin tasarımı ve streamerlerin kanallarında ürün yerleştirme olduğu ortaya çıkmıştır. Louis Vuitton, LoL finalinin kupası için özel çanta tasarlamış ve büyük ilgi görmüştür. Vodafone, Turkcell, Ülker gibi markalar sponsorluk anlaşmaları ile e-spor tüketicilerine ulaşmışlardır. Vodafone FreeZone markası 2018 yılında LoL oyununun Türkiye Şampiyonluk Ligi'ne ismini vermiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: e-spor tüketicisi, e-spor pazarlama, pazarlama iletişimi, e-spor

İlkokul İngilizce Öğretmenlerinin Kendi Yabancı Dil Yeterlikleri Hakkındaki Görüşleri

Assoc. Prof. Dr. Seval EMİNOĞLU KÜÇÜKTEPE (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0247-6654>)

Ecenur Büşra GÜNEŞ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0574-0043>)

ÖZ/ABSTRACT

Araştırma ilkökull İngilizce öğretmenlerinin öğrettikleri dildeki öz yeterliklerine yönelik görüşlerini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bir diğer amacı ise öğretmenlerin ilkökulda İngilizce öğretmeni olmadan önce ve olduktan sonra yabancı dillerinde yaşadıkları değişimlerine yönelik görüşlerinin alınmasıdır. Araştırma ilkökull İngilizce öğretmenlerinin kendi yabancı dil yeterliklerini değerlendirmelerine yönelik görüşleriyle ilgili var olan durumu görüşme yoluyla betimlemeyi amaçlayan nitel bir araştırmadır. Nitel araştırma "araştırmacının genel sorular oluşturduğu, metin ve ses kayıtları veya video kayıtlarından oluşan veriler topladığı" araştırma yöntemidir. Nitel araştırmanın ayırt edici özelliği, araştırmacının katılımcıları gözlemleyerek, mülakatlar ve odak grup protokolleri gibi araçlarla doğrudan açık uçlu sorular sorarak veya anketleri kullanarak veriler toplamasıdır (Creswell, 2017, s.4). Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılında Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde görev yapan ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 117 ilkökull İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcı öğretmenlerin %90,8'si kadın, %9,2'si erkek öğretmenlerden oluşmaktadır. Görev yaptıkları kurum türüne göre ise, katılımcı öğretmenlerin %86,6'si devlet okulunda görev yaparken %14,4'ü özel okullarda çalışmaktadır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunu (35,3) 0-4 yıl arası meslek geçmişine sahip olan öğretmenler oluştururken, onları 5-10 yıl arası görev yapan öğretmenler takip etmektedir. Öğretmenlerden 8 tanesi 16-20 yıl arası tecrübeye sahipken, 6 tanesi ise 20 ve yıl üzerinde mesleğini icra etmektedir. Veriler Google Forms aracılığıyla online olarak toplanmıştır. Elde edilen veriler temalar ve kodlar oluşturularak analiz edilmiş, yüzde ve frekans tabloları yardımıyla yorumlanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu mesleklerine başladıktan sonra İngilizce dil yeterliklerinde fark görmektedir ve bu fark olumsuz yöndedir. Öğretmenlerin çoğu ders verdikleri kademenin yabancı dil yeterliklerine olumsuz etkisinin olduğunu düşünmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir kısmı günlük hayatta İngilizceyi yabancı dizi ve film izleyerek geliştirmeye çalıştıklarını belirtmişlerdir ve birçoğunun okul dışında yabancı dillerini aktif olarak kullanma imkanları yoktur. Araştırmadan elde edilen diğer bir bulgu ise öğretmenlerin %86'sının eğer uzun yıllar ilkökull kademesinde İngilizce öğretmeni olmaya devam ederlerse, bu durumun yabancı dil yeterliklerinde ciddi bir olumsuzluğa neden olacağını düşünmeleridir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: İlkokull İngilizce Öğretmeni, Yabancı Dil Yeterliği, Öğretmen Görüşleri

Meslek Lisesi Öğrencilerinin İngilizce Konuşma Kaygıları Üzerine Bir İnceleme

Assoc. Prof. Dr. Seval EMİNOĞLU KÜÇÜKTEPE (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0247-6654>)

Ceren ÖZTÜRK (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9792-4407>)

ÖZ/ABSTRACT

Araştırma Meslek Lisesi öğrencilerinin yabancı dil öğrenmelerini etkileyen yabancı dil konuşma kaygılarına yönelik bir öz değerlendirme yapmalarını ve konuşma kaygılarını hangi faktörlerin etkilediğini belirleme amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu temel amaç doğrultusunda meslek lisesi öğrencilerinin cinsiyetlerine, sınıf düzeylerine, anne ve baba eğitim düzeylerine, aile gelir durumlarına göre konuşma kaygıları arasında anlamlı bir fark var mıdır? sorularına cevap aranmıştır. Bu amaçla araştırma genel tarama modeli bir araştırmadır. Araştırmanın örneklemini 2019-2020 eğitim öğretim yılında Marmara Bölgesindeki bir şehirde bulunan üç meslek lisesinde 9., 10.,11. ve 12. sınıfta öğrenim gören 387 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları olarak araştırmacılar tarafından hazırlanan 'Kişisel Bilgi Formu' ve Hortwitz ve diğerleri (1986) tarafından geliştirilen ve Gökhan ÖZTÜRK (2012) tarafından Türkçe'ye uyarlaması yapılan EFL Speaking Anxiety - İngilizce Konuşma Kaygısı Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin İngilizce Konuşma Kaygısını ölçmek amacıyla 18 maddeden oluşmaktadır. 5'li likert tipinde hazırlanan ölçekte 1= Tümüyle Katılıyorum, 2= Katılıyorum, 3= Kararsızım, 4= Katılmıyorum, 5= Kesinlikle Katılmıyorum şeklinde puanlanmaktadır. Ölçeğin güvenirlik çalışmasında Cronbach's Alpha iç tutarlık sayısı .93 olarak hesaplanmıştır. Hazırlanan sorular Google Forms'a dönüştürülmüş ve veriler Google Forms aracılığıyla online olarak toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS veri analizi paket programıyla analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçları, Meslek Lisesi öğrencilerinin İngilizce konuşma kaygıları sınıf düzeylerine, anne ve baba eğitim düzeylerine, aile gelir durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermezken cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermekte olduğunu ortaya çıkarmıştır. Buna göre Meslek lisesinde öğrenim gören kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla İngilizce konuşma kaygısına sahip oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Meslek Lisesi, Yabancı Dil Kaygısı, Yabancı Dil Konuşma Kaygısı

Yaşlılık Dönemine Özgü Etik Sorunlar ve Hemşirelik Uygulamaları

Res. Assist. Safiye YANMIŞ
Lec. Yasemin ÖZYER

ÖZ/ABSTRACT

Günümüzde toplumlar "erişkin toplum" olmaktan "yaşlı toplum" olmaya doğru bir değişim içine girmiştir. Bu nedenle sağlıkta ve hastalıkta yaşlı bireylerin gereksinimlerini karşılamaya yönelik sağlık bakım hizmetleri giderek artmakta, bu gelişmelere de paralel olarak yaşlı bakım hizmetlerinde etik yaklaşımı önemli bir konu haline getirmektedir. Etik; doğru ve yanlış davranışları belirleyen ilkeler kavramıdır. Yaşlı grupla çalışan gerontoloji hemşireleri günlük uygulamalarında önemli etik sorunlarla karşı karşıya gelmektedir. Bu nedenle hemşirelerin bu konular hakkında bilgi birikimlerini artırmaları şarttır. Yaşlı bakımıyla ilgilenen hemşireler; bireyi holistik bakış açısıyla inceleyerek karmaşık problemleri değerlendirmekte, teşhis etmekte, çözmekte, değişimin sürekli ve öğrenilebilir bir süreç olduğunu bilmekte ve özellikle de yaşlılara sağlık bakımının sunulduğu ortamda hastaların durumuyla ilgili artan oranda bağımsız karar vermektedir. Bu da hemşirelerin hasta bakım hizmetlerindeki sorumluluğunu da arttırmaktadır. Yaşlılara yönelik uygulamalarda aydınlatılmış onam, tedavinin reddi, yapay beslenme, ötenazi ve yardımcı intihar, yaşlı suistimali ve ayrımcılığı, canlandırma yapılmaması ve yaşlılar üzerinde yapılan araştırmalar gibi etik konular hemşirelerin daha sık karşılaştığı ana başlıklardır. Bu etik sorunların ortadan kaldırılmasında gerontoloji hemşirelerine önemli sorumluluklar düşmektedir. Tüm dünyada ve ülkemizde gerontoloji hemşireliğinin geliştirilmesi, yaşlıların hissettiği kaygıları umuda dönüştürecek ve onlara verilen sağlık hizmetlerini hem teknik hem de etik açıdan en yüksek standartlara ulaştıracaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Yaşlılık, Etik, Hemşirelik.

ACIL DURUM VE AFET YÖNETİMİNDE ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER İLE İLETİŞİM KURABİLME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Dr. İsmail EROL (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8531-6001>)

ÖZ/ABSTRACT

Günümüzde özellikle teknolojinin gelişmesiyle birlikte iletişim ile ilgili pek çok farklı tanımlar yapılmıştır. Özellikle akıllı telefonların hayatımızın değişmez bir parçası olması, internetin yaşamın her alanında aktif olarak kullanılması iletişimin tanımına farklı bakış açıları getirmiştir. Genel olarak iletişimin tanımına bakıldığında; bireylerin konuşarak, şekiller ve semboller ile düşüncelerini ve görüşlerini karşılıklı etkileşim ile birbirine aktarması süreci olarak tanımlanmaktadır. Aynı zamanda iletişim; davranışlarda farklılık yaratmak adına, haberlerin, duyguların, düşüncelerin ve becerilerin karşılıklı aktarılma sürecini ifade etmektedir. Bu iletişim süreci hem teknolojik imkânların sağladığı kolaylık vasıtasıyla hem de insanların bireysel yöntem ve teknikleri ile gerçekleşebilir. Etkili iletişimin zincirinin özellikle acil durum ve afet vakalarında erken müdahale ile hayat kurtardığı bilinmektedir. Özellikle acil müdahale ihtiyacı olan bireylerin kendini doğru ifade edebilmesi, süreci yöneten personeli doğru yönlendirmesi; diğer bir bakış açısı ile müdahale personellerinin bireylere etkili yöntem ve tekniklerle yaklaşımı iletişim sürecini hızlandıracağı gibi müdahale tekniklerini de etkili hale getirebilmektedir. İletişim süreçlerinin en zorlarından biri özel gereksinimli bireyler ile iletişim kurmaktır. Bu araştırmada; Acil durum ve afet yönetiminde Zihinsel yetersizliği olan bireyler ile iletişim kurabilme yöntem ve teknikleri araştırılmış; Zihinsel yetersizliği olan bireyler ile iletişim kurmadaki sözlü iletişim yöntemleri, sözsüz iletişim yöntemleri, çatışma durumları, empati kurabilme becerileri üzerinde durulmuştur. Araştırma sonuçlarında ortaya çıkan zihinsel yetersizliği olan bireyler ile iletişim kurabilme yöntem ve tekniklerinin Acil Durum ve Afet vakalarında görev yapan personeline yol göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Acil Durum ve Afet yönetiminde İletişim, Zihinsel Yetersizlik, Özel Gereksinimli Bireyler.

REKABETÇİ KAYGI VE İMGELEME KULLANIMI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Assist. Prof. Dr. Yasin YILDIZ (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3230-5717>)

ÖZ/ABSTRACT

Bireylerin sportif performansları ile başarıları hissettikleri kaygı düzeyi ve imgeleme kullanım yeteneği üzerinde önemli etkisi vardır. Bu araştırmaya Spor Liseleri yetenek sınavına giren adayların rekabetçi kaygı düzeyleri ile imgeleme kullanım düzeyleri ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 2020-2021 yılı Aydın ili İncirliova Spor Lisesi Yetenek sınavına giren 75 kadın 154 erkek olmak üzere 229 aday katılmıştır. Çalışmada, Koruç (1998) tarafından Türkçeye uyarlanan “Sporda Yarışma Kaygısı Testi” ve Kızıldağ ve Tiryaki (2012) tarafından Türkçeye uyarlanmış olan “Sporda İmgeleme Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmaya katılan bireylerden SPSS 25.0 istatistik programı kullanılarak elde edilen veriler çoklu regresyon analizi ve değişkenler arası karşılaştırmalar için de Varyans analizi (Anova) ve T-Test tekniklerine göre değerlendirilmiştir. Buna göre adayların rekabetçi kaygı düzeyleri ile imgeleme alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki görülmüştür ($p<0,05$). Katılımcıların cinsiyetine göre ve imgelemeyi sınav anında kullanım durumlarına açısından rekabetçi kaygı imgeleme alt boyutlarında ve alt boyutlarında anlamlı farklılık görülmemiştir. Adayların yapmış oldukları branş açısından değerlendiklerinde rekabetçi kaygı düzeylerine göre alt boyutunda anlamlı bir değişikliğe rastlanmıştır. Analizlere göre, görsel imgelerin ve motivasyonel uyarılma imgelerinin bilişsel durum kaygısına neden olan etkenler olarak ortaya çıkmıştır. Motivasyonel imgeleme özgüvenin bir belirleyicisi olurken diğer yandan görsel imgeleme yeteneği somatik durum kaygısı ile de açıklanabilmiştir. İmgeleme kullanımı imgeleme yeteneği açısından değerlendirildiğinde yüksek imgeleme yeteneği daha yüksek imgeleme kullanımı ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak bireylerin başarı motivasyonunda önemli etkiye sahip olan imgelemenin bireylerin rekabetçi kaygı seviyelerini kontrol etme ve özgüvenini arttırmada yardımcı olmak için kullanılabilceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Anahtar kelimeler: İmgeleme, kaygı, performans

Temel Dil Becerilerinin Kazanılmasında Dijital Hikayelerin Etkisine Yönelik Araştırma Bulgularının İncelenmesi: Bir Meta-Sentez Çalışması

Alperen AVCI (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2395-9495>)

ÖZ/ABSTRACT

Teknolojinin geleneksel hikaye anlatımı ile bütünleşmesi sonucu ortaya çıkan ve son zamanlarda öğretim ortamında birçok dersin öğreniminde kullanılan dijital hikayeler özellikle temel eğitim sürecinde öğrencilerin temel dil becerilerini kazandırması açısından oldukça önemlidir. Dijital hikayelerin Türkçe dersinde kullanıldığı araştırmalar özellikle temel dil becerilerinin geliştirilmesinde uygulanan ve uygulanacak olan dijital hikayelerin zayıf ve güçlü yönlerinin güçlendirilmesinde yol göstericidir. Türkçe dersi bağlamında dijital hikayenin kullanıldığı az sayıda araştırmaya rastlanılmakla birlikte, araştırmalar kısıtlı bağlamlarda ve az sayıda katılımcı ile yürütülebilmektedir. Bu doğrultuda bu çalışmada, 2014 ve 2020 yıllarında dijital hikayenin temel dil becerilerinin geliştirilmesi yönünde yapılan araştırmaların bulgularının sentezlenerek bütüncül olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yaklaşımı içinde meta-sentez yöntemiyle yürütülmüştür. 2014-2020 yılları arasında dijital hikayenin temel dil becerilerine etkisini inceleyen araştırmalar sentezlendiğinde deneysel yöntemlerle yürütülen çalışmalarda dijital hikaye temelli yürütülen öğretim süreçlerinin öğrencilerin okuma, yazma ve dinleme açısından deney grupları lehine sonuçlar çıkmıştır. Bu bağlamda özellikle dijital hikaye temelli Türkçe öğretimi üzerine yapılan çalışmalarda geleneksel şekilde yürütülen Türkçe derslerinde dile getirilen sorunların en az seviyeye indirgenmesine dikkat çekilmiştir. Özellikle Covid-19 sürecinde uzaktan eğitim ile yürütülen öğretim döneminde teknolojinin önemi ortaya konmuş ve Eğitimde Bilişim Ağı(EBA) tarafından birçok dijital hikaye öğrencilerin kullanımına sunulmuştur. Bu dönem bizlere eğitimde teknoloji kullanımının ne kadar önemli olduğunu gösterdiği gibi bu alandaki çalışmaların eksikliğini de görmemize fırsat vermiştir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Dil, Okuma, Yazma, Dinleme, Dijital Hikaye

TOPLUMSAL BİR SORUN OLAN SALGIN HASTALIKLARIN SANATTA YANSIMASI VE COVID-19 SALGINININ SANAT VE TASARIMA İLK YANSIMALARI

Res. Assist. Begüm Eken (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1870-6672>)

ÖZ/ABSTRACT

2019 yılının sonlarında başlayarak tüm dünyayı çok kısa bir sürede etkisi altına alan ve neredeyse yüz yıllardır ilk defa sadece belli bir bölge için değil global ortak bir tehlike haline gelen Covid-19 virüsü, sağlık için yarattığı tehlike ve belirsizlik bir yana bireylerin sosyal yaşamlarında da köklü değişikliklere sebep olmuştur. Covid-19 küresel olarak insanları tek bir duygu çatısı altında toplamıştır. Büyük bir endişe, korku ve belirsizlik dalgası pandeminin ilan edilmesinden bu yana hayatları etkilemeye başlamıştır. Bu sebeple sanatın iyileştirici, birleştirici ve unutturucu etkisi belki de son zamanlarda hiç olmadığı kadar ihtiyaç haline gelmiştir. Neredeyse her sektörde virüsün ekonomik ve toplumsal etkilerinin hissedildiği pandemi sürecinde serbest sanatçılar ve sanat galerileri de bu süreçten ekonomik açıdan olumsuzluk etkilenenler arasında yerlerini almıştır. Fakat sanat krizlerden ve buhranlardan beslenir. Her koşul altında yine araştırmaya ve üretmeye devam eden sanatçılar bu süreci bir ilham kaynağı ve dünyanın sesi olabilecek bir ifade biçimi olarak değerlendirmektedir ve bu süreçte dünyada bir fark yaratabilecek sese sahiptir. Sanat yapıtları insanlık tarihinde bir çok noktada belge niteliği taşımaktadır. Belli dönem ve zamana ait tarihsel olaylara ışık tutar ve neredeyse bir zaman tüneli görevi görerek kişide empati duygusunu güçlendirerek, kişiyi o zamana taşırlar. Bu çalışmada tarihte, kolera, veba ve İspanyol Gribi gibi diğer salgın dönemlerinde üretilen, salgın etkisi taşıyan sanat eserleri ile birlikte Covid-19 döneminde üretilen çağdaş sanat örnekleri incelenmiştir. Yeni çağın avantajları ve gelişmiş teknoloji dışında bakıldığı zaman 21. Yüzyıl insanının salgın gibi kitlesel çaresizlik anlarında yaşadığı korku ve endişeleri orta çağ insanından çok da farklı değildir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Pandemi Sanatı, Salgın Hastalıklar, Edvard Munch, Covid-19 Sanatı.

Üç boyutlu bağlanma ve internet bağımlılığı: D tipi kişiliğin aracı rolü

Assist. Prof. Dr. Evren Erzen (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9726-2688>)
Assoc. Prof. Dr. Özkan ÇIKRIKÇI (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9789-5888>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu araştırmanın amacı bağlanma stilleri, internet bağımlılığı ve d tipi kişilik arasındaki ilişkileri incelemektir. Araştırmada Ainsworth'ün bağlanma modeli benimsenmiş ve bağlanma stilleri (güvenli, kaygılı-kararsız ve kaçınan bağlanma stili) ile internet bağımlılığı arasındaki ilişkide d tipi kişiliğin aracı rolü araştırılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 285 kadın (%74.6), 97 erkek (%25.4) toplam 382 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışma grubunu oluşturan üniversite öğrencilerinin yaşları 18 ile 36 arasında değişmektedir. Çalışma grubunun yaş ortalaması 21.87'dir (SS = 2.22). Üç Boyutlu Bağlanma Stilleri Ölçeği, D Tipi Kişilik Ölçeği (D14) ve Young İnternet Bağımlılığı Testi-Kısa Formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Analitik çözümleme sürecinde öncelikle değişkenler arasındaki ilişkiler belirlenmiştir. Daha sonra Process Macro (Model 4) uygulaması ile üç bağlanma stili için birbirinden bağımsız aracılık modelleri uygulanmıştır. Korelasyon analizi bulguları göre güvenli bağlanma stili d tipi kişilik ve internet bağımlılığı ile ilişkilidir. Kaygılı-kararsız bağlanma stili ile d tipi kişilik ve internet bağımlılığı arasındaki ilişkiler anlamlı bulunmuştur. Son olarak kaçınan bağlanma stili d tipi kişilik ve internet bağımlılığı ile ilişkisi incelenmiş ve anlamlı ilişkilerin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Aracılık analizi bulgularına göre güvenli bağlanma stili ($ab = -.11$, $SE = .02$, $95\% CI [-.15, -.07]$), kaygılı-kararsız bağlanma stili ($ab = .17$, $SE = .03$, $95\% CI [.11, .23]$), ve kaçınan bağlanma stili ($ab = .07$, $SE = .02$, $95\% CI [.04, .11]$) internet bağımlılığı üzerindeki dolaylı etkileri anlamlı bulunmuştur. Bununla birlikte, güvenli bağlanma stili ile kaygılı-kararsız bağlanma stili d tipi kişilik ve internet bağımlılığı ile ilişkisinde d tipi kişilik tam aracı role sahipken, kaçınan bağlanma stili ile internet bağımlılığı arasındaki ilişkide d tipi kişiliğin kısmi aracılığı belirlenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, bağlanma örüntülerinin d tipi kişilik üzerinden internet bağımlılığı üzerinde açıklayıcı role sahip olduğu ifade edilebilir. Araştırmada internet bağımlılığının azaltılmasında bağlanma ve kişilik örüntülerinin önemine ilişkin ampirik bulgular elde edilmiştir. İnternet bağımlılığının etiyolojisine ilişkin modeller göz önüne alındığında, araştırma bulgularının özellikle geri bildirim sürecindeki kontrol mekanizmaları üzerinde etkili olabilecek yapıların belirginleşmesine katkı sağladığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Üç boyutlu bağlanma; D Tipi kişilik; internet bağımlılığı

Sosyal Sermayenin İç Girişimciliğe Etkileri

Ayşen Avcı
Assist. Prof. Dr. Ali Kahramanoğlu

ÖZ/ABSTRACT

İşletmelerin değişen çevre koşulları altında teknolojiye ayak uydurabilmeleri için iç girişimcilik faaliyetlerinden yararlanmaları gerekmektedir. İç girişimcilik, fırsatları fark ederek işletmenin başarısını arttırmaya yönelik üretim faktörlerinin yaratıcı bir şekilde bir araya getirme süreci olarak tanımlanmaktadır. İç girişimcilikte diğer önemli kavram olan duygusal zeka, kişinin kendi hislerinin farkında olması, motive olabilmesi, başkalarını anlayabilmesi, duygularını yönetebilmesi, ilişkilerini yürütebilmesi olarak tanımlanmaktadır. Duygusal zekası yüksek çalışanların ilişkilerinin daha iyi olduğu, verimliliklerinin arttığı, daha iyi hissettikleri ve bunların sonucunda işletmenin kar oranının arttığı görülmektedir. Yapılan literatür araştırmalarına bakıldığında aile işletmelerinin yarattıkları katma değer nedeniyle oldukça önemli olduğu görülmektedir. Ancak günümüzde aile işletmelerinin rekabet koşullarında meydana gelen değişimlere ve yeni örgüt özelliklerine dezavantajlarından dolayı ayak uyduramaması nedeniyle uzun süre devam etmeleri ve başarılı olmaları güçleşmektedir. Bu çalışmada; aile şirketlerinin kurumsallaşma hareketlerini incelenmiş ve aile işletmelerinin başarısızlığının kurumsallaşma ile giderilebileceğini görmüştür ve aile işletmelerinin kurumsallaşma hareketi arttıkça belirsizliğin azaldığı görülmektedir. Diğer yandan aile işletmeleri, sahiplik ve kontrolün ailede olduğu en az iki nesildir aile bireyleri tarafından yönetilen işletme olarak tanımlanmaktadır. Aile işletmesindeki akrabalık ilişkileri fırsatları keşfetme ve değerlendirme üzerinde önemli etkiye sahiptir. Bu nedenle iç girişimcilik aile işletmelerinin uzun ömürlü olmaları, büyümeleri ve rekabet avantajı elde etmeleri açısından oldukça önemli olmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Girişimcilik, Sosyal Sermaye, İçgirişimcilik

Değerler Eğitimi Dersi Almış Üniversite Öğrencilerinin Değerlerimiz Konusundaki Hassasiyetlerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

Assist. Prof. Dr. Mehmet Şaban Akgül (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7257-5458>)

ÖZ/ABSTRACT

Yaşamın içinde varlığımızın bir parçası olan değerlerimiz son yıllarda belki teknolojinin getirdiği olumsuzluklardan belki de hayat telaşı dediğimiz zaman diliminde unutulmaya yüz tutmuş durumdadır. Sevginin ve saygının önemsendiği, dürüstlüğün ön planda olduğu, sorumluluk bilincinde olan, hoşgörüyü hayat düsturu yapan, birlik beraberlikten vazgeçmeyen, vatanseverliği ilke edinmiş bireylerin olduğu bir toplumda yaşam daha da kaliteli olacaktır. Böyle toplumlar da refah seviyesi yüksek, gelişmiş toplumlar olacaktır. Bu yüzden insanlar değerlerimizle ne kadar çok muhatap olursa o kadar çok farkındalık kazanacak ve bunu yaşam felsefesi haline getirecektir. İnsanda davranış halini alacaktır. Bu yüzden değerlerimizi okul öncesinden başlayarak eğitimin her kademesindeki öğrencilere gerek bir ders olarak gerekse bir rehberlik çalışması olarak vermek gerekmektedir. Son yıllarda Millî Eğitim Bakanlığı ders kitaplarında değerlerimiz konusunu vermekle birlikte rehberlik çalışmaları şeklinde de öğrencilere vermektedir. Bazı üniversitelerde de "Değerlerimiz / Değerler Eğitimi" şeklinde dersler okutulmaktadır. Bu derslerin geleceğimizin mimarı olan öğrencilerimiz için önemi yadsınamaz. Bu çalışmada Değerler Eğitimi almış üniversite öğrencilerinin değerlerimiz konusundaki hassasiyetlerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmada nicel yöntem kullanılacaktır. Öğrencilere konu ile ilgili ölçek uygulanacaktır. Elde edilen bulgular belirtilecektir. Elde edilen bulgular, oluşturulan temalar, frekanslar tablolar halinde sunulacak, sonuçlar ve öneriler belirtilecektir.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Değerlerimiz, değerler eğitimi, toplum, üniversite öğrencileri.

Bilgisayar Destekli Okuma Programı Akıcı Okuma Becerisini Geliştirmede Etkili midir?

Assoc. Prof. Dr. Orhan Çakıroğlu (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8969-7099>)

ÖZ/ABSTRACT

Özel öğrenme güçlüğü (ÖÖG) özel eğitim alanında uzun bir geçmişe sahip olmasına rağmen eğitimciler tarafından sınırlı bilgiye sahip olunan bir özel eğitim alanıdır. Özel eğitim alanı incelendiğinde ÖÖG kategorisinin tanımında okuma ile ilgili güçlükler önemli bir unsur olarak göze çarpmaktadır. Bu becerilerden birisi de akıcı okumadır. Akıcı okuma başarısı düşük olan öğrencilerin bu becerilerini geliştirmede birçok yöntem geliştirilmiştir. Bu yöntemlerden birisi de okuma becerisini artırmaya yönelik yazılımların kullanılmasıdır. Bu araştırmanın amacı, ilkokul 1.- 4. sınıfa devam eden ÖÖG olan veya ÖÖG olma riski taşıyan öğrencilerin akıcı okuma performansını artırmaya yönelik bir okuma yazılımının etkililiğini değerlendirmektir. Araştırmanın sonuçları kullanılan yazılımın akıcı okuma becerisini geliştirmede etkili olduğunu ortaya koymuştur. Kontrol ve deney gruplarının akıcı okuma performansları değerlendirildiğinde deney grubundaki öğrencilerin akıcı okuma performanslarının istatistiki olarak anlamlı ölçüde geliştiği belirlenmiştir. Bu sunumda gerçekleştirilen pilot araştırmanın bulguları ayrıntılı olarak paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Öğrenme güçlüğü, akıcı okuma, disleksi

Okuma Güçlüğü olan Çocukların Okuduğunu Anlama Performanslarının Geliştirilmesi

Assoc. Prof. Dr. Orhan Çakıroğlu (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8969-7099>)

ÖZ/ABSTRACT

Okuma becerisi doğal olarak gelişmeyen ve öğretilmesi gereken bir beceridir. Özellikle 20. yüzyıldan sonra endüstrileşmiş ve gelişen toplumlarda okuryazar olmak büyük önem taşımıştır. Temel okuma becerileri günümüzde gerek iş bulma gerekse hayatını devam ettirme açısından en önemli becerilerdendir. Okuma becerisi sadece Türkçe değil, diğer derslerdeki başarıyı da etkilemektedir çünkü okuma becerisi, sadece yazılı materyallerdeki kodları çözümlmek değil, aynı zamanda okuduğunu anlamayı gerektiren zihinsel bir süreçtir (Vaughn ve Fuchs, 2003). Okumanın akademik başarıdaki rolü uzun yıllardır araştırmacıların, eğitimcilerin ve ebeveynlerin gündemindedir. Okumanın, eğitim sürecinin her aşamasında anlamaya yardımcı bir etkinlik olarak öğrenci başarısını belirleyici bir faktör olduğu bilinmektedir (Gallik, 1999). Okuduğunu anlamayan bireyler hem derslerinde başarı gösteremeyecek hem de anlamlandırma olmadığı sürece okuduğundan verim elde edemeyecektir. Okuma becerisinin bazı alt boyutları vardır. Bu alt boyutlardan en önemlisi okuduğunu anlamadır. Alanyazında okuduğunu anlama becerisinin geliştirilmesine yönelik pek çok yöntem bulunmaktadır. Bu yöntemlerden birisi de teknolojinin kullanıldığı yazılımlardır. Bu araştırmanın amacı, ilkokul 1.- 4. sınıfa devam eden ÖÖG olan veya ÖÖG olma riski taşıyan öğrencilerin okuduğunu anlama performansını artırmaya yönelik bir okuma yazılımının etkililiğini değerlendirmektir. Araştırmanın sonuçları kullanılan yazılımın okuduğunu anlama becerisini geliştirmede etkili olduğunu ortaya koymuştur. Kontrol ve deney gruplarının akıcı okuma performansları değerlendirildiğinde deney grubundaki öğrencilerin okuduğunu anlama performanslarının arttığını göstermiştir. Bu sunumda gerçekleştirilen pilot araştırmanın bulguları ayrıntılı olarak paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Okuma Güçlüğü, Okuma Becerisi, Bilgisayar Yazılımı

Mütekaddimûn Dönemi Hadis Usûlü Eserlerinde Haberlerin İlim İfade Etmesi

Assoc. Prof. Dr. Ali ARSLAN (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1085-9604>)

ÖZ/ABSTRACT

Haberlerin bilgi değerine, hadis usûlü ile ilgili ilk müstakil eser olarak kabul edilen er-Râmeürmüzî'nin (ö. 360/971) el-Muḥaddisü'l-fâsıl beyne'r-râvî ve'l-vâ'î isimli eserinde değinilmemektedir. Mütekaddimûn döneminde hadîs usûlü konusunda ikinci müstakil eser olan Hâkim en-Nisâbü'rî'nin (ö. 405/1014) Ma'rifetu ulûmi'l-hadîs'inde ise, "tevâtür" kelimesi, haberlerin bilgi değeri anlamına işaret etmeksizin kullanılmakta ve daha ziyade günlük kullanımdaki manası kastedilmektedir. Bu konudaki üçüncü eser olan Hatîb el-Bağdâdî'nin (ö. 463/1071) el-Kifâye fî ilmi'r-rivâye'sinde ise, özellikle bilgi konusunda "kat'î, zarûrî ilim" gibi kavramların kullanılmaya başlandığı görülmektedir. Konumuz açısından önemli olan husus ise ilk defa olarak hadis usûlünde mütevâtir ve âhâd haberler ve bilgi değerleri üzerinde ayrıntılı olarak durulduğunun tespit edilmesidir. Aslında bu konuları hadis usûlünde ilk işleyen de kendisi olmaktadır. O, sadece hadislerin metinlerinin nakledilip, sened üzerinde durulmasına karşı çıkmakta, fıkıh ve hadis konularında söz sahibi bir âlim olarak rivâyet ile dirâyet bütünlüğü onun üzerinde durduğu en önemli konu olmaktadır. el-Kifâye'de o, özellikle şunu vurgulamaktadır: Hadisler ve haberler, Müslümanların çeşitli konulardaki dayanak noktası ve amelleri için merkez konumunda olduğundan -ki bunları kullanmaksızın İslam'ın ayakta durması mümkün değildir- hem onun muhafazası hem de fikhî zorunludur. Onun fıkıh, tarih, kelâm gibi birçok ilim dalında kendisini yetiştirmiş olması farklı ilim dallarının bakış açılarını da hadise yansıtmasına vesile olmuştur. Mütevâtir haber ise ona göre, yalan üzerine birleşmeleri âdeten mümkün olmayan bir topluluğun vermiş olduğu haberdir. Haber, tevâtür şartlarını taşıdığında kesin olarak doğrudur ve böyle bir haberle ilmin meydana gelmesi zarûrîdir. Tevâtür şartlarında eksiklik bulunan haber ise âhâd olup, onu bir grup kişi dahî rivâyet etmiş olsa, ilim meydana gelmez. Haberlerin mütevâtir ve âhâd ayırımının hadis usûlü eserlerine girmesi ve dolayısıyla haberlerin ilim ifade etmesi konusu üzerinde de durulmaya başlanmasında, Hatîb el-Bağdâdî'nin bu eserinin özel bir yeri bulunmaktadır. Dolayısıyla daha sonraki çalışmalarda bu konulara yer verme durumu bazen daha kısa olmakla beraber, özellikle İbn Hacer'den sonra daha da önem arz etmeye başlamıştır. Mütekaddimûn dönemi hadis usûlü eserlerinde haberlerin ilim ifade etmesi konusu, yukarıdaki eserlerdeki bilgiler göz önünde bulundurularak değerlendirildiğinde ilk eserlerde fazla ilgi görmediği tespit edilmektedir. Fakat çok yönlü bir muhaddis olan Hatîb el-Bağdâdî ile birlikte bu konu hadis usûlünün temel bölümleri arasında işlenmeye başlamıştır. Özellikle usûl-i fıkıh ilminden daha fazla etkilenildiği anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Haber-İlim-Kat'î-Zannî-Mütevâtir

TAM İLETİ VE BİLİŞSEL YAKLAŞIM ARASINDAKİ BAĞLANTININ EĞİTİME YANSIMALARI: İLETİŞİMDE YENİ BİR BOYUT

Prof. Dr. Figen Akça (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1810-3481>)

ÖZ/ABSTRACT

Bu çalışmada, eğitim ortamlarında öğrencilerin bilişsel şemaları ve iletişimde kendini doğru ifade etmenin en temel aracı olan tam ileti uygulamaları arasındaki ilişkiler tartışılmıştır. Smith (1965) sadece metinde gömülü olan anlamları değil aynı zamanda satırlar arasında gizlenen anlamları da kavramak gerektiğini savunmaktadır. İletişimin temel süreçlerinden olan kodlama ve karşdakini doğru anlama da aynı yapı içinde ele alınabilir. Zira birey iletişim sırasında kodladığı anlamı kendini ifade ederken de kullanarak ilişkilerinde daha uyumlu ve dengeli bir yapı içine girebilir. Bu anlamda bir öğrenci örneğin Türkçe derslerinde metinlerdeki kurmaca yapıyı analiz ederken aynı zamanda kuracağı iletişimlerdeki anlamı da anlamaya yönelik bir tür hazırlık evresinden geçmektedir. Aktaş (2009) kurmaca metinlerde gerçekliğin soyut olarak ifade edilen özünün ele alındığını, bu özellikleri somut biçimde ortaya koymak amacıyla da bir olay örgüsünün düzenlendiğini veya bir yapı kurulduğunu ifade etmekte ve düzenlenen bu olay örgüsünün belirli kişiye, mekâna ait olmadığı için yeniden yorumlanma ve farklı bağlamlarda yeni anlamlar kazanma özelliğini de yapısında taşıdığını vurgulamaktadır. Tam iletinin öğeleri ile konuşma dilinde kendini doğru olarak ifade etmek isteyen birey için de benzer süreçlerden geçmek gerekir. Örneğin, gözlem yapma, durumu olabildiğince nesnel aktarabilme, düşüncelerini ve duyguları arasındaki bağı kurma ve sonuçta ne istediğini karşı tarafa en uygun biçimde aktarabilme. Adalı'nın (2010) önerdiği kurmaca metinleri okuma teknikleri şunlardır; Okuma amacını belirleme; Okumaya başlamadan metinden ne almak istediğine karar verme. • Tahmin etme; Metinde anlatılanların nasıl gelişeceğine ilişkin kestirmelerde bulunma. •Olayları zihinde canlandırma; Yazarın metinde verdiği ayrıntıları düş gücü ve deneyimlerle birleştirerek okunanları zihinde resme dönüştürme. •Sorgulama; Okunan metni daha iyi anlamak için sorular sorup, metnin niteliği üzerinde kafa yorma. •Kapalı noktaları açıklığa kavuşturma; Okurken şaşırtan noktaları, anlaşılmayan durumları gerek sorular sorarak, gerekse o bölümü yeniden okuyarak aydınlatma. •Sonuçlar çıkartma; Metindeki ipuçlarından yararlanarak sözcüklerle anlatılanın ötesine geçip yazarın ima ettiği ayrıntıları görme, söylenenden söylenmeyi çıkarma. • Sonuca varma; Ayrıntılardaki parçaları bir araya getirerek bir anlam oluşturma. Bu derleme çalışması ile yukarıda tespit edilen Türkçenin kullanımı ve öğrencilerin iletişim dilini doğru kullanabilmeleri arasındaki paralellik tartışılacak ve özellikle okullarda rehberlik etkinliklerinin Türkçe derslerinde yeni bir boyut kazanması noktasında multisipliner bir yapının temelleri atılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Tam ileti, bilişsel yaklaşım, eğitimde iletişim dili

Combination of Contrasts in the Poems of Mazhar ul Islam: Symbols, Themes, Characters

Dr. Davut Şahbaz (ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0236-2908>)

ÖZ/ABSTRACT

Mazhar ul Islam was born on 4th August 1949 in a small village called Piruval in the Vezirabad region in Punjab state in Pakistan. After removing his basic education from his father and mother, Mazhar ul Islam completed his primary education in Gujranvala Pakistan and then enrolled in Vezirabad Mission High School (Missionary School), one of the best schools in the region. Mazhar ul Islam studied the Bible and the Quran as well as basic sciences in this school. Mazhar ul Islam, who settled in Islamabad after the death of his father in 1967, worked as a manager in high-level official institutions for many years in Islamabad. Mazhar ul Islam received a bachelor's degree in literature and sociology at Punjab University Pakistan, and then completed his master's degree in language and literature at the same university. Mazhar ul Islam, one of Pakistan's most important story and novel writers today, has also two poetry books. While Mazhar ul Islam's poems contain political, economical, social and psychological conditions of Pakistani society on the one hand, they also contain romantic, symbolist and surrealist elements in their themes. Mazhar ul Islam is thus described as a realist, romantic and symbolist-surrealist writer. Mazhar ul Islam is characterized as a poet of contrasts because of the different and opposite themes he uses in his poems. In the poems of Mazhar ul Islam, classicism, symbolism, romance, realism and surrealism are presented to the reader in an intertwined way. However, the concepts belonging to these currents are never intermingled.

Anahtar Kelimeler/Keywords: Mazhar ul Islam, Combination of Contrasts, Realism, Symbolism, Romanticism

IBAD-2020

5th International Scientific Research E-Congress

PROGRAM

September 1-2
2020

ISTANBUL / TURKEY

www.ibadcongresses.org

CONGRESS PROGRAM

* You can find the co-authors' name in the abstracts book of IBAD-2020. Ortak yazarların adlarına kongre özet kitabından ulaşılabilir.

13:00-15:00 September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

KEYNOTE SPEAKER 1 - Prof. Dr.Wan Ahmad Jaafar Wan Yahaya, MALAYSIA
Universiti Sains Malaysia

Topic Audiovisual Futures in Online Learning during coronavirus pandemic: Connecting content, tech &

KEYNOTE SPEAKER 2 - Assoc. Prof. Dr. Adriatik Derjaj, ALBANIA
Tiran University

Topic The Role of Turkish in regional studies

11:00-12:00 September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	339	Alperen AVCI	Temel Dil Becerilerinin Kazanılmasında Dijital Hikayelerin Etkisine Yönelik Araştırma Bulgularının İncelenmesi: Bir Meta-Sentez Çalışması
	268	Selda Şan	Politik Okuryazarlık Eğitimi Alan Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Politik Okuryazarlık İle İlgili Görüşleri
	321	Bilge ÖZTÜRK	Sınıf Öğretmeni Adaylarının Kullanmayı Tercih Ettikleri Öğrenme Yöntem ve Tekniklerine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi
	296	Ebru Ünay	Destek Eğitim Odası Uygulamasına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Time 11:00-12:00 September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	167	Fatih Öztürk	Faydacılık (Utilitarianism) ve Ahlak Eğitimi
	241	Tufan Kıymaz	Stoacı Eğitim Felsefesi

132	Gaye Türker	KKTC Eğitim Sisteminde Yaşanan Aksaklıkları Belirleme ve Çözüm Önerileri Getirme üzerine Nitel Bir Çalışma
178	Gaye Türker	KKTC Ortaöğretim Kurumlarında 2020-2025 Yılları Arasında Olası Pandemi Sürecinde Öngörülen Stratejik Plan Çalışması

Time 11:00-12:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	243	Nesrullah Okan	Kısa Dönüşümcü Liderlik Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması ve Psikometrik İncelemesinin Yapılması
	218	Cansu Çaka	Uzaktan Eğitimde Kullanılan Sunum Teknolojilerine Genel Bir Bakış
	220	Abdullah Faruk Kiliç	Değişkenlerin Kategori Sayısı ve Çarpıklığının Korelasyon Katsayılarına Etkisi
	172	Mehmet Nuri Uçar	5. Sınıf Fen Bilimleri Dersi Canlılar Dünyası Ünitesinde Eşgüdümlü Uygulanan Altı Şapka ve Ayrılıp Birleşme (Jigsaw) Tekniklerini Kullanmanın Öğrenme Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi

Time 12:00-13:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	192	İlkay Gökteş	Covid-19 Sürecinde 5-6 Yaş Çocuklarının Online Eğitim İmkânlarına Yönelik Anne-Baba Görüşleri
	191	Emrah Bulut	Okul Öncesi Dönemde Çocukların Bilgisayar İletişim Teknolojileri Kullanımına Yönelik Ebeveyn Görüşleri
	182	Günkut Mesci	Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının STEM Farkındalıkları
	193	Perihan Ulucan	Okul Öncesinde Montessori Uygulamaları: Ohio Örneği

Time 12:00-13:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	137	Yıldız Yenen Avcı	Dinleme Eğitiminde Karşılaşılan Olumsuz Davranışların Nedenleri Üzerine Bir Araştırma
	140	Erhan Yeşilyurt	Filistin'de Öğrenim Gören Öğrencilerin Türkçe Öğrenme Nedenlerine İlişkin Bir Durum Çalışması
	134	Yıldız Yenen Avcı	Yerel Değerlerin İzinden 3: Aydınli Şair Şükrü Öksüz'ün Şiirlerinde Kadınlar
	215	Gülru Bayraktar	Bir Alman Kültür Ögesi Olarak "Stammtisch"

Time 12:00-13:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	123	Betül Çimenli	Speak English- MOOC- English Language MOOC to Improve Speaking Skills An Erasmus+ Strategic Partnership Project for Adult Education
	221	Gülşah Şişman	Sâmiha Ayverdi'nin Eserlerinde Türk Dili, Kültürü Ve Toplumuna İlişkin Bazı Tespitler ve Değerlendirmeler
	122	Hümeysra Türedi	Dil Emperyalizmi'ne Karşı "Anadolu'dan İngilizce'ye Masallar" Projesi
	126	Hümeysra Türedi	Cumhuriyet'te Bir Kafa Karışıklığı: Naşide Saffet Hanım

Time 15:00-16:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	209	Seher Şeylan	Belgeselden Drama-Belgesele Gerçeğin Yolculuğu: "Rise Of Empires: Ottoman"
	144	Rahimbeyli Naile	Azerbaycan Halk Bilimi Sanati Çalışmasında Modern Perspektifler
	136	Deniz C. Koşar	Müzikte Belirlenmemişlik Pratiğinin Gizli Öncüsü: Marcel Duchamp
	147	Kamala Atakishiyeva	Azerbaycan Aşık Sanati Çalışmasında Yeni Yönler

Time 15:00-16:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	152	Ahmet Mekin Kandemir	Kur'an'ın Literal Yorumunun Doğurduğu Kelâmî Problemler: Mısâk Ayetleri Örneği
	248	Habip Demir	Şiiliğin Yayılma Araçlarından Biri Olarak Ziyaret Kültürü ve Fonksiyonları
	244	Mustafa Kiliç	Kiraatlerin Anlam Merkezli Tasnifi (Ebû Amr Ed-Dânî Örneği)
	129	Mustafa Işık	İbn Hibban'ın (Ö.354/965) Tekâsîm'ini Anlamak Ya Da Anlatmak

Time 15:00-16:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	169	Fatih Mehmet Ateş	İş ile İlgili Hastalık
	139	Ezgi Akar	Bel Ağrısı Olan Adölesan Olgularda Lomber MRG Değerlendirme Sonuçlarımız
	148	Handan Uysal	Timol'ün "Bir Çeşit Monoterpen" Mutajenik Etkilerinin Drosophila Melanogaster'in Somatik Hücrelerinde İn Vivo Kanat Benek Testi İle Belirlenmesi
	200	Ganime Can Gür	Primer İnfertil Kadınların İnfertiliteye Bağlı Algıladıkları Damgalanma Düzeyleri ve Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Time 15:00-16:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	153	Yelda Bugay Tekgöl	
	175	Emircan Matoğlu	Türkiye'de Mobil Bankacılık ve İnternet Bankacılığının Önemi ve İşleyişi

177	Bekir Kati	Geleneksel Finans Teorileri ile Davranışsal Finans Teorisinin Karşılaştırılması
133	Lokman Tutuncu	Determinants of risk factors disclosure in Turkish IPO prospectuses
161	Veysel Serin	Türkiye’de KOBİ’lerin Finansal Sorunlarının Çözümünde Kredi Garanti Fonu Desteği İle Katılım Bankacılığı ve Bir Model Önerisi

Time 16:00-17:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	117	Kinem Tokdemir	1999’dan 2002 Genel Seçimlerine Giden Süreçte Türkiye’de Kritik Yeniden Saflaşma Ve Kritik Seçim Teorisi Üzerine Bir Değerlendirme
	207	Muhammed Yunus Bilgili	Kentsel Katı Atıkların Yönetilmesi Bağlamında Döngüsel Ekonomi ve Sıfır Atık Yaklaşımı
	120	Pınar Akarçay	İsveç’te Yerel Yönetimler ve SALAR’ın Rolü
	232	Taylan Can Doğanay	2002- 2018 Arası Meclise Giren Siyasi Partilerin Beyanmeleri Üzerine Bir Araştırma: Z Kuşağı, Gençlik ve Katılım

Time 16:00-17:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	202	Süleyman Kasap	Dil, Kimlik ve Kültür Etkileşimi
	237	Sevcan Başboğa Özen	Erken Cumhuriyet Dönemi Ahlak Anlayışının Fikri Temelleri Ve Dönemin Çocuklara Yönelik Yayınlarında Ahlak Anlayışı
	208	Eyüp Sabri Kala	Türkiye’de Yaşlılara Yönelik Sosyal Hizmet ve Sosyal Yardım Uygulamaları
	282	Hüseynova Zülfiyye Ramiz Qızı	Şirvan Aşık Ortamına Ait Muhammes Havalarının Tür Özellikleri

Time 16:00-17:00 September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	216	Tunay Karakök	14.Yüzyil Anadolusunda Sosyal Tabakalaşma
	265	Coşkun Kumru	SS-Schutzstaffel Örgütü'nün Harp Propagandasi Hedefinde Türkistan
	263	Çağdaş Yüksel	Paris Barış Konferansı Sırasında İngiltere Kralı'nın Parlamento'da Konferans Hakkında Yaptığı Konuşma
	238	Huriye Altuner	Türk ve Batı Kültüründe Dört Yön Kutsallığının Sanata Yansması

Time 16:00-17:00 September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	142	Tuba Şahin Ören	Somut Olmayan Kültürel Miras Unsurlarının Gastronomi Turizmine Bir Değer Olarak Kazandırılması: Karıkoca Aşı (Garigoca Aşı) Örneği Ve Reçete Uygulaması
	184	Tuğrul Ayyıldız	Covid 19 Pandemi Döneminde Otel İşletmeleri Servis Departmanlarında Alınan Önlemler: Kuşadası'ndaki 5 Yıldızlı Otel İşletmeleri Örneği
	189	Veli Çelik	Kırsal Alanda Yaşayan Halkın Turizme Yönelik Tutumlarındaki Değişimde Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü: Muğla İçin Model Örneği
	138	Nihan Garipağaoğlu Uğur	İçsel Motivasyonun Örgüte Duygusal Bağlanma Etkisi: Turizm Çalışanları Üzerine Bir Araştırma

Time 17:00-18:00 September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	162	Zihniye Okray	Systematic Review of the Studies in Turkey During Covid-19 Curfew
	131	Mehmet Şahin	The Political Economy Of De Facto States In The Post-Soviet Space
	141	Murat Tinas	Intelligence And Regional Politics In The Middle East: Drawing The Boundaries Of Intelligence Collection

127	Cem Şen	Can Paternalistic Leadership be an Antidote for Xenophobia: Syrian refugees Case
-----	---------	--

Time 17:00-18:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	174	Fulya Yüksel-Şahin	Psikolojik Danışmanların Korona Virüse (Covid-19), Yüz Yüze ve Çevrimiçi Eğitim Almaya, Yüz Yüze ve Çevrimiçi Psikolojik Danışma Yapmaya İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi
	186	Neşe Özkal	Türkiye'de Uygulanan Öğretim Programlarında Pandemi
	190	Mehmet Şahin	Estimating COVID-19 Mortality Rate Using Machine Learning Methods
	245	Özgü İnal	Covid-19 ve Aktivite: Ülkemizde Bu Konuda Yayınlanmış Araştırmalar Neleri İnceledi, Neler İncelenmeli?

Time 17:00-18:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	203	Yasemin Özyer	COVID-19 salgın hastalığının kemoterapi sürecinde meme kanseri tedavisine etkileri ve yaşam kalitesi
	227	Cem Özkurt	Covid-19 As A Postmodern Pandemic And Setbacks Of Advanced Capitalism
	173	Volkan Yüncü	Lessons to Be Learned by the Learning Organizations from the Covid-19 Outbreak: The Case of A Public University
	226	Görkem Altınörs	The Impact of Covid-19 on International Politics

Time 17:00-18:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	224	Yıldırım Onur Erdiren	Antikçağda Estetik Kavramının Önemi
--------------	-----	-----------------------	-------------------------------------

159	Defne Akdeniz	Olimposlu Tanrılar Sofrada
198	Deniz Keba Ekinci	Uluslararası Halkla İlişkiler Ajansları Bağlamında, Burson Cohn&Wolf Şirketinin Faaliyetleri Üzerine Bir Değerlendirme
183	Sefer Darıcı	Hedefe Yönelik İletişim Stratejilerinin İkna Açısından İncelenmesi: Propaganda, Algı Yönetimi ve Diğerleri

Time 18:00-19:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	253	Dilek Kangal	Blogger Annelerin Kadınlar Üzerinde Oluşturduğu Algıların Farklı Değişkenlerle İncelenmesi
	212	Abuzer Çetinkaya	Yeni Medya Platformu Netflix'te Kültürün Sunumu: "Aşk 101" Dizisi Örneği
	219	Özlem Altındağ Kumaş	Öğrenme Güçlüğü Tanılı Çocuğa Sahip Annelerin Yaşadıkları Güçlüklerin Belirlenmesi
	111	Hacer Filiz	Televizyonun Türk Aile Yapısına Etkileri Bağlamında Çocuk İzleyiciler

Time 18:00-19:00

September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	217	Tunay Karakök	14.Yüzyıl Anadoluşunda Ekonomik Hayat (Âşık Paşa'nın Garıp-Nâmesine Göre)
	107	Berna İleri	Tekstil Tasarımda Yeni Bir Yaklaşım: Kelebeğe Zarar Vermeden İpek Giymek
	234	Hakan Atay	Yabancı Ülkelerde Taranan Google Fotoğraflarının Göstergibilim Analizi: Kuşadası Örneği
	204	Simge Şalvarcı	Güvenli Turizm Sertifikasına Sahip Otel İşletmelerinin Web Sitelerine Yönelik İçerik Analizi: İstanbul İli Örneği

Time 18:00-19:00 September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	153	Yelda Bugay Tekgül	"Genel Teori" Ve Uluslararası İstihdam"
	261	Burcu Ölgen	Tasarım Eğitiminde Biyomimikri ve Form İlişkisi
	121	İbrahim Apak	Muhasebe kariyeri tercihi: Ön lisans öğrencileri üzerine bir araştırma
	206	Sulhi Eski	Denizyolu Yük Taşımacılığında Hedef Maliyet Uygulaması

Time 18:00-19:00 September 1, 2020 / 1 Eylül 2020

Chair	130	Sadettin Cem Altıparmak	Recent and Forecasted Aerospace Market Trend of Additive Manufacturing Processes for the Aerospace Industry
	118	Samet Demir	Daldırma Tip Pedal Boyama Uygulamalarında Kurutma Sıcaklığının Kütleme Ve Boya Film Kalınlığı Üzerine Etkisinin İncelenmesi
	163	İsmail Cengiz Yılmaz	An Automation Model for Construction Dispute Documents in Turkish Public Projects
	300	Gülyeter Öztürk	FPGA Tabanlı Görüntü Negatifleyen IP Çekirdeği Tasarımı

Time 10:00-11:00 September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	256	Bhumika Sharma	Access To Energy As A Sustainable Development Goal
	257	Bhumika Sharma	Gender Equality Vis-A-Vis Sustainable Development Goals
	187	Dilem Öke	Hoarding Behavior from a Psychoanalytic Perspective: A Review of the Literature

	249	Pınar İşıldar	Green Practices in Restaurants: Case of Foça
--	-----	---------------	--

Time 10:00-11:00 September 2, 2020 / 2 Eylül 2020			
Chair	196	Merve Deniz Pak Güre	The Development of United Nations Mechanisms for the Protection and Promotion of Human Rights
	146	Okan Bilgin	Üniversite Öğrencilerinin Kişilerarası Duyarlılık İle Oyun Bağımlılığı Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi
	194	Derya Ölcener Ariburnu	Yapay Zeka Bilinçdişi Olmadan Düşünebilir mi?
	170	Şükran Başanbaş	Regression Modelling for Intercultural Sensitivity, Religious Faith and Innovative Behavior

Time 10:00-11:00 September 2, 2020 / 2 Eylül 2020			
Chair	156	Orhun Soydan	Yerleşkelerin Arcscene Yazılımında 3 Boyutlu Modellerin Analizi
	330	Gülden SANDAL ERZURUMLU	NİĞDE VE ÇEVRESİNİN DOĞAL PEYZAJ ÖZELLİKLERİNİN KIRSAL TURİZM GELİŞİMİNE ETKİSİ
	264	Serpil Özker	İstanbul'da Kentsel Mekânın Değişimi
	274	Murat Şahin	Malatya Geleneksel Konutları ve Dokusu Üzerine Bir Yaklaşım: Yakınca Evleri

Time 10:00-11:00 September 2, 2020 / 2 Eylül 2020			
Chair	318	Davut Şahbaz	Fani Badayuni'nin Gazellerindeki Psikanalitik Öğelerin Sigmund Freud'un Yas ve Melankoli Teorisi Kapsamında Çözümlemesi

278	Hale Nur Güler	Okul Öncesi Eğitimde Anaokullarının Vizyon ve Misyon İfadelerinin İncelenmesi
320	Esra Eminoğlu Özmercan	Ortaöğretim Öğrencilerinin Kopya Çekme Davranışlarının Öğrenci Görüşlerine Göre İncelenmesi
333	Seval EMİNOĞLU KÜÇÜKTEPE	İlkokul İngilizce Öğretmenlerinin Kendi Yabancı Dil Yeterlikleri Hakkındaki Görüşleri

Time 11:00-12:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	283	Muhammed Ali Örnek	Photogrammetry As a Cultural Heritage Survey Method: Lymra Excavation Site
	291	Luca Orlandi	The Reflections Of Political Encounters On Architecture In Renaissance: Mimar Sinan And Andrea Palladio
	295	Süheyla Büyükşahin	Investigation Of The Differentiation In Circulation Areas Of Courthouses: Konya Courthouse
	180	Nesip Ömer Erem	Place Preference Analysis Through Location-Based Social Networks in terms of Accessibility

Time 11:00-12:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	318	Davut Şahbaz	Fani Badayuni'nin Gazellerindeki Psikanalitik Öğelerin Sigmund Freud'un Yas ve Melankoli Teorisi Kapsamında Çözülmesi
	281	Burak Armağan	Türk İşçi Romanlarında Öğretici/Rol Modeller Ve Bilinçlenme Sürecine Katkıları
	319	Sümeyye Yazıcı	Göstergebilim Açısından Bir İnceleme: Uzun Hikâye
	210	Ayla Oğuz	Plague As An Epidemic And Freudian Instincts: A Journal Of The Plague Year

Time 11:00-12:00		September 2, 2020 / 2 Eylül 2020	
Chair	176	Aliye Özenoğlu	Tam Tahıl Yeme İsteği ve Probiyotik Kullanımının BKİ ve Mental İyi Oluş Hali İle İlişkisi: Kontrollü Bir Çalışma
	288	Buket Özkan	Pankreas Nakli ve Hemşirelik Bakımı
	308	Servet Kızıldağ	Uzun süreli magnezyum takviyesinin apoptoz ilişkili bazı genlerin ekspresyonlarına etkisi
	315	Merve Karadağ	Primer Dismenorede Ağrı Yönetiminde İsi Uygulaması

Time 11:00-12:00		September 2, 2020 / 2 Eylül 2020	
Chair	332	Sevgi Nur Sadedil	E-spor tüketicilerinin etkileşimde oldukları dijital ve fiziksel ortamların pazarlama iletişimi kanalı olarak işleyişi
	228	İmam Bakır Kanlı	Barcelona Sözleşmesi Kapsamında Akdeniz ve Kıyılarının Korunmasında Çevresel İşbirliğinin Önemi
	239	Seçkin Köstem	Liberal Uluslararası Düzenin Gerileyişi ve Türkiye
	102	Müge Bekman	Halkla ilişkiler uygulamalarında geleneksel ve yeni medya kullanım pratikleri

Time 12:00-13:00		September 2, 2020 / 2 Eylül 2020	
Chair	286	Gamze Yıldırım	Selvi Boylum Al Yazmalım Filminin Alımlama Analizi: Kadın ve Erkek Karakterleri Üzerine Farklı Okumalar
	211	Zehra Özkeçeci	Courtesy on the Net
	165	Dr. Vahit Çalişir	Sağlık Politikalarında Farkındalık Açısından Sosyal Medya Platformlarının Analizi

322	Mihalıs Kuyucu	Dijital Dönüşüm Sürecinde Gelişim Gösteren İnternet Gazeteciliğinin Üniversitede Eğitim Gören Gençlerin Haber Alma Davranışları Tercihlerine Etkisi
-----	----------------	---

Time 12:00-13:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	246	Ahmet Alper Sayın	Tersine Lojistik ve Gıda Üretim Firmasında Geri Dönüşüm Uygulaması
	260	İrem Pelt	Türkiye'de İhracatın İthalata Bağımlılığının Ana Nedenleri
	313	Aytuğ Altın	Bağımsız İdari Otoritelerin Ekonomik Kolluk Faaliyetleri
	277	Esmâ İrmak	Yeşil Lojistik Üzerine Bir Değerlendirme

Time 12:00-13:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	266	Bahar Türk	Mediator Effect of Environmental Attitudes Between Lifestyle and Sustainable Consumption
	299	Gülşen Çetin Aydın	Hemşirelerde Algılanan Stres Ve Stres Semptomlarının İşten Ayrılma Eğilimi Üzerindeki Etkisi
	292	Feriştah Aslan	Covid-19 Döneminde Yoğun Bakım Hemşireliği
	255	Feyzi Kaysi	Covid-19 Salgını Sürecindeki Uzaktan Eğitimin İncelenmesi

Time 12:00-13:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	222	Taylan Tutkunca	İşletme Yönetimi ile İlgili Eğitimlerde Dijital Simülasyon Kullanımı ve Öğrenci Motivasyonuna Etkisi
--------------	-----	-----------------	--

158	Mehmet Kayakuş	Türkiye’de Kategorilerine Göre Perakende E-Ticaret Şirketlerinin Pazar Gelişimini Ziyaretçi Sayısı Üzerinden Değerlendirilmesi
235	Salih Mervan Taş	Genetik Algoritma Kullanılarak Hemşire Çizelgeleme Problemi Çözümü
324	Ümit Deniz İLHAN	DİJİTAL ÇAĞ VE LİDERLİĞİN DEĞİŞEN ANLAMI

Time 13:00-14:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	185	Bekir Tamer Gökalp	Türkiye’de Döviz Piyasasının İyi ve Kötü Haberlere Asimetrik Tepkisi
	250	Şehnaz Bakır Yiğitbaş	Ortaöğretim Çağındaki Gençlerde Finansal Okuryazarlık ve Finansal Eğitimin Etkileri
	326	Abdulkadir BARUT	KURUMSAL YÖNETİM VE FİRMA PERFORMANSI İLİŞKİSİ
	312	Enver Emre Öcal	Erken Cumhuriyet Dönemi Türk Dış Politikası Ve Sadabat Pakti

Time 13:00-14:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	195	Ulukan Büyükarıkan	Muhasebe Mesleği Açısından Melek Yatırımcı Kavramının İncelenmesi
	307	Asuman Çukur	Mali Yerelleşmenin Ölçülmesine İlişkin Metodolojik Sorunlar Ve Çözüm Önerileri
	305	Funda Ön Esen	Yeni Tip Koronavirüs (Covid 19)’Un Sağlık Turizmine Etkisi: Turizm Öğrencileri Üzerine Nitel Bir Araştırma
	285	Nimet Ersin	Covid-19 Salgını Hakkındaki Haberlerin Galtung ve Ruge’Un “Haberin Yapılandırılması ve Seçimi” Ölçütleri İle Değerlendirilmesi

Time 13:00-14:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	284	Zarife Taştan	Sporda Güdülenme, z Yeterlik ve Spora Ynellik Tutum Arasındaki İlişkinin Yapısal Eşitlik Modellemesi ile İncelenmesi
	267	Kadir Duhan Albayrak	Amasya İli Tarihi Şehzadeler Gezi Yolunda Halkın Fiziksel Aktivite Ve Rekreatif Etkinliklere Katilimini Engelleyen Ve Gdleyen Sebepler
	327	Ferhat ÇİFÇİ	Basketbolda Yüksek Top Sürme Dereceleme lçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması
	338	Yasin YILDIZ	REKABETÇİ KAYGI VE İMGELEME KULLANIMI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Time 13:00-14:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	168	Fatih ztrk	Bir Karakter Formasyonu Modeli Olarak Etoloji
	236	Funda Tuba Aktosun	ğretmenlerin Yenilikçi ğretmen Kavramına İlişkin Metaforik Algılarının Belirlenmesi
	271	Pervin Oya Taneri	Akran Zorbalığı ve Akran Zorbalığını nleme Eğitim Programı Hakkında ğretmen Görüşleri
	275	zlem Yeşim zbek	Akran Zorbalığının Sıklığının Belirlenmesi ve nleyici Eğitim Programının Uygulanması: Çankırı rneği

Time 14:00-15:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	205	Yasemin zyer	COVID 9 salgın hastalığının meme kanseri hastaları üzerindeki psikososyal etkileri ve başa çıkma mekanizmaları
	181	Isilay Lavkor	Aflatoxin Contamination in Corn at Storage in Adana Province
	135	Nihat Küçük	Şanlıurfa'daki Pamuk reticilerinin Tarımsal Bilgi Kaynakları zerine Bir Araştırma

240	Abdullah Türker	Lise Öğrencilerinin Köy Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi
-----	-----------------	---

Time 14:00-15:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	152	Ahmet Mekin Kandemir	Kur'an'ın Literal Yorumunun Doğurduğu Kelâmî Problemler: Mîsâk Ayetleri Örneği
	128	Murat Akin	İbn Arafе'nin el-Muhtasarü'l-kelâmî İsimli Eserinin Kelâm İlmindeki Yeri ve Önemi
	151	Sezai Korkmaz	Öz-Kontrol Ve Dindarlık İlişkisi
	293	Gülsüm Turhan	Çevre Etiğinde Bütüncül Yaklaşım

Time 14:00-15:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	115	Muhammad Safdar Bhatti	Improving Vocabulary Through Short Stories At Elementary Level
	149	Miral Hassan	Analyzing Storytelling Elements Through Online Database Platforms IMDb Case
	114	Aisha Arshad	Critical Analysis Of "Truth Unveiled"
	251	Abdela Yasin Saliya	A Literature Review of the Prospect Theory
	179	Aytan Mammadova	Ways of Teaching Peculiarities of Turkish to Russian Speaking Students
	304	Hayrullah Kahya	Unutulmuş İki Deyim: Sakal Başı Dağıtmak ve Saçlı Sultan(ın) Abdalı

Time 14:00-15:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	243	Nesrullah Okan	
	337	İsmail EROL	ACİL DURUM VE AFET YÖNETİMİNDE ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN BİREYLER İLE İLETİŞİM KURABİLME YÖNTEM VE TEKNİKLERİ
	306	Cengiz Karagöz	Failure of Marxism and Revolution in Magic Seeds
	317	Okan Celal Güngör	Türkiye’de Kuş Adlarından İlham Alınarak Oluşturulan Yer Adları
	105	Songül Özel	Divan Edebiyatı Şiirlerinde Peygamber Sevgisi

Time 15:00-16:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	171	Semih Uçar	Ebeveynlik Tutumlarının 4-6 Yaş Grubundaki Çocukların Beslenme Davranışları Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi
	116	Diñer Öztürk	Zülfü Livaneli’nin Serenad Romanında Deniz İmgesi
	112	Süreyya İlkılıç	Yıkım Edebiyatı Örneği Olarak Wolfgang Borchert’in Kısa Öyküsü: Mutfak Saati
	145	Semih Okcu	Beste ve Güftesi Zeki Ârif Ataergin’e Ait Kürdîlîhicazkâr Makamındaki Eserlerin Prozedi ve Güfte Açısından İncelenmesi

Time 15:00-16:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	192	İlkay Göktaş	
	229	Seçil Özdemir Metlioğlu	Bağımlılığa Neden Olan Faktörlerin Sosyolojik Bağlamda İncelenmesi

230	Seçil Özdemir Metlioğlu	Farklıyım ama Eksik Değilim!: Temple Grandin Filmi Üzerinden Otizmin İncelenmesi
225	Mesut Kinaci	MÖ 230-MÖ 127 Yılları Arasında Bithynia Krallığı'nın Dış Politikası Üzerine Bir Değerlendirme
103	Kamuran Şimşek	Osmanlı Arşiv Belgelerinde Vehhabiler

Time 15:00-16:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	169	Fatih Mehmet Ateş	
	119	Özge İşeri	Abdominoplastide Hasta Güvenliğinin Sağlanması: Hemşireler Ne Yapmalı?
	258	Sevtap Çakır	Fleksör Tendon Yaralanmalarında Aktif Ekstansiyon ve Pasif Fleksiyon Egzersizi, Dirençli Eğitim Egzersizi ve İmmobilizasyon İçin Kleinert Ortezi Tasarımı
	329	Neslihan ÖZDEMİR	THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEARNING LEVELS AND ENTREPRENEURS OF CANDIDATE MIDWIFES
	336	Safiye YANMIŞ	Yaşlılık Dönemine Özgü Etik Sorunlar ve Hemşirelik Uygulamaları

Time 15:00-16:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	209	Seher Şeylan	
	302	Cihat Kartal	Covid-19 donemi tüketici harcamalarındaki değişiklikler ve sanayi üzerindeki etkileri
	150	Miray Gür	Şehir Sağlığının Şehirli Algısı Ve Beklentilerine Göre İncelenmesi: UNESCO Dünya Mirası Ve Sanayi Şehri Bursa
	262	Nurten Kimter	Covid-19 Günlerinde Bireylerin Ruhsal Sağlık ve Psikolojik Sağlık Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi

	303	Erdem Aktaş	Effects of Covid-19: Reframing Crisis Management in Turkish Hotel Industry
--	-----	-------------	--

Time 15:00-16:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	341	Evren Erzen	
	247	Işıl Arıkan Saltık	Sahne Şehirler! Türkiye'nin Unesco Yaratıcı Şehirler Ağı - Film Alanı Açısından Değerlendirilmesi
	143	Yusuf Ersoy	Stacker Machine Selection In A Production Firm By Using The Topsis Method
	199	Efe Tokdemir	Kalpler ve Akıllar Kazanılabilir mi? Lübnan ve Türkiye'de Yabancı Kamuoyu Algısı

Time 16:45-17:45

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	332	Sevgi Nur Sadedil	
	287	Kübra Şahin Çeken	"Kızamik" Eserinin Sanatlararasılık Kavramı Doğrultusunda İncelenmesi
	233	Hüseyin Ateş	Pre-Service Science Teachers' Perceptual Biases Regarding Sustainable Food Consumption: Negative Footprint Illusion
	270	Sefer Aydoğan	Risk Management At Extraordinary Condition: A Practice Example From Turkish High Education
	276	İrem Kahraman	Ondalık Gösterim Konusuna Yönelik Gerçekleştirilen Bilimsel Çalışmalara İlişkin İnceleme

Time 16:00-17:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	117	Kinem Tokdemir	
	334	Seval EMİNOĞLU KÜÇÜKTEPE	Meslek Lisesi Öğrencilerinin İngilizce Konuşma Kaygıları Üzerine Bir İnceleme
	259	Hakan Eryüzlü	Türkiye’de Kadın İstihdamının Sektörlerle İlişkileri
	279	Mihriban Turalioğlu	Doğrudan Yabancı Yatırımların Seçili Makroekonomik Göstergeler Üzerine Etkisi Literatür Taraması
	214	C.Arzu Aytekin	Görsel Sanatlarda Kişisel Söylem Merkezli Görsel Araştırma Yöntemleri Kullanımı

Time 16:00-17:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	142	Tuba Şahin Ören	
	298	Can Karagülle	Pandemi Sonrası Mimari Tasarım Sorunsalına Bir Bakış
	331	Gülden SANDAL ERZURUMLU	Koronavirüs (Covid 19) Döneminde Peyzajın Önemi
	340	Begüm Eken	TOPLUMSAL BİR SORUN OLAN SALGIN HASTALIKLARIN SANATTA YANSIMASI VE COVID-19 SALGINININ SANAT VE TASARIMA İLK YANSIMALARI
	323	Barış Ertem	Mustafa Kemal Paşa'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni Açış Nutuklarında Dış Politika (1920-1923)

Time 16:00-17:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	341	Evren Erzen	Üç boyutlu bağlanma ve internet bağımlılığı: D tipi kişiliğin aracı rolü
	201	Ufuk Sözcü	Lise Öğrencilerinin Coğrafi Bir Terim Olarak Şehir Algılarının Tespiti

254	Gülümser Durhan	İbn Hazm Mantiğında Kıyas Olarak Analojinin Geçersizliği
311	Filiz Sönmez	Kayseri'De Mimarlar Odasına Kayıtlı İlk Kadın Mimar: Azize Ful Sağiroğlu Ve İnci Apartmanı, 1988
314	Filiz Sönmez	Alışveriş Merkezi Tasarımlarında Kapalı Tipolojinin Değişimi: Watergarden Alışveriş Merkezi, İstanbul

Time 16:00-17:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	272	Davut Dağabakan	Juli Zeh'in "Temize Havale" Adlı Romanında Günümüzden Geleceğe Sağlık
	252	Abdulhalim Çelik	Türkiye'de Devletin Sosyal Güvenlik Rolünün Değerlendirilmesi
	325	Oğuzhan Ayaz	Siyasi ve Politik İstikrarsızlıkların Uluslararası Ticarete Etkisi: 1984-2015 Dönemi Türkiye Uygulaması
	154	Nargiz İsmayilova	Oulipo Akiminin En Önemli Örneği Olarak Değerlendirilen İtalo Calvinonun "Bir Kiş Gecesi Eğer Bir Yolcu" Romani
	155	Nargiz İsmayilova	Umberto Eco's Postmodernism and Postmodern Reverberation Of Independence Period Of Azerbaijan Literary Prose

Time 16:00-17:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	345	Orhan Çakıroğlu	Bilgisayar Destekli Okuma Programı Akıcı Okuma Becerisini Geliştirmede Etkili midir?
	346	Orhan Çakıroğlu	Okuma Güçlüğü olan Çocukların Okuduğunu Anlama Performanslarının Geliştirilmesi
	344	Mehmet Şaban Akgül	Değerler Eğitimi Dersi Almış Üniversite Öğrencilerinin Değerlerimiz Konusundaki Hassasiyetlerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi.
	347	Ali ARSLAN	Mütekaddimûn Dönemi Hadis Usûlü Eserlerinde Haberlerin İlim İfade Etmesi
	342	Ayşen Avcı	Sosyal Sermayenin İç Girişimciliğe Etkileri

Time 16:00-17:00

September 2, 2020 / 2 Eylül 2020

Chair	231	Mehmet Tamer	Türk Kamu Yönetiminde Etkin Bir Başkanlık: AFAD
--------------	-----	--------------	---

166	Laçın AKYIL	Kültürlerarası Farkındalık, Etnikmerkezcilik ve Sosyal Medya Kullanımı Etkileşimi
348	Figen Akça	TAM İLETİ VE BİLİŞSEL YAKLAŞIM ARASINDAKİ BAĞLANTININ EĞİTİME YANSIMALARI: İLETİŞİMDE YENİ BİR BOYUT
349	Davut Şahbaz	Combination of Contrasts in the Poems of Mazhar ul Islam: Symbols, Themes, Characters

IBAD-2020

5th International Scientific Research E-Congress

PROGRAM

September 1-2
2020

ISTANBUL / TURKEY

www.ibadcongresses.org